

རེ་བུ་ན་མི་ལ་རས་བའི་རྣམ་ཐར།

མཛད་པ་པོ། གཙང་སྒྲོན་ཉི་རུ་ཀ་རུས་པའི་གྱན་ཅན།
མེད་བྱེས་ཐིག་མཛེད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་མིག་ཁང་།

༡༡། རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དམ་པ་རྗེ་བརྟན་མི་ལ་
རས་བའི་རྣམ་ཐར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་བའི་ལམ་སྟོན་བཞུགས་སོ། །

གཙང་སྟོན་ཏེ་རུ་ཀ་རུས་བའི་རྒྱན་ཅན།

༡༩༥༣ --- ༡༩༠༧

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0505

ཀྱ་ལུ་ཐུ་ན་ལི་ཅི་ཏ་རིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཞུགས་པའི་ཤིང་དཔར་ལྟར་བསྒྲིགས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༤་ལྷོ་བརྒྱད་པར་གསར་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཉུང་ག་པ། གློ་བཟང་མཐུ་སྟོབས།

འཕུལ་དེབ་སྒྲིག་བཟོ་བ། བསྟན་པ་ཚོས་དར།

པར་རྒྱན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རོ་སྒྲོན་མཛོད་བསྐྱུལ།	V
ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	VII
མཛོད་པར་བརྗོད་པ།	༡
ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།	༡
ནུན་ཐར་གྱི་ཆེ་བརྗོད།	༡
ཐུན་མོང་གི་དཔེ་འདྲི་ཞེན་པའི་མཛད་པ།	༥
དང་པོ། སྒྲིང་གཞི་དང་སྐྱེ་བལྟམས་པ།	༡
གཉིས་པ། ཐུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལུལ་སྤྱོད་ཐུགས་ཉམས་སྤྱོད་བཞིས་པ།	༡༡
གསུམ་པ། དག་པོ་ཚར་བཅད་པ།	༡༠
མཚོག་གུར་ནི་བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ།	༡༡
དང་པོ། ལྷ་མ་དང་ཞལ་མཇལ་བ།	༡༡
གཉིས་པ། ཐིག་སྒྲིབ་མ་ལུས་སྦྱངས་པ།	༡༡
གསུམ་པ། དབང་དང་གདམས་དག་ཐོབ་པ།	༡༠༠
བཞི་པ། ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་འབྱུངས་པ།	༡༠༦
ལྷ་པ། རང་ལུལ་རྩ་ལེབས་པ།	༡༡༤
རྩལ་པ། སྦྱོང་པ་ལ་ཡི་དམ་བཅས་པ།	༡༤༠
བརྩན་པ། ཡིངས་མེད་རྩ་རི་ལ་བསྐྱམས་པ།	༡༤༡
བརྒྱད་པ། བསྐྱེད་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་མཁུར་འབྱུང་གི་སྒྲོན། ..	༡༠༠
དགུ་པ། གཞུགས་སྐྱེ་ཚོས་དབྱིངས་སྤྱོད་ཐིམ་པ།	༡༡༠
པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་.....	༡༡༦

མཐུན་པ་ལོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུས།

གཙང་སྟོན་ཉི་ཤུ་ཀ་རུས་པའི་རྒྱ་ཅན་ནི། འབྲངས་ཡུལ་གཙང་མུང་སྟོད་སྟག་ཆེལ་
དུ་མུང་རལ་བ་ཅན་དང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡབ་ལྷགས་འཆང་སངས་
རྒྱས་དཔལ་ལྷན་དང་། ཡུམ་སངས་རྒྱས་འབྲེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་
པའི་ཆུ་སྟེལ་(༡༧༥༩)ལོར་སྐྱུ་འབྲངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ས་སྟག་(༡༧༥༩)ལོར་
མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཆན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་
མཆན་ཞེས་གསོལ།

དེ་ནས་བཟུང་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་རང་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་མང་དུ།
དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་ཅ་རིར་བྱོན་ཏེ་ཐེ་བཙུན་ཤ་ཏ་རབ་འབྲམས་པ་སངས་
རྒྱས་སང་གོ་དང་མངལ། རི་ཆོས་སྒྲོར་གསུམ། ཐར་བྱ་སྒྲོར་གསུམ། ལྷ་རོ་ཆོས་
བླུག་། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་སྦྱོར། རོ་ཏ་སྒྲོར་གསུམ་དང་མཛོད་
བླུག་རོ་སྟོམས་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་པལ་མོ་ཆེའི་ལུང་གསལ། ཐེ་བཙུན་
མ་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གསང་མཆན་མི་སྟོད་དོ་ཐེ་
ཞེས་གསོལ།

དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྒྲེར་བྱོན་ནས་གཡུ་ལུང་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་
ནས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་ཉི་མ་དང་། བཀ་ཆེན་
དོན་གྲུབ་གྲགས་པ་སོགས་བཞུན་ནས་གསང་སྟགས་ཀྱི་དབང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་

པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་མང་པོ་ཡུལ་ངེས་མེད་དུ་བྱོན། ཆ་ལུགས་
ཀྱང་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་གཅེར་བྱ་ལ་མིའི་གཡང་གཞི་ཁྲག་ཅན་གསོལ། རྒྱ་
ཆོན་གྱི་ག་ཤ་དང་གདུ་བྱ་བྲས། མི་ཐོད་ཆོན་པར་སྒྲད་པ་དང་རྒྱ་མ་སོགས་ཅིབས་
མས་དཀྱགས་ཏེ་གསོལ། སལ་ཆེར་ཉེ་རུ་ཀའི་ཆ་བྱད་རུས་རྒྱན་དང་ཐོད་པ། ཀྱང་
སྤིང་། ཁ་ཁྱི་ནམས་འཆང་ཞིང་དུར་ཁོད་དང་ཁོར་གསེབ་ངེས་མེད་དུ་བྱོན་ནས་ཐ་མལ་
ཀྱི་སྤོར་མི་རྒྱུད་པའི་ཐོ་ཅིའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་མཛད་པས་གཅོང་སྤྱོན་ཞེས་གྲགས།

མཛད་པ་ནི་བལ་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་ཞིག་གསོ་དང་། གྲུབ་གནས་
མང་པོར་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སྡེ་བཅུ་གས། སྟན་བརྒྱུད་སྟེགས་བམ་དུ་བཀོད་པ་
པོ་ཏེ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཁྱུ་དག་གཅོང་མ་དང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྟེལ་(༡༩༡༩)
ལོར་ཇེ་བཅུན་མི་ལའི་ནམ་ཐར་ལྷགས་ཚོམ་མཛད། ཉམས་མགུར་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱེགས་ཤིང་པར་དུ་བཞོས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཀྱང་ལས་
འབྲས་ལ་ཅི་འཛོག་ཆེ་བས་དགེ་སྤྲིག་རྒྱུད་དུ་ཅ་མ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད། སྟོབ་མ་
གངས་ཀྱི་མི་ཆོད་པ་འདུས། ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱགས་སྤྲས་ཞེ་དགུ། །སྟན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བྱགས་སྤྲས་བརྒྱད། ལྷ་ཆེན་ལྷ་རྒྱུད་དྲུག་ཟུ། རྟོགས་ལྷན་ཉེར་བརྒྱད། རྟོན་
སྟོམ་ཉི་ཤུ། གྲུབ་ཆེན་བཙུ་བརྒྱད་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་བྱོན། མཐར་དགུང་
ལོ་ལྷ་བཅུ་ཅེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་བའི་མེ་ཡོས་(༡༩༠༧)ལོར་རས་རྒྱུད་ཕྱག་ཏུ་སྐྱུ་
གཤེགས་སོ།།

དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས་བཞུས།

བླ་མེད་ཀ་དཔེ་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སྤྱ། སྤོན་སྤོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཟང་མཁས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་རི་བའི་གཏོས་དང་མཉམ་
པ་ཡོད་ན་ཡང་། ཏུས་ཀྱི་འཕེལ་འཁྲིལ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཙམ་རྒྱག་ཏུ་
སྤོན་ཟེན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོལ་
དང་དང་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ལོར་དང་རྩལ་ལྷ། ཟུངས་ཁག་
བཅས་ཀྱི་འགྲོ་མོང་བཏང་ཞིང་། རྩོ་རྒྱ་གོལ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་
བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དབྱང་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱང་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་
བཀལ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་བྱབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་དུ་
མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྩུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་
རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་
དང་མ་འོངས་བར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་
ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་བྱབ་པའི་འོད་སྤང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ལམ་གྱི་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་
བའི་དཔྱད་སྐབས་དོན་བཞིན། གྲུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཆིགས་

དང་ཚེ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཆོས་
བརྒྱད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཀའ་ཚེ་སྒྲིག་སྐབས་བཅས་དང་། བཅའ་སྐབས་ཆོས་གསར་
ཉིད་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉིས་བ་
ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་ཆུ་འཁོར་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟན་ནས། སློབ་བདེ་བ་
དང་། སློབ་བདེ་བ། གཞུང་ཆོག་འཆོལ་སླབ་བ། འབྲེར་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་
དབང་གིས་སློབ་པ་པོ་རྣམས་འཕུལ་དེ་བ་ལ་དགའ་མོས་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་
བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་
གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་
འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཛུགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དབལ་ཡོན་འཛེན་པའི་ལས་ཀ་རྒྱ་བས་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་གེད་སྐབས་མ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་
སྒྲིག་གེད་རྒྱར་འབད་བཅོན་གེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་སྒོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་
པར་ཤིང་རྟོག་སྐབས་ཚེ་སྐབས་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྷན་
བཏང་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་
བས་ན་འདི་ག་ཚེ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་ལྷན་འཆོལ་སླབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་
ནས་མ་སྤྱི་རི་མ་རི་བཞིན་འཕུལ་དེ་བ་དུ་སྐྱར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་སྤྱི་
ཆད་ལྷན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་སྐབས་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོན་བཞིན་ཡོད།

གལ་ཏེ་མ་བྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱང་བ་དང་། འོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྒྱུར་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་སོགས་བྱང་བ་མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་བླ་བའི་ཁ་བྱང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲོས་ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ། ༢༠༢༣ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༤ ལ།

ॐ॥ཡིག་ཤོར་རྟམ་བླ་བྱར་ཀམིལ་དུ་ཀའི་མོ་ཀླ་མུ་གྱི་ཅས་བརྒྱུ་ཡོ་སྒྲ་ཤུ་སྟེ།

༩། རྣམ་འབྲོར་གྱི་དབང་ལྷན་དུ་བརྒྱུད་མི་ཤ་སྐྱ་པའི་རྣམ་
ཐར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཕྱོད་བཞུགས་པོ།

ཕ་ཆེད་བཤད་པུ་པུ་

ན་མོ་གུ་རུ། ཆོས་སྐུའི་ལྷ་ལམ་མ་དེག་ཚུ་འཛིན་གདོད་བཤམ་དབྱིངས་ན་
གཟུགས་སྐུ་ལག་པའི་ཉིན་མཆོན་མགོན་ནི་བདུད་ཚུའི་སྐྱ་གཅན་ཅ་བཤམ་
འཕྲིན་ལས་མཁུན་བཙུང་འོད་འགྲེང་མཐའ་ཡས་དཔལ་འབར་བས། །ཤེས་
བྱའི་དངོས་ཀྱན་ཁྲབ་ཅིང་འགྲོ་བ་དེགས་རོ་ལམ་རྒྱུད་དབང་པོ་སྐྱེ་གནས་
དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོག་ལྡན་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ལ་མོངས་པའི་སྟོ་བྱར་ཐུན་
པ་མཐའ་དག་རབ་བསལ་ནས། །དུག་མདའི་དབང་གིས་སྒོ་མེ་མི་དགེ་
སྟོགས་དང་མཆོམས་བཤམ་བྱང་པོས་འཕངས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་དང་
འཇུག་འགྱུར་ཞུགས་འབྲས་ཆོར་བ་ཉམས་སྟོང་ཀྱན་ལས་སྤྱིར་སྟོག་བདེ་
བར་ངལ་བསོས་ཏེ། །སྦྱར་ཡང་རྣམ་བུར་རྒྱ་ལམ་དག་ལ་བཀོད་ནས་འབྲས་
བུ་དབང་སྐྱག་སྐྱ་ལྡན་ཆེ་འདྲིར་སྟོལ་མཛད་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་དཔལ་

མགོན་མི་ལ་ཞེས་གྲགས་སྟོབས་བརྩ་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད། །

རྩམ་ལར་དམ་བཅའ་བ།

ཁྱིད་ཐུགས་ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་གཉེར་འཕྲིན་ལས་འགོ་དོན་གྱི་རྒྱ་བས་
འཐོར་ལས་ཡེ་ཤེས་ཐིགས་དང་དད་སོགས་ནོར་བུས་བདག་སྟོ་མིག་རྗེས་
རབ་གང་ཉོན་མོངས་ཆད་གདུང་དབུལ་ཐོངས་ཀྱན་བསལ་བས། །སྟེད་ལྷན་
སྟེ་བོས་རྒྱན་སྤྲས་བཟང་མོ་དཔེན་པར་བརྟུས་ཆེ་ཆངས་སྟེད་སྟོན་ཡང་ལང་
ཆོའི་དཔལ་གཟིས་བགོད་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་ཅམ་ལའང་བཟོད་སྒྲག་བལ་ཕྱིར་
འབྲལ་དུ་དགའ་བས་དགའ་བ་ལྟར། །རྣམ་ཐར་ཡིད་འཕྲོག་མརྗེས་མ་ཐུགས་
རྗེའི་རྒྱན་སྤྲས་སྤལ་ལྷན་ན་བར་ལྷུང་ཆེ་གཤ་བར་རྫོམ་ཡང་ངོ་མཆར་དཔལ་
གཟིས་ཁོང་འཇུ་མ་གད་རྒྱངས་ཤོར་ཕྱིར་འབྲལ་དུ་ཡི་གེའི་དགའ་སྟོན་
འབྱེད། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་གཤ་རྒྱའི་བྱི་མ་དད་བཅོན་སྟོས་ཚུས་བྱི་
དོར་བཀྱིས་ནས་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆན་ཅེ་མོར་མཆོད་
པས་སྒྲ་མ་མཁའ་འགོས་གནང་དུ་གསོལ། །

རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བརྗོད།

དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱིད་འདིར་དང་པོར་མེ་འོབས་ལྟ་བུའི་འཁོར་
བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཐུགས་སྟོ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མཐོ་
ངེས་གྱི་ལྷ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྐད་ཅིག་ཅམ་
ཡང་མེད་པའི་ཞེན་ལོག་དང་ལྷན་པ། བད་ཆལ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་སློགས་ཏེ་ཆོས་ཕྱིར་དུ་ལུས་
སློག་གཏོང་བ་ལ་ཉམ་ང་དང་བག་ཆ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དད་བཙུན་
ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྗེར་ལྷན་པ། བར་དུ་ཐུག་པ་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཞལ་
ནས་བྱུང་བའི་བདུད་ཅི་དཔེན་པའི་རི་ཁོད་དུ་ཐུངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་
འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲུ་གུ་འབྱུངས་པ། འཛིག་རྟེན་
སྒོས་བཏང་གི་ཞེ་བཅད་དག་པོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལྷུར་མཛད་པའི་
མིག་རྒྱུན་མཆོག་གིས་རྗེས་འབྲུག་གི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིང་
ཞེན་དང་ལེ་ལོ་མེད་པར་ལམ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་ཐེབས་པ། ཡི་དམ་མཁའ་
འགོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་ཞིང་བོགས་བཏོན་པས་
ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་རང་བུན་ཚུད་པ། བརྒྱད་པ་
གོང་མ་ལ་མོས་གུས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་བབས་ཏེ་བརྒྱད་
པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཉམ་པ་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྟགས་མཆོན་དང་
ལྷན་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འུགས་དག་པས་རྣམ་
དཀར་གྱི་བག་ཆགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་ཡང་གསུང་སྒོས་
དང་མཆོན་ལྷུང་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིང་བ་འགྱུར་ནས་དད་པའི་སྒྲུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་
མཆི་མ་འབྲུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱུན་ཏེ་འཁོར་བ་
དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་བྱས་པ། གསང་སྤྲུལ་
པོ་ཉའི་ལམ་གྱི་གནད་ཟིན་པས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་རིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་

སྐྱུ་ལ་དགའ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་
གྱུར་བ། མཐར་སྐྱིབ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱ་མཐར་དག་དབྱིངས་སུ་
དག་པས་ཆོས་རྣམས་ཟད་སར་སྐྱོལ་བ། མཐུན་བཅེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ལ་རྫོགས་པས་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་
གྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཀྱན་གྱི་ཚོད་པ་དང་བུལ་ཞིང་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་
རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྷ་བྱུར་གྱུར་བ། ལྷ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱུར་དུ་
བསྐྱབས་ཤིང་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་བ། ཆེ་བ་དཔལ་བོ་དང་
མཁའ་འགྲོས་བརྩོན་ཕྱིར་སྐྱོན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟོན་ཕྱོགས་བཅུ་ཀྱན་ཏུ་
གཡོ་བ། ཡས་བྱོན་གྱི་དགའ་བས་རྒྱང་མཐེབ་ཡན་ཐུབ་ཅིང་མས་བརྟན་གྱི་
དགའ་བ་སྐྱེ་གཙུག་ཏུ་སོན་པས་འབྲས་བུའི་དགའ་བ་ལ་རེག་སྟེ་ཅ་གཙུ་མ་
གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་མདུད་པ་སྤར་གས་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་
བས་དབུ་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་མདོ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་མཐར་དག་དོ་རྩེའི་སྐྱུར་ལེན་པ་ལ་སོགས་
པ་མི་མངའ་བ། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱུར་ཤར་བས་སྒོ་གཉིས་འཛིན་གྱི་
སྐྱོར་མགོ་ནས་བུད་བ། ནང་རིག་པ་སེམས་ལ་"སྒོ་བ་གཉེར་བྱས་པས་ཕྱི་
སྤང་སྟེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ཆར་ཤར་བ། མཐུན་བཅེའི་རུས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པས་དུད་འགྲོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་བྱིད་བཟབ་

བས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་ཀྱས་པ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོར་ལེན་དང་གང་ཟག་
གི་ངོ་འཛིན་བྲལ་བས་སྐྱེ་འགོ་ཀུན་ཀྱི་སྤྱི་བོས་བརྟུང་དེ་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་
འགོ་བ་ཀུན་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་ལྷ་མ་མེ་ལྷ་ན་ནེ་ལྷ་ང་ངར་བཞུགས་པ། ཟབ་
མའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་བཙུན་འབྲུས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས་རང་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ་
འབྲུན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་སེང་
གའི་ངར་སྐྱད་ཆེན་པོས་ལྷ་ངན་ཀྱི་རི་དྲགས་མཐའ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་
བས་ནམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་གངས་རིའི་སྤྱོད་ན་སེང་གའི་དཀར་
མོ་སྤུང་མེད་དུ་འཕྱོ་བ། ཀྱང་ཟད་པར་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མངའ་བཞུས་པས་
སྤྱི་འབྱུང་བཞིའི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་དབང་དུ་མཛད་
དེ་གོགས་སུ་ཤར་བ། རྒྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་
ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ལྟར་སྤྱིང་བ་དང་འགོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་
སྟོན་ཅིང་། སྤྱི་ལས་མེ་འབར་ཞིང་ཆུ་འཁྲུག་པ་དང་འདོད་དབུར་བསྐྱར་བ་ལ་
སོགས་ཏེ་བཀོད་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་དུ་མས་ལོག་ལྷ་ཅན་ཀྱི་ལྷ་
ངན་སུན་དབྱུང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་འབྲས་ལ་འགོད་ཀྱས་པ།
དབང་བཞིའི་ཉམས་ལེན་མཐར་སྤྱོད་པས་རྩོམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞི་ལ་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགོ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆོགས་
ཀྱི་བདག་པོ་ཉི་ཤུ་ཀར་གྱུར་བ། ཉམ་ང་མེད་པའི་གདེངས་དང་ལྷན་པས་

ལྷམ་སྒྲིབ་སྡེ་བརྒྱད་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ཏེ་བཀའ་བསྐྱབས་པས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་
བཞི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་
གྱི་ངོ་བོར་མཐུན་ཅིང་སྟོབ་པའི་བཟོ་བོ། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་སྤྲན་སྦྲུང་གྱིས་དུག་
ལྗེའི་གཙུག་ནས་སྤྲན་པར་མཛད་པའི་སྤྲན་པ། འབྱུང་བ་སྤྲི་ནང་གི་
རང་སྤྲས་ལེགས་ཉེས་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ཀུན་དགོངས་ཤིང་དེ་ཐམས་ཅད་གྲག་
སྟོང་དུ་མཐུན་པའི་སྤྲ་མཁན། གཞན་སེམས་ལ་སོགས་ཏེ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་
ཆོས་བཟང་རན་ཐམས་ཅད་གསལ་ལེར་མཐུན་ཅིང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་
བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཏན་ལ་"པབ"པའི་ཆད་མ་མཁན། བྱི་དངོས་
པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་རིག་པ་སེམས་སུ་མཐུན་ལ་སེམས་གདོད་ནས་
འོད་གསལ་སྦྱེ་མེད་སྟོང་པར་གོ་ཐག་ཆོད་ཅིང་དེ་ལགག་མེད་དུ་ཤར་བའི་
རང་ཅལ་སྦྱ་གསུམ་འབྲལ་མེད་དུ་རང་གོལ་བ་སྟེ་སྟོང་པོ་དོན་གྱི་བརྟེན་
ཆེན་པོ། དག་པ་རབ་འབྲམས་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་མཐའ་དག་རྩ་འབྲལ་
གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཉུལ་རུས་ཤིང་རྣམ་བུར་གི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞིང་
དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་འཆད་པ་
དང་ཉན་པའི་སྦྱང་གཞིར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་མཐའ་དག་བྱང་
ཞིང་དག་པར་མཛད་པ། རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་
སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱར་བསྟན་ནས་སྟོ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས། དཔེ་

འདིག་རྟེན་གྱི་སྤང་བ་དང་བསྟན་ཞིང་དོན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་རྟེ་
བསྟན་པས་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆེ་གཅིག་དང་ལུས་
གཅིག་ལ་སྦྱ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་བདག་ཉིད་ཁྱབ་བདག་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཏེ། ཆད་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ངང་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་གཞལ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་མེད་ཀྱི་
སྦྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱལ་རྟེ། བདེ་ཆེན་སྦྱ་བཞི་ལྟན་གྱུ་བ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་
གོང་ཁྱེད་དུ་སྦྱེལ་ཞིང་གནས་པར་མཛད་པའི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་རབ་དམ་
པར་གྱུར་པ། དཔལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པ་རྟོ་རྟེ་ཞེས་མཆོན་ཉི་ཟླ་སྤར་
ཡོངས་སུ་གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡ་མཆོན་ཞིང་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་པ།
མཆོག་གི་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་བསྟན་པ་རྣམས་བཟོད་ན་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་ཅིང་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་ནའང་། མདོར་བསྟུས་ན་གོང་གི་རྣམ་ཐར་གྱི་
ཆེ་བཟོད་སྤར་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་བསྟན་པ་རྣམས་
ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་བར་གྱུར་ཀྱང་། མདོར་
བསྟུས་ན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་སྤིད་པ་འདིག་རྟེན་པའི་མཛད་པ་དང་།
མཆོག་གྱུར་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པའོ། །

ཐུན་མོང་སྤིད་པ་འདིག་རྟེན་པའི་མཛད་པ།

དང་པོ་ལ་གདུང་ལ་མི་ལར་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡབ་མེས་བརྒྱད་
པའི་བྱང་ཁྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱ་བསྟུན་པའི་མཛད་པ། གཞོན་ཏུ་ལ་ཡབ་

སྐྱེ་ཐེམ་པས་ཉེ་དུ་དབྱར་ལངས་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱན་དང་བལ་ཞིང་
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཤུལ་ཕྱིན་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མཛད་པ།
ཡུམ་གྱི་བཀའ་བསྐུལ་ཏེ་མངོན་སྤྱོད་ཐེན་ལས་བསྐྱབས་ནས་དབྱ་པོ་
རྣམས་ཚར་བཅད་པའི་མཛད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རོ་
མཚར་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཐོག་མ་སྤྱིང་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲོན་པ་ནི་
འདི་ལྟར་རོ། །

དང་པོ། སྤྱིང་གཞི་དང་སྐྱེ་བཞུགས་པ།

ཞེ་མ་ཏོ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། རྣལ་འབྱོར་
གྱི་དབང་སྤྱག་རྩེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པ་རྩི་རྩེ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་བྱགས་
པའི་ཏེ་རྩ་ཀ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད། ཡུལ་གཉའ་ནང་གྲོད་པ་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བའི་བསྐྱེ་
གནས་དམ་པ་ན། སྐྱེས་བུ་རས་ཚུང་རྩི་རྩེ་བྱགས་པ་དང་། རས་པ་ཞི་བ་འོད།
ངན་རྩིང་རས་པ། སེ་བན་རས་པ། བྱིར་རས་པ། འབྲི་སྒྲོམ་རས་པ། སྐྱན་
སྒྲོམ་རས་པ། རས་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས། གཤེན་སྒྲོམ་རས་པ། དམ་པ་
རྒྱགས་སྤྱབ་དང་། སྒྲོན་པ་ཤྱུ་གྲུ་ན་ལ་སོགས་ཏེ། སྤྱགས་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་
པ་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ལེགས་སེ་འབྱུང་དང་གཤེན་
རྩིང་མོ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་གྱི་ཉ་མ་པོ་མོ་རྣམས་དང་། རོ་མོ་ཆེ་རིང་
མཆེད་ལྷ་ལ་སོགས་ཏེ། འཇའ་ལུས་མཁའ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་མིའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་

མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་དབྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་ཞིང་བཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་སྤྱེས་བྱ་རས་ཆུང་པ་ཁོང་རང་གི་བསམ་གཏན་ཁང་བྱ་ན་
ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་ལས། མཚན་ཐོག་ཐག་གཅིག་གི་མཚན་ལམ་ན།
ཟུ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་སུ་
དགའ་བ། ཁང་གིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་
གྲུབ་པའི་གྲོང་སྲིང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་པས། གྲོང་སྲིང་དེའི་མི་
ཐམས་ཅད་དར་གྱི་གོས་གྲོན་ཞིང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་
བརྒྱན་པ། བཞིན་བཟང་ཞིང་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་ཁོ་ན་འདུག་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་ཆོག་ནི་མི་སྤྱི་བར་དགའ་བའི་འཇུ་མ་དང་ལྡན་པས་མིག་པམ་ཆེར་
ཆུར་ཆེར་ལྟ་ཞིང་འདུག་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྲར་བལ་པོར་མངལ་
བའི་སྤྲ་མ་ཏི་བྱ་བའི་སྒོ་བ་མ་རྩ་རི་མ་དེ་ཡང་གོས་དམར་པོ་གཅིག་གྲོན་ཏེ་
གཙོ་མོའི་ཚུལ་དུ་འདུག་པས། ཆ་བོ་འོངས་སམ། འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་
བརྗོད་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་གིས་འདོད་ཡོན་ཟད་མི་ཤེས་པས་གང་བ་ཞིག་
གི་ནང་དུ་བྱིད་ནས། མགྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཟའ་བཏུང་གི་བསྟེན་བཀྱར་བཟང་
ཞི་བྱ་ལོ་མ་པ་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་ཟུ་རྒྱན་ན་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་
གསུང་གིན་ཡོད་པས་ཆ་བོ་རང་ཡང་ཆོས་ཞུན་ངས་གནང་བ་ཞུའོ་ཟེར་བ་
ལ། ཤིན་ཏུ་ཉན་པར་འདོད་ནས་ལེགས་སོ་བྱས་པས། འོ་ན་འདོད་ཟེར་མོ་

དང་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཕྱེད་པས། གྲོང་བྱིར་དེའི་དབྱུས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་སྒྲན་
 མཐོ་ལ་ཡངས་པའི་སྒྲིང་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤར་ཡིད་གྱིས་
 བསྐྱོམས་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
 བུའི་དབྱུས་ན་ཆོས་སྒྲོན་པ་མཐོང་བས་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་སྒྲོས་ཉི་
 བརྒྱལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ། དེ་ནས་ལྷ་རི་མ་ན་རེ་ཆ་བོ་རང་འདིར་རེ་
 ཞིག་འདུག་ཅིག། །ངས་སངས་རྒྱས་ལ་གནང་བ་ཞུས་འོང་གིས་ཟེར་སོང་བ་
 ལས་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་མོས་ཁྱིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་
 ཕྱིན་ཕྱག་བཙུག་པ། ཕྱིན་རྒྱལ་ཞུས་ནས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཆོས་ཉན་ཞིང་བསྐྱེད་
 པས། ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཙུག་པའི་ངང་ནས་ཅུང་ཞིག་བདག་ལ་སྤྱན་ཅེ་རེ་
 བཞུགས་འདུག་པ་ལས་བདག་ལ་བཙུག་པས་དགོངས་པ་ཡིན་སྟེ་པ་བྱུང་།
 ཆོས་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་གྱི་
 གཞུང་རབས་དང་འབྲུངས་རབས་མཛད་པ་དང་རྣམ་ཐར་ཁོ་ན་གསུང་ཞིང་
 འདུག་པས་བསྐྱེད་གཞི་བའི་དད་པ་ཐོབ། མཇུག་ཏུ་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་མར་པ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་ཐར་སྤར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པ་བས་ཀྱང་རྒྱས་འོང་རོ་མཚར་
 ཆེ་བ་རྣམས་གསུང་བྱུང་བས་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཚོགས་ཏུ་དད་པར་གྱུར་
 འདུག། ཆོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་"ནངས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 ཀྱང་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་འཆད་པས་ཉན་དུ་ཤོག་

གསུང་ཞིང་འདུག་པ་ལ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོང་གི་དེ་
རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱ་བ་བས་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་ངོ་མཆར་ཆོད་
ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོང་གི་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐྱ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་ཆོག་ས་བསགས་སྐྱིབ་པ་སྦྱངས་
བ་ལས་བྱང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན། མི་ལ་རས་པ་ནི་ཆོ་ག་ཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་
ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་ལས་མི་ཞན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདུག་ཟེར།
ཡང་སྔ་མ་ན་རེ། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཡོད་ནས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་དུ་མ་ཞུས་ན་རང་རེ་བུ་སྟོབ་རྣམས་ཞན་པས་སྟོ་གསུམ་བཙོན་
འབྲས་དང་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་དེ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞུ་བར་རིགས་སོ་བེད།
ཡང་གཅིག་ན་རེ། མི་ལ་རས་པ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་ཟེར། གཅིག་ན་རེ་
མངོན་དགའ་འཕེལ་མིན་གང་རུང་ན་ཡོད་པར་འདུག་ཟེར་བ་ལས། རས་
ཆུང་བའི་ཐུགས་ལ། རྩེ་བཙུན་བཞུགས་དག་པོད་ན་བཞུགས་ཏེ། གང་ལྟར་
ནའང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཟེར་ལུགས་འདི་ང་ལ་ངར་ལྷུད་པར་འདུག་པས། རྩེ་
བཙུན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞིག་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཅིས་ཀྱང་ཞུ་དགོས་སྟུང་བ་
བྱང་བའི་ཆོ། ལྟ་རི་མ་དེས་རས་ཆུང་བའི་ཐུག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཅང་ཅང་ཞུག་
ཞུག་མཛད་བཞིན་ཆོ་སོས་གོ་བར་འདུག། ཆོ་སོས་གོ་བར་འདུག་ཟེར་བའི་
ངང་ནས་རས་ཆུང་བ་མན་ལ་སད་པ་ལས་ནམ་ཐོ་རངས་ཁར་སོང་འདུག་སྟེ།
སྒར་བས་རིག་པ་བྲངས་ཤིང་དགེ་སྦྱོར་རྩལ་ཆེ་བར་བྱང་བའི་ངང་ནས།

མནལ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུགས་འཕྲོས་པ་ལས། ཟུ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་
ཆོགས་དབྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལས་ཆོས་ཉན་པའང་ངོ་མཆར་ཆེ་མོད་དེ།
དེ་བས་ཀྱང་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་དང་མཇལ་བ་འདི་གང་ནས་བསམས་རུང་ངོ་
མཆར་ཆེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལས་ཆོས་ཉན་པའང་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན།
ཁོང་རྣམས་རྗེ་བཙུན་མདོན་དགའ་ལམ་འོག་མིན་གང་རུང་ན་བཞུགས་ཟེར་
བ་ལ། བོད་ན་བཞུགས་སྐྱམ་པ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟམས་བཅོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཉམ་
འགྲོགས་བྱེད་པའི་བྲེད་པོ་ཁྱོད་རང་གི་སྤང་ངོར་ཡིན་མོད། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ།
ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་རང་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ཀ་འོག་མིན་དང་མདོན་
དགའ་ཡིན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྤང་པོ་ལོག་ལྟ་མཁན་ཁྱོད་ལྟ་“ཡོད་པ་
ཞེས་རང་ལ་ངན་སྒྲས་མང་དུ་མཛད་རྗེས། མི་ལམ་གྱི་ཆོས་འཆད་མཁན་
དང་ཉན་མཁན་ལྟ་རིམ་དང་ཀྱན་གྱི་བཟད་དེ་རྣམས་ང་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྗེ་
བཙུན་གྱི་རྣམ་ཐར་བྱས་གྱི་བཟད་རུ་འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་ཁྱེད་གོས་དགོངས་
ནས། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གུས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་གསོལ་བ་
སྤྲོང་ཁོང་རུས་པའི་དགྱིལ་ནས་བཏབ་སྟེ། དར་ཅིག་བྱུགས་དམ་གྱི་ངང་ལ་
བཞག་པས། ཡང་མནལ་དང་འོད་གསལ་འདྲེས་པའི་ཉམས་གྱི་ངང་ལ་ཟུ་
རྒྱན་གྱི་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་ན་རྒྱང་མཛེས་མ་དཀར་སྟོ་སེར་དམར་

ལྷང་བ་ལྷ་རས་ཆུང་པའི་མདུན་ཆུར་བསྒྲིགས་ཏེ་འདུག་པའི་གཅིག་ན་རེ།
“ནངས་པར་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་གསུང་བ་ཡོད་པར་འདུག་པས་ཉན་
དུ་འགྲོ་བེད། གཅིག་ན་རེ་ཞུ་བ་པོ་སུ་ཡོད་ཟེད། གཅིག་ན་རེ་ཐུགས་སྒྲུབ་
བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་འོང་བེད་པའི་ཆོ། ཀུན་རས་ཆུང་པ་ལ་མིག་
འཇུམ་ཞིག་ཞིག་འདུག་སྟེ། གཅིག་ན་རེ་དོ་མཆར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་
ཀུན་སྟོབས་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དྲག་ཟེད། གཅིག་ན་རེ་
རྣམ་ཐར་ཞུ་བ་བྱ་ཆེན་རྣམས་འོས། རང་རེ་རྣམས་ལ་དེའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བ་
དང་སྦྱོང་བ་བབ་པ་ཡིན་ཟེད་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་སོང་། དེ་རྗེས་རས་
ཆུང་པ་ཡང་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པས། མཁའ་ལ་རྣམ་ལངས་ཉི་མ་
ལྷག་གིས་ཤར་འདུག་སྟེ། རས་ཆུང་པའི་ཐུགས་ལ་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེའི་བཏང་
དེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་འདུག་གིས་དགོངས་ནས། ཐུགས་དམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
རང་ལ་འཆོ་བའི་སྟ་གོན་བྱས་ཏེ་ཆོམ་པར་རོལ་ནས། ལྷ་མའི་བྱང་དུ་བྱོན་
པས་འཁོར་གྲུ་བ་བྱ་སྟོབ་ཉི་མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མའི་བྱང་དུ་ཁྲ་མེ་
རེ་”འཇོམ་འདུག་སྟེ། དེར་རས་ཆུང་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཐུག་བཅལ། སྟུན་
བྲིས་ནས། རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱང་དུ་བྱས་མོ་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདི་སྟེང་
ཅས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་འདས་པའི་སངས་
རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་པ་བཙུག་གིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་

༥ མ་ཕྱི། ༤ན་ན། ནང་ *ནངས་

༦ མ་ཕྱི། ༤ན་ན། འཇོམ་ *འཇོམ་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་འདིག་ཉེན་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་ལགས་ཞིང། ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་མར་བ་ལ་སོགས་
 ཉེ་སྤྱི་མ་བྱུང་བོད་པོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྣམ་ཐར་གསུངས་
 པས་ད་ལྟ་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་རུས་
 པ་ལགས་ན། ད་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་བྱ་སྒྲོ་བ་
 རྣམས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང། མ་འོངས་པའི་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་
 རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིང། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལ་
 འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་སྲིད་
 རང་གི་གདུང་དང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་
 དང་མཛད་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེར་རྗེ་
 བཙུན་ཆེན་པོ་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ། རས་རྒྱུང་བ་ཁོ་བོའི་ཆ་རྒྱས་
 ཁྱོད་ཆེན་འང། འདི་ན་བྱི་བ་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ངའི་རུས་ཁྱུང་པོ།
 རིགས་ཇོ་སྤྱས། ང་རང་མི་ལ་རས་པ། དང་པོ་ནི་ལས་ནག་པོ་ཡང་བྱས།
 བར་དུ་དཀར་པོ་ཡང་བྱས། ད་ལྟ་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་
 ཞིང། ལས་ཀྱི་གཞི་བྱང་པས་མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་
 ཡིན་ཞིང། དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལ་ལ་ནི་དུ་སྟོ། ལ་ལ་ནི་དགོད་སྟོ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་དེ། བཤད་རུང་དོན་རྒྱུང་བས་མི་ཁྱན་སོས་དལ་

དུ་ཉལ་དུ་ཆུག་ཅེས་གསུངས་པས། ཡང་རས་ཆུང་པས་ཕྱག་བཙལ་ནས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལགས། བྲིད་གྲིས་དང་པོར་དཀའ་
ཐུབ་དང་ཞེ་བཅད་དག་པོས་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་
ཅིང་། ཅེ་གཅིག་གི་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་པས་ད་ལྟ་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་
གྱུར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཟད་སར་འཁྲོལ་བས། མ་འོངས་པ་ན་འཆིང་འགྱུར་གྱི་
ལས་མི་མཛད་ཅིང་མི་སྤྱོད་བ་ཀྱན་གྱི་མ་ཐུན་གྲུབ་ལགས་མོད། གདུང་ཁྱུང་
པོ། རིགས་རྫོ་སྤྲས། དེ་ལ་མི་ལར་མཆོན་གསོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། རྒྱ་
འབྲུངས་ནས་དང་པོ་ལས་ནག་པོ་མཛད་ཚུལ། བར་དུ་དཀར་པོ་མཛད་ཚུལ་
ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མོ་བ་དང་དགོད་མོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་དགོས་དོན་བསམ་
གྲིས་མི་བྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལགས་པས། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ། རྒྱ་གསུང་སྤྱགས་
སྟོམས་ལས་སུ་མི་བཞུགས་པར་རྒྱས་པར་གསུང་དུ་གསོལ། བྲིད་འདིར་
ཆོགས་གྱི་མཆེད་ལུས་རྗེ་རྗེ་སྤྱན་རྣམས་དང་། དད་འདུས་གྱི་ཉམ་རྣམས་
གྲིས་ཀྱང་ངའི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གྲོགས་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས་ཕྱག་མང་དུ་བཙལ་བས། དེར་སྤྱགས་སྤྲས་བྱ་ཆེན་རྣམས་
དང་། དད་ཅན་གྱི་ཉམ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་ཕྱག་མང་དུ་བཙལ་ནས། སྤྲིས་བྱ་
དམ་པ་རས་ཆུང་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བཀས་གནང་སྟེ། ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པས། རྗེ་བཙུན་

གྱི་ཞལ་ནས། བྱེད་རྒྱུ་མཁས་དེ་ཙམ་དུ་དོ་གཤམ་དང་ནན་ཏན་དུ་ཡང་འདྲི་ན།
གསང་དགོས་མེད་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ངའི་རུས་དང་རིགས་ནི། དབྱ་རུ་
བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁྲིད་ནས་རུས་ཁྱུང་པོ། རིག་
སྡུག་སྡེ་མ་པའི་སྤྱི་མ་ཚོ་སྤྱས་ཞིག་གི་བྱ་རྒྱལ་འབྲུང་པ་ཡི་དམ་གྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བས་"སྡུག་སྡེ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་
བསྐྱེད་བ་དང་ཉེན་མཚལ་བ་ལ་བྱིན་པས། གཙང་ལ་སྟོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་
གཙུང་པ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བར་བྲག་ཐེབས་ཏེ། དུལ་དེར་འདྲེ་གདོན་འདུལ་བ་
དང་། བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པས་རུས་པ་དང་ལྡན་མྱིར་པན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་
བྱུང་ནས་གདུལ་བྱ་དང་བྱིན་ལས་ཆེ་བར་"བྱང་སྟེ། མཆོན་ཁྱུང་པོ་ཚོ་སྤྱས་
སུ་གསོལ་ནས་ལོ་འགའ་བཞུགས་པས། དུལ་དེར་ནད་གདོན་སོགས་རྒྱུ་
ཅི་བྱང་ཡང་གདན་འདྲེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། བམ་ཞིག་གི་ཆེ་ཡུལ་དེ་ན་
སྤར་ཚོ་སྤྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འོང་ཡེ་མ་རུས་པའི་གདོན་གཞན་སུ་གང་གིས་
ཀྱང་མི་བྱབ་པའི་འདྲིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཚོ་སྤྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་
དད་པའི་མི་ཆང་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་གཞོན་དུ་བྱུང་བ་ལ། སྤྱི་མ་གཞན་
གདན་བྲངས་ནས་བྲག་འདུལ་དང་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པས། གདོན་དེས་རྩྭ་
ཅོལ་ལོ་དང་བཞད་གད་སུན་འབྱེན་བྱས་ནས་པན་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ། དད་
ལོག་ཅན་གྱི་མི་དེ་ལ་ཉི་དུ་ཞིག་གིས། གདོན་གྱི་པག་ཏུ་ཁྱུང་པོ་ཚོ་སྤྱས་

༩ མ་ཕྱི། ༤༧༥ན། རག་རུས *སྡུག་སྡེ

༡༠ མ་ཕྱི། ༤༧༦ན། འབྲུང་ *བྱུང

གདན་འདྲེན་པའི་གྲོས་བཅའ་པས། ཁོ་ན་རེ་ཕྱི་ལ་པན་ན་སྤྱི་ཚེ་ཆོ་ལ་ནའང་
ཆོ་ལ་གྲིས་ཐོས་ཞིག་ཅེས་ཟེར་སྐད། དེར་མི་དེས་ཇོ་སྤྱས་གདན་དངས་
པས། གདོན་གྱི་སར་ཐེབས་སུ་ཆ་བ་དང་། ཇོ་སྤྱས་ང་རྒྱལ་ལངས་ཏེ།
གསུང་ཆེན་པོས་ང་ཁྱུང་པོ་ཇོ་སྤྱས་འོང་གིན་ཡོད་དོ། །གདོན་བགགས་
རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཟ་ཁྲག་འཁྱུང་བ་ཡིན་པས་སྔོན་ཡང་གསུང་ཞིང་སྤྱི་ལྟ་བུ་བྱོན་
པས། ཇོ་སྤྱས་རྩར་མ་ཐེབས་པ་ལ་གདོན་དེ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་ཏ་ལས་
ནས། བ་པ་མ་མི་ལ་མི་ལ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཟེར་ཞིང་འཛིགས་པའི་སྐད་དུ་མ་
ཞོར། ཇོ་སྤྱས་རྩར་ཐེབས་པ་དང་། མི་བྱེད་འོང་སར་ང་འོངས་པ་མེད་པས་
བདག་ལ་སྟོག་སྟོལ་ཅིག་ཟེར། ཇོ་སྤྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་དེ་ལ་བྱིས་སུ་
ལའང་མི་གཞོད་པའི་མནའ་བྱངས་ཏེ་བཏང་བས། གདོན་དེ་རང་བསྟེན་པའི་
མི་ཆང་ཞིག་ལ་བབས་ནས། ཡང་མི་ལ་མི་ལ་ད་ལན་པས་སྐྱག་པ་དང་ཉེན་
བ་མ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་འདུག་པ་ལ། མི་ཆང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སུ་བྱུང་བས་
པས། ཁྱུང་པོ་ཇོ་སྤྱས་བྱུང་ནས་སྟོག་ལ་བབ་པའི་སྐྱག་བཏང་། མནའ་ཞོར་
ཟེར་སོང་སྐད། དེ་ནས་ཇོ་སྤྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ།
མི་ཀུན་ཀྱིས་ཇོ་སྤྱས་ལ་མི་ལ་ཞེས་བརྗོད་པས་གདུང་གི་མཆན་ལ་མི་ལ་
ཞེས་གྲགས་སོ། །གདོན་དེ་ཡང་བྱིས་གཞོད་པ་ཡི་མ་བྱུང་བས་ཆེ་འཕོས་
པར་ཀུན་ཁ་”འཆམ་མོ། །

དེ་ནས་བྱུང་པོ་རྩོ་སྤྲས་ཀྱིས་ཡུམ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པས་སྤྲས་གཅིག་
བྱུང་། དེ་ལ་སྤྲས་གཉིས་བྱུང་བས་ཆེ་བ་ལ་མི་ལ་མདོ་སྟོན་སེང་གེར་བྲགས།
དེ་ལ་སྤྲས་མི་ལ་རྩོ་རྩེ་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། སྤྲས་དེའི་རྒྱུད་བ་
རྣམས་ལ་སྤྲས་རེ་རེ་ཡོད་བ་ཞིག་བྱུང་། མི་ལ་རྩོ་རྩེ་སེང་གེ་དེ་ལོ་ལ་ཤིན་ཏུ་
བརྩེ་ཞིང་མཁས་པས་རྒྱལ་མང་པོ་ཐོབ་འོང་ཞིང་ཡོད་བ་ལས། དུས་ནམ་
ཞིག་གི་ཆེ་ཡུལ་དེ་ན་མི་གཡོན་ཅན་ལོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་པ་ཆོན་རགས་
ལ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་བ་དེས་མི་ལ་རྩོ་རྩེ་སེང་གེའི་ཆོད་བགམ་པའི་སྤྱིར་
རྒྱལ་རྒྱུད་ཏུ་བཅུགས་ཏེ་ལོ་བརྩེས་པས་ཆོད་ལོངས་ཏེ། དེའི་ཉིན་ཁོས་
རྒྱལ་རྒྱུད་བཞིན་ཀྱིས་ཐོབ་བ་ལྟར་བྱས་པས་མི་ལ་རྩོ་རྩེ་སེང་གེ་ཡི་མ་
རངས་ཏེ་ནངས་པར་ལོ་ལན་ལེན་བྱས་པས་རུང་ཟེད། རྒྱལ་སྤར་བས་ཆེ་བ་
བཅུགས་ཏེ་ལོ་བརྒྱབ་པས་ཁ་རྒྱུད་སྤྱིར་ཁོས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་པམ་བ་
ལྟར་བྱས་པའི་མཐར། ད་ཡང་ལོ་ལན་ལེན་ཟེར་བས་རུང་ཟེད། རྒྱལ་ཆེ་
རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཀ་ཁ་འཆམས་ནས་ཞིང་ཁང་ནོར་གསུམ་ཁོའི་རྒྱལ་ཏུ་
བཅུགས། ལྷ་འཆག་མེད་པར་འབའ་ཡི་གས་བསྐྱམས་ནས་ལོ་བརྩེས་པས་
ཁོས་ཐོབ་སྟེ་ཞིང་ཁང་ནོར་གསུམ་ཁོའི་པ་ཆོན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་སྤངས་
ནས་མི་ལ་ཡབ་སྤྲས་ཡུལ་གཞིས་ཀྱན་དང་བྲལ་ནས་ཡུལ་ཐོན་བྱོན་ཏེ།
མང་ཡུལ་གྱུང་ཐང་གི་སྤྱི་རྩེ་ཆ་ཞེས་བྱ་བར་བྲག་ཐེབས་ནས་གཞི་བཅས་ཏེ།
ཡབ་མདོ་སྟོན་སེང་གེས་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་སྟོག །གཏོར་མ། སེར་

བསྐྱེད་པ། སྤྱི་ལོ་གསེ་བ་ལ་སོགས་གྲོང་ཆོག་རྒྱལ་ས་པས་ཤིན་ཏུ་བྱིན་པར་
བྱུང་བའི་ཡོན་དང་། སྤྱི་ལོ་རྗེ་སེང་གོ་ས་ཆོང་ཆེ་བ་ལ་དགུན་སྟོ་བལ་ལྷན་
དབྱར་བྱང་འགོག་ལྷན་། རྒྱུང་བ་ལ་མང་ཡུལ་དང་གྲུང་ཐང་གི་བར་ལྷན་པས།
ཡབ་སྤྱི་ས་གཉིས་ཀྱིས་ཞོར་མང་པོ་བསོགས། དེའི་ཆེ་ཡུལ་པའི་གཅེས་
སྤྱི་མ་ཞིག་དང་སྤྱི་ལོ་རྗེ་སེང་གོ་གཉིས་དགའ་འདུས་ཀྱི་བཟའ་མིར་
སོང་། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་ས་གཅིག་འབྲུངས་པ་ལ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་
དུ་མཆོན་གསོལ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཞིང་ཡོད་པའི་ཆོ། མེས་པོ་མདོ་སྟོན་
སེང་གོ་སྤྱི་ཡལ་བའི་གཤེགས་རྫོངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏིང་། མི་ལ་རྗེ་སེང་
གོ་ས་ཆོང་གི་སྟོ་ནས་ཞོར་སྤེལ་བས་སྤར་བས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཅའི་
ཉི་འཁོར་ན་འོར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་མི་ཞིག་ལ་རྩ་ན་ཞིང་དགའ་མོ་གྱུ་
གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། གསེར་དང་སྟོ་བྱང་གི་རྫས་མང་པོ་བཅའ་ཏེ་
ཉོས་པ་ལ་འོར་མ་གྱུ་གསུམ་དུ་བྲགས། ཞིང་དེའི་འབྲུམ་ན་གནས་ཆང་
དབང་བའི་ཁང་རོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཡང་ཉོས་ནས་མཁར་ལས་ཀྱི་འབྲུམ་
བཏིང་སྟེ་མཁར་ལས་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས། མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཆོན་ལོ་ཉི་ལུ་ལོན་པ་དང་། ཅའི་མི་བྲག་རེར་གྱུར་པ་རུས་བྱང་ཡིན་པ་
ཞིག་ལ། དཀར་མོ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་མོ་གཟུགས་མངོན་ལ་མི་ཆོས་སེར་
བ། དབྱ་གཉིན་གང་ལའང་ཆགས་སྤར་རུས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བག་
མར་ལྷངས་ཏེ་བྱང་ཆ་དཀར་རྒྱན་དུ་བྲགས་སོ། །

དེ་ནས་མཁར་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་བྱད། སུམ་ཐོག་གི་སྤྲང་ཁང་དུ་ལག་
མཛོད་དང་གཡོས་ཁང་བྱར་ན་ཡོད་པའི་ཆོམས་ཀ་བཞི་གཏུང་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་ཁང་བ་སྐྱུ་རྩ་ཅན་དགའ་བ་ཞིག་བཅིགས་པ་ལ་ཀ་བཞི་གཏུང་བརྒྱད་དུ་
གྲགས་ཏེ། དེ་ན་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གྲགས་དང་བཅས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་
གཏུང་དུ་མི་ལ་མདོ་སྟོན་སེང་གེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྟོན་གྲགས་ཏེ་གྲོགས་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས། མི་ལ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེའི་པ་སྟོན་ཀྱི་བྱ་གཡུང་དུང་རྒྱལ་
མཆན་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་སྤྲད་དང་སྤྲོད་མོ་བྱུང་ཆ་དཔལ་འབྱན་དང་བཅས་པ་
ཡང་ཡུལ་ཐོན་ནས་སྐྱུ་རྩ་ཅན་སྤེལ་བ་བྱུང་བ་ལ། མི་ལ་རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་གཉིས་
སྤྲད་ཆེ་བས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྲ་ལེན་དང་སྤྲ་རྟེན་བྱས་གཞི་
ཆགས་པ་ལ་ཆོང་གི་བྱེད་ལྷགས་རྣམས་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོང་བྱས་པ་ལས།
ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འོར་མང་དུ་བསོགས་སོ། །

དེ་ནས་སྐྱབས་ཤིག་གི་ཆེ་བྱང་ཆ་དཀར་རྒྱན་སྐྱུམ་དང་ལྗན་པར་བྱུར་
ནས། མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆན་སྟོ་རྩམ་མང་པོ་བྱེད་ཏེ། བྱང་སྟག་ཅེའི་
ཕྱོགས་སུ་ཆོང་ལ་སོང་ནས་ཡུན་རིང་འགོར་བའི་ཆེ། ལུ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་
སྟོན་ཟླ་རབའི་ཉིར་ལུ་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པའི་ཉིན་ཨ་མ་ལ་ང་སྐྱེས་པས་
ཡབ་ཀྱི་སར་བང་ཆེན་བརྩམས་ཏེ། འདིར་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཐུག་ང་ལ་བྱ་ཞིག་
ཀྱང་སྐྱེས་པས། བྱ་ལ་མིང་འདོགས་པ་དང་མིང་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་དུ་
ཤོག་བྱ་བའི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་བང་ཆེན་པས་ཀྱང་ཡབ་ལ་སྤྲད་ལོ་རྒྱས་

ནམས་བརྗོད་པས། ཡབ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། འོ་ལགས་སོ་ངའི་བྱ་ལ་མིང་
བཏགས་ཆར། དེད་ཀྱི་རྒྱད་པ་འདི་ལ་བྱ་རེ་རེ་ལས་མི་འོང་བ་ཡིན་པས། ད་
ལན་བྱར་སྐྱེས་ཡོད་འདུག་པ་དེ། རྩོས་པའི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱང་
བས་ངའི་བྱའི་མིང་ལ་རྩོས་པ་དགའ་ཟེར། ད་ཆོང་ནམས་བྱས་ཆར་བས་
འགྲོ་ཟེར་ནས་ཡུལ་དུ་བྱོན། ངའི་མིང་རྩོས་པ་དགའ་རང་དུ་བཏགས། མིང་
སྟོན་བཟང་པོ་བྱས་ནས་གཅེས་པར་བསྐྱེད་བསྐྱིད་སྤྱིས་ང་ལ་སྐྱད་སྟོན་པོ་
རྩོས་ཆད་སེམས་དགའ་བ་ཞིག་བྱང་བས། མི་ནམས་ཀྱིས་རྩོས་པ་དགའ་དེ་
མིང་བཏགས་ལེགས་ཤིག་བྱང་འདུག་ཟེར་བ་བྱང་། དེ་ནས་ང་ལོ་བཞི་ལོན་
པའི་ཆེ། ཨ་མ་ལ་བྱ་མོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་མགོན་མོ་སྐྱེད་དུ་མིང་བཏགས།
གཅེས་མིང་པེ་ཏར་ཆགས་པས་པེ་ཏ་མགོན་སྐྱེད་དུ་གྲགས་ཏེ། དེད་མིང་
སྤྱིང་གཉིས་ཀ་ལ་གསེར་རལ་དང་གཡུ་རལ་ཉི་ལེ་བ་ཡོད་པ་དེ། ཡུལ་
ནང་ཁ་དྲག་ཅིང་དབང་བཅན་པས་ཡུལ་མི་དྲག་པ་ནམས་དང་གཉིན་སྡེ་བ།
ཞན་པ་ནམས་འབངས་སུ་འཁོལ་བས་ཆོག་པ་བྱང་བའི་ཆེ། ཡུལ་མི་ནམས་
ཀྱི་སྐྱོག་ལབ་ལ་འབྲུམ་པོ་ཡུལ་དུ་ཆགས་པ་ལ་འདི་ཆོ་བས་པོ་གོད་པ་དང་
ཁོར་ཆེ་བ་མི་འོང་། ཕྱིའི་ཁང་ཞིང་ནང་གི་དེག །པོ་མོའི་རྒྱན་གང་ལ་བལྟས་
བྱང་ཆོག་པར་འདུག་ཟེར། ཀུན་སྟོན་“དེར”རེ་བའི་ངང་ནས་མི་ལ་རྩོ་རྩེ་
སེང་གེ་སྐྱ་གཤེགས་ཏེ། སྤྲུགས་དགོངས་རྩོགས་ཐབས་ནམས་རྒྱས་པར་

བསྐྱབས་པ་ཡིན་གསུངས། སྤྱོད་བསྐྱབས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །

གཉིས་པ། སྤྱོད་བསྐྱབས་ཀྱི་བདེན་པ་བྱུང་བྱིན་

རྒྱགས་ཉམས་སྤྱོད་བཞེས་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་རས་རྒྱུད་པས་ཁྲུང་བ། ལྷ་མ་ལགས། དང་པོ་ཡབ་
དང་བུ་ལ་བས་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་སྤྱོད་ཉམས་སྤྱོད་བཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་འབྲ་
བ་ཞེས་ལགས་ཁྲུང་པས། དེ་ནས་ང་ལོ་བདུན་ཅུ་མ་འཁོར་བའི་ཆོ། ཡབ་མི་
ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་དེ་བསྐྱུང་གཞི་བྱས་པོ་རང་ཞིག་གིས་ཟེན་ནས།
སྤྱོད་པ་དང་མོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཆོ་བར་ལུང་བསྐྱུན་ཞིང་བོར། གཉིས་
ཉི་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཆོ་བར་ཤེས། ཁོང་རང་ཡང་མི་འཆོ་བར་ཁོ་
ཐག་ཆོད་ནས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་ལ་སོགས་གཉིས་ཉི་རིང་གྲོགས་དགའ་
བ་ཤེས་ཡུལ་མི་བྲིས་མཆོས་བྱས་པ་ཀུན་བསགས་ཏེ། སྤྱོད་ཐོར་དང་
བཅས་པ་བཅོལ་གཏམ་བྱས་ནས། མཐར་པ་ལུལ་བྱས་འཛིན་དུ་འདུག་པའི་
ཁ་ཆེམས་ཡི་གེ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ཀུན་གྱིས་ཐོས་པར་བསྐྱབས། དོན་
བསྐྱུལ་དག་ཏུ་ང་ད་ལན་གྱི་ནད་འདིས་མི་གཏོང་བ་འདུག་ཅིང་། དེས་ན་
ངའི་སྤྱོད་འདི་ཡང་ད་ལྟ་རྒྱུད་འདུག་པས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་གཙོ་བྱས་པའི་
གཉིས་བཤེས་ཀུན་ལ་བཅོལ་གཏམ་བྱ་རྒྱུ་ལ། ངའི་སྤྱོད་ཐོར་གནག་ཏེ་ལུག་
གསུམ། མདའ་ན་འོར་མ་བྱ་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཞིང་སྤྱང་མིག་ཏུ་
མི་རྒྱུད་པ་འགའ། ཁང་བའི་འོག་ན་སྤྱོད་པ་ར་བོང་གསུམ། སྟེང་ཁང་ན་

དེ་ག་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་གཡུ་དང་གོས་དར་འབྲུའི་བར་མཛོད་ལ་
 སོགས་ཏེ། མདོར་ན་མི་འོར་གཞན་ལ་སློན་མི་དགོས་པ་ཡོད་པས། འདི་
 རྣམས་ཀྱི་སྟངས་ཆ་ཤས་ཤིག་ང་རང་གི་རྗེས་སུ་ཐོངས། དེ་ལྷག་རྣམས་
 བྱིད་འདིར་ཆོགས་ཀྱན་ལ་ང་རང་གི་བྱ་འདིས་བྲིམ་སོ་མི་ཟེན་གྱི་བར་ལ་
 བཅོལ་ལོ། །བྱིད་པར་དུ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་གཉིས་ལ་བཅོལ་ལོ། །བྱ་འདིས་
 བྲིམ་སོ་མེར་བ་དང་། མཛེས་སེ་དང་ཆུང་གཉེན་བསྐྱེགས་ཡོད་པས། མོ་
 རང་མནའ་མར་བསུ་ནོར་རྣམས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་ཕོག་ལ་པ་ཤུལ་བྱས་
 འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག །དེ་བར་ལ་ངའི་བྱ་སྦྱང་གསུམ་གྱི་སྦྱིད་སྦྱག་བྱིད་ཨ་ཁུ་
 དང་ཨ་ཞེས་གཙོ་བྱས་པའི་གཉེན་ཆོན་ཀྱན་ཤེས་སོ། །སྦྱག་ཏུ་མ་འཇུག་
 ཅིག །ང་ཤི་དུར་ཁུང་ནས་བལྟ་འོ་ཞེས་གསུངས་ནས་གྲོངས་སོ། །དེ་ནས་
 ཡབ་ཀྱི་གཤེགས་རྫོངས་རྣམས་བྱས། དེ་ལྷག་གི་ནོར་རྣམས་ཀྱན་ཁ་འཆམ་
 པར། "མུང་ཁྱིམ་ཆ་དཀར་རྒྱ་རང་ཆགས་བྱེད་དུ་ཆུག །ཁ་འཛིན་དགོས་པ་
 ཀྱན་གྱིས་བྱར་ནས་ཅི་ལེགས་གྱིས་ཟེར་བ་ལ། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་གཉིས་ན་རེ་
 མི་ཉེ་བྱས་རུང་རུང་ཕོ་ཉི། ཁོང་མ་སྦྱང་དེད་ཀྱིས་སྦྱག་ཏུ་མི་འཇུག །འོར་
 རྣམས་ཁ་ཆེས་བཞེན་དེད་ཀྱིས་ཆགས་བྱེད་ཟེར་ནས། ངའི་ཞང་ཕོ་དང་
 མཛེས་སེའི་པ་མིང་གིས་ལོ་རྒྱས་བྱས་རུང་མ་ཉན་པར་ཕོ་ནོར་རྣམས་ཨ་
 ཁུས་བྱས། མོ་ནོར་རྣམས་ཨ་ཞེས་བྱས། གཞན་རྣམས་བྱེད་མར་བགོས་ཏེ།

ཁྱེད་མ་སྤྲད་རྣམས་གསོ་རིས་བྱེད་ཟེར་ནས། དེད་མ་བྱ་གསུམ་ལ་ཞོར་
དབང་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ཁར། དབྱར་ཞིང་ལས་བྱེད་དུས་ཨ་ཁུའི་
གཡོག་། དགུན་བལ་ལས་བྱེད་དུས་ཨ་ཞེའི་གཡོག་། ཁྱོ་ཁྱེའི་རྩྭ་ལ་ལས་བོང་
ལས། གོས་རྩལ་སྤག་ཐག་ཆད་བ་ལ་བྲེས་མའི་སྐྱེ་རགས་བཅིངས་བ་གྱོན་
ནས། ལས་དལ་མེད་བྱེད་དགོས་བྱུང་བས་ཡན་ལག་རྣམས་སེར་ཀར་སོང་།
རྩྭ་གོས་ངན་པའི་རྩྭ་བས་ཀྱིས་ཁ་མདག་སྐྱེ་ལ་ཤ་རིད་བ། སྐྱ་དང་པོ་གསེར་
གཡུའི་རལ་བ་ཉི་ལེ་བ་ལ། ཕྱིས་སྐྱ་པོ་བསེང་བསེང་གིག་སྒྲིའི་རལ་བ་ཉི་
ལེ་བ་བྱུང་བས། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་མི་སེམས་ཚུང་ཀུན་མཆིམ་འཆོར་
བ་དང་། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་ལ་སྒྲོག་ལ་བ་དིར་རེ་བ་བྱུང་རུང་འཛེམ་མེད་བྱས།
དེད་མ་སྤྲད་ལ་སྤྱག་པོ་རང་བཏང་བས། ཨ་མས་ཨ་ཞེ་ལ་ཁུང་ཆ་དཔལ་
འགུན་དུ་མི་འདུག་བདུད་མོ་སྤྱག་འགུན་དུ་འདུག་བྱས་པས། ཨ་ཞེ་ལ་བདུད་
མོ་སྤྱག་འགུན་དུ་མིང་ཆགས། དེ་དུས་འཛིག་རྟེན་པའི་གཏམ་དཔེ་ལ། མི་
བདག་བདག་ཏུ་རེ་བདག་པོ་སྒྲོ་བྱིར་འདོན་ཟེར་བ་དེ་དེད་མ་སྤྲད་ལ་བྱུང་།
སྤར་ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་བཞུགས་པའི་ཆེ། མི་བྲག་ཞན་ཀུན་
དེད་ཀྱི་ཞལ་འཇུ་མ་དཀར་ནག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ནོར་ཡོད་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་
དུ་སོང་ནས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེའི་ཞལ་འཇུ་མ་དཀར་ནག་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཨ་མ་ལ་
ཡང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོག་ལ་བ་ཏུ་ཁྱོ་སྤྱག་ཚུང་མ་བྱུང་། བལ་འཇམ་སྤམ་བུ་
ལེགས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པར་འདུག་སྟེ། མི་གོ་ཆོད་རེ་མེད་ཅ་ན་དཔེ་འདི་

དང་འབྲ། དང་པོ་”མྱང་”ཆ་དཀར་རྒྱ་ཁྱོ་བཟང་གིས་མགོ་འདོན་དུས། མོ་
སྒོ་ཁོག་ཆེ་ལ་གྲང་། ལག་བརྩད་ཆེ་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། ད་གྲང་ཞན་གྱི་ཤན་
ཐུད་ནས་གདའོ་ཟེར། སྤྱག་རེས་བྱང་ན་ལབ་རེས་གྱི་དཔེ་དེར། རང་ལས་
ཞན་པ་ཀུན་གྱིས་རྒྱབ་ནས་འབྲུབ་བྱང་། ང་ལ་མཛེས་སེའི་པ་མས་གོས་
ལྷམ་སོ་མ་རེ་བྱེན་ནས། མི་ཁོར་དུ་མ་སོང་ན། ཁོར་མི་རྟག་རྩ་ཁའི་ཟེལ་བ་
བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁོར་མེད་སྟམ་པ་མི་དགོས། དང་པོ་ཡབ་མས་རྣམས་ལའང་
ཁོར་རྟིང་སོར་བྱང་བ་ཡིན། བྱེད་རང་ཆོ་ལའང་ཁོར་ཡོད་པའི་དུས་འོང་ཟེར་
ནས་སེམས་གསོ་ཡང་ཡང་བཏང་། དེ་ནས་ང་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་ལོན་པའི་ཆོ།
ཨ་མ་ལ་པ་མས་བྱེན་པའི་ཞིང་སྐྱལ་གླེ་ཤེ་སྟན་རྒྱང་བྱ་བ་མིང་མི་སྟན་རྒྱང་
སྟོན་ཐོག་གཞུན་པོ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཞང་པོས་སོ་ནས་བྱས་པའི་ནས་
སྦྱེད་འཕེལ་དུ་ཅི་འགྲོ་བྱས་ནས་པག་ཏུ་གསོག་གིན་ཡོད་པ་ཡང་མང་རབ་
ཏུ་སོང་བ་ལ་ཤ་མང་པོ་ཉོས། ནས་དཀར་མོ་མང་པོ་ལ་བྱེ་བྲས། ནག་པོ་
མང་པོ་ཆང་དུ་བཙོ་ས་པས་མྱང་ཆ་དཀར་རྒྱ་མ་སྦྱད་ཁོར་སྒོང་བྱེད་པ་
ཡིན་པ་འདྲག་ཟེར་བ་བྱང་། དེ་ནས་ངེད་རང་གི་ཁང་བ་ཀ་བཞི་གཏུང་
བརྒྱད་མ་དེར་གདན་མང་པོ་གཡར་ནས་བཏིང་སྟེ། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་གཙོ་
བྱས་པའི་གཉེན་ཉེ་འཁོར། གྲོགས་དགའ་བཤེས་ཡུལ་མི་བྲིམ་མཆོས་
རྣམས་དང་། བྱེད་པར་ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་སྐྱེ་གཤེགས་ཁར་

ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱས་ཡོད་པ་རྣམས་བོས་ཏེ། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་ལ་ཤ་
ཁོག་འཇུགས། གཞན་གཟུག་ཐོབ་པ་ལ་གཟུག །ལུ་ཐོབ་པ་ལ་ལུ། ཆང་
དཀར་ཡོལ་གྱི་གཡང་ཆེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་མོ་བཟང་པོ་བྲངས་ནས། ཨ་
མ་གལ་གྱི་དབུས་སུ་ལངས་ཏེ། འོ་ལགས་སོ། བུ་སྐྱེས་པ་ལ་མིང་ཆང་
བྲངས་པ་ལ་གཏམ་བྱ་བར་གདའ་བས། ང་ཡང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་པ་ཞིག་
གཏོང་བ་ལགས་པས། ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆན་སྐྱེ་ཐེམ་ཁར་ཞལ་
ཆེམས་གསུངས་པ་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་མི་བགེས་པ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་གཙོ་
མཛད། འདིར་བཞུགས་ཀྱི་གལ་པ་རྣམས་སྒྲན་གསན་པར་བྱ་ཞེས་བརྗོད་
ནས། ཞང་བོས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྲགས་པའི་མཐའ། ཨ་མས་
ཡི་གེ་འདིའི་དོན་གསུང་དག་དང་བཅས་པ་འདིར་བཞུགས་ཀྱི་བགེས་པ་
ཀུན་གྱི་བྱགས་ལ་གསལ་བས་རྒྱས་པར་བྱ་མི་དགོས་པར་གདའ། དོན་
དེལ་བ་ལ་སྒར་པན་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་གཉིས་ཀྱིས་ངེད་མ་སྦྱད་གསུམ་ལ་མགོ་
འདོན་ཡང་དག་མཛད་པ་བྱགས་ལ་བཏགས། ད་ང་རང་གི་བུ་དང་། མཛེས་
སེ་གཉིས་ཀས་བྲིམ་སོ་བེན་པར་འདུག་པས། ངེད་རང་གི་ཞོར་བཙུལ་
རྣམས་སྦྱོད་པ་དང་། མཛེས་སེ་ཡང་མནའ་མར་བསུས་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་
ཆེམས་བཞིན་པ་ཤུལ་བུས་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བས། ཨ་ཁུ་དང་
ཨ་ནེ་གཉིས་ཅི་ལ་མི་འཆམ་རུང་ལྟོ་ལ་འཆམ་པ་དང་། ང་བུ་གཅིག་པོར་
སོང་བ་དང་། ཨ་ཁུ་ལ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ཨ་ནེ་དང་ཨ་ཁུ་

གཉིས་གཅིག་དུ་བྲིལ་ནས་བྲིད་ཀྱི་ཚོར་རམ་དེ་གང་ན་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་
མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ཁོ་རང་ཁམས་བཟང་རིང་ལ་ཁང་ཞིང་གསེར་
གཡུ་མངོ་རྟ་གནག་ལུག་རྣམས་དེད་ཀྱིས་གཡར་བཏང་བ། ཁོ་རང་འཆི་
ཁར་ཚོར་བདག་པོ་ལ་སྤྲད་པ་ཡིན། བྲིད་རང་དབང་བའི་ཚོར་གསེར་སེ་
གཅིག་གམ། རྣམ་ལུལ་གང་ངམ། མར་ཉག་གཅིག་གམ། གོས་དར་རྒྱུ་སྒྲ་
གཅིག་ །དུད་འགྲོ་ཆེ་འཇུགས་གཅིག་གྲང་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ལ་ད་འདི་
འདྲ་བེར་བ། བྲིད་ཀྱི་ཁ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤྲས་བྲིས། སྤྲག་སྤྲད་ཆོ་ལྷོགས་
གྲིར་མ་བསད་པར་གསོས་པ་དེད་རབ་ཡིན། ལར་མི་ངན་ལ་དབང་བསྐྱར་
ན་ཆུ་ལ་བྲེས་འཇུག་བྲེད་བྲེ་བ་དེ་འདི་འདྲ་ལ་བེར་བ་ཡིན་ཟེར། སྤྲ་བྲས་སྤྲན་
ལས་ཉར་ལངས་བྲས། སེ་གོལ་གཏོགས། བྲུ་བ་སྤྲགས། རྒྱང་བ་བདེན་ས་
ནས་ནན་ཉར་མ་སོང་ན་ཁང་བ་ཡང་དེད་དབང་བས། མ་སྤྲད་ཆོ་བྲིར་
སོངས་ཟེར་ཞིང་ཨ་མར་ཐལ་ལུག་གིས་བརྟུངས། དེད་མིང་སྤིང་གཉིས་ལུ་
དུང་གི་ལུག་གིས་བརྟུངས། དེའི་ཆེ་ཨ་མ་ནི། ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཆོན་དེད་མ་སྤྲད་ཀྱི་ལས་བསྐྱོས་ལ་གཟིགས་དང་། ང་ཤི་དུར་ཁུང་ནས་
བལྟའོ། གསུངས་པ་དེ་ད་གཟིགས་པའི་དུས་ལ་བབ་གདའོ་ཟེར། དུ་ཞིང་
འགྲེལ་ནས་འགྲེལ་ལོག་ལོག་བྲེད་ཅིང་འདུག །དེད་མིང་སྤིང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
ར་མདའ་དུ་བ་མིན་པ་མ་བྱུང་། ཨ་ཞང་གིས་ནི་ཨ་ཁུ་ལ་བྲུ་མང་པོ་ཡོད་
པས་རྒྱོལ་མ་རུས། གཞན་ཡུལ་མི་དེད་རང་ལ་དཀར་བ་རྣམས་ནི་མ་སྤྲད་

ཆོའི་སྟོང་ཇེ་བ་ལ་ཟེར་མི་དུ་བ་མི་འདུག། གཤམ་རྣམས་ཀྱང་ཤུགས་རིང་
 བར་ནར་འདུག། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་ནི་དེད་ལ་ཁོར་དགོས་ཟེར། ཁོར་བྱེད་རང་
 ལ་འདུག་པ། ཡུལ་མི་བྱིས་མཆེས་ལ་ཤ་ཆང་པངས་མེད་བཤམས་ནས་
 སྟོན་མོ་བཤམ་རྒྱུ་འདུག་པ། བྱེད་ཀྱི་ཁོར་རམ་དེ་དེད་ལ་མེད། ཡོད་ནའང་
 མི་གཏོང་བས་མ་སྤྲད་ཆོ་མང་ན་དམག་བྱོངས། ཉུང་ན་མ་སྤྲད་ཐོངས་ཟེར་ཞིང་
 ཐོན་སོང་། དེའི་ཕྱི་བཞེན་ཁོང་ལ་དཀར་མི་རྣམས་ཀྱང་ཐོན་སོང་། ཨ་མ་ནི་
 དེ་ནས་ཀྱང་དུ་ཐག་མ་ཆོད་པར་འདུག་པ་ལ། ཞང་པོ་དང་མཛེས་སེའི་པ་
 མིང་སོགས་དེད་རང་གི་དཀར་མི་ཀྱན་ཨ་མའི་སེམས་གསོ་ཕྱིར་བསྤྲད་
 བས། ཆང་ལྟག་རྣམས་འཕྱང་ཞིང་ཨ་མ་ལ་ད་མ་དུ་དུས་པས་མི་པན། དེ་
 རིང་འདིར་སྟོན་གལ་དུ་ཆོགས་པ་ཀྱན་ལ་ཁོར་"སྟོང་"རེ་གྱིས། དེད་འདི་ན་
 ཡོད་པ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་བྲག་རེ་སྟེར། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་ཅི་
 བྲག་རེ་སྟེར་ཁོང་ཟེར་བ་ལ། ཨ་ཞང་ན་རེ་དེ་ཀ་གྱིས་ལ་བྱ་འདི་ཡོན་ཏན་
 ཞིག་སྟོབ་དུ་ཐོངས། བྱེད་རང་མ་སྤྲད་ངའི་སར་སྟོད་ལ་ཞིང་གི་སོ་ནམ་གྱིས།
 ཅི་པན་བྱེད་པ་ལས་ཁོས་མེད། གང་ནའང་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་ལ་ངོ་མི་ཆ་བ་
 ཞིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ལ་ཨ་མ་ན་རེ་རང་གི་ཁོར་ལ་དབང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་
 སྟོངས་བྱས་པའི་ཁོར་གྱིས་བྱ་ཆ་མི་སོས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེས་དེད་རང་གི་
 ཁོར་གྱི་ཆ་གཅིག་སྤྲད་དུང་སྟེར་དགོས་མེད། བྱ་འདི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྟོབ་དུ་

ཅེས་ཀྱང་གཏོང་། རེད་མ་སྤྲད་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་གཤམ་མ་རང་མ་བཙུལ་
བའི་རྟིང་ལ། ར་གདང་རྒྱག་དང་དུད་པ་ལང་རྒྱག་བྱས་ནས། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་
མའོན་སྒོ་འཆར་བ་ཡིན། ཞིང་གི་སོ་ནམ་ཡང་འདི་ཀ་ནས་བྱེད་ཟེར་ནས།
ཅའི་མི་ཐོད་གད་ཁ་བྱ་བ་ན་སྤྲུགས་རྟིང་མ་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་མཁན་
གོང་ཚོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ང་སྒོ་གསོ་བ་ཏུ་བཏང་། དེ་
དུས་གཉིན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནོར་སྒོང་སྤྲ་རེ་སྤྲ་གཉིས་བྱིན་འདུག །ཁྱད་པར་
མཛེས་སའི་པ་མས་རྒྱགས་ཚུ་སྒྲར་མེ་ཤིང་ཡན་བསྐྱར་ནས་ང་སྒོ་གསོ་བ་
སར་མཛེས་སེ་མོ་རང་སེམས་གསོ་ལ་ཡང་ཡང་བཏང་བུང་། ཨ་ཞང་གིས་
ཨ་མ་དང་སྤིང་མོ་མི་ལས་དང་སྤྲད་དུ་མི་འགོ་བའི་དུས་ཀྱི་ལྟོ་བྱིན། ཨ་མ་
སྤྲད་དུ་ཨ་ཞང་གིས་མ་བཅུག་པར་མིའི་ལས་ཉིན་འཁལ་ཉིན་ཐགས་བྱེད་
ཅིང་། རེད་མིང་སྤིང་ལ་ཅི་པན་དང་ནོར་ཅི་གསོག་བྱས། སྤིང་མོས་ཅི་
སྒོ་གསུང་གིས་མི་གཡོག་དང་། ར་གདང་རྒྱག་དུད་པ་ལང་རྒྱག་བྱས་ནས་སྒོ་
གོས་ཅི་རྟེན་བྱས་བུང་། སྒོ་སྒྲུབ་གོས་རྩལ་བ་ཡིད་པམ་བ་ལས་སྤྲིད་པོ་
རང་མ་སྤྱོད་གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉན་དུ་གྱུར་ཆད་ཐུགས་སྒྲུབ་ཤིང་
དང་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་མཆི་མ་འདོན་ཞིང་དར་ཅིག་ཀུན་ཁ་རོག་པར་
འདུག་གོ། ཐུག་བསྐྲལ་གྱི་བདེན་པ་ལུལ་བྱིན་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་
མཛེད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ། དག་ལོ་ཆར་བཅད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་རས་ཆུང་བས་ཐེ་བཅུན་ལགས། ཐེ་བཅུན་གྱིས་དང་
པོ་ལས་ནག་པོ་མཛད་གསུངས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་ཞུས་པས། མཐུ་དང་
སེར་བས་སྒྲིག་བསགས་པ་ཡིན་གསུངས། ཐེ་བཅུན་མཐུ་དང་སེར་བ་སྟོབ་
པའི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ཞུས་པས། ང་མ་ཐོད་གད་ཁ་ན་
སྟོག་སྟོབ་དུས་ཅའི་མདའ་བུ། སྒྲིད་སྟོན་གྱི་ཆང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་བ་དེའི་
གལ་དབུ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྒྱུན་བྱངས་པའི་ཕྱག་ཕྱི་ལ་ང་"ཡང་"ཕྱིན། དེར་
ཆང་མང་བ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བྱར་ནས་ཀྱང་ཆང་འབྲེན་མང་རབ་བྱང་བ་
ཀྱན་ནས་བཏུང་བས་བཟེ་བེར་སོང་ཡོད་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ང་ལ་སྟོས་
མ་རྣམས་བསྐྱར་ཉེ་སྟོན་ལ་བཟུངས་པས། ཆང་གིས་བཟེ་བ་དང་། དེའི་ཉིན་
སྟུ་ལེན་མཁན་རྣམས་ལ་སེམས་འཕྲོས་ནས། སྟུ་ལེན་སྟོང་འདོད་པ་ཞིག་
བྱང་བ་དང་། གེ་བ་བདེ་མོ་ཞིག་ཡོད་པས། སྟུ་ལེན་"ཞིང་"འོངས་པས། དེད་
རང་གི་ཁང་བའི་མདུན་ན་ཡར་ལམ་ཡོད་པས་སྟོའི་ཐད་དུ་སྟེབས་བྱང་སྟུ་
སྟངས་པས། ཨ་མ་ནང་ན་ཡོས་རྫོང་གིན་ཡོད་པས་ཐོས་ནས། ཅི་ཟེར་སྐད་
འདི་ནི་ངའི་བུའི་སྐད་འབྲ། དེད་མ་སྐད་བས་སྟུག་པ་ནི་ས་ཐོག་ན་མེད་པས་
ཁོ་ནི་སྟུ་ལེན་མ་ཐང་སྟུ་མ་ནས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་བཏྲས་པས། ང་ཡིན་པར་
ཤེས་ནས་ཉི་ལས་ཉེ། སྐམ་པ་གཡས་སུ་བོད། ཡོས་དཀྱགས་གཡོན་དུ་

༡༥ མ་ཕྱི། ༡༧ན་༣ན། ཀྱང་ *ཡང

༡༦ མ་ཕྱི། ༡༧ན་༥ན། ཅིང་ *ཞིང

བོད། ཡོས་རྫོང་འཕྲོ་ཆེག་ཏུ་བརྟུག། །ལག་པ་གཡས་སུ་ཡོག་པ་ཞིག་བྱིར།
གཡོན་དུ་ཐལ་བ་སྤར་གང་བྱིར། སྐས་རིང་བ་ལས་བབས། སྤང་བ་ལས་
མཆོངས་ནས་བྱིར་ཐོན་བྱུང་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གདོང་ལ་བཏབ། ཡོག་པ་དེ་མགོ་
ལ་ལན་འགའ་བརྒྱབ་ནས། ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་བྱིང་ལ་བྱ་
འདི་འདྲ་སྦྱེས་སོ། །བྱིང་རབས་ཆད་གདའ་བ། དེད་མ་སྤྲད་ཀྱི་ལས་བསྐྱོས་
ལ་གཟེགས་དང་ཟེར་ཨ་མ་ཡུད་ཅིག་བརྒྱལ་ནས་འགྲེལ་འདུག་པའི་ཆེ།
སྤིང་མོ་ཡང་ཐོན་བྱུང་སྟེ། ཨ་རྫོང་བསམ་སྒོ་ལ་ཨ་མ་ལ་སྟོས་དང་ཟེར་དུ་
ཞིང་འདུག་པ་ལ་བདེན་སྟུམ་ནས། ང་རང་ཡང་མཆི་མ་མང་པོ་ཞོད། དེད་
མིང་སྤིང་གཉིས་ཀྱིས་དུ་བའི་ངང་ནས་ཨ་མའི་ལག་པ་མཉེད་བཞིན་བོས་
བས་དར་ཅིག་ནས་བརྒྱལ་བ་སངས་ཏེ་ལངས་བྱུང་ནས། དུ་བའི་གདོང་
གིས་ང་ལ་ཅེ་རེ་བལྟས་ནས། སུ་རང་རེ་མ་སྤྲད་བས་སྤྱག་པ་ས་ཐོག་ན་མེད་
བ་ལ་བྱིད་སྒྱུ་ལེན་པ་བྲན་པ་རང་འདུག་གམ། ང་མ་ཀན་མོ་ནི་བསམ་མཐོ་
གཏོང་གིན་ཡི་སྤྱག་པ་དང་དུ་བློ་བ་མིན་པ་མི་འདུག་ཟེར། སྦྱེ་སྤྱགས་འདོན་
ཞིང་དེད་མ་སྤྲད་གསུམ་ཀྱི་ཀྱི་དུས་སོ། དེ་ནས་ངས་ཨ་མ་ལ་ཨ་མ་བདེན་ཏེ།
དེ་ཅེས་ཀྱི་སྤྱག་པ་མ་བྱེད། ངས་ཨ་མ་གང་འདོད་པའི་ལས་བྱའོ་བྱས་བས།
ཨ་མ་ན་རེ་ང་དག་བྱིང་ཀྱི་སྟེང་དུ་བེར་གྱོན། འོག་ཏུ་ཏྲ་ཞོན་པའི་ཡོབ་ཆེན་
སྤང་བ་དག་འདི་ཆོའི་གཉའ་ཐོག་ན་པར་བྱུད་དེ་བ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

རང་མི་འོང་བ་འདྲ། རན་གཡོ་ཆེ་རབ་འོང་བ་འདྲ་བ་འདུག་པས། མཐུ་གཏད་
སེར་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་གཙོ་
བྱས་པའི་ཡུལ་མི་བྲིམ་མཆེས་རང་རེ་མ་སྤྲད་ལ་སྤྱག་པོ་གཏོང་མཁན་འདི་
ཀུན་ཅ་བ་དགུ་རྒྱུད་ནས་རབས་ཆད་པ་ཞིག་འདོད་དེ། ཨེ་འོང་ལྷོས་དང་
ཟེར་བ་ལ། ངས་ཨེ་འོང་བལྟའོ་ཨ་མ་རང་སྤྲ་མའི་འབྲུལ་བ་དང་ང་རང་གི་
རྒྱགས་ཅི་འབྱོར་གྲབས་གྲིས་ཤིག་བྱས་པས། ཨ་མས་མཐུ་སློབ་པའི་ཆ་
རྒྱུ་དུ་ཞིང་བེ་བེ་སྟན་ཆུང་གི་བྲེད་བཙོངས་པའི་རིན་ལ་གཡུ་སྐར་ཆེན་འོད་
འཕྲོ་བྱ་བ་ཞིག་དང་། ཉ་དཀར་པོ་སེང་གོ་སྒབ་མེད་བྱ་བ་ཡུལ་ན་དགའ་བ་
གཅིག་དང་། ཆོས་ལྟངས་གཉིས་བྱར་ལྟངས་གཉིས་ཁྲགས་འདུག་པའི་བྱར་ལྟངས་
གཉིས་འབྲལ་དགོས་ལ་སྤྲད་ནས་གྲབས་ཆར་བ་དང་། ང་གྲུང་ཐང་གི་སྤྱན་
གྲུབ་མཐོན་ཁང་བྱ་བར་ཞག་འགའ་བསྐྲད་ནས་ལམ་གྲོགས་བཙུལ་བས་
མངའ་རིས་དོལ་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་གཅིས་སྤྱག་ལྡ་དབྱས་གཙང་གི་སྤྱོགས་
ལ་ཆོས་དང་མཐུ་སློབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་སླེབས་བྱུང་བ་ལ། ང་ཡང་མཐུ་
སློབ་ཏུ་འགྲོ་བས་རང་རེ་རྣམས་སླེབ་འགྲོ་བྱས་པས། རུང་ཟེར་བ་དང་། གྲུང་
ཐང་སྤྲད་དུ་བྲིད་ཕྱིན་ནས་ཞག་ཤས་ངེད་གྲིས་ཞབས་ཏོག་བྱས། དེ་བར་ལ་
ཨ་མས་ཁོང་རྣམས་ལ་ངའི་པག་ཏུ་ངེད་གྲི་བྱ་འདི་ལ་སྤྲོད་རུས་ཡེ་མེད་
དོ། །བྲིད་གྲོགས་པོ་རྣམས་གྲིས་བསྐྱལ་ལྷག་གྲིས་ལ་མཐུ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་
ཞིག་སློབས་ཤོག་ཅིག །འདིར་སླེབས་དུས་སྤྱ་ལེན་དང་བྱ་དགའ་གཟབ་པ་

སྤྱད་དོ་ཟེར་བ་བྱས་འདུག། རྟེན་ནས་རྟེན་ལ་ཆོས་ལྟར་གཉིས་བཀལ། གཡུ་
ལུས་ལ་བཅངས་ཏེ། དེད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་ཆས་བ་ལ། ཨ་མས་ཐག་རིང་
གི་བར་དུ་སྤྱེལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་བར་དང་། སྤྱེལ་ཆང་འཐུང་སར་ཨ། མས་
ངའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཁ་བརྟེན་མང་པོ་སྤྱད་ཅིང་འདུག། རྒྱད་པར་དུ་ང་རང་
ཟུར་དུ་བཀར་ནས། མ་གཅིག་དང་བྱ་གཅིག་འབྲལ་མ་མོད་པར་ཨ་མས་
ངའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅང་བཅང་བྱས་ཤིང་། གཤོང་མཆི་མས་གང་
བའི་དུ་ངག་གིས་བྱ་བྱ་ཅག་མ་སྤྲད་ཀྱི་ལས་བསྐྱོས་ལ་སྟོས་ལ། ཡུལ་དུ་
མཐུའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཀྱིས་ཤོག་ཅིག། ཁོང་ཆོའི་མཐུ་དང་བྱ་
ཅག་གི་མཐུ་མི་འདྲའོ། ཁོང་ཆོ་གཅིས་སྤྲུག་རང་དགའ་རྒྱགས་པའི་མཐུ་
ཡིན་པར་འདུག། རྩ་ཅག་མ་སྤྲད་སྤྲུག་སྤྲུག་པའི་མཐུ་ཡིན་པས་ཁྱོད་སྟོང་
དུས་སྤྱད་ཤོག་ཅིག། །“རྒྱ”ལ་གཤམ་ཏེ་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མཐུའི་རྟགས་
མ་ཐོན་པར་ལོག་བྱུང་ན། ང་མ་ཁྱོད་མོ་ཁྱོད་རང་གི་མདུན་དུ་སྟེབས་ནས་ཤི་
སྤྱད་དོ་ཟེར། དམ་བཅའ་བསྐྱོས་ནས་དེད་མ་སྤྲད་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལས། ང་
ཨ་མ་ལ་སེམས་འཕྲེང་དགས་ཏེ། ཡང་ཡང་བྱི་མིག་ལྟ་བུ་དང་མཆི་མ་མང་
པོ་ཤོད། ཨ་མ་ཡང་ང་བྱ་གཅིག་པོ་ལ་སེམས་འཕྲེང་བས། དེད་རྣམས་
མཐོང་མཐོང་གི་བར་དུ་ང་ལ་མིག་ཅེ་རེ་དུ་ཞིང་བསྤྲད་འདུག་པ་ལ་ང་ཡང་
ཨ་མ་དང་ཡུད་ཅ་མ་ཞིག་འཕྲད་པ་ལ་བྱིར་ལོག་གམ་ལོག་གམ་སྟུམ་པའི་

སེམས་ཤིན་ཏུ་འབྲང་བ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེད་མ་སྤྲད་ཕྱིས་མི་འབྲད་བ་དེ་
 སེམས་གྱིས་ཆོར་བ་ཡིན་པར་འདུག །མི་མཐོང་བ་དང་ཨ་མ་ཡུལ་དུ་དུ་
 ཞིང་ལོག་ཕྱིན་པས། ཞག་འགའ་ནས་སྤང་ཆ་དཀར་རྒྱན་གྱི་བྱ་མཐུ་སྟོབ་ཏུ་
 སོང་འདུག་ཟེར་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་འདུག །དེད་རྣམས་དབུས་
 གཙང་གི་ཡམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་པས། གཙང་རོང་གི་གཡག་སྡེ་ཞེས་བྱ་
 བར་སླེབས། དེར་བྱུག་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་རྟ་དང་ཆོས་རྣམས་བཙོངས་
 པས་རིན་གསེར་དུ་བྱང་བ་ལུས་ལ་བཅངས་ཏེ། གཙང་པོ་^༡བརྒྱབ་^༢ནས་
 དབུས་ཕྱོགས་ལ་^༣གཏད་^༤ཕྱིན་པས། འཕྲོན་ལུག་ར་ཁ་བྱ་བར་དབུས་པའི་
 བན་བཙུན་མང་པོ་དང་སྤྲད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་དབུས་ཕྱོགས་ན་མཐུ་གཏད་
 སེར་གསུམ་ལ་མཁས་པ་རི་རྒྱུད་བྱ་བ་ཡོད་རིས་པས། བན་དེ་གཅིག་ན་རེ་
 ཡར་ལུངས་སྐྱོར་པོ་གྲོང་བྱ་བ་ན་སྒྲ་མ་གཉག་གཡུང་སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་བྱ་བ་
 བཞུགས་ཏེ། ཁོང་མཐུ་གཏད་སོགས་བྲག་སྒྲགས་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཟེར་ཏེ། བན་དེ་དེ་ཁོང་གི་སྟོབ་མར་འདུག །དེ་ནས་དེད་རྣམས་སྒྲ་མ་གཡུང་
 སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་རང་ལ་^༥གཏད་^༦ཕྱིན་པས་ཡར་ལུངས་སྐྱོར་པོ་གྲོང་དུ་སླེབས།
 སྒྲ་མ་དང་མཇལ་བའི་ཆེ། ཁོང་གྲོགས་པོ་རྣམས་ནི་བྲག་རྟེན་སྒྲ་རེ་ཙམ་ལས་
 མི་གཏོང་བར་འདུག །ངས་གསེར་གཡུ་ཁུན་བྱུང་ཏེ། འདི་མིན་ལུས་ངག་

༡༧ མ་ཕྱི། ༡༩༩༣། རྒྱབ་ *བརྒྱབ་

༡༨ མ་ཕྱི། ༡༩༩༣། བསྟད་ *གཏད་

༡༩ མ་ཕྱི། ༡༩༩༣། བསྟད་ *གཏད་

ཡིད་གསུམ་ཡང་འབྱུལ། བདག་ལ་ཡུལ་མི་བྲིམ་མཆོས་སྦྱིད་དུ་པངས་པ་
འགའ་བདོག་པས། ཡུལ་དུ་རྟགས་ཐོན་པའི་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་ཞིག་
སྤྲུགས་རྗེས་འཛིན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བར་གྱི་ལྷོ་གོས་ཀྱང་སྤྲུགས་རྗེས་འཛིན་
པར་བྱ་བྱས་པས། ལྷ་མ་ཞལ་འཇུ་མ་པ་ཞིག་མཛད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གཏམ་དེ་
རྣམས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་གསུང་། དེ་ནས་དེད་རྣམས་ལ་མཐུ་མཐེལ་བྱིན་པ་
ནི་མ་བསྐྱབས། གནམ་ས་ཁ་བརྟེན་པ་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་ཕོ་ཡོད་པའི་ངན་སྤྲུགས་
སྣ་རེ་ཅམ་དང་། ཡང་པན་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་སྤྲུག་ལོན་དང་བཅས་པ་སྣ་
རེ་ཅམ་གནང་ནས་ལོ་གཅིག་ཅམ་སོང་བ་དང་། ངའི་གྲོགས་པོ་ཀུན་ལོག་
འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཚེ་འདུག་པ་ལ། ལྷ་མས་དབྱུས་སྤྲུག་གི་གོས་ལེགས་པ་
རེ་ཀུན་ལ་བཅེམས་ནས་གནང་གིན་འདུག །ང་ནི་ཡིད་ཅིག་མ་ཆེས་ཏེ།
མཐུ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དུ་རྟགས་ཐོན་པ་ཡང་དཀའ་བར་འདུག །མཐུའི་
རྟགས་མ་ཐོན་བར་ཡུལ་དུ་ལོག་རུང་ཨ་མ་ལྟེན་པ་ཏེ་འཆི་བ་མིན་པ་མི་འོང་
སྟམ་ནས་བྲལ་མ་བྱས་པས། གྲོགས་པོ་རྣམས་ན་རེ། ཐོས་པ་དགའ་ཡང་
མི་འགྲོ་འམ་ཟེར། ང་འགྲོ་བ་ལ་མཐུ་མ་ལོ་བས་བྱས་པས། ཁོང་རྣམས་ན་རེ་
རང་རེས་བསྟེན་པ་སྦྱེལ་བྱས་ན་གདམས་ངག་དེ་ཀུན་ཟབ་མོ་རང་
འདུག །ལྷ་མ་རང་ལའང་དེ་བས་སྟག་པ་མེད་གསུང་གིན་འདུག་པས། དེད་
རྣམས་ཀྱིས་མཐུའི་སྒོ་འདོགས་ཆོད། ཁྱོད་རང་ལྟག་མ་འདྲ་ཨེ་གནང་ལྟོས་
ལོག་ཟེར། ཁོང་ཆོས་ལྷ་མ་ལ་གཏང་རག་དང་སྤྲུག་སྤུལ་ནས་ཆས་འདུག་པ་

ལ། ངས་ཀྱང་སྒྲ་མས་གནང་བའི་གོས་དེ་གྲོན་ནས་ཁོང་རྣམས་གྲོ་ལམ་ཞིག་
གི་བར་བསྐྱལ། ཁམས་བདེ་བྱས་ནས་ཁོང་ཆོ་ཡུལ་དུ་ལོག་སོང་། ང་སྒྲ་
མའི་བྱང་དུ་ལོག་འོངས་པའི་ལམ་ལ། ཏྲ་བོང་གི་སྤངས། བ་སྤང་གི་གཅི་བ།
ཁྱི་ལུད་རྣམས་འཕུ་ཞིང་འོངས་པས་ཕུ་བ་ཁྲིག་པ་གང་ཆེད་པ། སྒྲ་མའི་
གསོལ་ཞིང་ག་ཤིན་པོ་རང་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་ས་ཁུང་བྱས་ཤིང་སྤྲས་པ།
སྒྲ་མ་གཟེམས་ཁང་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པས་གཟེགས་ཏེ། བྲ་བ་འགའ་ལ་ང་ལ་
སྤར་སྒོ་བ་མ་རི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་སྟེ། མ་གི་བས་ཤེ་ཆ་བ་མ་བྱུང་། ད་དུང་ཡང་
མི་འོང་། ཁོ་ད་ནངས་ང་ལ་ཁམས་བདེ་ཁྱར་མི་འོང་བ་དེ་ཡང་ལོག་འོང་བའི་
རྟགས་སུ་འདུག། ཁོ་དང་པོ་ངའི་སར་སྤེབས་འོངས་པའི་ཆེའང་ང་ལ་ཡུལ་
མི་ཁྲིམ་མཆོས་སྦྱིད་དུ་བངས་པ་ཆོ་ཞིག་ཡོད་པས། མཐུ་གནང་བར་ཁྱེ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འབྱུལ་ཟེར། སྟོན་པ་མ་གི་འབྲེ་ཞིག་འོང་བ། ཁོའི་
གཏམ་དེ་རྣམས་བདེན་ན་ནི་མཐུ་མ་བྱེན་ན་སྟེང་ཡང་རྩེ་བར་འདུག་
གསུངས་པ་བྲ་བ་ཞིག་གིས་ང་ལ་བསྐྱར་བས། གོ་བཅད་མཐུ་བྱར་བ་ཞིག་
འོང་བར་འདུག་སྟུམ་དགའ་ནས། སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བྱེན་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ཏ་
ལ་ཐོས་པ་དགའ་ཁྱོད་ལོག་མི་འགོ་བཅི་ཡིན་གསུངས། དེར་ངས་སྒྲ་མ་རང་
གིས་གནང་བའི་གོས་དེས་ཕྱག་ཏེན་བྱས་ཕྱག་ཕྱལ། ཞབས་སྦྱི་བོར་སྤངས་
ཏེ། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་ངེད་མ་སྤྲད་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་
ནེས་གཙོ་བྱས་པའི་ཡུལ་མི་ཁྲིམ་མཆོས་འགའ་དགར་ལངས་ཏེ། མི་འཆོམ་

པའི་སྒྲོང་ཁྱིམ་སྒྲོལ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱག་པོ་རང་བཏང་། དེ་ལ་ལན་གཞན་
སྤྱན་པའི་སྒྲོབས་མེད་པར། ཨ་མས་བདག་མཐུ་སྒྲོབ་ཏུ་བརྒྱུངས་པ་ལགས།
བདག་གིས་མཐུའི་ཉགས་མ་ཐོན་བར་ཡུལ་དུ་ལོག་ན། བདག་གི་མདུན་དུ་
ཨ་མ་སྒྲུབས་ནས་འཆི་བ་ཡོད་པས་མ་བྱིན་པ་ལགས། དེས་ན་མཐུ་མཐིལ་
བྱིན་པ་ཞིག་གཞན་བར་ཁྱེ་ཞེས་ཁྱེ་བ་ཕུལ་ནས་དུས་པས། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་
མིས་སྤྱག་པོ་ཇི་འདྲ་བཏང་གསུང་། ངས་ཡབ་མི་ལ་ཞེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་
སྤྱག་པོ་ཞེས་ཆུ་ལ་ནས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་སྤྱག་པོ་བཏང་ཆུ་ལ་རྒྱུ་ལ་དུ་
བག་གིས་རྒྱས་པར་ཁྱེས་པས། ལྷ་མ་ཡང་སྤྱན་ཆབ་ཉིལ་མཛད་ནས། དེ་
ལྟར་བདེན་ན་ཏུ་ཅང་མི་འོས་པར་འདུག་པས། མཐུ་ངས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་
པར་འདུག་སྟེ། ཉལ་ཉོལ་ལར་མི་འདྲིན། ལར་ངའི་མཐུ་འདི་ལ་སྒྲོང་མངའ་
རིས་སྒྲོར་གསུམ་ནས་གསེར་གཡུ་བརྒྱ་འབྲུལ་སྒྲོང་འབྲུལ། སྤྱད་མདོ་
ཁམས་སྤང་གསུམ་ནས་ཇ་སིགས་དང་གོས་དར་བརྒྱ་འབྲུལ་སྒྲོང་འབྲུལ།
བར་དབྲུས་གཙང་དུ་བཞིན་སྒྲུབ་སྤྱག་དང་མར་ནས་བརྒྱ་འབྲུལ་སྒྲོང་
འབྲུལ། བྱར་དྲགས་གོང་གསུམ་ནས་མཛོ་ཏྲ་དང་གནག་ལུག་བརྒྱ་འབྲུལ་
སྒྲོང་འབྲུལ་བྱང་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འབྲུལ་ཟེར་བ་ཁྱོད་ལས་མ་བྱུང་
བས། མི་ཁྱོད་ཀྱི་གཏམ་དེ་ལ་བརྟག་པ་ཐུར་བ་ཞིག་བྱེད་གསུངས་ནས།
དེའི་ཆེ་ལྷ་མ་ལ་གྲུ་བ་ཏྲ་བས་བང་མགྲོགས་པ། སྤང་པོ་ཆེ་བས་སྒྲོབས་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ངའི་ཡུལ་དུ་བཞུར་བཏང་བས། ཁོང་ཐུར་དུ་འཁོར་བྱང་སྟེ།

ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོས་པ་དགའ་བདེན་པར་འདུག་པས། མཐུ་ཤིན་ཏུ་གནང་
དགོས་པར་གངཏོ་ཁྱེད་ཞིང་འདུག་པ་ལ། ང་ལ་ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ནས་
ཅན་ཅན་ལ་མཐུ་བྱིན་ན་སྒྲིལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱོད་བྱེད་ཀྱིས་འདོགས་པ་ཡིན།
ད་བདེན་པ་ཡོད་འདུག་པས། མཐུ་སྟེར་མཐུ་སྟོབ་ཏུ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་
དགོས་ཏེ། ང་ལ་མཐུ་གཟའ་གདོང་དམར་ནག་ཅེས་བྱ་བ་རྩྭ་ཤི་དང་པར་
འབྲེལ་ཐོངས་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། གཙང་རྫོང་གི་གཞུབས་ཁུ་ལུང་བྱ་བ་ན་ལྷ་
མ་ཁུ་ལུང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱ་བ་སྒྲུན་ཡང་ཤེས་སྒྲགས་ཀྱང་ཤེས་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱིན། ཁོང་ལ་སེར་བ་མཚུ་བ་བྲིད་ཐོངས་པ་ཞིག་འདུག་པ་
དེ་ང་ལ་བྱིན་ནས། དེད་གཉིས་མཐུན་པའི་ཐོགས་པོ་བྱས་ཏེ། ང་ལ་མཐུ་
སྟོབ་ཏུ་བྱུང་ཆད་ཁོང་ཅན་དུ་བཏང་བར་བྱས། ཁོང་ལ་སེར་བ་སྟོབ་ཏུ་བྱུང་
ཆད་ང་ཅན་དུ་བཏང་བར་བྱས་ཡོད་པས། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱང་ཁོང་གི་བྱང་དུ་
ང་རང་གི་བྱ་འདི་དང་བསྐྱེབས་ནས་གཏོང་བ་ཡིན་གསུངས། ཁོང་རང་གི་
སྤྲུལ་ཆེ་བ་དང་མ་དབང་སྤྱུག་བྱ་བ་དང་། ང་གཉིས་ལ་རྒྱགས་ཐོང་དུ་དབྱས་
ཀྱི་སྤྱུག་དང་ཐེར་མ་འདྲེས་པ་མཛོ་ཁལ་གཅིག་དང་། སྤྱུག་ཏྲགས་རྟེན་དང་
བཅས་པ་བསྐྱར་ནས། གཙང་རྫོང་གི་གཞུབས་ཁུ་ལུང་དུ་བྱོན་པས། ལྷ་མ་
གཞུབས་རྒྱང་པ་དང་མཇལ་ཏེ། སྤུལ་བྱ་བྱབས་རེའི་སྤྱུག་རྟེན་དང་། ལྷ་མའི་
སྤྱུག་ཏྲགས་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ནས། དེར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་
པར་ཁྱེད་ཉི་མཐུ་སྤྱུགས་ལ་འདོགས་པར་ཁྱེད་ཁྱེད་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས།

ངའི་ཐོག་ས་མོ་ཕྱི་ཐག་རིང་། ལབ་རྗེས་བཅོན། བྱེད་གཉིས་ལ་མཐུའི་
གདམས་ངག་ཅིས་ཀྱང་སྟེར་བ་ཡིན་པས། རི་སྣ་མ་གྱིར་ལག་མཐུས་
སྒྲགས་མི་ཆ་བའི་སྐྱབ་ཁང་ཅིགས་གསུངས། དེར་འོག་དུ་ཐོག་རིམ་གསུམ་
ཡོད་པ། སྟེར་དུ་ཐོག་རིམ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གདུང་བཟང་པོ་ཉ་གཞིབས་
གཞིབས་བཏང་། མཐའ་པ་བོང་གཡག་རོ་ཅམ་གྱིས་གོ་མཆོམས་མེད་པར་
གཏམས་ནས། སྐྱབ་ཁང་གི་སྒོ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལག་མཐུས་
སྒྲགས་མི་རྟེན་པ་བྱས། དེ་ནས་མཐུའི་གདམས་ངག་གནང་སྟེ། མཐུ་
བསྐྱབས་ནས་ཞག་བདུན་སོང་བ་དང་། སྒྲ་མ་བྱོན་ནས། སྤར་ཡིན་ན་ཞག་
བདུན་རིས་ཆོག་གི་ཡོད། ད་ལན་ཡང་དེས་ཆོག་འོང་གསུང་བ་ལ། ངས་
ཐག་རིང་གི་མཐུ་ལགས་པས་ད་དུང་ཡང་ཞག་བདུན་བསྐྱབ་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་
པས། འོ་ན་སྐྱབས་ཤིག་གསུང་བསྐྱབས་པས། ཞག་བཅུ་བཞི་འགོ་བའི་རྒྱབ་
མོ། ཡང་སྒྲ་མ་བྱོན་ཏེ། དོ་རྒྱབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་མཐུའི་རྟགས་འོང་བ་
ཡོད་དོ་གསུངས། དེའི་རྒྱབ་མོ་བཀའ་སྤྱང་དམ་ཅན་རྣམས་གྱིས་མི་མགོ་
སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དོན་སྟོང་དང་བཅས་པ་དམར་ན་རེ་བྱིར་བྱུང་ནས། ཁ་སང་
ནས་ངེད་འཐོད་རང་འཐོད་ཅིང་བསྐྱལ་བ་དེ་འདི་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་འོང་ཟེར་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་སྤྱངས་སོང་། རྣངས་པར་ཡང་སྒྲ་མ་བྱོན་ནས་ད་
དུང་སྒྲོལ་རྒྱ་གཉིས་འདུག་པ་སྒྲོལ་ལམ་འཛོག་གསུང་། དེར་ངས་སྟོང་ཆིམ་
དང་བདེན་གཤགས་བདར་བའི་རྟེན་དུ་འཛོག་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་བཞག་པས་

ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་ལུས་འདུག། །དེར་དམ་ཅན་ཆོས་སྦྱིང་རྣམས་ལ་གཏང་རག་
གི་ཆོག་ས་གཏོར་ཕུལ་ནས་མཆོམས་གྲོལ་ལོ། །ཁུ་ལུང་ན་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱབ་
ཁང་གི་ལུལ་ཡོད་དོ། །

དེའི་དུས་ངའི་ལུལ་སྐྱུ་རྩ་ཅ་རུ། མ་ཐུའི་རྟགས་ཇི་འབྲཞིག་བྱང་སྦྱུ་ན།
ཨ་ཁུའི་བྱ་ཆེ་བ་ལ་བག་མ་སྤངས་པའི་བག་སྒྲོན་གྱི་སར། ཨ་ཁུའི་བྱ་རྣམས་
དང་མནའ་མས་ཐོག་དངས་དེད་མ་སྤྲད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་མི་མདའ་སུམ་
ཏུ་སོ་ལྷ་ནང་དུ་འཛོམ། མགོན་པོ་གཞན་རྣམས་དང་དེད་ལ་དཀར་མི་རྣམས་
ཆས་འོང་བའི་ལམ་བར་གྱི་སྤྲིང་མོ་ལ། མི་བདག་བདག་ཏུ་རེ། བདག་པོ་སྒྲོ་
སྤྲིང་འདོན་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་ཇི་བཞིན་བྱེད་མཁན་སྦྱིང་མ་སྐྱུག་འདི་ཆོ་
ལ་ཐོས་པ་དགའི་དག་མ་ཐུ་མི་འོང་རུང་། དཀོན་མཆོག་གི་བདེན་མ་ཐུ་ཞིག་
འོང་འཐད་པ་ལ་ཟེར་འདུས་འོང་བ་རྣམས་ནང་དུ་མ་ཚུད་ཅམ་གྱི་བར་དེར།
ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ཞེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདི་ལ་ཟ་མ་འདི་སྒྲིང་དང་ལན་འདི་བསྒྲིག་
གི་གྲོས་བྱེད་ཅིང་ཕྱིར་བསྤྲད་པའི་དུས་སུ། སྤར་དེད་རང་གི་གཡོག་མོ་
ཕྱིས་ཨ་ཁུའི་གཡོག་བྱེད་པ་ཞིག་ཚུ་འཚུ་རུ་ཕྱིན་པས། ར་བ་ན་རྟ་མང་པོ་
བཏགས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བར། སྤིག་པ་དང་། སྤོམ་དང་། སྐྱུལ་དང་། སྐལ་
"སྦྱང"¹⁾ལ་སོགས་པས་གང་བའི་ནང་ན་སྤིག་པ་རྩ་ཅན་གཡག་ཤད་ཅམ་
ཞིག་གི་རྩ་བར་ན་ཀ་བ་བཅུག་སྟེ་ཕྱིར་འཐེན་པ་མཐོང་བས་འཛིགས་དྲགས་

གོས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ། ར་བ་ན་རྟ་ཁྱོད་མ་ཚན་མ་དང་གསེབ་འདྲེས་པ་
 མང་པོ་བཏགས་ཡོད་པ་ལས། གསེབ་གྲིས་ཁྱོད་མ་^{༡༣}བཅོས་པས། རྟ་ཀྱང་
 འདྲོགས་པའི་འཕྲ་ཐོ་དང་། ཁྱོད་མས་གསེབ་ལ་འཕྲ་བརྒྱབ་པ་ཀ་བ་ལ་ཐོག་
 པས་ཀ་བ་འབྱེལ་ཏེ། ཁྲིམ་གཏིབས་པའི་གཏིབས་འོག་ཏུ་ཨ་ཁུའི་བྱ་རྒྱུ་མས་
 དང་། མནའ་མ་སོགས་མི་མདའ་སྐྱུ་ཕུ་སོ་ལྔ་ཞི་བས་ཁང་བའི་ནང་ས་
 འཕྲོ་བས་དང་རོས་གང་། ཕྱི་དུ་ཆོང་གིས་གང་བ་དེ་པེ་ཏས་མཐོང་སྟེ། སྐར་
 དུ་ཨ་མའི་སར་ཕྱིན་ནས། ཨ་མ་ཨ་མ་ཨ་ཁུའི་ཁྲིམ་གཏིབས་ནས་མི་མང་པོ་
 ཞི་འདུག་ལྟོས་དང་ཟེར་བའི་གཏམ་བཤད་པས། ཨ་མས་བདེན་ནམ་མི་
 བདེན་སྟུམ་དགའ་བྲགས་ལངས་ཏེ་བལྟས་པས། ཨ་ཁུའི་ཁྲིམ་ས་འཕྲོ་བ་
 སྐར་རེ་བ་དང་། ལུང་བ་དུ་ཅི་ཐེག་ཐེག་པ་མཐོང་སྟེ། ཏ་ལས་བ་ལྟར་དགའ་
 བས། དེའི་ཆེ་ཨ་མས་དབྱུག་པ་རིང་པོ་ཞིག་གི་ཅེ་ལ་གོས་རྩལ་བསྐྱོན་ཏེ་
 འཕྱར་ནས། སྐད་ཆེན་པོས་གསོལ་ལོ་མཆོད་ཅིག་ལྟ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ། ཁོ་དེ་ཡུལ་མི་ཁྲིམ་མཆོས་བ་ཀྱན་མི་ལ་ཞེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་
 བུ་སྐྱེས་ཨེ་འདུག །ང་ལྟར་ཆོད་ཀར་རྒྱན་གྲིས་གོས་རྩལ་གྱོན། ལྟོ་ངན་ཐོས་
 བས་བུའི་རྒྱགས་སྐྱངས་པ་ལ་དོན་བྱང་ཨེ་འདུག་ལྟོས་དང་། དང་པོ་ཨ་ཁུ་
 དང་ཨ་ཞེ་གཉིས་ན་རེ་^{༡༤}མ་སྐད་ཆོ་མང་ན་དམག་ཤོངས། ལུང་ན་མཐུ་
 ཐོངས་ཟེར་བ་བྱས་སོ། །ད་ལྟར་བའི་མཐུ་བཏང་བས་མང་བའི་དམག་ལས་

༡༣ མ་ཕྱི། ༩༩བཅུ། ཅེས་ *བཅོས

༡༤ མ་ཕྱི། ༩༩བཅུ། རོ་སྐད་ཀྱན་ *མ་སྐད་ཆོ

སྤྱུག་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །སྤྱིང་གི་མི་ལ་ལྟོས། འོག་གི་ལྷུགས་ལ་ལྟོས། བར་གྱི་
 རོར་ལ་ལྟོས། ལར་མ་ཤི་ཆེ་རིང་ཅ་ན། བྱས་བསྟན་པའི་ལྷན་མོ་འདི་འདྲ་
 མཐོང་བའི་དུས་བྱུང་བ་ཡིན། ང་མུང་ཆ་དཀར་རྒྱ་ལ་ད་ལན་ལས་ཉམས་
 དགའ་བ་ཨོ་འོང་ལྟོས་དང་ཟེར། སྤྱིང་ཆེ་མ་དང་གཤགས་བདར་བ་བྱིས་དུ་
 མ་ཚུད་བ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པས། ལ་ལ་ན་རེ་མོ་བདེན་བྱེད་དུ་འོང་ཟེར། ལ་
 ལ་ན་རེ་བདེན་བ་བདེན་ཉེ་ད་ལན་ཉི་ཅང་དགས་ཟེར། “དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་
 མི་ཤི་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་ནས་འཆོགས་ཉེ། མོས་ད་ལན་གྱི་ཕུང་ཆེན་
 འདི་གཡོས་པས་མ་ཆོག་པར་སྤྱིང་ཆེ་མ་དེ་བྱས། མ་འཆོམ་དགས་པས།
 སྤྱུག་སྤྱོད་བྱུང་བའི་དུས་གསོན་སྤྱིང་ལ་དམར་འདོན་བྱེད་ཟེར་བ་ལ། རྒྱ་པ་
 རྒྱམས་ན་རེ་མོ་བསད་པས་ཅི་ལ་པན། ཡང་རང་རེ་ཆོ་ལ་མོའི་བྱས་འདི་འདྲ་
 བ་ཞིག་འོང་བ་དེ་ཀ་ཡིན་མོད། དེ་བས་དང་པོར་མོའི་བྱ་བཅའ་ཉེ་ལག་
 མཐུས་གསོད་ཅི་ཐུབ་གྱིས། དེ་ནས་མོ་རང་གསོད་ལུགས་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལ་ཁ་
 འཆམ། ཨ་ཁུས་ཐོས་པས། དེད་ལ་བྱ་འཆི་རྒྱ་དང་བྱ་མོ་འཆི་རྒྱ་མེད། ང་
 རང་ནི་ཤི་ན་དགའ་ཟེར། ཨ་མ་གསོད་པར་ཆས་པ་ལ། ཡུལ་མི་རྒྱམས་གྱིས་
 བཟུང་སྟེ། དང་པོ་ཡང་བྱེད་གྱི་ཁ་བྱིར་འཕང་བས་ཡུལ་འདིར་ཕུང་འདི་བྱུང་
 བ་ཡིན། ད་ཡང་མོའི་བྱ་མ་སོད་པར་ལས་འདི་བྱེད་ན་རང་རེ་ཆོ་འཐབ་བྱས་
 པས། ཨ་ཁུ་ལ་བྱ་ཐབས་མ་བྱུང་བར་ལུས། དེ་ནས་ཡུལ་མི་རྒྱམས་གྱིས་ང་

གསོད་དུ་གཏོང་བའི་གྲོས་བྱས་པས། ཞང་པོ་ཨ་མའི་སར་འོངས་ནས། ཁ་
སང་གི་གཏམ་དེ་དང་བྱེད་ལུགས་དེས། ད་ལུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་
དང་བྱ་ལག་མཐུས་གསོད་པར་འདུག་གིས། རུས་པ་རང་ཅི་ཡོད་དམ་མཐུ་
བྱང་བ་རང་གིས་ཆོག་མོད་ཟེར་མང་པོ་འབར་དུ་བྱང་བ་ལ། ཨ་མས་ཞང་པོ་
རང་གི་ཐོག་ཏུ་མ་བྱང་བ་ལགས། དེ་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཅིག་དག་ང་ལ་ཡང་ཡོད་
དེ། ངའི་ཚོར་ཆེན་དེ་སློགས་པའི་ཁར་བྱེད་ལུགས་དེ་བྱས་པས་བསྐྱེད་
བཅོད་པ་དཀའ་མོ་ག་གཞུང་ཞེས་ལན་གཞན་མ་བཅལ་བར་དུས་པས། ཞང་
པོ་ཡང་བདེན་པ་ཁྱོད་ཀ་བདེན། ད་གསོད་མཁན་བྱང་དོགས་ཡོད་པས་སྒོ་
དམ་དུ་ཚུག་ཟེར་ཐོན་སོང་། སྤྱང་སྒོ་དམ་པའི་ངང་ནས་བསམ་སྒོ་མང་པོ་
བཏང་ཞིང་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། ཨ་ཁུའི་གཡོག་མོ་སྤར་ངེད་རང་གི་ཡིན་པ་
དེས། ཁོང་ཆོ་གྲོས་འདི་བྱེད་པ་ཐོས་ནས་མོས་རུས་ཞེན་གྱིས་མ་བཅོད་
པར། ཨ་མ་ལ་ཁོང་ཆོ་གྲོས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས་སྐས་གྱི་སློག་
ཐོན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བཏང་བས། ཨ་མའི་བསམ་པ་ལ། ཁོང་ཆོ་གྲོས་
དེ་ང་རེ་ཞིག་སྒོ་བདེ་ཆར་སྐྱམ་ནས། ཞིང་གེ་བེ་སྟན་བྱང་གི་བྱེད་པོ་ཡང་
བཅོངས་པའི་རིན་ལ་གསེར་སྤང་བདུན་བྱང་ག། ལུལ་པའི་མི་བཏང་བ་ནི་
མ་བྱུང་། གཞན་བང་ཆེན་ནི་མ་འགྱུར་བས། ཨ་མ་རང་ང་ལ་སྤང་བ་དང་
རྒྱགས་སྐྱེལ་བ་དང་ཁ་ཏ་འཇུག་པ་ལ་འོང་སྐྱམ་པའི་ཆོ། དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྣལ་འགྱུར་པ་བལ་པོ་བསྐྱོར་ནས་ལོག་འགོ་བ་ཞིག་ཕྱོམ་བྱ་བྱེད་དུ་བྱང་བ་

ལ། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་པར་དེས་པས། བར་ཆེན་གྱི་འོས་སུ་བྱུང་སྟེ། ཞག་
འགའ་འདིར་བཞུགས། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ན་ངའི་བུ་ཞིག་ཡོད་པས།
དེ་ལ་འཕྲིན་རེ་ཅམ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་གོགས་གྱིས་
བྱས་ནས། དེ་བར་ལ་ཞབས་ཏོག་སྦྱིད་དུ་ཆོར་བ་བྱས། ཨ་མས་མར་མེ་
ཞིག་སྤར་ཏེ། ངའི་བསམ་བ་བཞིན་བྱུང་ན་མར་མེ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པ་དང་། མི་འབྱུང་ན་སྤར་དུ་འཆི་བའི་འཕྲིན་ལས་ཐོས་པ་དགའི་སྤྲ་མ་དང་
ཆོས་སྦྱིང་རྣམས་གྱིས་མཛོད་ཅིག་བྱས་དཔོན་པོར་བས། མར་མེས་ཉིན་
ཞག་ལྷགས་གཅིག་བྱུང་སྟེ། བསམ་བ་བྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
བ་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་བ་ལ་གོས་ལྷན་གལ་ཆེ་བས། ལྷན་བ་དང་ཀྱང་བ་
གྱིས་བྱས་ལྷན་གྱི་ཀྱང་རྒྱན་རྣམས་ཁོ་རང་ལ་སྤྲ། གོས་བེམ་པོ་ཞིག་
འདུག་པ་དེ་ལ་ཨ་མ་རང་གིས་ལྷན་བ་རྒྱལ། བེམ་པོའི་ནང་གི་རྒྱབ་གཞུང་
དུ། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྒྱུས་མེད་པའི་གསེར་སྒང་བདུན་པོ་སྤྲས་པའི་སྤྱིང་དུ་
ལྷན་བ་ནག་པོ་ཁ་གང་བྱུང་བཞི་བ་གཅིག་རྒྱལ། དབུས་སུ་སྦྱང་བ་དཀར་ལ་
སྟོམ་པའི་གཟེར་ཆོམ་སྐར་མ་སྟེན་དུག་གི་དབྱེབས་འདྲ་བ་བྱེར་མི་མངོན་པ་
ཞིག་གིས་མནན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འང་རྩན་པ་ཆེན་པོ་བྱེན་ནས། ཡི་གེ་
གའ་ཡིག་ལ་རྒྱ་ལ་དམ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱར་ནས་བརྒྱུངས་སོ། །དེ་ནས་ཨ་
མའི་བསམ་བ་ལ་ཡུལ་མི་འདི་རྣམས་གྱི་གོས་བྱེད་ལྷགས་འདིས། ཅི་བྱེད་
མི་ཤེས་པས་སྤྲེགས་མོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུག། དེ་ཏ་ལ་བསྐྱབས་ནས། ཁ་

སང་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་ཨ་ཛོས་ཡི་གེ་བསྐྱར་བྱང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་
བསྒྲགས། ཨ་མས་ངས་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་ ཨ་མ་དང་སྤིང་མོ་
ཁམས་བཟང་ངོས་ནས་མཐུའི་རྟགས་མཐོང་ལས་ཆེ། ད་དུང་ཡུལ་མི་བྱིད་
མ་སྤྲད་ལ་སྒོས་སུ་སྤང་པོ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་མིང་རུས་ཡི་གེ་ལ་གྲིས་ལ་བསྐྱར་
"ཐོངས"། ངས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་འོག་གཙོད་པ་ཟ་མའི་ཕུད་མཚོད་
བ་བས་སྒྲ་བར་འདུག་པས་རབས་དགུ་རྒྱུད་ནས་བཅད་པས་ཆོག །ཡུལ་བ་
སྤྲིས་སྤང་པོ་བྱས་ན་བྱིད་རང་མ་སྤྲད་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་ཤོག །ངས་ཡུལ་
དེ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་བ་ཡིན། ང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཆོ་བ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པས་ངའི་སེམས་ལས་མ་
བྱེད། བྱ་བ་ཞིག་གིས་ནས་རྒྱ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་ཞང་པོ་སོགས་ངེད་རང་ལ་
དཀར་མི་རྣམས་ལ་བསྟན། དེ་ནས་ཡི་གེ་ཞང་པོའི་ལག་ཏུ་བཞག་ནས་ཀུན་
གྱིས་མཐོང་བར་བྱས་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གྲོས་འབྱུར་ཏེ། ལག་མཐུའི་
བསམ་སྦྱོར་བོར་ནས། ཞིང་འོར་མ་བྱ་གསུམ་ཡང་ཨ་ཁུའི་ལག་ནས་སྤངས་
ཏེ། ཨ་མ་ལ་སྤྲད་འདུག །རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ཀྱང་ང་རྩོད་གཙོད་ཅིང་འོངས་
པས། ང་གཞུབས་ཁུ་ཕུང་ན་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། ངའི་སར་བྱུང་སྟེ། ཨ་
མ་དང་སྤིང་མོ་སོགས་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད། ཡི་གེ་
སྤྲད་པ་བྱུང་ཞིག་ཏུ་བསྐྱགས་པས། ཐོས་པ་དགའ་ཁམས་བཟང་བར་ཡོད་

ལ་ཨ་ཆེ། མ་རྒྱན་མོ་ལ་བྱ་སྐྱེས་བས་བསམ་བ་བྱུབ། ཡབ་མི་ལ་ཤེས་རབ་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གདུང་རབས་ཟིན། དུལ་དུ་མ་ཐུང་རྟགས་ཐོན། མི་མགོ་
 སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཁང་བ་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་ཤི། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་བ་འདི་
 "བས ¹⁴ འདྲེ་མ་སྦྱང་ལ་གཤམ་མ་རང་མ་བྱས་བས། ད་དུང་སེར་བ་གྲང་
 རིམ་དགུ་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་པོ་བས། དེས་མ་རྒྱན་མོའི་བསམ་བ་མཐར་ཕྱིན་
 བ་ཡིན། ཡུལ་བ་འདི་བས་ཁྱོད་ཆོལ་དུ་བཏང་ནས་བསད་རྟིང་ང་ཡང་
 གསོད་ཟེར་བར་འདུག་བས། རང་རེ་མ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་དུ་སློག་ཐོན་
 དམ་བར་གྱིས། རྒྱགས་ཆད་ན་ལུང་བ་ཁ་བྱང་དུ་ལྷ་བ། སྤྱིན་ནག་པོ་སྤྲིང་
 ཞིང་། སྐར་མ་སྤྱིན་བྱུག་འཆར་བའི་འོག་ན་རང་རེའི་ཉེ་ཆོན་གྲོང་བ་བདུན་
 ཡོད་བས། དེ་ནས་རྒྱགས་ཅི་འདྲོད་འོང་བ་ཡོད་བས་ལོད། ཅུད་མ་ཆོད་ན་
 ལུང་བ་དེའི་ནང་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་འདི་རང་བཞུགས་བ་ཡིན་བས་གཞན་དུ་
 མ་འདྲི་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་བས། ཡི་གའི་དོན་ནི་མ་གོ་ ཡུལ་དང་ཨ་མ་ནི་བྲན།
 རྒྱགས་ཆད་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བ་ཞིག་ཡོད་བར་འདུག་ཟུང་། ལུང་བ་དང་ཉེ་
 ཆོན་རྒྱས་མེད་བས་མཆེ་མ་མང་པོ་ཤོད། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་བྲིད་ལ་ངའི་
 གཉེན་རྣམས་ཡོད་པའི་ལུང་བ་རྒྱས་ཡོད་བར་འདུག་བ་གང་ཡིན་དྲིས་བས།
 མངའ་རིས་གྲང་ཐང་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་རྒྱས་མེད་དམ་བྲིད་རང་གི་ཡུལ་
 གང་ཡིན་བྱས་བས། དེ་མིན་ལུང་བ་མང་པོ་རྒྱས་ཡོད་དེ། བྲིད་གྱི་གཉེན་གྱི་

ལུང་བ་རྒྱས་མེད། ང་རང་དབྱུས་ནས་ཡིན་ཟེད། འོ་ན་ཁྱེད་རང་འདིར་ཅུང་
ཟད་ཅིག་བཞུགས་ཤིག། ང་ད་ལྟ་རང་འོང་གིས་བྱས་ནས། ཡི་གེ་དེ་སྒྲ་མ་ལ་
ལུལ། འོ་རྒྱས་རྣམས་ཞུས་པས། ཡི་གེ་དེ་ཆར་གཅིག་གཟིགས་ནས། རོས་
པ་དགའ་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་མ་དེ་ཞེ་སྒྲ་ཆེན་པོ་རང་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག། མི་དེ་
ཅམ་ཤི་རྟིང་ཡང་ད་དུང་སེར་བ་པོ་བ་ཟེར་བ་བྱས་གདལ། ཁྱོད་ལ་བྱང་ན་ཉེ་
ཆུང་ཇི་འདྲ་ཡོད་གསུང། སྒར་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མ་རོས། ཡི་གེ་ནི་དེ་འདྲ་
གདལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དྲིས་པས་ཡང་རྒྱས་ནི་མི་གདའ་ཞུས་པས། སྒྲ་
མའི་ཇོ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྱུར་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡི་གེ་
ཆར་གཅིག་བསྒྲགས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནང་དུ་བོས་ཤོག་གསུང།
བོས་ནས་མེ་ཆེན་པོ་བཏང། ཆང་ཞིམ་པོ་བྱིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་
ནས་བཅ་པོ་ལུང་དེ་ཡུམ་གྱིས་གྲོན་ནས། བཅ་པོ་འདི་འདྲ་གྲོན་ནས་རྒྱལ་
ཁམས་བསྐྱོར་བའི་མི་ལ་སྤྱིད་འོང་གསུང་ཞིང། པར་ཅམ་ཚུར་ཅམ་མཛད།
དེ་ནས་ཁང་ཐོག་ལ་འཛེགས་སོང་སྟེ། ཡུམ་གྱིས་བཅ་པོའི་ནང་ནས་གསེར་
བཏོན། ལྷན་པ་སྒར་བཞིན་“བཅེམས”ཏེ། བཅ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་
གཡོགས། དེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཟ་མ་བྱིན་ནས་གནས་སུ་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ནས་ཡུམ་ན་
རེ་རོས་པ་དགའ་འདིར་སྒྲ་མའི་དྲུང་དུ་ཤོག་དང་གསུང། བྱིན་པས་གསེར་
སྒང་བདུན་པོ་གནང་བྱུང། གསེར་གང་ན་གདའ་ཞུས་པས། རྣལ་འབྱོར་པའི་

བེམ་པོའི་ནང་ན་འདུག། རྩོས་པ་དགའ་ལ་མ་གྲུང་མོ་རང་ཞིག་ཡོད་པར་
གདའ། ལུང་བ་ཁ་གྲུང་དུ་ལྟ་བ་ལ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པའི་
བེམ་པོའི་ནང་ལ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་ལ་ཟེར་བར་གདའ། སྤྱིན་ནག་པོ་ལྗེས་བ་
ལྟར་པ་ནག་པོ་ཁ་གང་བཏབ་པ་ལ་ཟེར་བར་གདའ། སྐར་མ་སྤྱིན་དུག་འཆར་
བ་སྐྱད་པ་དཀར་པོའི་ཉལ་བཅེམས་ལ་ཟེར་བར་གདའ། དེའི་འོག་གི་ཉི་ཆོན་
གོང་པ་བདུན་པོ་གསེར་སྤང་བདུན་པོ་ལ་ཟེར་བར་གདའ། ཅུང་མ་ཆོད་ན་
ལུང་བ་དེའི་ནང་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་འདི་རང་བཞུགས་པས་གཞན་དུ་མ་འདི་
བྱ་བ། མ་གོ་ན་གསེར་རྣམ་འབྱོར་པའི་བེམ་པོ་ལ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་མ་
འཆོལ་བྱ་བར་གདའ་གསུང་། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་བྱད་མེད་སྒོ་རྗེ་ཟེར་བ་
བདེན་པར་གདའ་གསུང་གིན་ཏུ་དགྲེས་འདུག། ཉེ་ནས་ངས་རྣམ་འབྱོར་པ་
ལ་གསེར་ཞོ་གང་གིན་པས་དགའ་སོང་། རོ་མོ་ལ་གསེར་ཞོ་བདུན་ལྷལ། ལྷ་
མ་ལ་གསེར་སྤང་གསུམ་ལྷལ་ནས་ད་དུང་བདག་གི་མ་ཁྱན་མོས་སེར་བ་
དགོས་ཟེར་བ་གདའ་བས། སེར་བའི་གདམས་པ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་
ཁུ་ཁུས་བས། སེར་བ་དགོས་ན་ལྷ་མ་གཡུང་སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་ཅན་དུ་སོང་ཞིག་
གསུང་། ལྷ་མའི་ཡི་གེ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་ཏེ། ཡང་ཡང་ལུངས་སྐྱོར་
པོ་གོང་དུ་བྱིན། ལྷ་མ་དང་མཇལ་གསེར་སྤང་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྟེན་དང་། ལྷ་
མའི་ཡི་གེ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལྷལ། སེར་བ་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁུ་ཁུས་བས།
མཐུས་གོ་ཆོད་པར་བྱང་ངམ་གསུང་། མཐུས་གོ་ཆོད་པར་བྱང་། མི་མགོ་

སྐུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་^༡་བསད་ལགས་ཏེ། ད་དྲུང་སེར་བ་དགོས་ཟེར་ཡི་གེ་བྱང་
 བས་སྤྱགས་ལ་འདོགས་པར་བྱ་བྱས་པས། དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་གདམས་ངག་
 གནང་ནས་སྐྱབ་ཁང་རྩིང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས། ཞག་བདུན་ནས་སྤུང་
 རོང་གི་ནང་དུ་སྤྲིན་འཁྲིགས། མྱོག་འབྲུག། འབྲུག་དང་གཟུང་རྩ་ལའི་སྐད་
 འདོན་བ་བྱང་བས། ད་ངས་སེར་བ་ལ་མཐུ་བ་ཁྲིད་བྱས་པས་ཆོག་པ་འདུག་
 སྐུམ་བ་བྱང་། གླ་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ད་སེར་བ་ཐོངས་པར་འདུག་པས་
 ཁྲིད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ལོ་ཏྲིག་མཐོ་དམན་རི་འདྲ་ཡོད་རིམ་པར་གསུང་བ་ལ། ངས་
 ཡུར་མ་རན་པ་ཅམ་དང་། ལྡང་བ་སྤྱག་རོན་ཏུ་བ་པ་ཅམ་ཡོད་ཅེས་རིམ་པར་
 བྱས་པས། ཅུང་སྤྲས་གསུང་། ད་ཅིག་ཅམ་ཡོད་གསུང་བ་ལ། སྙེ་མ་འཛོན་
 ཅམ་ཡོད་བྱས་པས། འོ་ན་སེར་བ་གཏོང་དུ་འགྲོ་རན་གསུང་། འདི་གོགས་
 ལ་སྤར་བང་ཆེན་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་བཏང་སྟེ། རེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་འབྱོར་པར་
 བརྩས་ནས་ཕྱིན་པས། ཡུལ་དུ་གན་པོ་མ་སྤོང་བའི་ལོ་ལེགས་བྱང་བ་ལ།
 གང་དགར་བར་རྒྱ་མེད་པའི་ལོ་ཁྲིམས་བྱས། "བཙས་^{༡༠}་མ་སང་ར་གནངས་
 ར་དང་སྤྱག་བྱང་། དེར་ངས་ལྷང་བའི་ཕུ་རུ་བུན་གསོས། སྤྱགས་བགྲངས་
 པས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གྱི་འཕྲི་རོ་ཅམ་ཡང་འདྲར་མ་འདོད་པ་ལ། དམ་ཅན་
 རྒྱམས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས། ཡུལ་མིས་སྤྱག་བཏང་ཚུལ་གྱི་བདེན་པ་བདད།
 བེམ་པོ་བརྟུགས་ནས་མང་པོ་དུས་པས། རྒྱལ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ནག་ཆེན་པོ་

༡༧ མ་ཕྱི། ༡༩༧༩། སོད *བསད
 ༡༠ མ་ཕྱི། ༡༩༧༩། རྩས *བཙས

བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་སྒོ་བྱར་དུ་འདུས་ནས། གཅིག་ཏུ་འཐོགས་ཏེ་སྐད་
ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། འབྲུ་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་ལུང་བར་མ་ལུས་པའི་སེར་བ་བྱང་རིམ་
གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་བབས་ཏེ། རི་ཐམས་ཅད་གྲོག་པོར་སོང་། དུལ་བ་
ཐམས་ཅད་འབྲུ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བས་དུ་ཚོང་དུ་སོང་འདུག །དེའི་རྗེས་
ལ་ཆར་རྒྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་སྟེ། རེད་རང་གཉིས་ཀྱང་བྱང་ནས་བྲག་ཕྱག་
ཁ་བྱང་བསྟན་ཞེ་ཅིག་ཏུ་སྟེན་མའི་མེ་བཏང་ནས་བསྐྱད་པས། དུལ་པའི་
སྒྲིམ་བ་ལོའི་གཏང་རག་གི་ཤ་ལ་རི་དྲགས་གསོད་དུ་སྟེན་བ་རྣམས་ཐོས་བ་
དགའ་འདིས་དུལ་བ་ལ་སྟུག་བཏང་བ་ཙམ་སུས་ཀྱང་མ་བཏང་། སྒར་མི་དེ་
ཙམ་བསད། ད་ལོའི་ལོ་ལོགས་ལ་འབྲུ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་བཙོས། ད་ཁོ་
ལག་ཏུ་ཚུད་ན་གསོན་སྟོང་ལ་དམར་འདོན་བྱས། ཤ་ཁམ་རེ་དང་ཁྲག་
ཐིགས་རེར་བཏང་རུང་སྟོང་ན་བ་མི་སངས་པར་འདུག་ཟེར་ཞིང་། ཕྱག་པའི་
མདུན་ན་མར་ལོག་འགྲོ་ཞིང་འདུག་པ་ལ། བྱན་པ་ཅིག་ན་རེ། ཁ་རོག་ཁ་
རོག་སྐད་རྒྱང་དུ་རྒྱག །བྲག་ཕྱག་ཡ་གི་ན་དུད་པ་ཞིག་འདུག་ཅི་ཡིན་མི་
ཤེས་ཟེར་བ་ལ། གཞོན་པ་རྣམས་ན་རེ་ཐོས་བ་དགའ་ཁོ་ཡིན་ཐག་ཆོད།
ཁོས་ཏུ་ཅག་མཐོང་བ་མེད་པས། དུལ་པས་དམག་གཡབས་ཏེ་མ་བསད་ན་
འདིས་ད་དུང་དུལ་འདི་ཕྱང་དུ་འཇུག་ཟེར་ཞིང་ལོག་སོང་བ་ལ། ངའི་གྲོགས་
པོ་ན་རེ་བྱོད་རང་སྟོན་ལ་སོངས། ངས་བྱོད་རང་ཡིན་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། སྟོང་
ཆོམ་བཏབ་ལ་འོང་གིས་ཟེར། རེད་གཉིས་ཀྱིས་ཞག་བཞིའི་རུབ་དིང་རིའི་

མགོན་ཁང་དུ་འཛོམ་དུས་བྱས། ཁོ་རྩལ་ཆེ་བ་རྒྱས་ཡོད་པས་ཡ་མི་ང་བར་
བཞག། །ང་དེ་དུས་ཨ་མ་དང་ལན་གཅིག་འཕྲད་སྐྱེས་པ་ལས། དགས་
འཛིགས་ཏེ་སྐྱར་དུ་བྲོས་ཏེ་གཉའ་ནང་སྒྲོར་ཕྱིན་པས། ཁྱང་བ་ལ་བྲིས་ཕྱག་
སྟེ་འཛོམ་དུས་སར་དུས་ལ་མ་སྟེ། བྲོགས་པོ་ཁོང་ཆོའི་དམག་གིས་
བསྒྲོར་བྱང་བ་ལ། དཀྱིལ་གཤགས་ནས་འོངས་ཏེ། ཉེ་བའི་ཆེ་མགོགས་སུ་
ཕྱིན། “འགྲང”^༡ བའི་ཆེ་དལ་དུ་བརྟུག། མཆོན་རྒྱབ་བྱང་བའི་ལན་དུ་རྩོ་ཆེན་
པོ་རེ་ཅམ་འཕངས་ནས། ང་ལ་སྒྲོས་སུ་སྐྱས་བསྐྱོས་པ་དེ་ལ་མཐུ་གཏོང་བ་
ཡིན། ངས་སྒྲ་སོར་མི་དེ་ཅམ་ཞིག་བསད་སྟོང་ཆོམ་པོ་མིན་ནམ། ད་ལོའི་ལོ་
ལོགས་ལ་འབྲུ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་བཅས། དེ་ཡང་སྟོང་ཆོམ་པོ་མིན་
ནམ། དེ་ཡིན་པས་ཀྱང་ངའི་ཨ་མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་གཤའ་མ་མ་བྱས་ན། ངས་
ལྷང་བ་འདིའི་སྤ་རུ་གཏད་འཇུག། མདའ་རུ་སེལ་འཇུག། མི་ཤི་བའི་སྐྱག་
མ་རྣམས་ཀྱང་རབས་དགུ་རྒྱུད་ནས་བཅད་དེ། ཡུལ་འདི་ཕྱང་ཤི་སྐྱ་ཐེར་ལ་
མ་བཏང་ན་ང་མིན་པས། ཁྱོད་ཆོ་སྐྱར་ཅིག་སྐྱར་ཅིག་ཟེར་ཞིང་འོངས་འདུག་
པ་ལ། ཁོང་ཆོ་སྐྱག་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་ཟེར་ནས་གཅིག་ལ་
གཅིག་གྱོད་འཇལ་ཞིང་ལོག་སོང་ཟེར། དེར་བྲོགས་པོ་ངའི་སྟོན་ལ་དིང་
རིང་སྟེབས་ནས་ཁང་གཉིར་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱང་དེ་བྲིས་
པས། མ་བྱང་བྱིད་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བ་སྐྱར་དད་ཆེ་བ་ཡིན། ཡུལ་པ་གི་ན་

ཆང་སྟོན་ཡོད་དེར་སོང་སྟོན་མེད་ན་ངས་གཡར་བས་ཆོག་ཟེར། ཤོར་བ་
གཏོང་རིང་ལ་མདོག་སྐྱབ་གཤིན་རྗེའི་གདོང་འདྲ་བ་ཞིག་གཡར་བྱུང་བ་
ཁྱེད་ནས་སྟོན་མོ་བྱེད་པའི་སར་ང་གལ་འགབ་ཅིག་ན་ཡོད་པའི་འགམ་དུ་
བྱུང་སྟེ། ཁྱེད་ཁ་སང་ནས་མི་སྟེབ་པ་ཅི་ཡིན་ཟེར། ངས་ཁ་སང་ནས་བསོད་
སྟོམས་ཤིག་ལ་བྱིན་པས། ཀྱང་བ་བྱིས་ཕྱག་སྟེ་མགྲོགས་པོ་མ་སྟེབ། ད་མི་
སྟོ་བ་ཡོད་ཀྱིས་བྱས་འགྲོགས་ཏེ་ལོག་འོངས་པས། ཡར་ཕྱང་སྟོར་པོ་བྱོང་
དུ་སྟེབ། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་གཉིས་ལ་ཁར་ཆེ་ཆེན་པོ་རང་ཅིག་བྱུང་
ཨང་གསུང། བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལ་མི་ནི་མེད་སྟེ་ལས་གསན་ཞུས་པས།
དམ་ཅན་སྐྱང་མ་རྣམས་ཞལ་ངོ་ཆེས་བཙོ་ལཱའི་ལྷ་བ་ཅམ་འཕྱར་ནས་སྟེབ་
བྱུང་བས་གཏང་རག་ཡང་བཏང་ཡོད་གསུང་དགྲེས་དགྲེས་ལྟར་མཛད་ཅིང་
འདུག་སྟེ། ངས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དག་འཐབ་བྱས་པས་ལས་ནག་པོ་
བསགས་པ་ཡིན་གསུངས། དག་པོ་ཆར་བཅད་པའི་མཛད་པ་སྟེ་གསུམ་པ་
དང་། བྱན་མོང་འཛིག་ཏེན་པའི་མཛད་པའོ། །

མཆོག་གྱུར་ཞི་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ།

གཉིས་པ་མཆོག་གྱུར་ཞི་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ལངས་
སྟོ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོན་མཆོན་ལྟན་གྱི་ལྷ་མ་བཙལ་བའི་མཛད་
པ། ཞལ་མཇལ་ནས་ཅི་གསུང་དང་དུ་ལེན་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡི་ཆད་ཀྱི་
དཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེག་སྟེབ་མ་ལུས་སྐྱངས་པའི་མཛད་པ། བཙེ་བས་

རྗེས་སུ་བརྩུང་ནས་སློན་གྲོལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་མཛད་པ། དེ་ཉིད་
སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་ཏྟགས་གྱི་སྒྲ་གྲུ་འབྱུངས་པའི་མཛད་པ།
གདམས་ངག་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་ཆེ་མཉམ་ལམ་གྱི་བཅས་བསྐྱལ་བས་ཆེག་
རྒྱུད་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་སྟེ་སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་བྱོན་པའི་མཛད་པ། སྒྲར་
ཡང་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པར་གསལ་ཐེབས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་
ཡི་དམ་བཅས་པའི་མཛད་པ། སྒྲ་མའི་བཀའ་སྐྱབ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་
སྟེ་སྟིང་རུས་དང་དཀའ་སྒྱུད་བྲག་པོས་ཡངས་མེད་དུ་རིལ་བསྐྱོམ་པའི་
མཛད་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་ཏྟགས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་
མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བསྐྱབས་འབྲས་གྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་བན་
གདགས་པའི་མཛད་པ། རྣམ་བུར་གི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་རྫོགས་ནས་འགོ་
རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་ཕྱིར་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་མཛད་
པ་དང་དགུ་ལས།

དང་པོ། སྒྲ་མ་དང་ཞལ་མཛལ་བ།

དང་པོ་ནི། ཡང་རས་རྩུང་པས་སྒྲ་མ་ལགས། ལས་དཀར་པོ་མཛད་
གསུང་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་འོས་མེད་པས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་དང་མཛལ་
བའི་རྒྱུན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ང་མཐུ་དང་
སེར་བའི་སྤྲིག་ལ་འགྲོད་ནས། ཆོས་བྱན་བྲགས་ཉིན་ཟས་མི་བྲན། ཕྱིན་ན་
སྟོད་སྟིང་འདོད། བསྐྱད་ན་འགོ་སྟིང་འདོད། མཆོན་གཉིད་དུ་མི་འགོ་བའི་སྐྱོ་

ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་ཡོད་རུང་ཆོས་ལ་འགྲོ་བེད་ནི་མ་རུས། ལྷ་མའི་ཞབས་
ཏྲིག་བྱེད་ཅིང་བསྐྱད་པའི་ངང་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་ངེ་ལྟར་བྱ་
སྟམ་པའི་བསམ་བ་བྲག་པོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆེ། ལྷ་མ་ལ་མེད་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་ལེན་བྱས་པས་ཆོག་པའི་ཡོན་བདག་ཤེས་ཞོར་དུ་འཛོམས་ལ་
དད་བྱས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྱད་བྲག་པོ་ཞིག་གིས་བེན་ནས། ལྷ་མ་སྤྲས་
སྤང་ལ་གདན་བྱངས་སོང་། དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཞལ་
འཇུག་ནས་རོག་གོ་བ་ཞིག་བྱས་བྱོན་བྱུང་བ་ལ། ལྷ་མ་ལགས། དེ་འབྲེེ་
ཞལ་འཇུག་ནས་པ་ཅི་ལགས། ལྷས་པས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པར་འདུག། མདང་ངའི་ཡོན་བདག་དག་འཇོ་དེ་ཡང་ཤི་སོང་བས་འཁོར་བ་
འདི་ལ་ཡིད་ཅིག་སྐྱོ་བ་ཡིན། ལར་མི་རྒྱ་ངས་ཀྱང་གཞོན་སོ་དཀར་ནས་
གན་སྐྱོད་དཀར་གྱི་བར་ལ་མཐུ་གཏད་སེར་གསུམ་ཞིག་ལ་ལས་བྱས། བྱ་
ཁྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་རུ་ནས་མཐུ་དང་སེར་བས་སྤྲིག་ཆེན་པོ་བསགས། དེ་
ཀྱང་ཀྱང་ང་རང་གི་ཐོག་ཏུ་འོང་བར་འདུག་གསུང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལྷ་
མ་རང་གིས་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པར་མི་འབྲོངས་པ་ལགས་སམ་ལྷས་པས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་
པར་འབྲེན་པའི་གོ་ཡུལ་ཅིག་དག་ཡོད། ཆོ་ག་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེ་རྣམས་
གོ་བ་དང་ཆོག་ཏུ་ལུས་ནས། རྒྱུན་བྱང་ཆེ་པན་ཐོགས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་
ཞིག་རང་མི་འདུག་པས། ད་ང་རྒྱུན་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་པ་ཡིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བྱ་སྒོ་བ་རྣམས་སྦྱངས། ངས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
 པའི་ལམ་སྒྲ་བཞུགས་ཞིག་བྱའོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་རང་ཆོས་ཀྱིས་ལ་ང་ཡང་མཐོ་
 རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་བཞུགས་ཞིག་ཀྱིས། ངས་མཐུན་སྦྱོར་རྣམས་
 “སྦྱར”ཀྱིས་གསུངས་པས། ངའི་འདོད་པ་བྱུང་སྟེ་བདག་གིས་ཆོས་བྱེད་
 པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པས། འོ་ན་ཁྱོད་ལོ་ཡང་གཞོན་སྟེང་རུས་དང་དད་པ་ཡང་ཆེར་
 བ་ཅིག་འདུག་པས། ཆོས་རྣམ་དག་རང་ཅིག་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་ཡར་
 ལུངས་ཀྱི་“ཐེར”སྟེ་གཞུག་འདྲེས་པ་མཛོ་ཁལ་གཅིག་མཛོ་དང་བཅས་པ་གནང་
 སྟེ། གཙང་རོང་གི་སྒྲར་ཞེས་བྱ་བ་ན། ལྷ་མ་རོང་སྟོན་ལྟ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་
 དམ་ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེན་པ་ཞིག་བཞུགས།
 དེར་སོང་ལ་སྦྱུང་བ་ཡང་དག་ཅིག་ཀྱིས་ཤིག་གསུང་། ངས་ཀྱང་ལྷ་མས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གཙང་རོང་སྒྲར་དུ་འོངས་ནས་ཅད་བཅད་པས། ལྷ་མའི་
 རོ་མོ་དང་གྲུ་བ་འགའ་འདུག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་མ་དགོན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ད་
 ལྟ་འདི་ན་མི་བཞུགས། ལུང་སྟོད་རི་ནང་བྱ་བའི་བྱ་དགོན་“ཞིག”ན་
 བཞུགས་ཟེར། འོ་ན་ང་ལྷ་མ་གཡུང་སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་ཀྱིས་འདིར་བཏང་ནས་
 བརྒྱུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མཇུག་པའི་གྲོགས་ལྷན་ཀྱིས་དང་བྱས་ལོ་རྒྱས་
 རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པས། རོ་མོས་གྲུ་བ་གཅིག་ངའི་ལམ་སྒྲ་ལ་བཏང་

༡༣ མ་ཕྱི། ༣༠ན༡ན། སྦྱང་ *སྦྱར
 ༡༤ མ་ཕྱི། ༣༠ན༡ན། ཐར་ *ཐེར
 ༡༥ མ་ཕྱི། ༣༠ན༡ན། ཅིག་ *ཞིག

བས། མུང་སྟོད་རི་ནང་དུ་སྒྲ་མ་དང་མངལ། ཐེར་ཕུག་དང་མངོའི་ཕུག་ཉིན་
ཕུག། བདག་ཉི་མ་ལ་སྟོད་ནས་འོངས་པའི་མི་སྡིག་པོ་ཆེ་ཞིག་ལགས་པས།
འཁོར་བ་ལས་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཤིག་ཞུ་བས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་
ནས། ངའི་དམ་ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཙ་བ་བྱུང་རྒྱལ། ཅེ་མོ་ཐོབ་རྒྱལ་
འབྲས་བུ་ཡོག་རྒྱལ། ཉིན་བསྒྲོམས་ན་ཉིན་སངས་རྒྱ། རུབ་བསྒྲོམས་ན་
རུབ་སངས་རྒྱ། སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པས་
གྲོལ་བ་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་ཡིན་པས་སྟེར་གསུངས། དབང་
དང་གདམས་པ་གནང་བ་ལས། ངའི་བསམ་པ་ལ་ངས་དང་པོ་མཐུ་བས་
བས་ཞག་བཅུ་བཞི་ལ་རྟགས་ཆེན་པོ་ཐོན། སེར་བ་ལ་ཞག་བདུན་གྱིས་
ཆོག་པ་བྱུང་། ད་མཐུ་དང་སེར་བ་བས་ཀྱང་སྒྲ་བའི་ཆོས་ཉིན་བསྒྲོམས་ན་
ཉིན་སངས་རྒྱ། རུབ་བསྒྲོམས་ན་རུབ་སངས་རྒྱ། སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་
ལ་ཐོས་པས་སྒྲོམ་མི་དགོས་པ་འདི་འདྲ་དང་འཕྲད་ཕུགས་གྱིས་ང་ཡང་
ལས་འཕྲོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲག་སྟུང་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་མ་བསྒྲོམས་པར་
ཉལ་བསྡད་པས། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་ཆེ། ཞག་འགའ་
སོང་བ་དང་། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ལ་སྟོད་ནས་འོངས་པའི་མི་སྡིག་པོ་ཆེ་
ཡིན་ཟེར་བ་བདེན་པར་འདུག། ངའི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་པོ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཆེས་པ་
ཞིག་བྱུང་འདུག་པས། ངས་ཁྱོད་མི་འདོངས་པར་འདུག་པས། ད་ཁྱོད་རང་
སྟོ་བྲག་གོ་བོ་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་ལྷ་རོ་པའི་

དངོས་སྒོ་བ། སྐྱེས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལོ་རྩ་ཞེས་བྲ་བ་
སྐྱགས་གསར་མའི་བྲུབ་ཐོབ། ས་གསུམ་ན་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
བཞུགས། དེ་དང་ཁྱོད་རང་ཆེ་སྐྱ་མ་ནས་ལས་འབྲེལ་འདུག་པས་དེར་
སོངས་ཞིག་གསུངས། དེར་ང་ལ་སྐྱ་སྐྱར་མར་པའི་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་
སེམས་ལ་སྐྱ་མི་ཤེས་པའི་དགའ་བ་དང་། ལུས་ལ་བ་སྐྱ་ཀུན་གཡོ་བའི་བདེ་
བ། མཆི་མ་འབྲུག་པའི་མོས་གྲུས་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བྱང་བས། སྒོ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་བྲིལ་ནས། ལམ་རྒྱགས་དང་པོ་ཉི་འབྲེལ་ཡོད་པ་བྱེད་ཏེ། བསམ་བ་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱ་མ་དང་མཇལ་ཏེ་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་ནམ་འོང་ན་
ནམ་འོང་ན་བསམ་ཞིང་སྤྱན་བས། ང་གྲོ་བོ་ལུང་དུ་”ནངས་”^{༡༥} པར་སྐྱེབས་
འོང་བའི་དོ་རྒྱལ་མར་པའི་མནལ་ལམ་དུ་བ་ཆེན་ལྷ་རོ་བྱོན་ཏེ་དབང་བསྐྱར།
རྒྱ་བྱེད་ལས་བྲུབ་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་བྲི་མས་ཅུང་ཟད་གོས་པ་གཅིག་དང་།
གསེར་གྱི་བུམ་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་གཅིག་གཞན་ནས། དོ་རྩེ་འདིའི་བྲི་མ་
བུམ་ཅུ་འདིས་ཁྱུས་ལ། རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེ་ལ་སྤྱོར་ཅིག །དེས་རྒྱལ་བ་གོང་
མ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་
གཞན་གྱི་དོན་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་
དང་། སྐྱ་མའི་བཀའ་བཞིན་བུམ་ཅུས་དོ་རྩེ་བཀྲས་ཏེ། རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེ་ལ་
འཕྱར་བས། དོ་རྩེའི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་བྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཏུག་གི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བའི་ངང་ནས་རྗེ་
བརྩམས་མར་བ་རང་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྤྱག་འཆོལ་
ཞིང་མཆོད་བསྟོད་འབུལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་རབ་
གནས་མཛད་པ་ཞིག་མིས་བསམ། སྤྱགས་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་འབྱུངས་པའི་ངང་
ནས་མནལ་སད་བ་དང་། སྤྱགས་དགེས་ཤིང་སྟོབ་ཞིག་བྱང་བའི་ངང་ནས།
ཡུམ་ཆ་བ་འབྲེན་དུ་བྱང་སྟེ། སླ་མ་ལགས། མདང་ངའི་མི་ལམ་དུ་བྱལ་
སྟོགས་མུ་རྒྱན་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱད་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེལ་གྱི་མཆོད་
རྟེན་ཕྱི་དེ་མས་ཅུང་ཟད་གོས་པ་ཞིག་བྱིར་བྱང་སྟེ། ཡབ་ལ་སླ་མ་རྒྱ་རོ་པའི་
བཀའ་ལྟར་ཡིན་པས། མཆོད་རྟེན་འདི་ལ་རབ་གནས་གྱིས་ལ་རིའི་ཅེར་
ཞོག་ཟེར་བ་ལ། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་འདིའི་རབ་གནས་བཤ་
ཆེན་རྒྱ་རོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སླ་མའི་བཀའ་སྒྲུབ་དགོས་
གསུངས་ནས། མཆོད་རྟེན་བུམ་རྩས་འབྱུང་བ་སྟོགས་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་
རྒྱས་བར་མཛད་དེ། རི་ཅེར་བཞག་པས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་
འོད་ཆེན་པོ་དང་། མཆོད་རྟེན་དེ་འདྲ་མང་པོ་འཕྲོས་ཏེ། རི་ཅེ་ཀུན་གང་བའི་
དགོན་གཉིར་བྱད་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ཞིག་མིས། ཅི་
ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། མི་ལམ་གྱི་དོན་མཐུན་པ་འདུག་དགོངས་ཏེ་སྤྱགས་
ཤིན་ཏུ་དགེས་པ་ཞིག་བྱང་བྱང་། མི་ལམ་ལ་འབྱུངས་མེད་པས་ཅི་ཡིན་མི་
ཤེས། ང་ལམ་ག་མ་གཤིང་སྤྲོས་ཏུ་འགོ་བས་ཆས་གྱིས་གསུངས། ལས་མི་

འདི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ནས་བྲིད་སྒྲ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་ལ་བྱོན་ན། དེ་
ནམས་ལ་ཀུན་གྱིས་འབྲུ་བ་ཞིག་འོང་བས་བཞུགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལུ་
རུང་། མ་གསན་པར་སྒྲ་མ་རང་བྱོན་ནས་ང་ལ་ཆང་མང་པོ་བྲིར་ཤོག་
གསུངས། བུ་མ་བ་གང་བྲིར་བྱིན་པས། འདི་ང་རང་འབྲུང་བ་ཡིན་དམགོན་
ཆང་བྲིར་ཤོག་གསུངས། ཡང་བུ་མ་བ་གང་བྲིར་བྱིན་པས། དེ་ས་ལ་
བསྐྱུངས་དབུ་ཞུ་བཀའ་སྟེ། བྱ་སྟོག་པའི་ངང་ནས་སོ་རང་མཛད་པ་དང་།
ཡུད་བཞེས་རུང་བཞུགས་པར་འདུག །ངས་ཀྱང་སྟོན་བྲག་གི་མདའ་ནས། མི་
སྤད་ཆད་ལ་སྐྱེས་མཆོག་མར་བ་ལོ་རྩ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་འདྲི་ཞིང་བྱིན་
པས། རྒྱས་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ལ། གྲོ་བོ་ལུང་མཐོང་བའི་ལ་
ཁར་སྐེབས་པའི་ཆེ་མི་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་སྤར་ལྟར་དྲིས་པས། མར་བ་ཟེར་བ་
ནི་ཡོད། རྒྱས་མཆོག་མར་བ་ལོ་རྩ་ཟེར་བ་ནི་མེད་ཟེར། འོ་ན་གྲོ་བོ་ལུང་
གང་ན་ཡོད་བུས་པས། གྲོ་བོ་ལུང་བ་གི་ཡིན་ཟེར་བསྟན་བྱུང་། བ་གི་ན་སུ་
བཞུགས་བུས་པས། མར་བ་ཟེར་བ་དེ་ག་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་མཆོན་
མེད་དམ་བུས་པས། ལ་ལས་སྒྲ་མ་མར་བའང་ཟེར་ཞིང་འདུག་ཟེར། སྒྲ་མའི་
གདན་ས་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་དེ། ལ་ཁ་འདི་ལ་ཅི་ཟེར་བུས་པས། འདི་ལ་
ཆོས་ལ་སྤང་ཟེར། ཆོས་ལ་སྤང་ནས་སྒྲ་མའི་གདན་ས་མཐོང་བ་ཏེན་འབྲེལ་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྟོམ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཡར་འདྲི་ཞིང་འོངས་
པས། ཡུགས་རྗེ་མང་པོ་ཞིག་འདུག །དེ་ནམས་ལ་དྲིས་པས། ཁྱེད་པ་ནམས་

ན་རེ་རྒྱས་མེད་ཟེར་བ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱིས་པ་ཡིད་དུ་འོང་ལ་
བཞིན་དང་རྒྱན་བཟང་བ། སྤྱུ་བའི་བ། སྤྱུ་མ་གྱི་རལ་བ་ཞིག་གོ་བ་ཞིག་ན་
རེ། རེད་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་རེད་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཞི་རེད་རང་གི་
ཁོར་གང་ཡོད་ཀྱིས་གསེར་ཉོས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཁྱེར་འགོ། ཚུར་འབྱོས་མ་
ལ་པོ་ཉི་ཤུ་རིང་བ་མང་པོ་ཁྱེར་ནས་སྤེལ་ས་འོང་བ་ཞིག་ཡོད། སྤར་ལས་རྒྱ་
ནས་མི་བྱེད་པའི་དེ་རིང་པ་རྩོལ་སྤྱོད་གིན་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། རིགས་པས་
བརྟགས་ན་འབྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱོད་གིན་རང་མེད་
དམ་སྟམ་ནས་འོངས་པས། ལམ་ཁ་ཞིག་ན་བརྩེ་སྤྱོད་ཆེ་ལ་སྤྱོད་ཤིང་འགྱོར་བ།
སྤྱན་ཡངས་ལ་ཟེལ་ཆེ་བ་གཅིག་སྤྱོད་ཅིང་འདུག་པ་ལ། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་
སྤར་མེད་པའི་དགའ་བའི་བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་བའི་རང་ལ། ཆེ་འདིའི་སྤར་བ་
ཏུར་ཏུར་པོ་དེ་འགགས་ནས་དར་ཅིག་ལུས་འདུག །དེ་ནས་ངས་བྱུང་བ་
ལགས། ཡུལ་འདི་ན་དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་དངོས་སྤོབ། སྤྱ་སྤྱར་མར་བ་ལོ་རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཟེར་བ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ཞུས་པས། བརྩེ་དེས་ངའི་
མགོ་མཐུག་མེད་པ་ལ་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་བཞུས་ཏེ། ཁྱོད་གང་ནས་ཡིན། ཅི་
བྱེད་གསུངས་པས། བདག་གཙང་ལ་སྟོད་ཀྱི་མི་སྤྲིག་པོ་ཆེ་ཞིག་ལགས་ཏེ།
ཁོང་སྟན་བ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བར་གང་འབས་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་ཞུ་རུ་འོངས་པ་
ལགས་ཞུས་པས། འོ་ན་ངས་མར་བ་དང་སྤྱད་ཀྱིས། ཁྱོད་ངའི་སྤྱ་འདི་སྤོབས་
ཞིག་གསུངས་དབུ་ཞུའི་འོག་ནས་ཆང་ས་ལ་སྤྱངས་པ་བཏོན་ཏེ་གནང་བྱུང་

བས་པན་ལ་ཞིམ་པ་ཞིག་བྱང་། སྤྱ་འདི་རེམ་ལ་སློགས་ཤིག་ཟེར་བཅེ་དེ་
ལོག་སོང་བ་དང་། ཆང་ལྷག་མ་ལུས་པར་བརྟུངས་ཏེ་སྤྱ་རེམ་ནས་བསློགས་
བས། དར་ཅིག་ནས་སྤྱགས་རྩིའི་གསེབ་ནས་ཆ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆུང་དེ་འབོད་
དུ་བྱང་སྟེ། གླ་མའི་ཞལ་ཏ་ལ་ནང་དུ་ཤོག་གསུང་གིན་འདུག་ཟེར་བས་
དགའ་སྟེ། ཁོང་གིས་ངའི་མཇལ་སྤྱིའི་གོ་ཆོད་འདུག་པས། ངས་ཀྱང་ཁོང་གི་
སྤྱ་སློག་འཕྲོ་འདི་གོ་ཆོད་ཅིག་བྱེད་བྱས་ལྷག་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདུག་པ་དེ་
བསློགས། ཞིང་དེས་ང་གླ་མ་དང་མཇལ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་བྱས་པས། ཞིང་གི་
མིང་ལ་འང་མཐུན་སྦྲེན་དུ་ཆགས་ཏེ། དབྱར་ཞིང་གི་མཐའ་དགུན་དཀྱིལ་ལ་
ལམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ང་བྱ་ཆུང་དེ་དང་བསྐྱེབས་ཏེ་ནང་དུ་ཕྱིན་
བས། སྤྱ་ནས་ཀྱི་བཅེ་དེ་ས་གདན་ཀྱི་སྟོང་ན་འབོལ་གཉིས་བཅེག་བྱམ་ཅེ་
དང་སྤྱམ་བཅེག་བསྐྱེལ་འབོལ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ན་སྤྱམ་བྱིས་ཅིག་བྱས་
པ་ལ་སྤྱིན་བྲག་དང་སྤྱིའི་བྱ་གཤོག་གི་གཤོངས། སྤྱ་ར་དང་ཨག་ཆོམ་རྣམས་
འབྱི་བ་མ་བྱང་བར་ས་ཁལ་ལེ་བ་ཞིག་བྱས་ནས་ལྟོ་ཆིལ་ལྷག་གི་འདུག་པ་
ལ། འདི་ནི་སྤྱར་ཀྱི་དེ་ཀ་ཡིན་པར་འདུག །གླ་མ་གང་ན་བཞུགས་པ་ན་སྤྱམ་
བལྟས་པས། གླ་མའི་ཞལ་ནས། རོ་མི་ཤེས་པ་བདེན་འོང་། མར་བ་ང་རང་
ཡིན་བྲག་འཆོལ་ཅིག་གསུངས། དེར་བྲག་བཅའ་ཞབས་སྤྱི་བོར་གླངས་ཏེ།
གླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་ཉི་མ་ལ་སྟོད་ནས་ཀྱི་མི་སྤྱིག་པོ་ཆེ་ཞིག་ལགས་པས།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་འབུལ། ལྟོ་གོས་ཆོས་གསུམ་ཡང་གླ་མ་ལ་ཞུ།

ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་བ་ཞིག་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་བྱ་བྱས་པས། ལྷ་མའི་
ཞལ་ནས། སྤྲིག་པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་ཡུས་ང་ལ་མི་འགོ། ངའི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་པ་
གསོག་དུ་བཏང་བ་ནི་མིན། ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཅི་བྱས་པ་གསུངས། རྒྱ་
མཆོན་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱས་པས། འདུག་གང་ལྟར་ནའང་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་འབྲུལ་བ་དེ་བཟང་། ལྷོ་གོས་ཆོས་གསུམ་ཀུན་མི་འོང་། ཡང་ན་ལྷོ་
གོས་སྟེར་ཆོས་གཞན་ནས་ཆོལ། ཡང་ན་ཆོས་སྟེར་ལྷོ་གོས་གཞན་ནས་
ཆོལ། དེ་གཉིས་འདོམས་ངས་ཆོས་སྟེར་བ་འདམས་ན་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་
མི་རྒྱ་ཁྱིད་རང་གི་སྟོང་རུས་ལ་རག་ལས་གསུངས། འོ་ན་ལྷ་མའི་བྱང་དུ་
ཆོས་ལ་གཏད་འོངས་པ་ལགས་པས། ལྷོ་གོས་གཞན་ནས་ཆོལ་བར་བྱ་
བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་མཆོད་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་བས་ཁྱིད་ཀྱི་དཔེ་
གོག་དེ་ཕྱིར་ཐོན། ངའི་རྟེན་མཆོད་རྣམས་ལ་ཆམ་པ་འོང་གསུངས། ངའི་
དཔེ་ཆའི་ཁྱིད་ན་མཐུའི་དཔེ་ཆ་ཡོད་པས་ལན་སྟམ་པ་བྱུང་། ང་རང་འདུག་
སར་ཆགས་བྱས་ནས་ཞག་ཤས་དེར་བསྐད་དེ། ཡུམ་ཀྱིས་ཟ་མ་སྦྱིད་པོ་
བྲིན་གསུངས། ལྷ་མ་དང་ཞལ་མཇལ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། མཆོག་གི་མཛད་པ་
དང་པོ་ལོ། །

གཉིས་པ། སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་ལྟས་སྦྱངས་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེར་ལྷོ་བྲག་གི་ལུང་བ་ཕྱ་མདའ་ཀུན་ལ་བསོད་སྟོམས་
བྱས་པས། ལྷོ་བྲག་གེ་པོ་ཆའི་ནས་ཁལ་ཉེར་གཅིག་རྟེན་པ་ལས། བཙུ་བཞི་

ལ་ཟངས་རྩ་བཞི་མ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་དྲིག་དང་གཡའ་སོགས་སྒྲིན་གྱིས་
མ་གོས་བ་ཞིག་ཉོས། ཁལ་གཅིག་གི་ཆང་དུ་སྦྱར། ཁལ་དུག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཞིག་
དུ་སྦྱགས། དེའི་ཁར་ཟངས་དེ་“སྦྱགས་”ཏེ་བྱིར་འོངས་པས། སྦྱ་མའི་གཟེམ་
ཁར་དུ་སྦྱེབས་བ་དང་། ཐང་ཆད་ནས་ཡིང་བསྐྱར་དུ་ཕོག་པས། གཟེམ་ཁར་
མེར་བ་ཞིག་བྱང་། དེར་སྦྱ་མ་བཞེས་བ་མཛད་ཅིང་འདུག་པ། འཕྲོ་ལ་
བཞེངས་ནས་བན་ཆུང་ཤེད་པོ་ཆེ་ཞིག་འདུག་སྟེ། བྱོད་དེད་ནམས་ཀྱང་
གཉིབས་འོག་དུ་ལག་མཐུས་གསོད་སྦྱམ་བ་ཡིན་ནམ། བན་ཏར་མ་འཆོམ་
པས། བན་དོ་སྤྱིར་ཐོན་གསུངས་ཞབས་གྱིས་ཕུལ་བས། དེ་ཞིག་སྤྱིར་འདོན་
དགོས་བྱུང་བ་ལ། སྦྱ་མ་སྦྱགས་གཏུམ་པོ་རང་ཞིག་འོང་རིགས་སུ་འདུག་
པས། སྦྱ་བྱང་དུ་དེ་ཕྱགས་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་སྦྱོད་ལམ་བྱེད་དགོས་སྦྱམ་བ་
མ་གཏོགས་ལོག་ལྟ་མ་སྦྱེས། དེ་ནས་ཟངས་དེ་སྦྱོང་བར་ཀ་ཕྱག་ཏེན་དུ་
ཕུལ། ཕྱག་བཅོལ་བས། ཟངས་ཕྱག་དུ་བཞེས་པའི་རང་ལ། ཕྱག་ཅིག་སྦྱུན་
ཟེམ་མེད་གོངས་བ་ལ་བཞུགས་པའི་མཐར། སྦྱུན་ཆབ་ཉིལ་མཛད་དེ། ཏེན་
འབྲེལ་བཟང་། བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོ་ལ་འབྲུལ་ལོ་གསུངས་ཕྱག་དུ་ཡེར་བ་ཞིག་
མཛད་ནས། ཟངས་དེའི་ཕྱང་ནམས་འཁྲོལ་བ་དང་དབྱུག་པས་བརྟུངས་ཏེ་
སྐད་ཅི་ཐོན་མཛད་ནས་མཆོད་ཁར་དུ་བསྦྱམས་ཏེ། མར་མའི་མར་ཁུས་
བཀང་བཞག་པར་གདལ། དེའི་ཆེ་ང་ཡིད་སྦྱོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པས་

གཏུངས་ཏེ། ཡང་ཡང་ཆོས་དང་གདམས་ངག་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས། ལྷ་
མའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་དབུས་གཙང་ནས་སློབ་མ་དད་པ་ཅན་མང་རབ་འོང་
གིན་ཡོད་པ། ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་པ་དང་། སྤིང་པའི་མིས་བརྟུངས་ནས་
རྒྱགས་ཆུ་དང་འབྲུལ་བ་མགོ་ཐོན་དུ་ཡེ་མ་བརྟུག། དེ་གཉིས་སུ་སེར་བ་རེ་
ཕོ་པ་ཕོག། དེ་ཡང་ཆོས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། གདམས་ངག་ཀྱང་སྟེར་གསུངས་པ་
ལ། དེ་གཉིས་སུ་སེར་བ་ཆེན་པོ་པ་བ་གདམས་ངག་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་
སེར་བ་རྣམས་པོ་གསུམ་པ་པ་ལ་ངས་རྒྱ་གར་ནས་དཀའ་བ་སྤྲད་པའི་ཆོས་
ཨོ་འོང་ངམ། ཅིས་ཀྱང་ཆོས་དགོས་ན་སྟོ་བྲག་ལ་ཁ་བ་འདི་པས་ངའི་གཉལ་
ལོ་རོ་ནས་འོང་བའི་བུ་སློབ་རྣམས་བརྟུངས། ང་ལ་ཡང་བརྟུས་པ་ཆེན་པོ་
རང་བུས་པས། ཁྱོད་ལ་མཐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར་བ། ཁྱོད་རང་ལ་ཁ་བ་འདི་
རྣམས་ལ་མཐུ་ཐོངས། མཐུའི་རྟགས་ཐོན་ན་པཎ་ཆེན་ལྷ་རོའི་ཆེ་གཅིག་
ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡོད་པས་སྟེར་གསུངས། དེར་
མཐུ་བཏང་བས་ལ་ཁ་བ་རྣམས་ནང་འཛིངས་བྱུང་། སྟགས་བསྐྱུང་བའི་མི་
མང་པོ་གི་ཁར་ཞི་བ་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་ལ་མཐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་
བདེན་པར་འདུག་གསུངས་ནས་ང་ལ་མིང་མཐུ་ཆེན་དུ་བཏགས། ད་སངས་
རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས། ཏེ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་
བསགས་པའི་རྒྱ་བར་ངས་ལུས་སྟོག་ལ་མ་བཟུས་པར་རྒྱ་གར་ལ་ཕྱིན།
ནོར་ལ་མ་བཟུས་པར་གསེར་པངས་མེད་དུ་ལུལ་ནས་ཞུས་པའི་གདམས་

ངག་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱུད་ས་ཐོལ་ལེ་བ་འདི་ཚོ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཀྱ་རེ་ཡིན་
རུང་ཅུང་དྲགས་པས་དགོད་ཟློ། ང་མིན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་གསོད་དུའང་
འོང་། ད་ཁྱོད་རང་ཡར་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་སྐྱེན་ཚུག། །ལ་ཁ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མི་ཀྱན་གསོས་ཤོག་ཅིག་དེ་བྱུང་ན་གདམས་ངག་སྟེར། དེ་མིན་ངའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ལ་མ་འཁོར་གསུངས་ཕྱག་འབེབས་གནང་བ་ཅམ་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན་
མཛད། དེ་ནས་ཡི་ཆད་དྲགས་མང་པོ་དུས་པས། དུམ་གྱིས་སེམས་གསོ་
མཛད། “ནངས་”^༡ བར་སྒྲ་མ་རང་ཐེབས་ནས་མདང་ངས་ཁྱོད་ལ་མང་པོ་རང་
འཐབས་འདུག། ཁ་དགའ་བ་མ་བྱེད། ག་ལེ་བྱེད་གདམས་ངག་སྟེར་བས་
ངང་མ་ཐུང་། ཁྱོད་ལས་རེམ་པོ་རང་ཞིག་འདུག་པས། ད་དར་མ་མདོ་སྟེ་
འབོགས་པའི་མཁའ་ཞིག་ཅིག་གྲོགས་གྱིས། དེ་ཆར་ནས་གདམས་ངག་
ཀྱང་སྟེར་ལ། ལྟོ་གོས་ཀྱང་ང་རང་གིས་སྒྲོར་གསུངས། དེ་བར་ལ་བདག་
ཆོས་མེད་དུ་ཉི་ན་རི་ལྟར་བྱེད་ལགས་ཞུས་པས། དེ་བར་ལ་མི་འཆི་བའི་
ཁག་ཀྱང་ང་རང་གིས་ཐེག་ཁ་པོ་མེད་ཆོས་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་སྟོང་རུས་ཆེ་
རབ་ཅིག་འདུག་པས་ངའི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་རུས་ན། ཆེ་འདིར་སངས་ཨེ་
བྱ་མི་བྱ་ཡང་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱུད་པ་འདི་ལ་གཞན་དང་རང་ཡེ་མི་འབྲ་
བའི་བྱེན་རྒྱུ་བས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཤིག་ཡོད་གསུང་ཞལ་ཏ་བཟང་པོ་གནང་
བས་སེམས་དགའ་བར་བྱུང་སྟེ། འོ་ན་མཁའ་ཀྱི་ཞལ་བཙུག་མཛད་པར་ཞུ་

ཞུས་པས། མཁར་དེ་པ་ཚན་ཀུན་གྱིས་མནའ་བསྐྱལ་ནས་མཁར་ཅིག་ས་
མེད་པའི་ས་འགག་དམ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། མར་པ་མནའ་ཁོངས་ན་མེད་
པས་དེར་བཅིག་དགོངས་པའི་གཡོ་ཐབས་དང་། ངའི་སྡིག་པ་སྦྱང་བའི་
ཐབས་སུ། འར་སྤྱོད་ས་ཀྱི་རི་སྒྲ་ཞིག་ལ་མཁར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅིག་ས་ཤིག་
གསུངས། ལྷུ་པོ་ཞིག་བཅིག་ས་པས། བྱེད་ཅམ་ལོངས་པ་དང་། ལྷ་མ་བྱོན་
ནས་ཁ་སང་བསམ་མཚོ་མ་ཐོངས་པར་འདུག །མཁར་འདི་རྩ་བ་ནས་
ཤིག་ས་ལ་ས་ས་མལ་དང་། རྡོ་རྗེ་མལ་དུ་སྦྱོལ་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་
པས། ཡང་བྱ་བ་སྤྱོད་ས་ཀྱི་རི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ལྷ་མ་བྱེད་ཀྱིས་བད་པ་ལྟར་མཛད་
ནས། ད་མཁར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅིག་ས་ཤིག་གསུངས་ལྷ་གམ་ཞིག་བཅིག་ས།
དེ་ཡང་བྱེད་ཅམ་ལོངས་པ་དང་། ཡང་ལྷ་མ་བྱོན་ནས་འདི་ས་ཀྱང་མི་འོང་
བར་འདུག །འདི་ཡང་ས་ས་མལ་དང་རྡོ་རྗེ་མལ་དུ་སྦྱོལ་ཅིག་གསུངས། དེ་
ལྟར་བྱས་པས། ཡང་བྱང་གི་རི་རྩེ་ཞིག་ལ་བྱོན་ནས། ཨ་པོ་མཐུ་ཆེན་ཁ་
སང་ང་ཆང་གིས་བཟི་ནས་ཁ་ཏ་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་འདུག །ད་འདིར་
མཁར་དགའ་མོ་ཞིག་ཅིག་ས་གསུངས་པ་ལ། མཁར་བཅིག་ས་ཤིང་བཤིག་
པ་འདི་འདྲ་བདག་སྐྱུ་ག་ལ་སྐྱུ་རྗེས་གཟན་པ་ལས་མི་གདའ་བས། སྐྱུ་གས་
བསམ་ཡང་དག་བཏང་ནས་མཛད་པར་ཞུ་ཞུས་པས། ད་ལན་ཆང་གིས་
བཟི་བ་ཡང་མེད། བསམ་སྒྲོ་ཡང་བཏང་བཏང་བ་ཡིན། སྐྱུ་གས་པའི་མཁར་
ཞེས་བྱ་བ་བྱ་གསུམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ས་ཤིག་འདི་བཤིག་

ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱིས་གསུངས། གྲུ་གསུམ་པ་ཞིག་བཅིགས། དེ་ཡང་སུམ་ཆ་
ཅ་མ་ལོངས་པའི་ཆོ། ཡང་སྒྲ་མ་བྱོན་ནས། མཐུ་ཆེན་ཁྱོད་བཅིགས་པའི་
མཁར་འདི་སུའི་ཡིན། ཁ་ཏ་སུས་བྱས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་རང་གིས་ཞལ་
ཏ་མཛད་པའི་སྤྲས་མཁར་ལགས་མོད་ཞུས་པས། རས་འདི་འབྲའི་ཁ་ཏ་
བྱས་པ་མི་བྲན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བདེན་པ་རང་ཡིན་ན་ང་སྟོ་བའམ་བྲན་པས་མ་
ཟེན་པ་ཞིག་དང་ཐུག་པ་ཡིན་འོང་གསུངས། དེ་དུས་བདག་གིས་འདི་འབྲ་
བྱང་གིས་དོགས་ནས་ཐུགས་བསམ་ལེགས་པར་གཏོང་བར་ཞུ་ཞེས་སྟོན་
བསྐྱལ་ཕྱལ་བས། ཐུགས་བསམ་བཏང་བཏང་བ་ཡིན། ད་ལན་གྱི་འདི་
བཞིག་ཀྱང་མི་དགོས་གསུང་ཐུགས་བྲན་གསལ་ལོ་རང་གཤའ་ཞུས་པས།
འོ་ན་དེ་དུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སུ་ཡོད། ལར་མཁར་གྲུ་གསུམ་“ཉོམ”ཁྱང་
འབྲ་བ་འདིར་ངེད་རྣམས་བཅུག་སྟེ་མཐུ་བྱེད་བསམ་པ་ཡིན་ན། ངེད་ཀྱིས་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་གཞིས་འཕྲོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། བཞོར་ཐོས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་མིན་པ་ཆོས་འདོད་པ་ཡིན་ན། གཞི་བདག་མི་དགའ་བར་འདུག་པས།
འདིའི་ས་རྣམས་ས་མལ་དང་རྩོད་རྣམས་རྩོད་མལ་དུ་སྟོལ་ཅིག །ཆོས་དགོས་ན་
སྟར་རོ། །དེ་བཞིན་མིན་ན་སོངས་གསུངས་ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་འདུག་
པས། སེམས་སྤྱག་པ་ལ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བྱང་བྱང་ཆོས་འདོད་པས་སྒྲ་
མའི་བཀའ་བཞིན་མཁར་གྲུ་གསུམ་དེ་ཡང་ས་ས་མལ་དང་རྩོད་རྩོད་མལ་དུ་

བསྐྱལ། དེ་དུས་ངའི་རོ་སྟོད་ལ་སྐལ་མ་གཅིག་བྱང་བས། ལྷ་མ་ལ་གཟིགས་
ལུལ་རྩང་བཀོན་པ་ལས་མི་འོང་། དུམ་ལ་གཟིགས་ལུལ་རྩང་ལས་ཡུས་སུ་
འགྲོ་བར་འདུག་སྟུང་གཟིགས་མ་ལུལ་བར་དུས་ནས་ཆོས་ཁྱེ་གོགས་སུ་
སྒྲན་བས། དུམ་ལྷ་མའི་བྱང་དུ་བྱོན་ནས། དོན་མེད་ཀྱི་མཁར་ལས་ཀྱིས་མི་
སྟག་ཐག་གཅོད་པ་འདུག །མཐུ་ཆེན་ལ་ཆོས་སྟགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཁྱེ་
ཁྱེས་བས། ཟ་མ་བཟང་བ་ཞིག་ཀྱིས་ལ་ངའི་རྩར་བྲིད་ཤོག་གསུངས། དུམ་
ཀྱིས་ཟ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་མའི་བྱང་དུ་བསྐྱལ་བས་ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། མཐུ་
ཆེན་ཁ་སང་གི་ངས་མ་བྱས་པའི་ཉམ་པ་དེ་འབྲམ་བྱེད། ཆོས་འདོད་ན་སྟོར་
གསུངས། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགོའི་ལུང་དང་སྟོམ་པ་ཞིག་གནང་སྟེ། དེ་
ཀུན་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བྱ་བ་ཡིན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྟགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་དགོས་ན། འདི་འབྲམ་བྱེད་དགོས་གསུང་རྒྱ་རོའི་རྣམ་ཐར་དཀའ་
བ་སྦྱད་ཚུལ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་གནང་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་འོང་བ་
དཀའ་མོ་ཡིན་གསུངས་པས་མཆི་མ་འཆོར་བའི་དད་པ་བྲག་པོ་སྦྱེས་ཏེ། ལྷ་
མས་ཅི་གསུང་སྐྱབ་དགོས་སྟུང་ཡི་དམ་བཅས། དེ་ནས་ཞག་འགའ་མོང་བ་
དང་། ལྷ་མ་ཞབས་འཆག་པའི་སྟག་ཕྱིར་འགོ་གསུངས་ཕྱིན་བས། བ་ཆོན་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་བའི་ས་འགག་དེར་བྱོན་ནས། ད་ཁྱོད་རང་འདིར་མཁར་གྱ་
བཞི་སྐྱ་བོ་དགུ་ཐོག་གན་རི་ར་དང་བཅུ་ཐོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཅིགས། དེ་བཞིག་
ཀྱང་མི་བཞིག །གྲུབ་པ་དང་གདམས་ངག་སྦྱིན་སྐྱབ་པ་ལ་བཞག་ནས་སྐྱབ་

ཀྱུགས་སྐྱུར་གིས་གསུངས། འོ་ན་ཞལ་བཞེས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་དབང་དུ་
ཡུམ་བཞུགས་པར་རུང་ལགས་སམ་ཞུས་པས། རུང་གསུངས། དེར་སྒྲ་
མས་ཅིག་སྤང་གི་རི་མོ་མཛད། ངས་ཡུམ་གདན་བྲངས་ནས་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀ་བཞུགས་སར། སྤར་མཁར་གསུམ་བཅིགས་ཤིང་བཞིགས་པ་ལ།
གཅིག་ལ་ཐུགས་བསམ་མ་ཐོངས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཕྱད་ཀྱིས་བད་
གསུངས། གསུམ་པ་ལ་སྐྱོ་བའམ་བྲན་པས་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནམ་བྱས་པ་མི་
བྲན་གསུངས། ཞལ་ཏྲ་གནང་ཚུལ་ཞུས་པས་ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་སྐྱུ་ཡོད་
གསུངས་པ་དང་གཞན་ཡང་བཀའ་བཀྱོན་མང་དུ་བྱུང་བས། ད་ལན་ཞལ་
བཞེས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོར་ཡུམ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལགས་པས། སྐྱུ་དབང་
མཛོད་ཅིག་ཞུས་པས། ཡུམ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ངས་དག་དབང་པོ་བྱས་པས་
ཆོག་སྟེ། ཡབ་སྐྱུ་དབང་བཅན་པས་བཅི་བ་དཀའ་མོ་ཡིན། ལར་རང་ཡབ་
མཁར་ལས་མཛད་དོན་མེད་པར་མཛད། བཞིག་དོན་མེད་པར་བཞིག་གིན་
འདུག། ཁྱད་པར་ས་འདི་རང་རེའི་མིན་པ་ཀྱན་ཀྱི་མནའ་རི་ཡིན་པས། རྒྱ་
འདྲེའི་གཞི་ཞིག་འོང་སྟེ། ཞུས་པས་ནི་ཡབ་མི་གསན་གསུང་བ་ལ། ལྷ་མའི་
ཞལ་ནས་ཡུམ་ལ་ཁྱོད་རང་བཅོལ་བའི་དབང་པོ་དེ་གིས། ངས་ཀྱང་ཁས་
ལྷངས་པ་བཞིན་བྱེད། མ་བཅོལ་བའི་དོགས་པ་དེ་མ་སྐྱོང་བར་སོང་
གསུངས། དེར་ངས་མཁར་གྱུ་བཞིའི་སྤངས་བཏིང་ནས་བཅིགས་པའི་ཆོ།
གཞུང་གི་རྩོག་སྟོན་ཆོས་རྟོག། དོལ་གྱི་ཚུར་སྟོན་དབང་ངེ། གཙང་རོང་གི་

མེས་སྟོན་ཆོན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཅིང་ལ་རྩོམ་པོ་རང་གཅིག་སྒྲིལ་ཞིང་
བྱུང་བ་མང་དོར་བཅུག་ནས་སྐྱེད་སྐྱེའི་ཐད་ཐོག་སོ་གཉིས་ཙམ་ལོངས་པའི་
ཆོ། མར་པ་བྱོན་ནས་ཀུན་ལ་གཟེགས་རྟོག་དགའ་མོ་མཛད་པས། བྱ་ཆེན་
གསུམ་པོས་བསྐྱེལ་བའི་རྩོད་ལ་ཕྱག་མཛུབ་བཅུགས་ཏེ། མཐུ་ཆེན་རྩོད་འདི་
ག་ནས་བྱུང་གསུངས། ཐུགས་སྤྲས་བྱ་ཆེན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཅིང་ལ་བསྐྱེལ་ས་
བྱུང་བ་ལགས་ཞུས་པས། འོ་ན་ཁོང་ཆོའི་རྩོས་ཁྱོད་ཀྱི་མཁར་ལས་ཀྱི་གོ་མི་
ཆོད་རྩོད་འདི་ཐོན་ལ་དང་པོའི་སར་སྐྱོལ་གསུངས། མཁར་འདི་མི་བཞེག་
པའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད་ཞུས་པས། དེ་ཡོད་དེ་ངའི་བྱ་སྒྲོབ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་
འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་ས་ཁྱོད་ཀྱི་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་བར་མ་ཆད། ཀུན་བཞེག་
པ་ནི་མིན་རྩོད་འདི་ཐོན་ལ་རང་གནས་སུ་སྐྱོལ་གསུང་། དེར་རྩོམ་པོ་ནས་
བཞེག་སྟེ་རྩོད་པར་གནས་སུ་བསྐྱེལ་བས། ད་ཡང་ཁྱོད་རང་གིས་ལོང་ལ་མང་
དོར་རྒྱག་གསུངས། སྤངས་པས་ཁོང་གསུམ་ཀྱི་ཞེད་ང་རང་གཅིག་པོ་ལ་
འདོན་དགོས་བྱུང་བས། སྐྱོང་པོ་རང་བྱུང་རུང་སྤར་བཅིགས་པ་ལ་ངའི་བྱུང་
དོར་གྲགས་པ་ཡིན། རི་སྒྲ་དེར་རྩོག་མང་བཏིངས་པའི་ཆོ། པ་ཆོན་ཀུན་ཀྱི་
གྲོས་ལ། མནའ་རི་ལ་མར་པས་མཁར་བཅིག་པར་འདུག་པས་བསྐྱུངས་པ་
དག་ཟེར་བ་ལ། ལ་ལ་ན་རེ་མར་པ་རང་སྐྱོན་ནས་ལ་སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བན་རྒྱང་
ཞེད་པོ་ཆེ་ཞིག་འདུག་པ་དེ། ས་འབྱར་ཆད་དང་རི་སྒྲ་ཡོད་ཆད་ལ་མཁར་
ཀྱི་བཟོ་ལུང་མ་བསྟན་རེ་བཅིགས། བྱེད་ཙམ་ལོངས་པ་དང་། ཡང་ཁོ་རང་

བཞིག་ཏུ་བརྟུག་ནས་ས་རྩོལ་རྣམས་རང་གནས་སུ་སྐྱེལ་དུ་འདུག་གིན་
འདུག། །འདི་ཡང་བཞིག་འོང་། མི་བཞིག་ན་བསྐྱེད་ས་པས་ཆོག། །བཞིག་མི་
བཞིག་བལྟ་འོ་ཟེར་བ་ལ། མ་བཞིགས་པར་མཁར་ལས་ནར་མར་བྱས་པས།
བདུན་ཐོག་ཏུ་སོང་བ་དང་ངའི་རྟེན་པ་ལའང་སྐལ་པ་གཅིག་བྱུང་། དེ་དུས་པ་
ཆོན་རྣམས་ན་རེ། ད་མི་བཞིག་པར་འདུག། །དང་པོ་བཞིགས་པ་དེ་རྣམས་
འདིར་ཅིག་པའི་ངན་གཡོ་ཡིན་པར་འདུག། །ད་རང་རེ་ཆོས་བཞིག་ཟེར་
དམག་ཆས་པས། དེའི་ཆོ་སྒྲ་མས་སྐྱེལ་པ་མཛད་ནས་དམག་ཁབ་ཅན་མང་
པོས་མཁར་གྱི་ཕྱི་ནང་ཀུན་བཀང་བས། མར་པ་ལོ་རྩལ་དམག་དེ་ཅམ་གང་
ནས་པོས་པ་ན་ཟེར་ཀུན་སྒྲག་སྟེ་འདྲིང་མ་རྒྱས་པར་རེ་རེ་ནས་ཕྱག་འབུལ་
དང་ཞུ་འབུལ་ལ་པག་ཏུ་བྱུང་བས། ཀུན་ཡོན་བདག་དང་འབངས་སུ་ཆུག་
གོ། དེ་དུས་གཙང་རོང་གི་མེས་སྟོན་ཆོན་པོ་བདེ་མཆོག་གི་དབང་མོ་ཆེ་
ཞུར་བྱུང་བས། དུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ད་ལན་སྟོན་རང་ཡང་དབང་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་ཐོབ་པ་བྱེད་གསུངས། ང་རང་གི་ཡིད་ལའང་ངས་འདི་ཅམ་གྱི་མཁར་
ཞིག་བཅིགས་པ་ལ། རྩོལ་མགོ་ཅམ་ཞིག་གམ། ས་ཅེལ་པོ་གང་ངམ། ཟུ་
པོགས་གཅིག་གམ། འདིམ་པ་སྤེམ་གང་བསྐྱེད་བའི་གྲོགས་མེད་པར་
བཅིགས་པ་ཡིན་པས། ད་ལན་དབང་བསྐྱར་གནང་འོང་སེམས་པ་བྱུང་སྟེ།
ཕྱག་བཙུང་ནས་དབང་གལ་ལ་བསྣད་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་མཐུ་ཆེན་
སྟོན་ལ་དབང་ཡོན་ཅི་ཡོད་གསུངས། ལྷ་མའི་སྤྲས་མཁར་གྱི་ཞབས་ཉོག་

བསྐྱབས་པས། དབང་དང་གདམས་པ་གནང་བའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད་པ་དེས་
གནང་དུ་རེ་བསྐྱད་པ་ལགས་ཞུས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་གྱིས་སྟེ་ཅུ་
ལག་ངར་ཙམ་ཞིག་བཙུགས་པ་ལ། ངས་རྒྱ་གར་ནས་དཀའ་ལས་བྱས་པའི་
དབང་དང་གདམས་པ་མི་ཐོབ། དབང་ཡོན་ཡོད་ན་ཁྱེད་ལོག། །དེ་མིན་
གསང་སྔགས་ཟབ་མའི་དབང་གལ་དུ་མ་སྟོད་གསུངས། འགམ་ལྷག་བརྒྱབ།
སྐྱ་ནས་བཟུང་བྱིར་བཏོན་པས། ད་ལྟ་རང་ཤི་ན་དཀའ་བ་ལ་བསམ་མཚན་
ཐོག་ཐག་དུ་དུ་ཞིང་བསྐྱད། དེ་དུས་ཡུམ་བྱོན་ནས། ལྷ་མ་ཁོང་ངས་རྒྱ་གར་
ནས་ལྷངས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་པན་དུ་རེ་ནས་ལྷངས་པ་
ཡིན་གསུངས། ལྷ་མ་དུན་དུ་ཁྱི་ཅིག་བྱང་རུང་། ཆོས་གསུང་ཞིང་མཐུག་
བསྟོ་བས་སྐྱད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྔགས་ལ་མི་འདོགས་པ་
འདི་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་འདུག། །འོན་ཀྱང་ལོག་ལྷ་མ་སྐྱེས་པ་གྱིས་
གསུངས། སེམས་གསོ་མཛད་སྟེ། ནངས་པར་ལྷ་མ་རང་བྱོན་ནས། མཐུ་
ཆེན་ཁྱོད་རང་ད་རེ་ཞིག་མཁར་གྱི་ཅིག་འཕྲོ་ཞོག་ལ། ཞོལ་གྱི་རྣམ་པའི་
བྱམས་ཀ་བ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་བཙན་ཁང་དང་བཙས་པ་ཞིག་བཙུགས།
དེ་ལོངས་པ་དང་དབང་དང་གདམས་ངག་སྟེར་གསུངས། དེར་བྱམས་གྱི་
མང་བཏིངས་ནས་བཙུགས། ཡུམ་གྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བ་མ་ལ་བྱ་ན་མ་ཆག་
པ་དང་། ཆང་བཟེ་བེར་རེ་བ་རྒྱུན་དུ་གནང་ནས་སེམས་གསོ་བཏང་བྱམས་
སོ་རང་མཛད། བྱམས་ལོངས་སུ་ཆ་བའི་ཆེ། འོལ་གྱི་ཚུར་སྟོན་དབང་རེ་

གསང་འདུས་གྱི་དབང་མོ་ཆེ་ཞུར་བྱུང་བས། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ད་ལན་བྱར་
དབང་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་བྱེད་གསུངས། མར་ལྟང་གཅིག །སྒྲུལ་བྱ་
བྱབས་གཅིག །ཟངས་ཆུང་གཅིག་རྣམས་གནང་བ་ཕྱག་རྟེན་ལ་སྤུལ་ནས་
དབང་གྲལ་ལ་བསྐྱད་བས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་མཐུ་ཆེན་ཁྱོད་དབང་གྲལ་ལ་
སྤྱོད་པའི་དབང་ཡོན་ཅི་ཡོད་གསུངས། མར་ལྟང་དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་ཟངས་དེ་
རྣམས་ལགས་ཞུས་པས། དེ་རྣམས་ང་ལ་ཡོན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཆེ་གོ་མོ་
རྣམས་གྱིས་སྤུལ་བའི་ནོར་ལགས། ངའི་ནོར་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་དབང་ཡོན་མི་
འོང་། ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་ན་ཁྱེར་ཤོག་དེ་མིན་ངའི་དབང་གྲལ་དུ་མ་སྤྱོད་
གསུངས་བཞེངས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་མང་པོ་གསུང་ཞིང་། ཞབས་ཐོས་
བརྒྱུངས་ཏེ་བཏོན་པས། ས་ལ་ཐིམ་ན་དགའ་བ་ལ་སྒྲུལ་པ་དང་། ངས་མཐུ་
བཏང་ནས་མི་མང་པོ་བསད། སེར་བས་ལོ་མང་པོ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
ཡིན་ནམ། ཆོས་ཡེ་མི་འོང་བ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ། ལྷ་མ་བྱགས་རྩེ་ཆུང་ནས་
མི་གནང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ནའང་ཆོས་མེད་པའི་མི་ལུས་སྒྲིག་གསོག་པ་
འདིས་ཅི་བྱེད། ལྷེབ་བམ་ལྷེབ་བམ་སྒྲུལ་པའི་ཆེ། ཡུམ་གྱིས་ཆོགས་སྐལ་
གཅིག་བསྐྱུལ། སེམས་གསོ་མང་པོ་མཛད་ནས་སོང་བྱུང་། ཆོགས་ལ་རོལ་
བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྟོར་ནས། མཆོན་ཡལ་དུ་ཞིང་བསྐྱད་པས། ཉངས་པར་
ཡང་ལྷ་མ་བྱོན་ནས། ད་ཁྱོད་རང་བྱུངས་དང་སྤུའི་འཕྲོ་སྤོང་ལ་མཐར་
སྐྱོལ། དེ་ནས་དབང་དང་གདམས་ངག་སྟེར་རང་སྟེར་གསུངས་ནས་མཁར་

ལས་བྱས་པས། བྱམས་མཐར་ཐྱིན་དུ་ལོངས། དེའི་དུས་ངའི་ཆང་ར་ལ་
ཡང་སྐལ་པ་མ་གཅིག་བྱུང་སྟེ། སྐལ་མིག་གསུམ་ཀ་ནས་ནྟག་ཐྱག་འཛག་པ་
དང་། རྒྱབ་མ་ཅུ་སོང་བ་ཡུམ་ལ་གཟིགས་ཕྱལ་ཏེ། མཁར་གྱ་བཞི་འགམ་
འདིངས་དུས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་ནམས་བསྟེལ་བསོས་ནས། ཆོས་བློན་བླགས་
ཆོས་ཞུ་གྲོགས་སུ་སྤྱོད་པས། ཡུམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་
ཆབ་བསིལ་ཏེ། ངས་སྒྲ་མ་ལ་ཞུ་གསུང་། སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་ཞུས་པ།
སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། མཐུ་ཆེན་གྱིས་འདི་ཙམ་གྱི་མཁར་ལས་བྱས་པས་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་མ་དང་སེར་ཀར་སོང་། རྒྱབ་ལ་སྐལ་མིག་གསུམ་བྱུང་བ་
ནས་ནྟག་ཐྱག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འཛག་གིན་གདལ། སྤར་ཏྲ་བོང་ལ་
སྐལ་པ་མ་བྱུང་བེར་བ་ན་བས་ཀྱང་ཐོས། མིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། མི་ལ་
སྐལ་པ་མ་བྱུང་བེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མ་ཐོས་མཐོང་ཡང་མ་མཐོང་། འདི་འདྲ་མི་
གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་བྱུང་ན་ངོ་ཡང་ཆ་བར་གདལ། ཡབ་རང་
སྒྲ་མ་ཆེན་པོ་ལགས་པས་ཞབས་ཀྱང་འདྲེན་པར་གདལ། ཁོ་སྟོང་ཡང་རྩེ་
བར་གདལ་བས། ད་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་ཤིག་གནང་བར་ཞུ། དང་པོ་མཁར་
ལོངས་ནས་ཆོས་གནང་བར་མཛད་པ་ལགས་མོད་ཞུས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་
ནས་དེ་ཀ་རེད་ཟེར། མཁར་བཙུ་ཐོག་ལོངས་ནས་ཆོས་སྟེར་བར་བྱས་པ་
ཡིན་པས་བཙུ་ཐོག་ག་རེ་གསུངས། བཙུ་ཐོག་ལས་ལྷག་པའི་བྱམས་
བརྩིགས་པ་ལགས་མོད་ཞུས་པས། ལབ་ལབ་མང་ཁ་ན་མེད། བཙུ་ཐོག་

ཁེལ་ན་ཆོས་སྟེར་བ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་མ་རང་བྱུང་འདུག་གམ་གསུངས་པས།
དེས་ན་ཡབ་སྐུ་དབང་གིས་གཙོད་པར་གདའ་བས་གང་དགེས་ཡིན། སྒྲུབ་
པ་མ་བྱུང་བ་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་རྒྱབ་སྒྲུབ་པ་མ་ར་སོང་གདའ་ཞེས་གསུག་
གོ་བ་ཞུས་ནས་སྐུར་དུ་བྱོན་པས། འོ་ན་ཡར་ཤོག་གིས་གསུངས། ཆོས་
གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་བྱིན་པས། མཐུ་ཆེན་སྒྲུབ་པ་མ་སྟོན་དང་གསུངས།
གཟིགས་ལུས་བས་ལེགས་པར་གཟིགས་པའི་མཐུར། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་བས་
སྒྲུབ་པ་ངའི་ཇོ་བོ་རྒྱ་རོ་བ་དེས་དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། དཀའ་ཕྱན་བཅུ་
གཉིས་ཏེ། དཀའ་བ་མི་འདྲ་བ་ཉེར་བཞི་སྐུ་ལུས་རང་གི་ཐོག་ཏུ་སྐུ་དབང་ཡིན།
ངས་ཀྱང་གཙུག་པའི་སྟོག་དང་པངས་པའི་རྟོར་ལ་མ་བལྟས་པར་ཇོ་བོ་རྒྱ་རོ་
བ་བསྟོན་པ་ཡིན། དེའི་བྱིར་ཆོས་འདོད་ན་ལུས་མ་ཆེ་བར་མཁར་ལས་ཀྱི་
འཕྲོ་གིས་གསུང་བ་ལ་དེ་ཡང་མད་སྒྲུབ་པ་བྱུང་། གོས་ལ་སྒྲུབ་ཆགས་
མཛད་དེ། ཏྲ་བོང་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་སྒྲུབ་ཆགས་
གིས་ལ་ས་ཇོ་སྟོས་གསུངས། རྒྱབ་མ་ར་སོང་བ་ལ་སྒྲུབ་ཆགས་གིས་ཅི་ལ་
པན་ཞུས་པས། ས་མི་འཆོར་བ་ལ་པན་གསུངས། དེར་སྒྲུབ་པའི་བཀའ་ཡིན་
སྒྲུབ་ས་སྟོན་མདུན་དུ་བྱིར་ནས་ས་བསྐྱུས་ཤིང་ཞལ་བ་བྱས་པ་སྒྲུབ་ས་
གཟིགས་པས། སྒྲུབ་པའི་གསུང་སྐབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཇོ་མཆར་ཆེ་སྟུམ། མར་བ་
རང་ཡང་སྟོག་ཏུ་སྐུ་ཆབ་ཤོར་འདུག། དེར་མ་རྒྱུས་འགྲམས་ནས་ཤིན་
ཏུ་ན་བའི་ཆོ། ལུས་ལ་ཞུས་ནས་རབ་ཆོས་གནང་བ། ཐ་མའང་མ་སོས་བར་

བསྐྱད་རྒྱུ་འོང་བའི་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱིས་ཕུལ་བས། མཁར་མ་ཆར་བར་ཆོས་མི་
འོང་། ལས་རུས་ན་ཅི་ལྷོགས་གྱིས། མི་རུས་ན་སྡོད་པ་ལས་འོས་མེད་
གསུངས། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། མ་དང་སྒྲལ་བ་རྣམས་མ་སོས་བར་ལས་མ་
བྱེད་པར་སྡོད་གསུང་། བསྡོད་པའི་བར་ལ་ཟ་མ་བརྟུང་ཆེ་ལ་བཟུང་ཆེ་བ་
གནང་བས་ཞག་འགའ་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ལས་མིན་བ་སྦྱིད་དུ་ཆོར་
བ་བྱུང་། དེར་མ་དགའ་རབ་སོས་པ་དང་། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོས་
མེད་པར། མཐུ་ཆེན་ད་ཡང་མཁར་ལས་རན་གསུང་བས་བྱེད་བྱའས་ཡོད་
ཆེ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། ད་རང་རེ་གཉིས་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤིག་བྱེད་
གསུངས། དེད་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་བྱས་ནས། ངས་བྱེ་སྦྱེ་རྒྱུ་དུ་མ་ཞིག་གི་
ཁར་དཔེ་ཆ་དང་ཆོས་ཐུན་ཆེགས་ཡོད་པ་བྲེགས་ཏེ། ལྷ་མས་གཟིགས་ས་
ཞིག་ཏུ་དང་གཏོང་གྲོགས་མཛོད་ཟེར་ཞིང་འགྲོ་བ་ལྟར་བྱས། ཡུམ་གྱིས་ད་
ངས་ལྷ་མ་ལ་ཞུས་ནས་ཆོས་འོང་རང་འོང་བར་བྱའོ། ཅིས་ཀྱང་སྡོད་གསུང་
ཞིང་འཛིན་བ་ལྟར་མཛོད་པས། ལྷ་མས་གཟིགས་ཏེ། བདག་མེད་མ་བྱེད་
གཉིས་ཅི་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། མཐུ་ཆེན་ཁོ་དང་པོ་ས་ཐག་རིང་
ནས་ལྷ་མའི་བྱུང་དུ་ཆོས་ལ་གཏད་ནས་འོངས་པ་ལ། ཆོས་མི་གནང་བའི་
ཁར་བཀའ་བཀྲོན་དང་ཕྱག་འབེབས་མང་བ་ལས་མ་བྱུང་བས། ཆོས་མེད་
དུ་ཤི་ཡིས་དོགས་ད་ལྷ་མ་གཞན་འཆོལ་དུ་འགྲོ་ཟེར་ཆས་གདའ་བ་ལ།
བདག་གིས་ཆོས་གནང་བའི་ཁག་ཁྱར་དང་ངོ་ཆེན་བྱེད་བྱས་བཞོལ་བཏབ་

བ་ལགས་ཞུས་པས། གོ་གསུང་ཕྱིར་བྱོན་བྱུང་སྟེ། ང་ལ་འགམ་ལྷག་མང་པོ་
བརྒྱབ་ནས། ཁྱོད་དང་པོ་ངའི་སར་སླེབ་མ་ཐག་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ང་
རང་ལ་ཕྱལ་ཆར་བ་ལ་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ་བ་ཡིན། ཉན་ཏར་མ་སོང་ན་ང་
རང་དབང་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུམ་བུ་བརྒྱར་གཏུབས་ཀྱང་ང་རང་
དབང་ཆེ་མོད། ཅིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཐོན་འགོ་ན། ངའི་ནང་ནས་ཕྱེ་བྱེར་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་གསུངས། སྤྱེལ་ཞིང་བརྟུངས། ཕྱེ་སྟོགས་ཏེ་ནང་དུ་བསྐྱམས་
སོང་བ་དང་། སེམས་པམ་པ་ལ་ཆད་མེད་པ་བྱ་གཅིག་ཕྱ་ཤི་བའི་མ་ལྟ་བུ་
བྱུང་བྱུང་། ཡུམ་དང་གོས་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་མ་ཟེལ་ཆེ་བས་ཟེལ་མ་བཟོད་
པར་ནང་དུ་ལོག་ནས་དུ་ཞིང་བསྐྱད་པས། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་རེ་ཞིག་ཐབས་
ཅི་བྱས་བྱུང་། ལྷ་མས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་མི་གནང་བར་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནམ་
ཞིག་གནང་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་འོང་། དེ་བར་ལ་ངས་གཅིག་བྱ་གསུངས། རྩ་
རྩེ་པག་མོའི་སྒོམ་ཐབས་ཤིག་གནང་བས་ཀྱང་། ཉམས་སྤྱོད་མ་སྦྱེས་བྱུང་
སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་པ་དང་ཟིང་ཐུང་བར་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་རང་གི་སྦྱིང་ན་
བསབ་པ་དང་། ལྷ་མའི་ཡུམ་ཡིན་པས་སྒྲིག་པ་འདག་བསམ། གནང་ཆུང་
དབྱར་ཡུམ་བ་འཛོ་བའི་འཛོ་སྟགས། གོ་ཁར་ཡོས་རྩོད་པའི་རྩོད་སྟགས་
ཚུན་མཛད་ཅིང་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས། དེའི་ཆེ་ངས་པར་ལྷ་མ་གཞན་འཆོལ་
དུ་འགོ་དགོས་སྟམ་པ་ལ། བསམ་མཐོ་ལེགས་པར་བཏང་བས། ཆེ་གཅིག་
ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག །ལྷ་མ་འདི་མིན་པ་གཞན་ལ་

མེད་པར་ཐག་ཆོད་འདུག། ད་ལན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ན་ངས་སྤྱི་མ་ངན་
སོང་དུ་སྤྱེ་བའི་ལས་བསགས་ཆར་ཡོད་པས། ཆོས་སྤྱིར་རྣམས་ལ་ཐའི་དཀའ་
བ་ཅམ་སྤྱད་ནས། ལྷ་མ་འདི་ཅི་མཉེས་ཤིག་གིས་གདམས་ངག་ཐོབ་པར་
བྱས་ལ། བསྐྱོམ་ནས་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུམ་
ནས། ཡང་ས་རྩོལ་སྤྱོད་ནས་བྱམས་དང་བཅན་ཁང་གི་ཞལ་བའི་འཕྲོ་བྱེད་
ཅིང་ཡོད་པའི་ཆེ། གཞུང་གི་རྩོག་སྟོན་ཆོས་རྩོམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་
བ་མང་པོ་བྲིས་ཏེ་དགྲེས་པ་རྩོམ་རྩེ་དབང་མོ་ཆེ་བྱུང་བས། དུམ་གྱི་
ཞལ་ནས། ཡབ་མཁར་ལས་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་འདི་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོགས་པར་
འོར་རང་ལ་དགྲེས་ན། ད་ལན་འབྲུལ་བ་སྤུལ་ཏེ། དབང་ཐོབ་རང་ཐོབ་པ་
ཞིག་བྱེད་པས། འདི་སྤུལ་ལ་སྟོན་ལ་བྲོད་རང་གིས་བྱས་ཤིག། མ་གནང་ན་
ངས་བྱ་ཡིས་གསུངས། དུམ་རང་གི་ཕག་འོར་གྱི་གཡུ་བྲུག་དམར་ཆེ་ལ་
ལེགས་པ་ཞིག་གནང་བ་དེ་སྤུལ་ནས། ད་ལན་གྱི་དབང་འདི་བདག་ལའང་
ཅིས་ཀྱང་གནང་བར་བྱ་བྱས་ཏེ། དབང་གལ་ལ་བསྐྱད་པས། གཡུ་སྟོག་ཅིང་
གཟིགས་ནས། མཐུ་ཆེན་ལ་འདི་གང་ནས་བྱུང་། བདག་ལ་དུམ་གྱིས་
གནང་བ་ལགས་བྱས་པས། ཞལ་འཇུག་མཛད་དེ། བདག་མེད་མ་བོས་ཤོག་
གསུངས། དུམ་སྤྱོད་བྱངས་པས། བདག་མེད་མ་འོ་སྟོལ་ལ་གཡུ་འདི་ག་
ནས་བྱུང་གསུང་བ་ལ། དེར་དུམ་གྱིས་བྲག་མང་པོ་སྤུལ་ནས། གཡུ་འདི་ལ་

ཡབ་ཀྱི་ཐེ་རིག་ཡེ་མེད་ལགས། འདི་དང་ཐོ་ང་པ་མས་ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་རྫོང་
བའི་ཆེ། སླ་མ་ཡང་སྤྱགས་གཏུམ་མེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་པས། གལ་ཏེ་
བཟའ་ཆོ་བྱེ་བྲལ་ལ་སོང་ན་དགོས་པས་འདི་སྤུ་ལའང་མ་སྟོན་པར་ཆགས་
གིས་ཞིག་ཟེར། བདག་རང་གི་པག་ཞོར་དུ་གནང་བ་ལགས་ནའང་། ད་སྤུ་
འདི་སྟོང་རྗེ་དགས་མ་བཟོད་པར་བྱིན་པ་ལགས་པས། གཡུ་འདི་ཡབ་
བཞེས་ལ་མ་སྤྱ་ཆེན་ལ་དབང་བསྐྱར་སྤྱགས་རྗེས་འཛིན་པར་བྱ། སྤར་དབང་
གལ་ནས་བཏོན་པའི་ཡི་ཆད་མང་པོ་རང་སྟོང་བས་ད་ལན་སླ་མ་རྫོག་པ་
འཁོར་བཅས་གིས་ཀྱང་ངའི་བྱ་བ་འབྲུལ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སྤྱག་
མང་དུ་སྤུལ་བས། སླ་མ་སྤྱགས་གཏུམ་པའི་སྟབས་གིས་རྫོག་པ་འཁོར་
བཅས་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་གཞན་འབྲུལ་མ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་
ཡུམ་དང་མཉམ་པོར་སྤྱག་སྤུལ་བས། སླ་མའི་ཞལ་ནས། བདག་མེད་མའི་
བྱེད་སྤྱགས་གིས་གཡུ་བཟང་པོ་མི་ལ་ཤོར་ཆད་ཆད་པ་བྱང་འདུག་
གསུངས། གཡུ་མགུལ་དུ་བཞེས་ནས་བདག་མེད་མ་ཁྱོད་བསམ་མཐོ་མ་
ཚུང་། ཁྱོད་རང་རིལ་པོ་ང་དབང་ན། གཡུ་ང་ཡི་དབང་ཡིན་མོད། མ་སྤྱ་ཆེན་
ཁྱོད་རང་ལ་ཞོར་ཡོད་ན་ཁྱེར་ཤོག་དབང་བསྐྱར་གིས། གཡུ་ང་རང་གི་ཡིན་
པར་འདུག་གསུང་བྱང་། ཡུམ་གིས་གཡུ་སྤུལ་བའི་ཡུམ་གིས་ད་དུང་བྱ་བ་
འོང་ངམ་སྟུམ་བསྐྱད་པས། སླ་མ་སྤྱགས་ཁྱོས་ནས་ཏྲར་གིས་བཞེངས་ཏེ།
ཐོན་བྱས་བྱང་མི་འགྲོ་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུམ་ཅི་ཡོད་པ་གསུངས། ཁ་བྱབ་ཏུ་ས་

སྲོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བརྟུན་པ། གན་རྒྱལ་དུ་ནམ་ལངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
 བརྟུན་ནས་ཕྱག་དབྱུག་བཞེས་བྱུང་བ། རྟོག་གིས་བརྩུང་བའི་བར་ལ་
 འཛིགས་བྲགས་རྒྱ་མཐོངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཆོངས་ཕྱིན་པས། ལྷ་མ་
 རང་ཡང་ཕྱགས་ལས་བྱུང་རུང་ཕྱགས་རྒྱལ་བཞེངས་པ་ལྟར་མཛད་
 འདུག །ང་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། ཕྱག་བྲགས་ལྟེན་པས་དགོས་སྟུང་ཡོད་པའི་
 ཆོ། ཡུམ་ཡང་སྦྱར་ཆབ་འདོན་ཞིང་བྱུང་ནས། མཐུ་ཆེན་སེམས་སྦྱག་པོ་མ་
 བྱེད་ཅིག །ཁྱོད་པས་ཤུལ་པ་དང་སྦྱིང་ཉི་བའི་སྟོབ་མ་མི་འོང་བས། ལྷ་མ་
 གཞན་ལ་ཆོས་ཁྱེད་རུང་ངས་མཛུལ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཆོས་རྒྱགས་
 དང་འབྲུལ་བ་ཡང་སྦྱིན་གྱིས་གསུང་སེམས་གསོ་མཛད། སྤར་ཡིན་ན་
 ཆོགས་འཁོར་ཅི་བྱེད་གྱི་གལ་ལ་ཡུམ་བཞུགས་དགོས་པ་ལ། དེའི་རྒྱབ་མོ་
 ང་མཆོན་ཡལ་དུ་བའི་རྒྱལ་བ་འབྱུངས་ཤིང་བཞུགས། ཉངས་པར་ང་ལ་ལྷ་
 མའི་བྱུང་དུ་ཤོག་གསུངས། ཆོས་གནང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཕྱིན་པས་མདང་
 ངས་ཁྱོད་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མ་དགའ་བ་དང་ལོག་ལྟ་མ་བྱུང་ངམ་
 གསུངས། ལྷ་མ་ལ་དད་ལོག་དག་མ་བྱུང་ལགས་ཏེ། བདག་རང་ལས་སྟོག་
 སྟོབ་ཆེ་བས་ལན་སྟུང་སྦྱག་པོ་རང་བྱུང་ལགས་ཁྱེས་ནས་དུས་པས། ང་ལ་
 དུ་མ་ཤགས་བྱེད་པའི་ཡུས་རང་ཅི་ཡོད། སྤར་སོངས་གསུངས། སྤར་ཐོན་
 ཕྱིན་ཏེ། སྦྱང་རྒྱུང་ལང་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱག་བསྟུན་གྱི་ངང་ནས་བསམ་སྟོ་ལ། ང་
 སྟོག་བྱེད་དུས་རྒྱགས་ཡོན་འབྱོར་ནས། ཆོས་བྱེད་དུས་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་

འདི་འདྲ་བྱུང་། སྤྲིག་བྱེད་དུས་ཀྱི་གསེར་དེའི་བྱེད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ནའང་
དབང་དང་གདམས་ངག་ཐོབ་པར་འདུག་སྟེ། ད་སྐྱེ་མ་འདིས་ནི་འབྲུལ་བ་
མེད་པར་གདམས་ངག་མི་གནང་བར་འདུག །གཞན་དུ་བྱིན་རུང་འབྲུལ་མི་
དགོས་པ་ནི་མི་འོང་། འོར་མེད་པས་ཆོས་ནི་མི་ཐོབ་པར་འདུག །ཆོས་མེད་
ཀྱི་མི་ལུས་སྤྲིག་གསོག་པ་ལས་ནི་ལྷེབ་པ་དགལ། ད་ཅི་བྲག་ན་ཅི་བྲག་ན་
སྤྲུམ་པ་ལ། ཡང་བྱུག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གཡོག་བྱས་པའི་སྒྲ་བསོགས་ནས་
ཆོས་ཞུ་བའི་རྒྱགས་ཡོན་འདྲ་འབྱོར་རམ། ཡང་ན་ལས་ངན་པོས་མ་སྤྱ་
བཏང་ཡོད་པས་ལུལ་དུ་བྱིན་རུང་ཆོག་པར་འདུག །ཨ་མ་ཡང་སྤང་པས་
དགའ་འོང་། འོར་ཁྱག་པའང་སྤིད། གང་ལྟར་ནའང་ཆོས་འཆོལ་བའམ་འོར་
འཆོལ་བ་གང་རུང་ཅིག་ལ་འགོ་དགོས་པར་འདུག །སྐྱེ་མའི་བྱེ་བྱིར་རུང་
སྤྲུགས་ཁྲེལ་ལས་མི་འོང་སྟུམ། ང་རང་གི་དཔེ་ཆ་རྣམས་བྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་
ཡང་མ་ཞུས་པར་ཐོན་བྱིན་པས། ལམ་བར་ལ་ལུས་ཀྱི་བཀའ་བློན་བྲན་ནས་
ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་བ་ཞིག་བྱུང་། གོ་བོ་ལུང་ནས་ཆ་ལམ་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་སར་
སྤེལ་ས་པ་དང་ལྟོ་རན་ཏེ། དང་པོར་བྱེ་སྤོང་། དེ་ནས་སྤོད་སྤྱད་གཡལ། ལྷ་མེ་
ཤིང་རྣམས་བསོགས་ནས་ལྟོ་གཡོས་ཏེ་ཐོས་པས། ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་སོང་།
དེར་བསམ་པ་ལ། ངས་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ཅམ་སྐྱེ་མའི་ཞབས་
ཏོག་ཏུ་སོང་རུང་། བྱེད་ཅམ་ང་རང་གི་ལྟོ་རིན་དུ་འདུག །ད་ནངས་ཀྱི་ལྟོ་ན་
མ་གཅིག་པོ་འདིའི་དཀའ་ལས་འདི་ལ། ལུས་ཀྱིས་ལྟོ་གཡོས་གཡོས་པ་བྱ་

ན་དང་བཅས་པ་ཁ་ཆ་རིང་ངེ་བ་རྒྱན་དུ་གནང་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་ནངས་ངས་
ཡུམ་ལ་ཁམས་བདེ་ཞིག་ཞུས་མི་འོང་བ་དེ་ང་མི་ངན་པར་འདུག། ད་དུང་
ལོག་གམ་སྒྲུམ་ནའང་། ལོག་འགྲོ་རང་མ་སྟོབས། སྟོད་སྟུང་ནམས་སྟོད་དུ་
ཕྱིན་པས། མི་རྒན་ཞིག་ན་རེ། མི་གཞོན་ལས་འོང་འོང་འདྲ་མོ་འདུག་པ་ལ།
སྟོང་བ་ལས་རབ་སྟོག་ཤེས་ན་ཆོས་ཐོན། མི་ཤེས་ན་གཡོག་བྱས་ནའང་སྟོ་
གོས་གཉིས་ཀ་འོང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཤེས་སམ་ཟེར་བ་ལ། ང་རྒྱན་དུ་སྟོང་
བ་ཞིག་མིན། སྟོག་ཤེས་བྱས་པས། དེ་ཀ་ཅམ་ག་གཤལ། འོ་ན་ཞག་འགའ་
ངའི་སྟོག་ཐོན་ཡོན་སྒྲར་པོ་སྟེར་ཟེར་བས་དགའ་སྟེ། རུང་བྱས་བསྐྱད་ནས་
བརྒྱད་སྟོང་བ་བསྐྱགས་པས། ཉག་ཏུ་དུའི་ནམ་ཐར་མཐོང་སྟེ། འོར་མེད་
མཉམ་པོ་ལ་ཁོང་གིས་ཆོས་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྟོག་སྟོས་གཏོང་བུས་འདུག་སྟེ།
སྟོང་བཏོན་ན་འཆི་བ་ལས་འོས་མེད། སྟོང་ཡང་འཆོང་བ་ལ་ཐག་བཅད་
འདུག། འདིའི་ཅིས་བཏང་ན་ངས་ཆོས་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་ཡེ་མ་སྦྱད་པར་
འདུག། ལྷ་མས་ཆོས་གནང་བའང་སྟི། མ་གནང་རུང་ཡུམ་གྱིས་ལྷ་མ་
གཞན་དང་སྟོད་པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཡར་ཡོད་སྒྲུམ་ལོག་འགྲོ་བའི་
སྟོབས་པ་ཞིག་སྟེ། ལོག་ནས་ཕྱིན། ང་ཐོན་པ་དང་ཡུམ་གྱིས་ལྷ་མ་ལ།
ཡབ་གྱིས་མ་སྦྱབ་པའི་དགྲ་དེ་ཐོན་ནས་མི་གདའོ། སྦྱགས་བདེ་ལགས་སམ་
ཞུས་པས། སུ་གསུངས། འོ་ན་དག་མི་ཤ་བོ་ཟེན་པ་ལྟར་ཡབ་གྱིས་སྦྱག་
གཏོང་བ་དེ་མ་སྦྱ་ཆེན་མིན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཞལ་རས་ནག་ལོག་

མཛད་ནས་སྐྱུན་ཆབ་ཉིལ་བྱང་སྟེ། བཀའ་བརྒྱུད་སྒྲ་མ། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་
སྐྱོང་། ངའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་བྱ་ཁྱུག་ཤོག་ཅིག་གསུངས་དབུ་གཏུམས་ཏེ་
བཞུགས་པར་གདལ། དེར་ང་ཡུམ་གྱི་བྱང་དུ་སླེབས། བྱག་ཕུལ་བས། ཡུམ་
ཤིན་ཏུ་དགེས་ནས། དེ་ཀ་ལོས་བྲག་། ད་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མས་ཆོས་ཅིག་གནང་བ་
འདྲ། ངས་ཁྱོད་ཐོན་འདུག་ཞུས་པས། ངའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་བྱ་ཁྱུག་ཤོག་
གསུངས། སྐྱུན་ཆབ་བསིལ་ཞིང་འདུག་། ཁྱོད་སྒྲ་མའི་སྐྱགས་རྗེས་བཀྲག་བ་
འདྲ་གསུངས། ངའི་བསམ་བ་ལ་དེ་ཡུམ་གྱི་ངའི་སེམས་གསོ་བ་ཡིན། རེས་
པར་བདེན་ནས་སྐྱུན་ཆབ་འདོན་བ་དང་། སྐལ་ལྷན་གསུང་བ་ཡིན་ན་དགའ་
འཆང་སྟེ། དེ་མིན་ཁྱུག་ཤོག་གསུང་བ་དང་། དབང་དང་གདམས་ངག་མི་
གནང་ཕྱགས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མིན་ཆར་འདུག་པས། གཞན་དུ་འགྲོ་ས་ཡང་
མེད། འདིར་ཆོས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའི་སྐྱག་པོ་འོང་ངམ་སྟུམ་བ་བྱང་། དེར་ཡུམ་
གྱིས་མཐུ་ཆེན་གྱིས་འོ་ཅག་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པར་ལོག་བྱང་བྱག་འབུལ་དུ་
འོངས་པས་ཆོག་ལགས་སམ་ཞུས་པས། འོ་ཅག་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པ་མིན། ཁོ་
རང་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པ་ཡིན། བྱག་འཆའ་དུ་ཐོང་ནའང་ཐོང་གསུངས་བྱག་
འབུལ་ལ་བྱིན་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། མཐུ་ཆེན་ཅབ་ཅོབ་དང་སྒྲོ་མ་མང་
བར་སྟོང་ནས་ཆོས་འདོད་བ་ཡིན་ན། ཆོས་བྱིར་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་དགོས་
པས། མཁར་ལ་ད་ཐོག་གསུམ་ཁོལ། དེ་ནས་གདམས་ངག་སྟེ། དེ་མིན་
ངའི་སྟོ་བྱོན་བ་མིན་བ་མེད་ཁྱོད་རང་ལ་འགྲོ་ས་ཡོད་པར་འདུག་པས་སོང་།

གསུངས་པས། ལན་ཞུ་མ་རྒྱས་པར་བྱིར་ཐོན་འོངས་ཏེ། དུམ་ལ་ད་ཨ་མ་
ཡང་བློ་པོ་རང་གདལ། སྒྲ་མས་ཆོས་ཀྱང་མི་གནང་བར་གདལ། མཁར་
ལས་ཀྱི་འཕྲོ་ཆར་ནས་ཆོས་གནང་ན་བསྐྱད་རིན་ཆོག་པ་གདལ་སྟེ། མཁར་
ལས་ཆར་རྟེན་ཡང་ཆོས་མི་གནང་བའི་བསྐྱད་ཅི་མཛད་ཁུངས་མི་གདལ་
བས། བདག་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་ཞུ། ཡབ་ཡུམ་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་བར་སྒྲོན་ལམ་
འདེབས་བྱས། བྱག་སྤུལ་ཏེ་དཔེ་ཆ་སྤྱིར་ནས་འོང་བྱའས་བྱས་པས། དུམ་
ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱ་བ་དེན་ངས་དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་རང་གི་བྱ་བ་ཆེན་
ཡང་ཡིན། གདམས་ངག་ཀྱང་ཡོད་པའི་རྩོག་སྟོན་ལ་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཐབས་
ཞིག་བྱའོ། དེ་ཞིག་སྟོན་ལ་ལས་བྱེད་པ་ལྟར་གྱིས་ཞིག་གསུངས། དེར་
དགའ་བྲགས་ལས་བྱེད་ཅིང་བསྐྱད་པས། བཞ་ཆེན་རྒྱ་ལོ་བ་དེ་ཆོས་བཅུ་ལ་
ཆོགས་གཏོར་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་འདུག་པས། དེའི་
སྟོབས་གྱིས་མར་པ་ཡང་ཆོས་བཅུ་མཛད་ཅིང་འདུག། །དེ་དུས་དུམ་གྱིས་
ནས་ཁལ་དེ་ཡོད་པའི་ཆང་ཆོད་ཆེན་པོ་གསུམ་བཙོས་པ་ལ། གར་སྐྱེ་འབྲིང་
གསུམ་དུ་བྱས་ནས། ཡང་ལ་ཡང་བསིངས་བྱས་པའི་བྱད་གར་མ་དེ། དུམ་
གྱིས་གྲུ་བ་རྣམས་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ཡང་བཏུད་ནས་འབྲེན་དུ་བཅུག་ཡུམ་དང་
ངས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བྲངས། འབྲིང་པོ་གྲུ་བ་རྣམས་གྱིས་གསོལ། སྒྲ་བ་ནས་
དུམ་གྱིས་ཞལ་རེག་པ་རེ་མཛད་ནས་མང་པོ་མི་གསོལ་བར་འདུག། །ངས་
ཀྱང་དུམ་བཞིན་བྱས་པས་མ་བཟེ། གྲུ་བ་རྣམས་ཀྱང་བད་འདུག། །སྒྲ་མ་ནི་

ཕྱད་བདའ་བ་དང་། ལྷ་མཁན་མང་བའི་སྟོབས་གྲིས་ཤིན་ཏུ་བད་ནས་མནལ་
འབྲུག་པོར་སོང་བའི་ཆོ། ཡུམ་གྲིས་གཟིམ་ཁང་ནས། སྒྲ་མའི་ཕྱག་རྟགས།
རྒྱ་རོའི་སྒྲ་རྒྱ། ཐུགས་དམ་བསྒྲ་རྒྱ་ག་རྣམས་སྒྲངས་ཏེ། སྒྲ་མའི་བཀའ་
ཤོག་ལྟར་བྱས་པའི་ཡི་གེ ། ཡུམ་གྲིས་སྒྲར་ནས་མཛད་མཛད་པ་ཞིག་
འདུག་པ་དེ་ལ་ཕྱག་རྟགས་བསྒྲོན་རྒྱ་བྱས་ཏེ། རྟེན་རྣམས་ན་བཟའ་བཟང་
པོས་བྲིལ། ལ་ཅའི་དམ་ཁས་མནན་ནས་ང་ལ་གནང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས།
འདི་རྣམས་སྒྲ་མས་བསྐྱར་བ་ལྟར་གྲིས་ལ། སྒྲ་མ་རྟོག་པའི་བྱང་དུ་ཕྱལ་ལ་
ཆོས་ལྷས་ཤིག་གསུང་ང་གཞུང་དུ་བརྒྱུངས་ཏེ། ངས་སྒྲ་མ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་
གཏད་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་ཙམ་སོང་བ་དང་། ཡུམ་ལ་སྒྲ་མའི་
ཞལ་ནས། ད་ལྟ་མཐུ་ཆེན་ལས་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་གསུང་བ་ལ། ཁོ་འགྲོ་
ཞིང་ཡོད་འོང་། དེ་མིན་བདག་ལ་རྒྱས་མེད་ལྷས་པས། གར་སོང་གསུངས།
ཁོ་མཁར་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱས་རུང་ཆོས་མི་གནང་བའི་ཁར་བཀའ་
བཀྲོན་དང་ཕྱག་འབེབས་མང་བར་བྱུང་བས། ད་སྒྲ་མ་གཞན་དུ་འཆོལ་དུ་
འགྲོ་བེར་ཆས་པ་ལ། ཡབ་ལ་ལྷས་རུང་ནི་ཐུགས་གཅིགས་མི་འདུག་པ་
དང་། ཡང་ཕྱག་འབེབས་བྱས་སྟོང་ཇེ་བ་ལས་མི་འོང་སྟམ་ནས་མ་ལྷས།
ངས་ནི་བཤོལ་ཅི་བཏབ་རུང་མ་ཐེབས་པར་སོང་ལྷས་པས། ཞལ་རས་ནག་
ཐིང་བ་ཞིག་མཛད་ནས་ཅི་ཙམ་ལ་སོང་གསུངས། ཁ་སང་སོང་ལྷས་པས།
དར་ཅིག་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་མཐར། ད་ལན་ངའི་བྱ་དེ་ཐག་རིང་

ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་འདུག་གསུངས། དེར་ངས་གཞུང་གི་རི་བོ་བྱང་ཕྱིང་དུ་
སླེབས་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོག་པས་བྲལ་བ་མང་པོ་ལ་བརྟག་གཉིས་འཆད་ཅིང་འདུག་
པ་ལ། ཆོས་མཆམས་འཆད་པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། རང་གི་ཆོག་པས་ལྷན་ཉན་
པ་ང་། འཛིག་རྟོན་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ང་། འཛིག་རྟོན་འཛིག་རྟོན་འདས་པ་ང་།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ང་། ཞེས་བྱ་བ་གསུང་བའི་སྐབས་སུ། ངས་
ཀྱང་རྒྱང་ནས་ཕྱག་བཙལ་བས། ལྷ་མས་དབུ་ཞུ་བྱང་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད་
ཅིང་། ལྷ་མ་མར་པའི་སློབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་འཆལ་ཕྱག་པས་སུ་འདུག། ཆོས་
མཆམས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཁོང་རང་ཆོས་ཀྱན་གྱི་
བདག་པོར་འོང་བར་འདུག་པས། སུ་ཡིན་ཟིན་ཤོག་གསུང་། བྲལ་བ་ཅིག་འདི་
སར་བྱང་བས་ངོ་ཤེས་ཏེ། ཁྱེད་འདིར་གང་ལ་བྱོན་ཟེར་བ་ལ། ངས་ལྷ་མ་
མར་པ་ཕྱག་པས་བྲེལ་ཆོས་ནས་ང་གཅིག་ཕུ་ལ་ཆོས་གསུང་སྐབས་མ་བྱང་
བས། འདིར་ཆོས་ཞུ་བུ་འོངས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱག་རྟགས་སུ་རྒྱ་རོའི་སྐྱ་རྒྱ།
ཕྱག་པས་དམ་པ་སྒྲ་རྒྱ་ག་རྣམས་གནང་ཡོད་བྱས་པས། བྲལ་བ་དེས་ལྷ་མའི་བྱང་
དུ། ཨ་པོ་མཐུ་ཆེན་ཡིན་པར་འདུག། དེས་ཞུ་དོན་རྣམས་ཕུལ་བས། ལྷ་མ་
ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། འདི་གདན་སར་ངོ་བོ་རྒྱ་རོའི་སྐྱ་རྒྱ་དང་ཕྱག་པས་དམ་
འོང་བ་ཟུ་དུམ་ཨ་རའི་མེ་རྟོག་ལྟར་དགོན་ཞིང་ངོ་མཆར་ཆེ་བས་བསུ་བ་
བྱེད་དགོས། དེས་ན་ད་ལན་གྱི་ཆོས་མཆམས་ལེགས་སར་ཞོག། ཁྱེད་ལྷ་
པ་རྣམས་སོངས་ལ་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་དང་རོལ་ཆ་རྣམས་ཁྱེད་ལ་ཐུར་

དུ་ཤོག། །ཨ་ཐོ་མ་སྤྱ་ཆེན་ལ་སྤྱིར་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་གསུང་། ང་ཕྱག་བཙུང་ས་
དེ་གར་བསྐྱད་ཡོད་པས། སྤྱ་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཞལ་ཏེ་བསྐྱར་སོང་། ངས་
ཕྱག་བཙུང་ས་དེ་ལ་སྤྱིས་ཕྱག་འཆལ་སྐྱང་དུ་བྲགས། ང་ཡང་སྤྱིར་བསྐྱེད་
པས། དེ་མ་ཐག་གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་དང་རོལ་ཆ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
བྱེད་བའི་སེར་སྤེང་གིས་བསྐྱ་བ་མཛད་ནས། གཟིམས་ཁང་དུ་སྤྲེལས་པ་
དང་། ངས་ཕྱག་བཙུང་ཕྱག་རྟགས་རྟེན་དང་བཙས་པ་ཕྱལ་བས། སྤྱན་ཆབ་
བསིལ་ཞིང་དབྱ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱལས་མཆོད་
པ་བཟང་པོ་བཞགས་ནས་རྟེན་གྱི་གཙོ་པོར་བཞུགས་སུ་བཅུག། །ཕྱག་
རྟགས་དེ་བསྐྱགས་པས། རྫོག་ཆོས་སྐུ་དོ་རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འདིར་ང་
མཆོམས་དམ་པོ་རང་ཅིག་ལ་ཆུག་ནས་མ་སྤྱ་ཆེན་དང་བྱུང་བར་འདུག་པ།
ཁོ་བྱེད་ལ་ཆོས་ཁྱེད་བཏང་བ་ཡིན་པས། དབང་བསྐྱར་གདམས་ངག་སྟོན་
ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པའི་བཅར་རྒྱ་རོལ་སྐུ་རྒྱ། སྤྱགས་དམ་བསྐྱ་
རྒྱ་ག་རྒྱལས་བསྐྱར་བ་ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་འདུག །དེར་སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས། སྐྱ་
མའི་བཀའ་ཡིན་པས། དབང་དང་གདམས་ངག་ཅིས་ཀྱང་འོང་། ང་བྱེད་
འཕོད་དུ་རང་གཏོང་དགོས་སྐྱམ་པ་ཡོད་པ་ལ། ཁྱོད་པ་དེ་སྐྱ་མའི་སྤྱགས་རྗེ་
ཡིན། ང་ལ་ཁམས་དང་དྲགས་ཀོང་ཡར་ལུངས་རྒྱལས་ནས་བྲུ་པ་མང་པོ་
འོང་ཞིང་ཡོད་པ་ལ། དོལ་གྱི་ཡས་པོ་ཡས་པོ་བྱ་བའི་མི་རྣམས་གྱིས་
ཆོས་རྒྱགས་མགོ་ཐོན་དུ་ཡེ་མ་བཅུག་པས། དེར་སེར་བ་ཞིག་པོ་བ་

ཞོག་།དེ་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་བྱ་ཡིས་གསུངས། དེར་ངའི་བསམ་པ་
ལ། ལས་ངན་པ་ང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ། སེར་བ་བཏང་ན་འོངས་པ་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་འོངས་པ་ལ། འོང་བ་སྤྲིག་པའི་ལས་ཤིག་འོང་བར་འདུག །མ་བཏང་
ན་ནི་སྤྲི་མའི་བཀའ་བཅག་པར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པར་འདུག་
པས། སེར་བ་མི་གཏོང་ཐབས་མི་འདུག་སྟེ། རྣམ་བསགས་སྟགས་ཀྱིས་
བབས་པའི་སྤྲི་བྱ་བྱེད་ནས་ཡུལ་དེར་སྤྲིན་ཏེ། ལས་ལ་སྦྱར་ནས་སེར་བ་
འབབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཡས་མོར་ཀན་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གནས་གཡང་ཏེ་ཆར་
ཡིབ་བྱས་པས། སྟོག་འབྱུག་།འབྱུག་ཕྱིར། སྤྲིན་ནག་འདུས་ཏེ་སེར་བའི་
མགོ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། ཀན་མོས་ལོ་སེར་བས་བརྟུངས་ཏིང་
ང་གང་ཟ་ཟེར་དུ་ཞིང་འདུག་པས། ངས་སྤྲིག་ཅིག་རང་བསགས་སྟེ།
གནས་མོ་ཞིང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྦྱར་དུ་རི་མོར་བྲིས་དང་བྱས་པས། ཡོད་
དག་འདི་འདྲ་ཡོད་དེ་ཟེར། བྱ་གསུམ་མཆུ་རིང་ཞིག་བྲིས་བྱུང་བས། ལྟ་
སྟངས་བྱས་སྤྲི་ང་བཀའ་པས་མཆུའི་རི་མོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མ་ཁེབས་དེ་རྒྱང་
རྒྱུ་བ་ཅིག་གིས་བསྟུབས་སོང་། དེར་སེར་ཐག་ཆོད་ནས་བཞུར་སྤྲིན་པས།
ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ལྟག་གི་རི་ཐམས་ཅད་གྲོག་པོར་བཏང་། ཞིང་གཞན་ཐམས་
ཅད་ནི་ལྟག་མེད་དུ་སོང་འདུག་པ་ལ། ཀན་མོའི་ཞིང་མ་སྟོན་པ་སྦྱུང་རྩག་
གོ་འདུག །མཆུ་སེར་བས་བརྟུངས་ཏིང་རྒྱ་ལོག་གིས་མནན་ཏེ་འདུག །ཞིང་
དེ་ལ་སྤྲིས་ཀྱང་སེར་བ་ཅི་བྱུང་རྒྱང་མི་འབབ་པས་མོ་ལ་སེར་ཁྲལ་མི་

དགོས་ལ། ཚུ་ལོག་གིས་མནན་པའི་མཚུ་ལ་སེར་ཁྲལ་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་
སྟེ། དེ་ནས་“ང་”ལོག་འོངས་པས། ལམ་དུ་ཐུགས་ལུག་ནམས་ཚུ་ལོག་
གིས་སྤྱིར་བའི་རྩི་བོ་ཀན་གྱིས་གཉིས་དང་ཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ང་ཡིན་ཏེ་
སྤྱི་མ་རྩོག་པའི་བྲ་པ་ནམས་མ་བཅོམ་ཅིག །བཅོམ་ན་སེར་བ་འདི་འདྲ་ཏྟག་
ཏུ་འབེབས་སོ་བྱ་བའི་བྱི་ཐན་བསྐྱར་བས། དུལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུས་པས་
བརྟུང་དེ་ཡོན་བདག་ཏུ་གྱུར་པས་བྱིས་སྤྱི་མའི་ཞབས་ཏྱིག་ཏུ་སོང་
འདུག །དེར་ངས་ཆེར་བྱང་ཞིག་རང་གི་འོག་ནས་ཀྱང་བྱི་ཕྱེའི་རོ་མང་པོ་
ཉིད་པ་དང་། ལམ་བར་ཀུན་ལ་བྱ་དང་བྱི་བའི་རོ་བྱང་ཆད་འཐུ་ཞིང་འོངས་
པས། ཆར་ཞིབས་ཀྱི་སྟེང་གཡོགས་ཤིག་དང་ཐུ་བ་གང་བྱང་བ། སྤྱི་མའི་
བྱང་དུ་སྦྱངས་ཏེ། སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ད་བདག་གིས་འོངས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
འོངས་ནས་བྱང་བ་སྤྲིག་པའི་ལས་ལས་མ་བྱང་བས། སྤྲིག་པོ་ཆེ་ལ་ཐུགས་
རྩིས་གཟིགས་འཆལ་ཞེས་ཞུས་ནས་དུས་པས། སྤྱི་མའི་ཞལ་ནས། ཨ་པོ་
མཐུ་ཆེན་དེ་ཙམ་སྐྱབ་མི་དགོས། རང་རེ་རྒྱ་རོ་མི་ཉིའི་བརྒྱད་པ་ལ་སྤྲིག་པོ་
ཆེ་བཅན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱ་བ། བྱ་བརྒྱ་ཕྱར་རྟོག་ཅིག་གིས་འདེད་པའི་
གདམས་ངག་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལན་སེར་བས་བསད་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པའི་ཆེ། སྤྱིར་རང་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པའི་ཞིང་དེར་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བར་ལ་ངའི་མཐུས་ངན་

སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བས་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཡིད་མི་ཆེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་
གསུངས། དར་ཅིག་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་མཐར་སེ་གོལ་ཅིག་
གཏོགས་པས། རོ་ཐམས་ཅད་སོས་ནས་ཉར་ལངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་
གནམ་ལ་འཕྱར་དགུ་དང་ས་ལ་འཇུ་ལ་དགུ་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་
སུ་སོང་བ་དང་། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་སྟེ། དེ་རང་དགའ་ན་དེ་
རང་དགའ་ན། ད་ལན་སེམས་ཅན་མང་པོ་རང་ཅིག་ཤིན་འཆིང་སྟེ་སྦྲུལ་པ་
བྱུང་། དེ་ནས་དགྱེས་པ་རྫོང་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར། གདམས་
ངག་གནང་ནས། ལྷ་མའི་གདན་ས་མཐོང་བའི་གྲོག་ལྷན་ཁ་སྟོར་ལྟ་བུ་ཞིག་
ན་ལུག་རོན་ཅིག་འདུག་པ་དེ་གསོས་ཏེ་འདག་སྐྱར་ལ་བསྐྱད་པའི་ལུག་
སྟོར། ལྷ་མས་ཆོས་གནང་ཞིང་ཡེངས་མེད་དུ་སྒྲོམས་རུང་། མར་པའི་
བཀའ་མ་གྲོལ་བས་ཉམས་སྟོང་ཅི་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ལ། ལན་ཅིག་ལྷ་མའི་
ཞལ་ནས། ཨ་པོ་མཐུ་ཆེན། ཉགས་འདི་འབྲ་དང་འདི་འབྲ་བྱུང་དེ་གསུངས།
ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ལགས་ཞུས་པས། ཅི་ཟེར་ངའི་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་དམ་ཆིག་
གི་སེལ་མེད་ན་ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་མཐུ་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་ནི་ང་ལ་དད་ནས་འོངས་པ་ཡིན། ལྷ་མའི་བཀའ་མ་
གྲོལ་ན་ནི་ལུག་ཉགས་གནང་དོན་ཡང་མེད་ཅི་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ནའང་
སྟོང་རུས་སྐྱེད་ལ་སྒྲོམས་ཤིག་གསུངས་པས། འདིགས་ཆུམ་པ་ཞིག་བྱུང་
སྟེ། དངོས་སྤང་ཞུའམ་སྦྲུལ་པ་ལ། ཞུ་རང་མ་སྟོབས་པར། ལྷ་མ་མར་པའི་

ཐུགས་ཐེན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་འདུག་སྟུང་པ་བྱུང་སྟེང་རུས་བསྐྱེད་
ནས་སྒོམ་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཆོ། སྒྲ་མ་མར་བས་སྤས་མཁར་གྱི་འཕྲོ་
ལོངས་ནས། རྫོག་པའི་སར་གསུང་ཡིག་བྱུང་བ་ལ། འདིར་ངེད་གྱི་སྤས་
མཁར་ལ་སྟེན་བད་དགོས་པ་བྱུང་བས། ཁྱེད་གྱིས་དེ་ནས་སྟེན་ཁུར་གྱི་
འབྲུལ་བ་ཅི་ལྟོགས་ཤིག་སྟོན་ལ་ཁྱེད་འོག་སྟེན་བད་དང་འགན་རྒྱུ་ར་ཁེལ་
བ་དང་། མཁར་གྱི་རབ་གནས། མདོ་སྟེ་འབྲུམ་གྱི་ཆེ་འདོན་རྣམས་དུས་
མཉམ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱེད་རང་ཡང་འོག་དེ་ན་ངེད་གྱི་མི་ངན་
དེ་ཡོད་འདུག་ལ། དེ་ཡང་དེ་དུས་ཁྱེད་འོག་གསུང་བ་ཞིག་འདུག་པས། སྒྲ་
མ་རྫོག་པ་པའི་བྱུག་སྒྲོར་བྱོན་ནས། གསུང་ཡིག་བསྟན་ཏེ། རེད་ལ་ཐུག་
ཏུགས་འདི་བཞིན་འདུག་ཤིང་འདི་ཡོད་འདུག་པ་གསུང་ཐུགས་གྱིས་སྒྲ་
མའི་བཀས་རང་མ་གྲོལ་བ་འབྲུག་གསུངས་པས། བདག་ལ་སྒྲ་མ་རང་གི་
བཀའ་ལྟར་དངོས་ནི་མེད་ལགས་ཏེ། ཐུག་ཏུགས་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡུམ་
གྱིས་གནང་ནས་འདིར་བརྒྱུངས་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཨེ་ཨེ་དེས་ན་རང་རེ་
གཉིས་གྱིས་དོན་མེད་གྱི་ལས་ཅིག་བྱས་འདུག་ཤིང་མའི་བཀས་མ་གྲོལ་ན་
ཡོན་ཏན་མི་སྟེ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ་བྱ་ཐབས་མེད། ཁྱེད་རང་ལ་འོག་
གསུང་བ་འདུག་པས་འགྲོ་འམ་མི་འགྲོ་གསུངས་པས། ད་ལན་བདག་ཀྱང་
ཐུག་གྱི་ལ་འགྲོ་བར་ཞུ་ཞུས་པས། འོ་ན་སྟེན་མ་རྣམས་བརྒྱུངས་ནས། དུས་
ངེས་པ་ཅན་སྟེག་ཏུ་སོང་ཡོད། དེ་བར་ལ་མཆོམས་གྱིས་གསུངས། དེ་ནས་

དུས་སྤྲིག་པའི་མི་དེ་འཁོར་ནས་ངའི་བྱ་གཞིར་བྱུང་སྟེ། མཁར་གྱི་རབ་
གནས་དང་། སྤུངས་ཀྱི་ཆེ་འདོན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློང་མོ་རྣམས་ཞིབ་པར་བཤད་
བྱུང་། ངའི་སློང་མོ་འབྲུག་གམ་བྱས་པས་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ཞལ་ནས་ངེད་
ཀྱི་མི་དེས་ཅི་བྱེད་ཅིང་འབྲུག་གསུངས། མཚམས་དམ་པོ་ལ་གདའ་ཞུས་
པས། དེ་མིན་ཅི་བྱེད་ཅིང་འབྲུག་གསུངས། མི་མེད་ས་རང་ན་སྟོད་ཀྱིན་
གདའ་ཞུས་པས། ཁོའི་འདི་ལུས་པས་ལན། ཁོ་འདིར་སྟོད་ཆེ་འདི་རང་ཅེ་བ་
ཡིན་པས། འདི་སྟོད་ཅིག་གསུང་འདི་གནང་བ་ཡིན་ཟེར། ཁོའི་སྤྲོ་རགས་ཀྱི་
མདུད་པ་བཀོལ་ནས་འཛིན་པའི་ཤོ་ཞིག་སྤྲད་བྱུང་། དེར་ཡུལ་གྱིས་བྱ་ག་
རིག་ཡོད་སྟུང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཞུས། ཁོ་སོང་བ་དང་ཤོ་ཅེ་སྟོང་འདོད་པ་ཞིག་
བྱུང་ནས་ཅེས་པས། བསམ་སྒྲོ་ལ་ངས་སྤར་ཡུལ་གྱི་དུང་དུ་ཤོ་ཅེས་པ་ནི་
མེད། ད་ཡུལ་ཡང་བྱ་གས་རྗེས་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། ཤོ་འདིས་དང་པོ་
པ་མེས་ཡང་ཡུལ་བཏོན་པ་ཡིན་སྟུང་། བྲལ་པ་བསྐྱོར་ཏེ་སྤེལ་ས་པས། ཆག་
པའི་ནང་ནས་ཤོག་རིལ་ཞིག་བྱུང་བ་བསྐྱགས་པས། ད་བྱ་རང་ལ་ཡང་སྤྲ་
མས་དབང་དང་གདམས་ངག་གནང་བ་ཡོད་པས། སྤྲ་མ་རྗེག་པ་དང་སྤེལ་ས་
ལ་ཤོག་བྱ་བ་ཞིག་འབྲུག་པས། དགའ་བྲགས་ནས་བྱ་ག་པའི་ནང་དུ་པར་
རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་གོ་འཁྲབས་སོ། །དེ་ནས་ང་ལ་སྤྲ་མ་རྗེག་པའི་ཞལ་ནས། ཨ་
པོ་མཁུ་ཆེན་རང་ཡང་རྒྱུ་བ་སྤྲོགས་ལ་འགོ་བྲལ་ས་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་
སྟུང་བས། སྤྲ་མ་རྗེག་པ་ནི། སྤྲ་མ་མར་པ་རང་གིས་གནང་བའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་

ཀྱི་ཉེན་རྣམས་མ་གཏོགས། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་ཡོད་ཚད་དང་། གསེར་
གཡུ་དང་གོས་དར་སོགས་ནང་གི་དེག་ཀྱན་དང་། ར་མ་ཆུ་མོ་རྒྱུ་ཆག་
མ་ཅིག་འདུག་པ་དེ་ཐུགས་ཁྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཐེན་པ་འདུག་པས་ཞོག་གསུངས།
དེ་མ་གཏོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཁོར་ཡོད་དགུ་ཀྱན་ཁྱེར་ནས་འབྱོན་གྲུབས་མཛད་
པའི་ཆོ། ལྷ་མས་ང་ལ་ཡང་། ཁྱིད་ཀྱིས་ངེད་ལ་ཡང་པན་ཐོགས་པོ་རང་བྱས་
པས་ལྷ་མ་མར་པ་དང་མཇལ་བའི་བྱག་ཉེན་གྱིས་ཤིག་གསུང་དར་ཡུག་
གཅིག་གནང་། རྫོམས་ཀྱང་ཡུམ་བདག་མེད་མ་དང་མཇལ་བའི་བྱག་ཉེན་
གྱིས་ཤིག་གསུངས་ཐུད་རྒྱལ་ཅིག་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་མ་རྫོག་པ་ཡབ་ཡུམ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆས་ཉེ་གོ་བོ་ལུང་གི་མདར་སྤེལས་པ་དང་། ལྷ་མའི་
ཞལ་ནས། ཨ་པོ་མཐུ་ཆེན་སྟོན་ལ་སོང་ལ་ཡུམ་གྱི་བྱང་དུ་ངེད་རྣམས་འོང་
ཞིང་ཡོད་ཞུས་ལ་ཆང་ཞིག་ཨེ་གནང་ལྟོས་ལ་ཞོག་གསུངས་པས། ངས་
སྟོན་ལ་ཕྱིན་པས། ཐོག་མར་ཡུམ་དང་མཇལ། བྱག་དང་ཐུད་རྒྱལ་བྱལ་
ནས། ལྷ་མ་རྫོག་པ་འབྱོན་ཞིང་བདོག་པས་བསྐྱེད་ཆང་ཅིག་གནང་བར་ཞུ་
ཞུས་པས། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་ལྷ་མ་གཟིམ་ཁང་ན་བཞུགས་ཡོད་
པས་དེ་སྐད་ཞུས་ཞོག་ཅིག་གསུངས་ཞུར་ཕྱིན་པས། ལྷ་མ་གཟིམས་ཁང་
གི་ཡང་ཐོག་ན་ཞལ་ཤར་ལ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་འདུག་
པ་ལ། བྱག་དང་དར་ཡུག་སྤུལ་བས་ཞལ་རྒྱབ་ཏུ་གཟིགས་སོང་། རྒྱབ་ནས་
སྤུལ་བས་སྟོར་གཟིགས་སོང་བ་ལ། ངས་ལྷ་མ་ལགས། བདག་ལ་བཀའ་

བཀྲོན་གནང་སྤྱིར་སྤྱལ་མི་བཞེས་རུང་། སྒྲ་མ་རྫོག་པས་སྐྱུ་གསུང་སྤྱལ་ས་
ཀྱི་རྟེན་དང་། གསེར་གཡུ་དང་མཛོ་རྟ་སོགས་ནོར་ཡོད་དགུ་ཙམ་འབྲུམ་
བར་བྱིར་ནས་འབྲོན་གྱིན་ཡོད་ལགས་པ། དེ་ལ་བསྐྱུ་ཆང་ཅིག་རེ་བ་འབྲ་
ལགས་པས་གནང་བར་ཁྱུ་ཁྱས་པས། སྤྱལ་ས་རྒྱལ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱལ་སེ་
གོ་ལ་གཏོགས་ཤིང་གསུང་བྲག་པོས། ངས་རྒྱ་གར་ནས་བཀའ་སྤྱེ་སྒྲོད་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ནང་ནས་རྒྱུད་སྤྱེ་བཞིའི་དོན་སྤྱིང་སྤྱང་བའི་མན་
ངག་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་བྱིར་འོངས་པའི་ཆོ། བསྐྱུ་མཁན་གྱི་འུ་ཐེང་མ་ཅིག་
ཀྱང་མེད་པའི་ཁོ་དུད་འགྲོ་ཀྱལ་ཀྱོལ་འགའ་དེད་ནས་འོང་བ་ལ། ང་ལོ་རྩ་བ་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱུ་བ་དགོས་ན་མི་འོང་བས་ད་ལྟ་རང་ལོག་གྱིས་
གསུངས། སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཡུམ་ལ་ཁྱུས་པས། སྒྲ་མ་སྤྱལ་ས་གཏུམ་
པས་ལན། རྫོག་མི་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བསྐྱུ་བ་བྱེད་དགོས། རང་རེ་མ་བྱ་
གཉིས་ཀྱང་འདྲེང་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་རྫོག་པ་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱུ་
བ་འོང་དུ་རེ་བ་མི་གདལ། སྤྱད་ཅིག་གནང་བར་ཁྱུ་ཁྱས་རུང་ང་རང་ཡང་
འགྲོ་གསུངས། གྲུ་བ་འགའ་ལ་ཆང་མང་པོ་བསྐྱུར་ནས་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་
མཛད། དེ་ནས་སྒྲོ་བྲག་ལུང་བའི་མི་མང་པོ་བསགས་ཏེ། སྤྱས་གྱི་ཆེ་
འདོན། གཞིམས་ཁང་གི་རབ་གནས་སྒྲོན་མོ་བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་མཛད་
པའི་སྒྲོན་གལ་དུ། སྒྲ་མ་མར་པས་བག་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་མགུར་འདི་
གསུངས་སོ། །

སྒྲ་མ་བཀའ་ཤིན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ངའི་བརྒྱུད་པ་རིན་ཆེན་
འདི་ཉིད་ལ། །ཉེས་ལྷུང་མེད་པའི་བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་
ཤིས་ཤོག། །གདམས་ངག་ཟབ་མོའི་ཉེ་ལམ་ལ། །ཁོར་འབྲུལ་མེད་པའི་བཟ་
ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་ཤིས་ཤོག། །ང་རང་མར་བ་ལོ་རྩ་
ལ། །ཟབ་མོ་གནད་ཀྱི་བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་ཤིས་
ཤོག། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ལ། །བྱིན་རྒྱལ་ས་དངོས་བྱུང་བཟ་ཤིས་
ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་ཤིས་ཤོག། །བྱ་ཆེན་སློབ་མའི་འཁོར་
ཆོགས་ལ། །དད་པ་དམ་ཆོག་བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་
ཤིས་ཤོག། །ཡོན་བདག་ཡུལ་མི་ཉེ་རིང་ལ། །མ་སྤུན་རྒྱུ་ཆོགས་གསོག་
བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་ཤིས་ཤོག། །ལས་དང་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ། །འགྲོ་དོན་བྱང་ཆུབ་བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་
བཟ་ཤིས་ཤོག། །སྤང་ཞིང་སྤིད་པའི་སྣ་འདྲེ་ལ། །ཆད་མདོ་བཅན་པའི་བཟ་
ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་ཤིས་ཤོག། །འདིར་ཆོགས་ཁྲོམ་གྱི་
སྣ་མི་ལ། །བདེ་སྤྱིད་སློན་ལམ་བཟ་ཤིས་ཡོད། །བཟ་ཤིས་དེས་ཀྱང་བཟ་
ཤིས་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། །སྒྲ་མ་རྒྱུ་པས་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཕུལ་ནས།
སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །སྤྱིར་གྱིས་བདག་རང་གི་སློབ་གསུམ་སྒྲ་མར་དབང་ལགས་
ནའང་། །ད་ལན་བྱུང་པར་དུ་ཡུལ་ན་ར་མ་ཞོལ་མོ་རྒྱང་ཆག་མ་ཅིག་ཡོད་པ་

དེ་སྤྱིར་གྱིས་ར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་པས་རྣམས་པ་དང་། བྱད་པར་རྒྱུ་བ་
 ཆག་ནས་འདིར་འོང་མ་ཐེར་བར་ལུས། དེ་མིན་ནོར་ཡོད་དགུ་ཀུན་སྒྲ་མ་ལ་
 འབྲུལ་བ་ལགས་པས། དབང་གདམས་ངག་ཟབ་བྱད་ཐོན་པ་ཀུན་དང་། བྱད་
 པར་སྒྲན་གྱི་ཤོག་རིལ་གྱི་གདམས་ངག་སྤྲུགས་རྗེས་འཛིན་པར་ཁྱུ་ཁྱས་
 བས། སྤྲུག་སྤུལ་བས། སྒྲ་མ་མར་བ་དབྱེས་བཞིན་འོ་དེ་ལྟར་ལགས་ན། དའི་
 ཟབ་བྱད་ཅན་གྱི་དབང་དང་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱིར་གྱིས་རྗོ་རྗོ་ཐེག་
 པའི་ཉི་ལམ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུག་མི་དགོས་པར་ཆེ་
 འདིར་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིན་པ་དང་། བྱད་པར་ཤོག་རིལ་གྱི་
 གདམས་ངག་ལ། སྒྲ་མ་མཁའ་འགྲོའི་བཀའ་རྒྱ་དམ་པོ་ཡོད་པས། རྣམས་པ་
 དང་རྒྱུ་བ་ཆག་ནའང་ཆག་ར་མ་མ་སྤུལ་ན་འོང་བ་དཀའ་མོ་ལགས། དེ་
 མིན་གྱི་གདམས་ངག་གཞན་རྣམས་ཁྱོད་རང་ལ་བྱིན་ཆར་རོ་གསུངས་པས།
 གལ་བ་ཀུན་བཞད་གད་ཐེག་པ་ཞིག་བྱུང་། ཡང་སྒྲ་མ་རྗོག་པས་ཞོལ་མོ་
 ཡང་སྒྲངས་ཉི་སྤུལ་ན་བཀའ་རྒྱ་བཀོལ་ནས་གནད་དུ་རུང་ལགས་སམ་
 ཁྱས་པས། ཁྱོད་རང་གིས་སྒྲངས་ཉི་སྤུལ་ན་རུང་གསུངས། དེར་མི་རྣམས་
 གྱིས་པའི་“ནངས་”པར་སྒྲ་མ་རྗོག་པ་གཅིག་བྱུང་བྱོན་ནས། ར་མ་རྒྱབ་ཏུ་
 བསྐྱམས་ཉི་སྒྲ་མ་ལ་སྤུལ་བས། སྒྲ་མ་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་ཉི། གསང་སྤྲུགས་གྱི་
 སྒྲོབ་མ་དམ་ཆོག་ཅན་བྱ་བ་ཁྱོད་འདྲ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། “ངར་”མ་ཞིག་རང་

༤༡ མ་ཕྱི། ༥༣༥༣། ནང *ནངས་

༤༢ མ་ཕྱི། ༥༣༥༤། དར *ངར་

གིས་དགོས་སྒྱུ་ཚུངསྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་
ནས། དབང་དང་གདམས་པ་བྱུང་བར་ཅན་མང་པོ་གནང་བར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཏེ། ཕྱིས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་ཐག་རིང་གི་བྲུ་པ་རྣམས་དང་། ནང་མི་
ཉུང་བསྐྱས་འགའ་བསགས་ནས། བྱ་དགའི་ཆོགས་མཆོད་ཅིག་བྲས་པའི་
གལ་དུ། ལྷ་མ་མར་པའི་སྐྱེ་འཁྲིས་སུ་མེད་ལྡེང་གི་དབྱུག་པ་རིང་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་བཞག་ནས། ལྷ་མ་རྫོག་པ་ལ་སྐྱུན་འབྲུ་ཚུགས་སུ་གཟིགས་ཤིང་
ཕྱག་སྤྲིགས་མཛུབ་ཏུ་མཛད་ནས། རྫོག་སྟོན་ཆོས་རྫོང་ཁྱོད་ཐོས་པ་དགའ་
ཟེར་བའི་མི་ངན་འདི་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་གདམས་ངག་བཤད་པའི་སྒྱུ་
མཆོན་ཅི་ཡིན་གསུངས་སྐྱུན་དབྱུག་པ་ལ་ཕྱིག་ཕྱིག་འདུག་པ་དང་། ལྷ་མ་
རྫོག་པ་ཕྱགས་སྐྱག་སྟེ། ཕྱག་འབུལ་བའི་ངང་ནས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་
ལ་ལྷ་མ་རང་གིས་མཐུ་ཆེན་ལ་དབང་བསྐྱར་གདམས་ངག་སྟོན་གསུང་བའི་
ཕྱག་ཏུགས། རྒྱ་རོའི་སྐྱ་རྒྱ། ཕྱགས་དམ་པ་ལྷ་རྩ་ག་ཉེན་དང་བཅས་པ་
གནང་བྱུང་བས་བཀའ་བསྐྱབས་པ་ལགས། དེས་ན་བདག་ལ་གཞོང་འགྱོད་
མེད་པས་བཀའ་བཀྱོན་དང་ཕྱགས་ཁེལ་མེད་པ་ཞིག་མཁྱེན་ཞུས་ནས་སྐྱུན་
རིག་རིག་འདུག་པས། ཕྱགས་ཁྱོས་པའི་ཕྱག་མཛུབ་ང་ལ་གཏད་དེ། ཁྱོད་
ལ་དེ་ཀྱང་གང་ནས་བྱུང་གསུང་བས། ང་ནི་སྤྱིང་ཐོན་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་
བསྐལ་དང་། འཛིགས་སྐྱག་སྐྱད་མི་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། འདར་བའི་སྐྱད་
གྱིས་བདག་ལ་ཡུམ་གྱིས་གནང་བ་ལགས་ཞུས་པས། ཏར་གྱིས་བཞེངས་

ཏེ། སེང་ལྗེང་གི་དབྱུག་པ་ཕྱར་ནས། དུམ་ལ་ཕྱག་འབེབས་སུ་ཆས་པ་
 ལས། དུམ་གྱིས་སྒྲ་སོ་ནས་དགོངས་ཏེ། བཞེངས་ནས་ཕྱིར་རྒྱངས་
 "བཤེད་"ཏེ་བཞུགས་འདུག་པ། མཆོད་ཁང་ནང་དུ་བློས་ཏེ་སྒྲོ་བཅད་པས།
 ལྷ་མ་སྒྲོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་པ་ལག་ལ་མཛད་པའི་མཐར། བཞུགས་གདན་གྱི་
 ཁར་བྱོན་ནས། རྒྱ་སྒྲོ་ཆོས་རྒྱུ་ཐེང་ཐེང་པའི་མ་བཅོལ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་
 རང་། རའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་དང་ཕྱགས་དམ་ནམས་ད་ལྟ་རང་ལོངས་ཤོག་
 ཅིག་གསུང་དབྱ་གཏུམས་ནས་བཞུགས་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་ལྷ་མ་རྒྱུ་པས་
 ཕྱག་ཕྱེད་ནས་སྒྲ་རྒྱ་དང་ཕྱགས་དམ་ལེན་པར་ཆས་ནས་ཕྱིར་བྱོན་བྱུང་
 བ། རས་ཀྱང་དུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱིར་བློས་ཏེ་བསམ་བཞིན་དུ་བློ་བ་
 ཞིག་བྱུང་ནས་པག་ཏུ་དུ་ཞིང་བསྐྱད་པས་མཐོང་སྟེ། ཕྱག་ཕྱིར་བྱིད་པར་ཞུ་
 བ་ཕྱེད་པས། ལྷ་མའི་བཀའ་མ་གྲོལ་བར་རས་ཁྱེད་ཁྱེད་རུང་ད་ལན་གྱི་འདི་
 དང་འབྲས་སྟེ། རང་རེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་དགའ་བས་ད་ལན་སྟོན། ཕྱིས་ངེས་པར་
 རེས་སུ་མི་འཛིན་ཞིང་བཀའ་གྲོལ་ན་པན་ཅི་ཐོགས་བྱེད་དོ་གསུང་བ་ལ། འོ་
 བ་བདག་སྟེགས་སྟེགས་ཆེས་པའི་ཞོར་ལ་ལྷ་མ་དང་དུམ་ལ་ཡང་འོ་བརྒྱལ་འདི་
 འབྲས་བྱུང་བས། ད་ལན་གྱི་ལུས་འདི་ཆོས་མི་ཐོབ་པའི་ཁར་སྟེགས་པ་ཆེ་ལ་
 མང་བ་གསོག་པར་གདའ་བས་ལྟེན་ནས་ཤི་སྟོན། ཕྱི་མ་ཆོས་ཐོབ་པའི་མི་
 ལུས་ཅིག་ཏུ་སྟེ་བར་ཕྱགས་རེས་འཛིན་པར་ཞུ་བྱས་ལྟེན་གྲགས་བྱས་པས།

སྒྲ་མས་ང་བཟུང་སྟེ། སྤྱན་ཆབ་བསེལ་ཞིང་། ཨ་པོ་མཐུ་ཆེན་དེ་འདྲ་མ་བྱེད་
ཅིག །རྒྱལ་བའི་བཀའི་མཐར་ཐུག་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། རང་གི་
ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྟ་ལས་འདའ་ས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
ཡིན། དུས་ལ་མ་བབ་པར་འཕོ་བ་བྱས་རུང་ལྟ་བུས་ད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན།
ལྷེབས་ན་དེ་བས་སྤིག་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད། མདོ་ལྷགས་ལའང་རང་སྟོག་རང་
གིས་བཅད་པ་ལས་སྤིག་ཆེ་བ་མེད་པས་དེ་ནམས་གོ་བར་གྱིས་ལ་ལྷེབ་
པའི་བསམ་སྒྲུབ་པོར་ཅིག །ད་དུང་སྒྲ་མས་ཆོས་གནང་བའང་སྟི། མ་
གནང་རུང་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་ཆོས་ཐོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་གསུངས་ཞལ་ཏེ་
གནང་བའི་བར་ལ། བྲ་བ་གཞན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་། ང་ལ་ཐུགས་གྱིས་མ་
བཟོད་པར། རེས་ཡར་བྱོན་ནས་སྒྲ་མ་ལ་ཁྱེས་པས་ཨེ་འདུག་བལྟས། རེས་
འགའ་མར་བྱོན་ནས་ང་ལ་སེམས་གསོ་མཛད་རུང་། ངའི་སྟིང་འདི་ལྷགས་
ལས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། མིན་ན་གས་ཏེ་འཆི་འཐད་སྟུང་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་
བྱུང་སྟེ། ཆེ་སྟོད་ལ་སྤིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཆོས་ཁྱེད་པར་གི་ཕྱིར་ཡང་
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐལ་སྟོང་གསུངས། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉན་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་
མཆི་མ་བྲག་པོ་མི་གཏོང་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། །སྟོ་ཤས་དང་ངེས་
འབྱུང་གིས་བརྟུངས་ཏེ་བརྒྱལ་བ་ཡང་འགའ་བྱུང་ངོ་། །སྤྲུག་བསྐལ་ཡི་ཆད་
ཀྱི་སྟོན་སྤིག་སྐྱབ་སྐྱུང་པའི་མཛད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ། དབང་དང་གདམས་དག་ཚོ་བ་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་རས་མུང་བས། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མར་བས་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་རྒྱན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། དེར་གྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡར་འབྱོན་མར་འབྱོན་མཛད་པས་དར་ཅིག་ནས་མར་བ་དགོངས་པ་ལས་
བཞེངས་ཏེ། ཐུགས་ཞི་བའི་ངང་ནས་འོ་ད་བདག་མེད་མ་ལ་འདིར་ཤོག་
ཀྱིས་ཞིག་གསུངས། དུམ་གདན་བྱངས་ཕྱིན་པས། རྗེ་གཙོ་སྐྱོད་ལྟ་བུ་
སོགས་པའི་གྲུ་བ་གཞན་ཚོ་གར་སོང་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་རྗེ་ག་པ། སྒྲ་མ་
རང་གི་བཀའ་རྒྱ་རོའི་སྐྱེ་རྒྱན་དང་ཐུགས་དམ་ད་ལྟ་ལོང་ཤོག་གསུངས་པ་
ལྟར་ལེན་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་ནས་སྒྲོ་བྱིར་ཕེབས་ཏེ། ཨ་ལོ་མཐུ་ཆེན་ཀྱིས་
ཁྱེ་བ་འདི་ལྟར་འབྲུལ་བ་ལ་ཞལ་ཏེ་འདི་ལྟར་གནང་ཞིང་ད་ལྟ་བུ་ཐུགས་
གདམ་ཞེས་ཞིབ་རྒྱས་ཞུས་པས། མར་བ་སྐྱེན་ཆབ་ཉིལ་མཛད་དེ། གསང་
སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཅིག་དགོས་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། ཡིན་པ་
བཞིན་བྱུང་གིས། ད་ངའི་བྱ་སྒྲོ་བ་རྣམས་སྤྱིང་རྗེ་བས་བོས་ཤོག་ཅིག་
གསུངས། དེར་གྲུ་བ་ཅིག་སྒྲ་མ་རྗེ་ག་པ་གདན་འདྲེན་དུ་ཕྱིན་ནས། ད་སྒྲ་མ་
ཐུགས་ཞི་ནས་ང་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཕེབས་པར་ཁྱེ་ཞུས་
འབྱོན་པ་ལ། ངས་མི་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཚོའི་དགའ་བ་ལ། ལས་ངན་པོ་ང་ལ་ནི་
སྒྲ་མ་ཐུགས་ཞི་རུང་བྱུང་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེལ་བ་མེད་པས་ཕྱིན་རུང་བཀའ་
བཀྱོན་དང་ཐུག་འཕེབས་ལས་མི་འོང་བྱས་དུ་ཞིང་བསྐྱད་པས། སྒྲ་མ་རྗེ་ག་

བ་ཡང་བཞུགས་ནས་གྲ་བ་དེ་ལ། སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་ཨ་བོ་མཐུ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་
མཆན་རྣམས་ཁྱེས་ལ། སྒྱུ་བྱང་དུ་འགོ་བྱང་རམ་ལྟོས་ཤོག། །དེ་བར་ལ་ང་
འདིར་མ་བསྐྱད་ན། འདིས་གང་མིན་བྱས་ཉིན་འདུག་གསུངས། གྲ་བ་དེས་
སྒྲ་མ་མར་བ་ལ་རྒྱ་མཆན་རྣམས་ཁྱེས་པས། སྒྲར་ཡིན་ན་ཁོ་བདེན། ད་དེ་
འདྲ་བྱེད་མི་དགོས། ད་ལན་འབོད་པའི་མགོན་གྱི་གཙོ་བོ་མཐུ་ཆེན་ཡིན་
པས། བདག་མེད་མ་སོངས་ལ་བོས་ཤོག་ཅིག་གསུངས། དེར་ཡུམ་ཞལ་
འཇུག་བག་དང་བཅས་བྱོན་ཏེ། ཨ་བོ་མཐུ་ཆེན་ད་རང་སྒྲ་མས་ཁྱོད་རྗེས་སུ་
འཇོན་པ་འདྲ། ཐུགས་རྗེ་གཏིང་ནས་གཡོས་པའི་རྟགས་ལ་ད་ལན་མགོན་
གྱི་གཙོ་བོ་ཁོ་ཡིན་པས་ང་རང་ལ་བོས་ཤོག་ཅིག་གསུངས། ང་རང་ལ་འང་
བགའ་བཀྲོན་ཡང་མ་བྱུང་། དགའ་བར་གྱིས་ལ་འདོད་ངོ་གསུང་བ་ལ། ད་
དྲུང་བདེན་ནམ་རྒྱུན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོས་ལོག་གེ་བ་ཅིག་ལ་ནང་དུ་བྱིན་པས།
གལ་འགྲིག་པ་དང་། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། བརྟགས་ན་རང་རེ་ཀུན་ལ་གྱོད་མེད་
དོ། །ངས་ནི་མཐུ་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་ཐབས་སུ་སྦྱག་བཏང་བ་མ་གཏོགས་
རང་འདོད་ཀྱི་མཁར་ལས་ཡིན་ན་ཞི་བའི་སྒྲོན་ས་བཙུང་བས་ཆོག་པས་ང་
བདེན། བདག་མེད་མ་ནི་སྦྱིར་བྱུད་མེད་དུ་སོང་བ་དང་། སྒྲོས་སུ་སྦྱང་རྗེ་ཆེ་
རབ་ཅིག་འདུག་པས་མ་ཐོད་པ་བདེན་ནའང་། ཉེན་དང་བཅས་པའི་ཡིག་
རྒྱས་དེ་མཛད་ཆེས། རོག་ཆོས་སྦྱོང་རྗེ་ནི་ཁྱོད་རང་ཐེར་བ་ལྟར་བདེན་ཏེ།
འོན་ཀྱང་ཉེན་རྣམས་རེ་ཞིག་རྩུར་ལོངས་ཤོག། །རྗེས་སུ་ཁྱོད་རང་ལ་སྟེར་བ་

བའི་ངང་ནས་ཕྱག་ཕྱལ་བས། ལུས་དང་སྒྲ་མ་རྫོག་པ་སོགས་ཆོགས་པ་
ཀུན་སྒྲ་མ་ལ་ཆར་གཙོད་པའི་ཆེ་ཐབས་མཁས་པའམ། རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
ཆེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའམ། སྒྲ་མ་རང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་འདུག་སྟུང་ལྷག་
པར་དད་པ་སྦྱེས་པ་དང་། ང་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་སྦྱོར་ཆབ་བསིལ་ཞིང་
བཀའ་བློན་ཆེ་ཞེས་ཕྱག་ཕྱལ་བའི་མཐར་ཆོགས་པ་ཀུན་བཞད་གད་ཐེག་གི་
བའི་ངང་ནས་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ། །

དེའི་རུབ་མོ་ཆོགས་པ་ཀུན་འཛོམས་སར་མཆོད་པ་བཤམས་ནས། ཐུན་
མོང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྟེར་གསུངས། ངའི་སྐྱ་བྲེགས། ལུས་བསྐྱར་ནས་
མིང་དང་པོ་ནས་སྤང་དུས་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་རྒྱ་རོས་བཏགས་ཆར་ཡོད་
གསུངས། མི་ལ་རྗོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་དུ་བཏགས་ཏེ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོམ་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་སྟེ། བྱང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་ཕྱ་ལ་
ལ་ཆེད་གཉེར་གྱི་ཐུགས་གཏད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་མཛད་པས། བྱང་མཆོད་
འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་དུ་ཁོལ་བ་ཀུན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་། དེ་ནས་ཐོག་
མར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཆོད། དེ་ནས་མར་པ་རང་གིས་བཞེས། དེ་ནས་ང་ལ་
གནང་བྱུང་བ། ངས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་འབྱུངས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་
ཉིན་འབྲེལ་བཟང་། བརྒྱད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་དབང་བཞི་རྫོགས་པས་
ངའི་བྱང་མཆོད་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟོང་བ་ལྷག་ནའང་། གསང་སྤགས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་

དབང་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་བསྐྱར་རྒྱུ་གསུངས། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་ཕྱག་ཅུ་
 ཅུ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་བཞེངས་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་སྒྲོན་པའི་ཆེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་མཇུ་བ་གཏད་དེ།
 འདི་མཆོན་བྱེད་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱ་བ་ཡིན། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་འདི་ན་གསུངས། རྣམ་མཁའ་ལ་ཕྱག་མཇུ་བ་གཏད་བྱུང་བས། འཁོར་
 ལོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི། གནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས། དུར་ཁྲོད་ཆེན་
 བོ་བརྒྱད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར་ནས་ཁྲ་ལམ་མེ་བཞུགས་པ་
 དངོས་སུ་མཐོང་། དེའི་ཆེ་སྒྲུ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མགྱེན་གཅིག་ཏུ་
 གསང་མཆོན་དཔལ་བཞད་པ་དོ་རྩེར་བཏགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་
 རྒྱས་པར་གནང་ནས། མན་ངག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། ཕྱག་ལེན་རྣམས་
 མཐེལ་བྱིན་པར་བསྟན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་ཕྱག་ངའི་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས། བུ་ཁྲོད་
 སློབ་མ་སློད་ལྷན་དུ་དང་པོ་ནས་ཤེས་ཏེ། ཁྲོད་ངའི་སར་འོང་བའི་རྒྱབ་མོ། ང་
 ལ་མི་ལམ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ཁྲོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་པན་
 ཐོགས་པའི་ཉགས་སུ་འདུག །བདག་མེད་མ་ལ་མི་ལམ་འདི་འདྲ་བྱུང་འདུག་
 པ་ཡང་གོང་དང་འདྲ་བ་ལས། ཁྲད་པར་དགོན་གཉིས་བྱེད་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་
 དེ། ཆོས་བདག་མཁའ་འགྲོས་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཁྲོད་ང་ལ་
 སྒྲུ་མ་མཁའ་འགྲོག་ནང་བའི་སློབ་མར་བྱུང་བས། ངས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལྷར་

བྱས་ནས་བསྐྱར་འོངས་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་བྱིན་པའི་ཆང་རྫོགས་པར་
འབྲུངས་པ་དང་། སྤྱི་རྫོགས་པར་རྫོག་པ་དེ་གདམས་ངག་གི་སྟོན་དུ་གྱུར་
ཅིང་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟགས་སུ་བྱུང་། དེ་ནས་ཟངས་ཕུལ་བ་དེ་
ལ་ཕྱང་བཞི་འདུག་པ་དེ། ང་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་བཞི་འོང་བའི་
རྟགས་སུ་འདུག། ་དེག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དེ། ཁྱོད་རང་སེམས་
ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཆུང་ཞིང་ཕྱས་གཏུམ་མེད་བདེ་བློད་ལ་དབང་བའི་
རྟགས་སུ་འདུག། ཁྱོད་པར་ཕུལ་བ་དེས་ཁྱོད་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། འཆོ་བ་
བཞེན་ཅ་མ་འོང་བར་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཆེ་སྦྱད་དང་། བྱ་ཆུད་ལ་ལོངས་
སྟོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་གདམས་
ངག་གི་བཅུད་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ངས་མཆོད་མེད་མར་ཁུས་
བཀའ་བཞག། ་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟངས་ལ་སྦྱད་ཅི་ཐོན་
བྱས། ཁྱོད་རང་གི་ལས་སྐྱབ་སྦྱང་ཕྱིར་ངས་ཞི་བྱས་དབང་བྲག་གི་མཁར་
ལས་བཅོལ་བ་དང་། དབང་གལ་ནས་བཏོན་པ་སོགས་མི་འཆོམ་པ་དུ་མའི་
སྟོན་ནས་ཡི་ཆད་མང་པོ་བཏང་བ་ལ་ལོག་ལྟ་མ་སྐྱེས་པ་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་
ཆུད་ནམས་དང་པོར་དད་བཅོན་ཤེས་རབ་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ་སོགས་སྟོབ་མའི་
ཆོས་ཀྱུན་ཆང་བ་དང་། བར་དུ་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་ཞིང་
དཀའ་སྦྱད་སྟོང་རུས་ཀྱིས་རི་ལ་སྟོམ་བསྐྱན་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཉམས་སྟོང་
དང་བྱིན་རྒྱལས་མཁྱེན་བཅེར་ལྡན་ཕྱིར་མཆོན་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་ཤུག་འབྱུང་

བས་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
དགའ་བར་གྱིས་ཞིག་གསུང་ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་། གཟེངས་བསྟོད།
སྟོ་བ་སྦྱེད་པ་མཛད་དེ་སྦྱེད་པའི་མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་གསུངས། དབང་དང་
གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་མཛད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

བཞི་པ། ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་བྱ་བྱ་འབྱུངས་པ།

བཞི་པ་ནི། ཡང་རས་ཚུང་བས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གདམས་ངག་གསན་མ་
ཐག་རི་ཁོད་ལ་བྱོན་ནས། ལྷ་མའི་བྱང་དུ་བཞུགས་ཞུས་པས། དེར་ང་ལ་ལྷ་
མའི་གསུང་གིས་སྦྱབ་པ་རེམ་ལ་གྱིས་ཞིག་གསུངས། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ། ལྟོ་བྲག་སྟག་ཉའི་བྲག་ལ་སྒོམ་དུ་བཅུག། །དེའི་ཆེ་
ངས་མཆོད་ཀོང་མར་ཁུས་བཀའ་བ་ལ་མེ་སྤར་ནས། སྦྱི་བོར་བཞག་སྟེ་མར་
མེ་མ་རྗེ་གས་བར་དུ་ལུས་མི་འགྲུལ་བར་ཉིན་མཆོན་ཐོག་ཐག་འདའ་བར་
བྱས་ཏེ་བསྒོམས་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་སོང་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་
ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་བསྐྱམས་ནས་བྱོན་ཏེ། ལྷ་མའི་ཞལ་
ནས་བྱ་ཁོ་དེ་ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་ཅུ་སྟན་གྱི་བྱོད་མ་ཡལ་བར་སྒོམ་རུས་པ་
དགའ་རབ་ཡིན། ད་རེ་ཞིག་བྲག་སྒོ་ཞིག་ལ་པ་རྒན་ངའི་འབྲམ་དུ་ཁམས་
དུབ་པ་བསང་བ་དང་། ཉམས་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་སྦྱང་མོ་བྱེད་པ་ལ་ཞོག་ཅིག་
གསུང་བ་ལ། ཁམས་དུབ་གསོ་བ་རང་དེ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མའི་བཀའ་ཡིན་
པས་འགྲོ་དགོས་སྟམ་ནས། བྲག་སྒོ་བཞིག་པར་བཅུམས་པས་པངས་པའི་

སྤང་བ་ཞིག་བྱང་སྟེ་བཞིག་མ་མོད་པར་ཡུག་ཅིག་དེ་ཀར་བསྐྱད་པས། ཡུམ་
ཐེབས་ནས། བྱ་འོང་གིན་ཡོད་དེ་གསུངས། བྱག་སྒོ་བཞིག་མ་མོད་ལགས་
ཞུས་པས། མི་སྒྲིན་གསང་སྒྲགས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཁྱད་པར་སླ་མ་ཡང་བྱགས་གཏུམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་འཆུགས་པ་སོགས་བྱང་
ན་མི་འོང་བས། ཨ་མས་བྱག་སྒོ་བཞིག་གིས་སྦྱར་དུ་བྱོན་ཅིག་གསུངས།
བཞིག་བྱང་བ་ལ། མད་སྟམ་བྱིན་པས། སླ་མའི་ཞལ་ནས། རང་རེ་པ་བྱ་
གཉིས་མའོན་རྟོགས་སྒོ་མ་ཆོག་གྱིས། བདག་མེད་མས་ཆོགས་གྱི་སྟོན་
གྱིས་ཞིག་གསུངས། ཆོགས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོ། སླ་མའི་ཞལ་ནས། བྱ་
གདམས་ངག་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཅི་སྟེས། ཉམས་རྟོགས་དང་གོ་ཡུལ་ཅི་
འདྲ་ཤར་བ་རྣམས་སྟོ་སྟོད་གྱིས་ལ་ཤོད་ཅིག་གསུང་བ་ལ། སླ་མའི་བྱང་དུ་
ཡིད་དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་ངང་ནས། ལུས་ལུས་མོ་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར།
མིག་མཆེ་མ་འབྲུག་བཞིན་ཉམས་རྟོགས་འབྲུལ་བའི་ཐོག་མར་ངག་གི་
མགུར་ལ་སྔ་བ་སླ་མ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་སྤུལ་ལོ། །

མ་དག་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོ་ལ། །སྟོ་ཆོགས་སྦྱལ་བའི་སྦྱར་སྟོན་
ཅིང་། །དག་པའི་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ། །རྩེ་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་སྦྱར་འཆར་
ལ་འདུད། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཆངས་དབྱངས་གྱིས། །རང་རང་སྐད་དུ་དམ་
པའི་ཆོས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུང་མཛད་པའི། །གྲག་སྟོང་དབྱེར་མེད་
གསུང་ལ་འདུད། །འོད་གསལ་ཆོས་སྦྱའི་ནམ་མཁའ་ལ། །མཆོན་མའི་སྒྲིབ་

གཡོགས་མེད་བཞིན་དུ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྲབ་མཛད་པ། །འགྱུར་མེད་
ཆོས་སྒྲིའི་ཐུགས་ལ་འདུད། །ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་ཕོ་བྲང་ན། །མི་འགྱུར་
བདག་མེད་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །ཡུམ་
ཆེན་བདག་མེད་ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲུལ་རྣམས་
དང་། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབ་མའི་ཆོག་ས། །འཁོར་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ། །ཟོལ་མེད་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་
ཐམས་ཅད་ན། །མཆོད་པའི་ཡོ་བྲད་ཅི་ཡོད་དང་། །བདག་ལུས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྱུན་
སྤར་འབུལ། །སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཞག་ས། །བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་
རྗེས་ཡི་རང་། །ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྐློར་དུ་གསོལ། །འཁོར་བ་མ་སྟོངས་
བར་དུ་ནི། །དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དག་ཆོག་ས་སེམས་
ཅན་དོན་དུ་བསྟོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་གསོལ་ནས།
སྐབས་ཀྱི་ཁྱེད་ལ། །དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲུ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྤྲུལ་
དང་བཅས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་དཀར་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆོད་མེད་
པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རུས་མཐུ་དང་། །འཁོར་བ་མེད་པའི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་
ནས་འབངས་བདག་ལ། །གོ་ཡུལ་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྩུང་བྱད་ཡོད་པ་རྣམས་
འབུལ་བས། །ཐུགས་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་ནས་སྒྲུན་རྩུང་ཞིག་
གསན་དུ་གསོལ། །ཐོག་མར་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལུས། །རྣམ་སྤྲིན་ཤེས་པ་ཁྲག་

གདོས་བཅས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་འདི་བསོད་ནམས་
ཅན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་བྱ་ཆེན། ལས་ངན་ཅན་
སྤྲིག་པ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངན་འབྱོར་འཁྲིད་པའི་སྣ་འདྲེན། ཡར་འགྲོ་མར་
འགྲོའི་ས་མཆོམས། མདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉེས་ཀྱི་ཁེ་ཉེན་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བའི་དུས་ཀྱིས་པ་ཅིག་ཡིན་པར་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་
སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཤིན་ཏུ་ཐར་དཀའ་བ་འདི་ལ། ད་ལན་རྗེ་འགྲོ་
བའི་དེད་དཔོན་བྲིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སློལ་དུ་རེ་བྲེད་པ་ལ། ཐོག་མར་
ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་ཁུས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སློབ་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལྷ་
མ་ཡིན་པར་འདུག་པས། ཅི་གསུང་དང་དུ་ལེན་ཅིང་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་
པར་བྲེད་པ་འདི་གལ་ཆེ་བའི་གནད་ཀ་དང་པོ་ཡིན་པར་གོ་ལགས། དེ་རྗེས་
དལ་འབྱོར་“རྟེན་” དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་རྣམས་བྲག་ཏུ་བསམས་པས་སློ་རང་དབང་མེད་པར་འབྲུལ་
ནས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་རྟེན་སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྒོམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། རྟེན་ས་གཞི་དང་འབྲེལ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་རིམ་གྱིས་འཛིག་ཅིང་ཁས་ལྷངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱང་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་ཤིང་། རང་ཞི་

བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐེག་པ་དམན་པར་གོ་ལ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། བྱམས་དང་སྦྱང་རྗེས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གོ་ལགས། ཉན་རང་གི་ལམ་སྤངས་ནས། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གིས་གཞི་བཟུང་ནས་སྒྲ་
མེད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། དབང་བཞི་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཆོ་ག་ཆང་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་ལྡན་
པ་ཅིག་དགོས། དབང་ཞེས་པ་ཐབ་མོ་ལྟ་བ་ལ་དབང་བས། ད་གཟོད་རིམ་པ་
བཞིན་སྒྲོམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་འཆོལ་བ་ལ་འབད་དེ། ལྷང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དཔེ་དང་
རྒྱ་མཆན་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བཅལ་བས་བདག་མ་རྟེན་པ་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་མ་རྟེན་པ་དང་སེམས་མཉམ་པར་
འཛིག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་ཆེ། རྣམ་རྟོག་རྒྱན་
ཆད་ནས་སེམས་རྟོག་མེད་དུ་ལྡན་སོང་སྟེ། ལོ་དང་སྒྲ་བ་ཞག་ལ་སོགས་པ་
རི་ཅམ་སོང་ཡང་རང་གིས་མི་ཤེས་པར་གཞན་གྱིས་ཆོད་འཛིན་དགོས་པ་
བྱུང་བ་ནི་ཞིག་ནས་སྦྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བྲན་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུངས་ནས་བྱིང་
རྒྱགས་སུ་མ་སོང་བར། རིག་པའི་ངར་འདོན་བྱས་པས། སྤང་ལ་རང་བཞིན་

མེད་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། རེན་ནི་ཡེར་རེ། སལ་ལེ་སིང་རེ་བ་དེ་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཉམས་ཡིན། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་འཛིན་རུང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་
ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཆར་བས། ས་དང་བོ་ཐོབ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་
དང་མཇལ་བ་ཡིན་སྟེ་ལགས། དེས་ན་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་སྤང་ལྟ་སྒྲུ་སོགས་མཐོང་
སྤང་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟོམས་པའི་རྟགས་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པོ་
གང་ཡང་མེད་སྟེ་ལགས། །མདོར་ན་ཞི་གནས་བཟང་པོའི་ཉམས་ངར་
འདོན་དང་བཅས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་དཔྱེད་
བ་དང་བཅས་པ་འདི། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་མི་རུང་།
སྐས་ལ་འཛེག་པའི་སྐས་ཐེམ་འོག་མ་དང་འབྲ་བསམ་ལགས། ཞི་གནས་
སྟོམ་པ་སོགས་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་
བྱམས་སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་སྟོང་སྟེ། ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བར་དུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་དམིགས་
མེད་དུ་སྟོང་བ་དང་། ཐ་མ་གཞན་དོན་དུ་བསྟོན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་འདེབས་
དམིགས་མེད་ཀྱི་ངར་ནས་བྱེད་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་གོ་
ལགས། མི་སྟོགས་པ་ལ་ཟན་གོ་བས་མི་པན་ཟ་དགོས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་དོན་གོ་བས་མི་ཆོག་སྟོམ་དགོས་པར་གོ་ལགས་ཤིང་། བྱད་
བར་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཐབས་རྗེས་ཐོབས་དུ་བསག་སྤྱང་གཉིས་ལ་

ཡེངས་མེད་དུ་འབད་དགོས་པར་གོ་ལགས། འོན་ཏེ་ལ་བ་ལ། ད་ལྟ་ན་ལ་
འབྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོང་ཉིད། མཉམ་ཉིད་བརྗོད་མེད་མི་རྟོག་པ་
ནམས་དབང་བཞི་དང་མཐུན་པའི་གསང་སྤགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་
གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གོ་ལགས། གོ་བ་ནམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་བབ་
བསྐྱར། ལྟོ་ལ་བྱོར་བསྐྱར། སེམས་ལ་ལས་བསྐྱར་ནས་སྤང་བ་གདོང་འདེད།
འཆི་བྱས་ཐོག་འགལ་ཅི་བྱུང་རོ་སྟོམས་ནས། བཀའ་བློན་འཁོར་ཐབས་མེད་
པའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུང་དུ། ཟང་ཟེང་གི་ཞབས་རྟོག་འབྱུང་རྒྱ་མ་བྱུང་
བས། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་རི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་གི་
རྟོགས་པ་འོག་མིན་ཆོས་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱུང་བར་ཞུ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་སྒྲ་མ་
དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་བདག་མེད་ཡུམ། །རྒྱལ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་པའི་
ཆོགས་ནམས་ལ། །གོ་རྟོགས་ཡིད་ཡུལ་ཤར་བ་ཡི། །ཆོག་འགའ་སྟན་དུ་
ལུལ་བ་ལ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་འབྱུང་རྟོགས་སོགས། །ཉེས་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་གསོལ། །སྤང་ཡང་ཆོས་བཞིན་འཆོས་པར་ཞུ། །རྗེ་
ཁྱེད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། །བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆ་ཟེར་འཕྲོས་པ་
ཡིས། །བདག་སྟོའི་བརྗོད་ཁ་བྱེ་སྟེ། །ཉམས་རྟོགས་གྱི་བྱི་བསྐྱུང་འཕྲོ་བ་
འདི། །བློན་ལན་ལ་འཁོར་ཐབས་མ་མཆོས་པས། །སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་རྒྱན་
དུ་འབྱུང། །སྐྱབ་པ་མཐའ་དུ་བྱིན་པ་དང་། །བསྐྱབས་འབྲས་གྱིས་འགྲོ་ལ་
པན་པར་མཛོད། །འབངས་ཞུ་ཕོད་ཆེས་ན་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་

བས། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། བྱ་ཁྱོད་ལ་དེ་ཙམ་ཅིག་རེ་ཡང་རེ་སྟེ་བྱུང་འདུག་
གསུང་མཉེས་མཉེས་མཛད། དུམ་གྱི་ཞལ་ནས། དའི་བྱ་འདི་ལ་འདི་ཙམ་
ཅིག་འོང་བའི་སྒྲོ་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་ཅིག་ཡོད་གསུང་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཏེ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་མོ་མང་དུ་གནང་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གཟིམས་ཁང་དུ་བྱོན།
ངས་ཀྱང་སྒྲར་ལྟར་འདག་སྒྲར་ལ་བསྒྲེམས། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ཡང་དབྱ་བྱ་བྱང་
སྟོགས་ལ་འགོ་དོན་ལ་བྱོན་ནས། མར་པ་མགོ་ལེགས་ཀྱི་སར་ཆོགས་
འཁོར་ཅིག་མཛད་པའི་རྒྱབ་མོ་སྒྲར་བཤེཅན་རྒྱ་རོའི་བདའི་གསུང་མགོ་བ་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ། མཁའ་འགོས་བགོལ་ཞིང་། བདས་བསྐྱལ་ཏེ། རྒྱ་རོ་བ་དང་
མཛལ་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་ཏེ། གོ་བོ་ལུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཞག་འགའ་
བཞུགས་ཡོད་པའི་ཆེ། རྒྱབ་གཅིག་ངའི་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་སྟེ་བསངས་མ་
དར་གྱི་ན་བཟའ་དང་། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ། སྤྲིན་མ་དང་སྤྲེ་ར་
སེར་ལྷག་གི་ཡོད་པ་ཅིག་བྱུང་ནས། བྱ་ཁྱོད་ལ་ཡུན་དུ་བསྒྲེམས་པས་
སངས་རྒྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་རྒྱག་གི་གདམས་ངག་དེ་འདུག་སྟེ།
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྒྲེམས་པས་སངས་རྒྱ་བ་ཁྱད་པར་གྱི་འཕོ་བ་གྲོང་
འདུག་གི་གདམས་ངག་དེ་མི་འདུག་པ་ཞུས་ཤིག་ཟེར་སོང་བ་ལ། ངས་
བསམ་མཐོ་ཅིག་བཏང་བས། བྱུང་མེད་དེ་མཁའ་འགོ་མའི་ཆ་བྱུང་དུ་འདུག་
རུང་། མཁའ་འགོའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་ནས། བདུད་གྱི་བར་ཆད་ཡིན་མི་ཤེས།
གང་ཡིན་ནའང་ངའི་སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱ་བ་གྱིས་མི་མཁྱེན་

བཤམ། མ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཡ་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་
གདམས་ངག་མན་ཆད་ནས། མ་གི་རྩ་གཏུགས་བྱེད་པའི་གདམས་པ་ཡན་
ཡོད་པ་ཡིན་པས། བརྒྱལ་མཁའ་འགྲོའི་ཡུང་བསྟན་ཡིན་ན་གྲོང་འཇུག་
ཅིས་ཀྱང་ཁྱེད་གོས་སྟམ་ནས། འདག་སྦྱར་བའི་གཞི་གཞི་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་བྱ་བྱིན་
པས། སྒྲིབ་པའི་ཞལ་ནས། མཆོམས་དམ་ཐོ་ལ་མི་སྟོན་པར། བར་ཆད་བྱུང་
ཉིན་ཡང་ཡོད་ཅི་ལ་འོངས་གསུང་བ་ལ། བདག་ལ་བྱད་མེད་འདི་འདྲི་ཞིག་
གིས་འདི་སྐད་ཟེར་བྱུང་བ་བར་ཆད་ཡིན་ནམ་ཡུང་བསྟན་ཡིན་མ་ཤེས།
གལ་ཏེ་ཡུང་བསྟན་ཡིན་ན་གྲོང་འཇུག་ཁྱེད་འོངས་པ་ལགས་པས་གནང་
བར་ཁྱེད་ཁྱེད་པས། དུག་ཅིག་དགོངས་པ་ལ་ཁྱེད་པས་ནས། དེ་མཁའ་འགྲོའི་
ཡུང་བསྟན་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ང་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་འོང་དུས། བཤ་ཆེན་རྒྱ་
རོའི་ཞལ་ནས། གྲོང་འཇུག་གི་གསུང་སྒྲོས་ཅིག་བྱུང་བ་ལས་ཁྱེད་སྦྱོར་
བ་མི་འདུག་པས། རྒྱ་དཔེ་རྣམས་བསྐྱུགས་ཏེ་འཆོལ་བ་ཡིན་གསུངས།
དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་ཉིན་མཆོན་སྤྲུགས་གཅིག་ཏུ་གྲོང་འཇུག་གི་དཔེ་
བཅའ་བས། འཕོ་བའི་ཡིག་ཆ་མང་དུ་རྟེན་དེ། གྲོང་འཇུག་གི་ཡི་གེ་འབྲུ་
གཅིག་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ལ། སྒྲིབ་པའི་ཞལ་ནས། དཔྱ་རུ་བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བའི་བཟང་དེ་ཡང་འདི་ཁྱེད་པ་ལ་བསྐྱུལ་བར་འདུག། གཞན་ཡང་གདམས་ངག་
ཅི་ཡོད་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས་ཁྱེད་རུ་འགྲོ་གསུང་བ་ལ། སྦྱོར་བཞེས་པའི་

རྒྱ་མཚན་སོགས་ཕྱལ་ནས་བཞོལ་ཅི་བཏུབ་བྱང་མ་ཐེབས་པར། སློབ་མ་
རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་གསེར་དུ་སྒྲིལ་བས། གསེར་དཀར་ཡོལ་གང་བྱང་བ་
བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་བས། ལྷ་རོ་བ་སྦྱོད་པ་ལ་གཤེགས་པ་དང་
ཐུག །སློག་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆོལ་སྐྱམ་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་བསྒྲིགས་པས་
མངལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཁོ་ན་ཐོབ་སྟེ། གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བཅའ་བས།
ནགས་གསེབ་ཅིག་ཏུ་མངལ་ཏེ། ཕྱལ་ཏ་རིའི་དགོན་པར་གདན་བྲངས་
ནས། འཕོ་བ་གྲོང་འབྲུག་གི་གདམས་ངག་བྱུས་པས། བཤཆེན་ལྷ་རོའི་ཞལ་
ནས། འདི་ཁྱོད་རང་བཞན་ནམ་ལུང་བསྟན་བྱང་གསུང་བ་ལ། འདི་བདག་རང་
བཞན་པ་མིན། བདག་ལ་ལུང་བསྟན་བྱང་བའང་མིན། བདག་ལ་སློབ་མ་ཐོས་
པ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བྱང་ནས་
བྱུང་འོངས་པ་ལགས་བྱུས་པས། རོ་མཚར་ཆེ། བོད་ཕུན་ནག་གི་སྤིང་ན་
སྦྱེས་བྱ་གངས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འབྲ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འདུག་གསུངས། ཐུག་
གཉིས་སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ཕུན་པའི་སྒྲག་རུམ་ན། །གངས་
ལ་ཉི་མ་ཤར་འབྲ་བའི། །ཐོས་པ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ལ་ཐུག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་སྦྱན་བཙུམས་ཏེ། དབུ་གྲུག་གྲུག་པ་ལན་
གསུམ་མཛད་པས། རྒྱ་གར་གྱི་རི་དང་ཅི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་
ལ་མགོ་གྲུག་གྲུག་པ་ལན་གསུམ་བྱང་ཞིང་། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་ཕྱལ་
ཏ་རིའི་རི་དང་ཤིང་རྣམས་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མགོ་གྲུག་གི་ཡོད་པར་

འདུག །དེ་ནས་མཁའ་འགོ་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་
གནང་ནས། བཤཆེན་རྒྱ་རོལ་རྟེན་འབྲེལ་ཅིག་བསྒྲིགས་པ་ལས། མར་པའི་
ཕྱག་འཆའ་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གདུང་བརྒྱད་ཐུང་བ་ཙམ་བྱུང་
ནའང་། ངའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཚུ་བའི་གཞུང་ལས་རིང་བ་འོང་བའི་
ཕྱང་བསྟན་ཐོབ་སྟེ། བོད་དུ་གདན་ཐེབས། དེ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ལུགས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྤྲས་དར་མ་མདོ་སྟེ་སྐྱུ་ཡལ་བའི་ལོ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་
འབུལ་ལ། བྲ་བུ་སྟོབ་ཀུན་འདོམ་པའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་གཡང་དུ། ལྷ་མ་ལ་
སྟོབ་མ་བུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྲས་དུས་གསུམ་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དེ་ནི་བདག་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་མ་ཐུབ། ལྷ་མ་རང་ནི་སྐྱོན་བགྲེས་གདའ་བས། ད་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རི་ལྟར་དར་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་སྟོབ་མ་
རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱང་བསྟན་ཅིག་
གནང་བར་བྱ་བྱས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱ་རོལ་ཆེན་ཀྱི་བུ་རྒྱད་
འདི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་ལམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་པན་ཆེན་རྒྱ་རོལ་ཕྱང་བསྟན་བཟང་པོ་ཡང་ཡོད། ཁྱེད་བུ་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་སྐྱགས་ལ་ཤོག་ཅིག་གསུངས། དེར་བུ་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་མི་ལམ་བཟུང་ནས་བྱས་པས། ཀུན་ལ་མི་ལམ་བཟང་པོ་འགའ་བྱུང་
འདུག་ནའང་། ཕྱང་བསྟན་ཐོག་པ་མ་བྱུང་སྟེ། ང་ལ་ཀ་ཆེན་བཞིའི་མི་ལམ་

བྱང་ཚུལ་རྣམས་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་ཕྱལ་བ་འདི་ལྟར་རོ། །

རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་བཞིན་དུ། །མདང་སྤུལ་ཉལ་བའི་མི་ལམ་
ན། །བྱང་ཚུལ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་འབྲུལ། །སྟན་དར་ཅིག་བདག་ལ་གསན་པར་
ཞུ། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་འདིར། །སྟན་སྟག་གངས་རི་
ཆགས་པ་མིས། །གངས་ཅེ་མོ་དགུང་ལ་རེག་པ་མིས། །ཅེ་ལ་ཉི་ཟླ་འཁོར་བ་
མིས། །འོད་གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བ་མིས། །རྩ་བས་ས་གཞི་བྱབ་པ་
མིས། །ཕྱོགས་བཞིར་ཚུ་རྒྱན་འབབ་པ་མིས། །ཚུ་དེས་འགོ་ཀྱན་ཆོམ་པ་
མིས། །ཚུ་སྒྲ་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་མིས། །མེ་ཉོག་སྒྲ་ཆོགས་བག་བ་
མིས། །སྦྱིར་གྱི་མི་ལམ་དེ་ལྟར་མིས། །སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་
ཞུས་པ་ལགས། །

སྒོས་སྟན་སྟག་གངས་རི་མཐོན་པོ་དེའི། །ཤར་དུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་
མིས། །ཀ་ཐོག་དུ་སེང་ཆེན་འགྱིང་བ་མིས། །སེང་གཡུ་རལ་མཐའ་ནས་
རྒྱས་པ་མིས། །སྡེར་བཞི་གངས་ལ་བགྱང་བ་མིས། །སྦྱན་མིག་གེན་དུ་
གཟིགས་པ་མིས། །སེང་གངས་དཀར་གྱི་སྟོངས་སུ་འཕྱོ་བ་མིས། །སྒྲ་མ་
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ལགས། །

སྟོ་རུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་མིས། །ཀ་ཐོག་དུ་སྟག་མོ་ངར་བ་མིས། །སྟག་
གྲ་འཛུམ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་མིས། །འོང་འཛུམ་ལན་གསུམ་བྱས་པ་
མིས། །སྡེར་བཞི་ནགས་ལ་བགྱང་བ་མིས། །སྦྱན་མིག་གེན་ལ་གཟིགས་པ་

མིས། །སྐྱུ་ནགས་ཀྱི་གསེབ་ལ་འཕྱོ་བ་མིས། །ནགས་ཐང་ཤིང་རྒྱད་དུ་
སྒྲེལ་བ་མིས། །སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཁུས་པ་ལགས། །

རུབ་དུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་མིས། །ཀ་ཐོག་དུ་ཁྱུང་ཆེན་ལྗིང་བ་
མིས། །ཁྱུང་གཤོག་སྒོ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་མིས། །ཁྱུང་རྩ་གནམ་དུ་གཟེངས་
བ་མིས། །སྐྱ་མིག་གྱེན་དུ་གཟིགས་པ་མིས། །ཁྱུང་ནམ་མཁའི་མཐོང་ལ་
འཕྱར་བ་མིས། །སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཁུས་པ་ལགས། །

བྱང་དུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་མིས། །ཀ་ཐོག་དུ་ཁྱོད་པོ་ལྗིང་བ་མིས། །ཁྱོད་
ཅེ་སྒོ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་མིས། །ཁྱོད་ཆང་བྲག་ལ་བཅས་པ་མིས། །ཁྱོད་དེ་
ལ་བྱ་གཅིག་བྱང་བ་མིས། །བྱ་ཐོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བ་མིས། །སྐྱ་
མིག་གྱེན་དུ་གཟིགས་པ་མིས། །ཁྱོད་ནམ་མཁའི་མཐོང་ས་ལ་འཕྱར་བ་
མིས། །སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཁུས་པ་ལགས། །

དེ་ལྟར་མིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །བཟང་བའི་དགོ་ལྟས་ཡིན་ནམ་
སྟུལ། །བདག་ནི་ཉམས་དགའ་ཤེས་པ་སྟོ། །དོ་སྟོད་ལུང་བསྟན་གནང་དུ་
གསོལ། །ཞེས་ཁུས་པས། སྒྲ་མ་ཤིན་དུ་མཉེས་ཏེ། མི་ལམ་བཟང་འདུག་
གསུངས། །ཡུམ་ལ་བདག་མེད་མ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཟང་པོ་ཅིག་གི་
གའས་གྱིས་གསུངས། དེར་ཡུམ་གྱིས་ཡོ་བྱད་རྣམས་འདྲོམ་པ་དང་། སྟོབ་
མ་བྱ་ཆེན་རྣམས་བསགས་ནས་ཆོགས་འཁོར་བཟང་པོ་ཞིག་མཛད་པའི་
གལ་དུ། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། མི་ལ་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་མི་ལམ་འདི་འདྲ་བྱང་

འདྲུག་པ་དོ་མཆར་ཆེ་ཨང་གསུང་བ་ལ། བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་དེ་
དག་གི་བདེ་དོན་བཀོལ་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་བར་བྱ་བྱས་པས། སྐྱེས་
མཆོག་སྐྱུ་རྒྱུར་ཆེན་པོས་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ལ་མི་ལམ་བདེ་བྱོལ་གྱི་མགུར་
འདི་གསུངས་སོ། །

རྗེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མགོན། །པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོའི་ཞབས་
ལ་འདྲད། །འདིར་བཞུགས་གདན་གང་བྱ་སྟོབ་ཀྱང། །མི་ལམ་བདེ་ལས་བྱུང་
བ་ཡི། །དོ་མཆར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་འདི། །པ་རྒན་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་
ཉོན། །འཛམ་གླིང་བྱང་སྟོགས་ས་སྟེངས་དེ། །འོད་ན་དར་བའི་ཐུབ་བསྟན་
ཡིན། །དེ་སྟེང་གངས་རི་ཆགས་པ་དེ། །པ་རྒན་མར་པ་ལོ་རྩེ་དང་། །བཀའ་
བརྒྱད་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན། །གངས་ཅེ་མོ་དགུང་ལ་རེག་པ་འདི། །ལྟ་
བ་འབྲན་ལྷ་མེད་པ་ཡིན། །ཅེ་ལ་ཉི་ལྷ་འཁོར་བ་དེ། །སྟོམ་པ་འོད་གསལ་
མཁུན་བཅེ་ཡིན། །འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དེ། །ཐུགས་རྗེས་མ་རིག་
ཐུན་སེལ་ཡིན། །རྩ་བས་ས་གཞི་བྱབ་པ་དེ། །“འཕྲིན་”ལས་ཀྱིས་ས་གཞི་
བྱབ་པ་ཡིན། །སྟོགས་བཞིར་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པ་དེ། །སྟོན་གྲོལ་དབང་བཞིའི་
གདམས་ངག་ཡིན། །རྒྱ་དེས་འགྲོ་ཀྱན་ཆོམ་པ་དེ། །གདུལ་བྱ་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་
བ་ཡིན། །རྒྱ་སྐྱ་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པ་དེ། །འོད་གསལ་མ་བྱ་མཇུག་བ་
ཡིན། །མེ་ཉོག་སྐྱ་ཆོགས་བཟ་བ་དེ། །འབྲས་བྱ་སྟོན་བྲལ་ཉམས་སྟོང་

ཡིན། །སྦྱིར་མི་ལམ་མི་ངན་མི་ལམ་བཟང་། །འདིར་ཆོགས་གྲ་པ་བྱ་སྒོ་བ་
 ཀྱུན། །སྒོ་ས་སྒྱུན་སྒྱུག་གངས་རི་མཐོན་པོ་དེའི། །ཤར་དུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་
 དེ། །དོལ་གྱི་ཚུར་སྟོན་དབང་དེ་ཡིན། །ཀ་ཐོག་ཏུ་སེང་གེ་འགྱིང་བ་དེ། །ཁོ་
 མི་གཞི་སེང་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །སེང་གཡུ་རལ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་དེ། །སྟན་
 བརྒྱད་གྱི་གདམས་ངག་ཐེབས་པ་ཡིན། །སྟེར་བཞི་གངས་ལ་བགྲད་པ་
 དེ། །ཆད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །སྦྱན་མིག་གྱེན་དུ་གཟེགས་པ་
 དེ། །འཁོར་བ་ལ་བྱི་བྱག་འཆའ་བ་ཡིན། །སེང་གངས་དཀར་སྟོངས་སུ་འཕྱོ་
 བ་དེ། །ཐར་པའི་སྦྱིང་དུ་གཤེགས་པ་ཡིན། །ཤར་མི་ལམ་མི་ངན་མི་ལམ་
 བཟང་། །འདིར་ཆོགས་གྲ་པ་བྱ་སྒོ་བ་ཀྱུན། །སྟོ་རྩ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་
 དེ། །གཞུང་གི་རྟོག་སྟོན་ཆོས་རྟོར་ཡིན། །ཀ་ཐོག་ཏུ་སྟག་མོ་ངར་བ་དེ། །ཁོ་
 མི་གཞི་སྟག་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །སྟག་གྲ་འཇུ་མ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་དེ། །སྟན་
 བརྒྱད་གྱི་གདམས་ངག་ཐེབས་པ་ཡིན། །ཁོང་འཇུ་མ་ལན་གསུམ་བྱས་པ་
 དེ། །སྦྱ་གསུམ་རང་ངོ་འཕྱོད་པ་ཡིན། །སྟེར་བཞི་ནགས་ལ་བགྲད་པ་
 དེ། །"འཕྲིན"ལས་རྣམ་བཞི་བྱུང་བ་ཡིན། །སྦྱན་མིག་གྱེན་དུ་གཟེགས་པ་
 དེ། །འཁོར་བ་ལ་བྱི་བྱག་འཆའ་བ་ཡིན། །སྟག་ནགས་གྱི་གསེབ་ཏུ་འཕྱོ་བ་
 དེ། །ཐར་པའི་སྦྱིང་དུ་གཤེགས་པ་ཡིན། །ཐང་ཤིང་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བ་དེ། །བྱ་
 ཆ་བོས་བརྒྱད་པ་འཛིན་པ་ཡིན། །སྟོ་མི་ལམ་མི་ངན་མི་ལམ་བཟང་། །འདིར་

ཆོགས་གྲ་པ་བྱ་སྒྲོབ་ཀྱི། འབྲུ་ཏུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་དེ། གཙང་རོང་གི་
མེས་སྟོན་ཆོན་པོ་ཡིན། ཀ་ཐོག་ཏུ་ཁྱུང་ཆེན་ལྷིང་བ་དེ། ཁོ་མི་གཞི་ཁྱུང་
དང་འབྲུ་བ་ཡིན། ཁྱུང་ག་འོག་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་དེ། སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་
གདམས་ངག་ཐེབས་པ་ཡིན། ཁྱུང་རྩ་གནམ་དུ་གཟེངས་པ་དེ། ལྟ་སྟོམ་གྱི་
གོལ་ས་ཆོད་པ་ཡིན། སྟན་མིག་གྱེན་དུ་གཟིགས་པ་དེ། འཁོར་བ་ལ་སྤྱི་
ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན། ཁྱུང་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་འཕྱར་བ་དེ། ཐར་པའི་
སྤིང་དུ་ག་ཞེགས་པ་ཡིན། འབྲུ་མི་ལམ་མི་ངན་མི་ལམ་བཟང་། འདིར་
ཆོགས་གྲ་པ་བྱ་སྒྲོབ་ཀྱི། འབྲུ་ཏུ་ཀ་ཆེན་བཅུགས་པ་དེ། གྲུང་ཐང་གི་མི་
ལ་རས་པ་ཡིན། ཀ་ཐོག་ཏུ་ཆོད་པོ་ལྷིང་བ་དེ། ཁོ་མི་གཞི་ཆོད་དང་འབྲུ་བ་
ཡིན། ཆོད་ཅེ་སྟོ་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་དེ། སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་
ཐེབས་པ་ཡིན། ཆོད་ཆང་བྲག་ལ་བཅས་པ་དེ། ཆེ་སྟོག་བྲག་ལས་སྤྲ་བ་
ཡིན། ཆོད་དེ་ལ་བྱ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ། འབྲུ་གྱི་དོ་མེད་ཅིག་འོང་བ་
ཡིན། འབྲུ་སྟན་གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དེ། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་
བ་ཡིན། སྟན་མིག་གྱེན་དུ་གཟིགས་པ་དེ། འཁོར་བ་ལ་སྤྱི་ཕྱག་འཆལ་བ་
ཡིན། ཆོད་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་འཕྱར་བ་དེ། ཐར་པའི་སྤིང་དུ་ག་ཞེགས་
པ་ཡིན། འབྲུ་མི་ལམ་མི་ངན་མི་ལམ་བཟང་། ཁྱེད་འདིར་ཆོགས་རྣམས་ལ་
བཞད་པ་ཡིན། ང་པ་རྒྱན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་ཆར། ང་ཁྱེད་བྱ་སྒྲོབ་ཀྱི་དུས་
ལ་བབ་ནས་གདལ། ང་མི་རྒྱན་གྱི་ཁ་ལ་གཏད་ཡོད་ན། བྱིས་སྐྱབ་བརྒྱད་

ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ནས་འོང་། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཆོག་པ་པ་ཀྱན་ལ་དགའ་
སྟོང་བཀ་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པོ། །

དེ་ནས་སྒྲ་མས་བྱ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་གདམས་ངག་གི་དགོར་
མཛོད་རྣམས་ཁ་ཕྱེ་སྟེ། ཉིན་འཆད་ཅིང་། མཆོན་སྟོམ་དུ་བརྟུག་ནས་ཀྱན་
བྱགས་དམ་སྒྲར་བར་ཡོད་པའི་ཆོ། བདག་མེད་མའི་ཟབ་དབང་ཅིག་མཛོད་
པའི་བྱ་བ་མོ། བྱགས་དགོངས་ལ། བྱ་སྟོབ་འདི་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་དུ་ཆོས་
གང་ལ་གང་གི་བཀའ་བབས་དང་“འཕྱིན་^{༥༠}”ལས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྟེར་དགོས་
པས། “ནངས་^{༥༡}”པར་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟུག་པ་བྱ་དགོངས་ནས།
ཐོ་རངས་འོད་གསལ་ཀྱི་རང་ནས་བྱ་ཆེན་རྣམས་ལ་གཟིགས་པས། གཞུང་
གི་རྟོག་སྟོན་ཆོས་རྟོག་དགེས་རྟོག་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲེལ་འགའ་ལ་བཤུར་སྒྱུར་
མཛོད། དོལ་ཀྱི་ཚུར་སྟོན་དབང་དེ་འཕོ་བ་སྟོམ། གཙང་རོང་གི་མེས་སྟོན་
ཆོན་པོ་འོད་གསལ་སྟོམ། ང་གཏུམ་མོ་སྟོམ་པ་གཟིགས་པས། ཆོས་སོ་སོའི་
བཀའ་བབས་དང་“འཕྱིན་^{༥༢}”ལས་གང་ཡོད་མཁྱེན་པས། སྒྲ་མ་རྟོག་པ་ལ་
མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་སྟོན་སྟེན་རྒྱུད་བཤུར་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལུ་ཉིག་
བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་། རྒྱ་རོའི་རྒྱན་དུག །བྱགས་
དམ་པ་སྒྲ་སྟེན་གྱི་དགའ་གཟར་སྒྲུགས། རྒྱ་འབྲེལ་ཀྱི་ལུག་དཔེ་དང་བཅས་པ་

༥༠ མ་ཕྱི། ༤༥བཟ། ཕྱིན *འཕྱིན

༥༡ མ་ཕྱི། ༤༥བཟ། རྟོག *ནངས

༥༢ མ་ཕྱི། ༥༦བཟ། ཕྱིན *འཕྱིན

གནང་ནས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་གྱིས་ཞིག་གསུངས། དོལ་གྱི་ཚུར་
སྟོན་དབང་འཕེལ་འཕོ་བ་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་སྤེལ་བ་ལ་བྱ་འབྲུར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་
པ་དེ་དང་། ལྷ་རྩེ་དབུ་ལོ། ཕྱག་སེལ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ། རིགས་ལྔའི་དབུ་
རྒྱན་རྣམས་གནང་སྟེ། འཕོ་བ་སྦྱོངས་ཞིག་གསུངས། གཙང་རོང་གི་མེས་
སྟོན་ཆོན་པོ་ལ། འོད་གསལ་ཐུན་ནང་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་པ་
དེ་དང་། ལྷ་རྩེ་དོ་རྩེ་རིལ་བྱ། རྩ་མ་བྱ། ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་ཀ་སྤེལ་རྣམས་གནང་
ནས། བར་དོ་ཆོད་ཅིག་གསུངས། ང་ལ་གཏུམ་མོའི་བྱད་ཆོས་ཞིང་
གཤགས་ལ་མེ་སྤར་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཏི་པའི་དབུ་ལྟ། ལྷ་རྩེ་ན་བཟའ་
རྣམས་གནང་ནས། གཡའ་ཁྲོད་དང་གངས་ཁྲོད་འགྲིམས་ལ་ལྟ་སྟོམ་ཉམས་
སྤུ་ལོངས་ཞིག་གསུངས།

དེ་ནས་གྲུ་པ་ཀུན་འཛོམས་པའི་ཆོགས་འཁོར་ཅིག་མཇུག་པའི་གྲུ་ལ་དུ།
ངས་བྱིད་རྣམས་ལ་ཉེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་གདམས་ངག་བྱིན་པ་བཞིལ།
སྟོབ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་རང་གི་གདམས་ངག་གི་པན་ཐོགས་
དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་པོ་སྟེ་འབྲུམ་ནི་མེད། ངའི་
བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་རབས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་བྱིད་
རྣམས་ལ་གཏད་པ་ཡིན་པས་འབྲུངས་ཞིག །འགྲོ་དོན་འཕེལ་བར་ཡོད་དོ་
གསུངས། དེ་ནས་བྱ་ཆེན་རྣམས་རང་རང་གི་གདམས་སྤྱོད་པེབས། ང་ལ་སྒྲ་
མའི་ཞལ་ནས། ཁྲོད་རང་ལོ་ཤས་ངའི་སར་སྟོན། དབང་དང་གདམས་ངག་

ཁྱད་པར་བ་ཡང་སྟེར་རྒྱ་ཡོད། ཉམས་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་གཏན་ལ་
འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། མཆོམས་དམ་པོ་ལ་སྟོད་གསུངས། རྒྱ་རོས་
ལྷང་བསྟན་པའི་ཟངས་སྤྱག་གི་སྤྱག་པར་བསྟན་པས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
ཀྱིས་གཏོར་པོར་རེ་བཏང་བའི་ཆོགས་སྐལ་ཚུན་གནང་སྟེ། སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་
བཅེ་བར་མཛད་གསུངས། སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་
སྤྱ་བྱ་འབྱུངས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། ། །

ལྷ་བ། རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པ།

ལྷ་བ་ནི། ཡང་རས་ཚུང་པས་ཇེ་བཅུན་སྒྲ་མ་མར་པའི་བྱང་ནས་འབྱོན་
པ་དེ་རྒྱེན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ། མར་པའི་གསུང་གིས་ལོ་ཤས་སྟོད་
གསུང་བ་འདུག་པ་ཅི་ཙམ་བཞུགས་ཞུས་པས། ཇེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། ང་
དེར་ལོ་མང་མ་བསྟན། ང་ཡུལ་དུ་འོང་བའི་རྒྱན། ང་མཆོམས་ཀྱི་ངང་ནས་
དགེ་སྦྱོར་སྤར་བར་ཡོད་ཅིང་། སྤར་ཡིན་ན་གཉིད་དུ་ཡེ་མི་འགོ་བ་ལ། ལན་
ཅིག་ཐོ་རངས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་མི་ལམ་ན། “བ”ཡུལ་སྤྱི་ཇའི་རྩ་ལ་
སྟེབས་པས། ཁང་བ་ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱད་དེ་བོང་ཅན་གྱི་རྩ་བ་བཞིན་རལ།
ནང་གི་ཁོར་དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་དེ་ཐེགས་པས་གདུང་།
ཕྱིའི་ཞིང་འོར་མ་གྲུ་གསུམ་དེ་འཇག་སྤྱས་འཕྱར། ཉེ་དུ་མ་ཅན་མོ་དེ་གི།
སྤང་མོ་དེ་སྤང་བ་ལ་འབྱར་བ་རྣམས་བྱང་བས། མ་བུ་རྣམས་ཉེ་དུ་དབང་

ལངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆུང་དུ་ནས་སྐྱབས་གྱེས་ལ་སོང་མ་ཕྱད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། རྒྱུ་བ་ལ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཨ་མ་དང་སྤིང་མོའི་མིང་ནས་བོས་
ནས་མང་པོ་དུས་པ་ཞིག་ཆེས་པ་ལས། གཉིད་སད་པ་དང་ཕྱས་མཆི་མས་
བངས་འདུག །བསམ་མཐོ་ཞིག་བཏང་བས། ཨ་མ་བློ་དུ་རང་སོང་། དེ་
མང་པོ་མོར་ཉེ་དམ་ཆུང་མོ་དང་ཅིས་ཀྱང་ཕྱད་པ་བྱེད་བསམ་ནམ་ལངས་
པ་དང་། བྱལ་སྒོ་བཞིག་ནས་སྒྲ་མའི་དུང་དུ་ཁྱེད་ཕྱིན་པས། སྒྲ་མ་མནལ་དུ་
སོང་བ་དང་བྱལ་བྱུང་། དེར་དབྱེ་ཕྱས་མགོར་དམན་ཆ་བཟུང་བའི་ལུས་
ངག་གིས།

ཇི་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུགས་ཇི་ཅན། །སྤྱང་ལན་ཅིག་ཡུལ་དུ་གཏོང་
བར་ཞུ། །ཡུལ་ངན་ཅ་ཡི་ཀོ་རོན་ན། །ཉེ་བ་དགར་ལངས་ཀྱི་མ་བྱ་
གསུམ། །སོ་སོར་གྱེས་ནས་ལོ་འགའ་ཐལ། །ད་སེམས་ལ་འཕྲེང་སྟེ་བཟོད་
སྒྲགས་མེད། །ལན་ཅིག་ཕྱད་དུ་གཏོང་བར་ཞུ། །ཕྱིན་ཆད་དུང་དུ་སྐྱར་དུ་
འོང་། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་མནལ་སད་པ་དང་། མཁར་ལ་ཉི་
མ་ཤར་ཉེ། དབྱ་ཕྱས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ནས་དབྱ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཡུམ་
གསོལ་འདྲན་དུ་བྱུང་བ་ནམས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲོམས་པས། སྒྲ་མའི་ཞལ་
ནས། བྱ་ཁྱོད་མཆམས་དམ་པོ་ལ་ཏར་འདྲོན་བྱས་འོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་
ཡིན། བདུད་དང་བར་ཆད་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་ལོག་ལ་
མཆམས་ལ་སྒྲོད་གསུང་བ་ལ། ཆི་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་དང་སྐར་ཡང་ཞུ་བ་

འདི་ལྟར་ཕུལ་ལོ། །

རྩེ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །སྤང་ལན་ཅིག་ཡུལ་དུ་གཏོང་
བར་ཞུ། །ཡུལ་སྐྱེ་རྩ་ཆ་ཡི་གོ་རོན་ན། །ཁོར་ལུས་པའི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་
ཉེ། །སེམས་འཕྲེང་བར་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བཞོག།

ཁང་བ་ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱད་དེ། །དུས་ད་ལྟ་འགྲེལ་ལམ་མ་འགྲེལ་
བཟ། །དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་དེ། །ད་ལྟ་ཐིགས་པས་ཨེ་
གདུངས་བཟ། །བཞོམ་ཞིང་འོར་མ་བྱ་གསུམ་དེ། །ད་ལྟ་འཇག་སྐྱས་ཨེ་སྤར་
བཟ། །མ་ཀན་ལུས་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ་དེ། །ད་ལྟ་སྐྱེ་ཁམས་ཨེ་བཟང་བཟ། །སྤིང་
མོ་མེ་ཉ་མགོན་སྤྱིད་དེ། །ད་ལྟ་འབྲུར་རམ་མ་འབྲུར་བཟ། །ལས་ཀྱིས་
བསྐྱོས་པའི་མཛེས་སེ་དེ། །ད་ལྟ་བྲིམ་སོ་ཨེ་བྲིན་བཟ། །བྲིམ་མཆིས་ཨ་ཁུ་
གཡུང་རྒྱལ་དེ། །ད་ལྟ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བཟ། །ཨ་ནེ་བདུད་མོ་སྟག་
འགམ་དེ། །ད་ལྟ་ཞི་འམ་མ་ཞི་བཟ། །མཆོད་གནས་དགོན་མཆོག་ལྟ་འབྲུམ་
དེ། །ད་ལྟ་བཞུགས་སམ་མི་བཞུགས་བཟ། །བྱུང་པར་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་མ། །བྲན་ནས་བཟོད་སྐྱགས་མི་གདའ་བས། །ལན་གཅིག་ཡུལ་དུ་གཏོང་
བར་ཞུ། །ཞབས་སྤྱིར་སྤྱར་དུ་འོང་བར་ཞུ། །ཞུས་པས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས།
བྱ་ཁོ་དེ་བྲོད་དང་པོར་ངའི་སར་སྐྱེབས་པའི་ཆེ། །ཡུལ་དང་ཉེ་འཁོར་འཕྲེང་
དགོས་མེད་པའི་གཏམ་ཅིག་འདུག་པ་ལ། ད་ཡོད་དོ་མང་པོ་རང་འདུག་སྟེ།

ཡུལ་དུ་བྱིན་རུང་ཨ་མ་དང་འབྲུད་པ་དཀའ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐད་ཀར་ཨེ་
འོང་མི་ཤེས། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ལོ་འགའ་སོང་འདུག །འདིར་
ཡང་ལོ་མང་པོ་རང་སོང་། ད་འགྲོ་ནའང་བཏང་བས་ཆོག་སྟེ། བྱིས་འདིར་
འོང་ཅིས་བྱས་རུང་། ཁྱོད་འདིར་ཁྱ་བ་འབྲུལ་དུ་འོངས་པ་དང་། ང་གཉིད་དུ་
སོངས་བ་ཐུག་པ་དེ། རང་རེ་པ་བྱ་ཆེ་འདིར་མི་འབྲུད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་མཁར་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འདི། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ཁྱད་པར་ངའི་མགོ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འདི་
སྐབ་རྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། བདག་མེད་
མས་ཆོགས་འཁོར་བྱེད་འོངས་པ་འདི། ཁྱོད་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་
འཆོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ད་གཉོང་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། བདག་
མེད་མ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཅིག་ཤོམས་ཤིག་གསུངས། ལྷ་མས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེངས། ཡུམ་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཤམས་ནས། མཁའ་འགྲོ་སྟོན་
བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བཟའི་དབང་དང་། གྲོལ་ལམ་ཀྱི་གདམས་ངག་གཞན་
ལ་མ་བྲགས་པའི་ཆོག་བརྒྱད་རྣམས་རྫོགས་པར་གནང་ནས། འོ་ལགས་སོ།
གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ང་ལ་རྩོམ་རྒྱུ་རོ་བས་ཁྱོད་རང་ལ་སྟེར་དགོས་པའི་
ལུང་བསྟན་ཡོད་པས་བྱིན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་
པའི་སྟོབ་མ་ཐོག་མར་གང་བྱུང་བ་ཅིག་ལ་རྒྱད་པ་བཅུ་གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་
བར་དུ་ཆོག་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་ཐོབ་ལ་བྱིན་ཅིག །གཞན་ཡང་གདམས་ངག་

ནམས་ཟས་ནོར་དང་ཆེ་འདིའི་རོ་དགའི་བྱིར་དུ་བྱིན་ན་མཁའ་འགྲོའི་བཀའ་
ཆད་འོང་བས་དམ་པར་གྱིས་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས། སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་
བྱུང་ན་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་མེད་རུང་དབང་དང་གདམས་ངག་གིས་རྗེས་
སུ་བྱུངས་ལ་བསྟན་པ་སྤེལ་ཅིག། ཉི་ལོས་རྩོ་ལྷོ་རོ་པ་ཆར་བཅད་པའས།
ངས་ཁྱོད་རང་ཆར་གཙོད་པ་ལྟར་བྱས་ན་སློང་མན་ནམས་ལ་པན་མི་ཐོགས་
པས་དེ་ལུགས་གྱི་ཆོས་སྟོན་མཆམས་གྱིས། རྒྱ་གར་ན་ཆོས་འདིའི་ཆ་ལག་
བཀའ་རྒྱ་ཅུང་སྟོད་པ་ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སློར་དགུ་ཡོད་པ་ལས།
བཞི་ངས་ཁྱོད་རང་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན། ད་དུང་ལྷ་ཡོད་དེ་ང་རང་གི་རྒྱུད་
པ་བྱིན་ནས་རྒྱ་རོའི་བྱ་རྒྱུད་ཅིག་ལ་ཁྱེས་ན་ལོངས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་པན་
ཐོགས་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ལོངས་གྱིས། ཁྱོད་གྱི་བསམ་པ་ལ་ང་ཟང་
ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་མེད་པས་གདམས་ངག་ནམས་རྩོགས་པར་མ་བྱུང་ངམ་
སྟམ་ན། ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་རང་གིས་ང་མི་མགྲ། ཁྱོད་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཆོད་
པ་དང་སྟོང་རུས་ལ་མགྲ་བ་ཡིན་པས་སྟོང་རུས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་ཚུགས་ཤིག། །ངས་རྩོ་ལྷོ་རོ་པའི་གདམས་ངག་ནམས་གྱི་ནང་ནས་
བྱ་ཆེན་གཞན་ནམས་ལ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས། མཁའ་འགྲོ་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་
གདམས་ངག་འདི་ཁྱོད་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱིན་པས་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་
ཡོད་དོ། །ངའི་ཆོག་ནམས་ལ་རྩུན་དང་གདམས་ངག་ནམས་ལ་ལྷག་ཆད་
ཡོད་རི་ཞེས་སྒྲ་མས་ཡི་དམ་དབང་དུ་བརྟགས་པའི་དབུ་སྐྱང་བཞེས་ནས་

མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

ན་མོ་བཀའ་ངེན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཀའ་ངེན་ཅན་གོང་མའི་
རྒྱུ་ཐར་ལ། །བསམས་ན་གདམས་ངག་དེ་ཉིད་རང་། །མང་པོ་ཐོབ་འདོད་
གཡེང་བའི་རྒྱ། །གནད་ཀྱི་གསུང་ངག་སྙིང་ལ་ཆོངས། །དེ་དེ་མང་ཡང་འདི་
ཉིད་མེད། །སྤྱང་བོ་མང་ཡང་འབྲས་བྱ་མེད། །ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་
མིན། །དེ་འབྲས་བསྐྱབས་ཀྱང་འདི་མཐོང་མེད། །བཤད་རྒྱ་མང་ཡང་པན་རྒྱ་
མེད། །པན་སྙིང་ལ་ཐོགས་པ་དམ་པའི་ནོར། །ནོར་སྤྱལ་པོ་འདོད་ན་འདི་ལ་
དེ་ལ། །ཆོས་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་ཐབས་ཀྱི་ལམ། །ལམ་བཅན་ས་འཛིན་ན་
འདི་ལ་དེ་ལ། །སེམས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཆོག་ཤེས་དཔོན། །དཔོན་བཟང་པོ་
འདོད་ན་འདི་ལ་དེ་ལ། །འཁོར་བ་དུ་བློ་སྦྱོང་ལུག་བསྐྱར། །མི་མེད་ཀྱི་རྩ་
བྲག་པ་ཡི་མཁར། །གྲོགས་མེད་གཅིག་བྱ་ལྟ་ཡི་ཡུལ། །སེམས་ལ་སེམས་
ཞོན་ཆད་མེད་ན། །རང་ལུས་དགོན་པ་ལྟ་ཡི་ཁང་། །ཡེངས་མེད་ཀྱི་དགེ་
སྦྱོར་སྤྲོད་ཀྱི་མཆོག་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྤྲེས་བྱ་ལ། །དོན་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
གདམས་ངག་བྱིན། །ང་དང་གདམས་ངག་ཁྱོད་དང་གསུམ། །མ་རུལ་མ་
སད་མ་སྐྱམས་པར། །བྱ་ཡི་ལག་ཏུ་བཞག་པ་འདིས། །འབྲས་བྱ་ལོ་འདབ་
རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ནས། བྱ་ངའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། བྱ་
ཁྱོད་འགོ་བ་འདི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་འདིས་མཆོན་པ་ཡིན་པས་བྱ་ཐབས་མེད། །དོན་ཀྱང་ཞག་འགའ་

སྒྲིད། གདམས་ངག་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་ལ་དོགས་པ་རྣམས་ཆོད་
གསུངས། དེར་ང་ཡང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཞག་འགའ་བསྟན། གདམས་
ངག་གི་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་ཆོད་པ་དང་། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས། བདག་མེད་མ་
ཆོགས་དང་མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཅིག་ཤོམས་ཤིག །ད་མི་ལ་འགྲོ་རན་པས་
གཏོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། དུམ་གྱིས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་མཆོད་པ། མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ། རྗེ་རྗེ་སྒྲིན་རྣམས་ལ་ཆོགས་འཁོར་བཟང་པོ་
བཤམས་པའི་ཆོགས་གལ་དུ། སྒྲ་མས་སྐྱུད་གྱེས་པ་རྗེ་རྗེ། འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག །གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱུད་དང་། རྗེ་རྗེ། འཇིག་རྟེན་
འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཕྱག་མཆོན་དང་། ཞི་
ཞུང་ཏྲུ་དཀར་དམར་མཐོང་གསུམ་ལ་སོགས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་དང་། འོད་འཆོར་
བའི་ཐིག་ལེར་སྒྲ་བ་དང་། གང་དུའང་མི་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་དུ་མར་
བསྟན་ནས། དེ་རྣམས་བཀོད་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་
དུ་བསྟན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་། ད་ལན་མི་ལ་རས་པ་འགྲོ་བའི་རྫོངས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་དགའ་
སྒྲོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། ང་རང་བསྐྱོམས་ནས་རྩ་འབྲུལ་འདི་ལྟ་བུ་
ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་སྟུམ་པ་བྱང་། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་བྱ་མཐོང་ངམ། ཡིད་
ཆེས་སམ་གསུངས། མཐོང་ལགས། ཡིད་མི་ཆེས་པའི་རང་དབང་མི་གདའ་
བས། བདག་རང་ཡང་བསྐྱོམས་ནས་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་སྟུམ་པ་བྱང་།

ལགས། ལྷས་པས། བྱ་དེ་ཡིན་དེ་འགྲོ་ན་འང་སོང་ལ། ངས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་
རྣམས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ངོ་སྤྲོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས། གནས་
གཡའ་ཁྱོད་གངས་ཁྱོད་ནགས་ཁྱོད་རྣམས་སྟེན། དེ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་ལ་སྟོད་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་དེ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་དེ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོམས། གངས་ཏི་སེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ལྷང་བསྟན་པའི་དེ་ཐོ་གངས་ཅན་དང་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ཐོ་བྲང་ཡིན་པས་
དེ་ལ་སྟོམས། ལ་སྤྱི་གངས་ར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གོ་དྲུ་ཙ་དེ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་སྟོམས། མང་ཡུལ་གྱི་དེ་ཐོ་དཔལ་འབར་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་
ཡོལ་མོ་གངས་ར་མདོ་པལ་ཐོ་ཆེ་ནས་ལྷང་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་
ལ་སྟོམས། བྱིན་གྱི་ཚུ་པར་ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་བཞུགས་ཤིང་འདྲུ་བའི་
གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོམས། གཞན་ཡང་མི་མེད་ཀྱི་གནས་མ་ཐུན་རྒྱུ་
གང་འདྲོམ་དུ་སྟོམས་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཚུགས་ཤིག །ཤར་ཕྱོགས་
ན་གནས་ཆེན་དེ་མེ་ཀོ་ལི་དང་། རྩ་དེ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ད་ལྟ་ཞལ་
འབྲེད་མ་རན། མ་འོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་འདྲིན་པ་ཞིག་འོང་བ་
ཡིན། ཁྱོད་རང་ལྷང་བསྟན་པའི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་
ཅིག །སྐྱབ་པ་རུས་ན་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ཏོག །པ་མའི་བྱིན་ལན། སེམས་ཅན་གྱི་
འགྲོ་དོན་རྣམས་དེ་ཀ་རང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན། སྐྱབ་པ་མ་རུས་ན་ཆེ་རིང་ཐོ་
ལས་ངན་གསོག་ཆེ་བ་ལས་མེད་པས། ཆེ་འདིའི་འདུན་ཐག་བསྐྱངས་ལ།

ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་དང་ལ་བ་མ་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱུངས་ཤིག་གསུངས་སྐྱབ་ཆབ་ཉིལ་མཛད་ནས། བྱ་ད་རང་རེ་པ་བྱ་གཉིས་ཆེ་འདིར་མི་འཕྲད་པར་འདུག་པས། ངས་ཀྱང་ཁྱོད་མ་བཟེད་པར་བྱེད། ཁྱོད་རང་ཡང་ང་མ་བཟེད་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཕྱི་མ་དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྤང་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་དགའ་བར་གྱིས། དུས་རེ་ཞིག་ན་རྩ་རྒྱུད་གི་གིགས་ཅིག་འོང་བར་འདུག་པས་དེ་བྱང་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲོམ་དེ་བར་མ་སྟོགས་པ་ལྟ་གསུང་། འཕུམ་བྱས་པའི་ཤོག་རྩེལ་ལ་ཆའི་དམ་ཁ”སྐྱར་“བ་ཞིག་གནང་། དེའི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་མའི་གསུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སེམས་ལ་ཤན་ཞིང་ཡིད་ལ་འཇགས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། ཕྱིས་གསུང་རེ་རེ་བྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སྦྱོར་ཤེད་རེ་ཆེ་ལ་སོང་།

དེ་ནས་སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས་བདག་མེད་མ། “ནངས་”པར་མི་ལ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་འགོ་བའི་གྲའས་གྱིས། ཡིད་སྦྱོ་མོ་ཞིག་འོང་རུང་སྐྱེལ་མ་ལ་འགོ་དགོས་གསུངས། ང་ལ་ཁྱོད་རང་དོ་རྒྱབ་ངའི་སར་ཉིལ། པ་བྱ་སྐྱེད་མོ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། ང་ཡང་སྐྱ་མའི་བྱུང་དུ་ཉལ་བས། དེར་ཡུམ་ཡང་ཐེབས་བྱུང་སྟེ། ཐུགས་སྦྱོ་བའི་ཉམས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་བཤུམས་པས། སྐྱ་མའི་ཞལ་ནས། བདག་མེད་མ་དུ་དོན་ག་ལ་ཡོད། ཁོ་སྐྱ་མའི་བྱུང་དུ་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ཐོབ་ནས། དེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲོམ་དུ་འགོ་བ་ལ་དུ་ཅི་དགོས། དེ་བས་སྦྱིར་སེམས་ཙན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་རང་

༥༥ མ་ཕྱི། ༥༠བཅུ་གྲ། འབྱར *སྐྱར

༥༦ མ་ཕྱི། ༥༡ན་གྲ། བྱང་ *ནངས

གིས་རང་མ་རིག་པར་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རང་ལ་འཆི་བ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་
མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཆོས་མེད་དུ་འཆི་བ་འདི་རྣམས་ལ་བསམས་ན་ཅུ་གྲོ། དེ་
ལ་ཅུ་ན་ཁྲིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཅུ་དགོས་པར་འདུག་གསུངས་པས། དུམ་གྱི་ཞལ་
ནས། དེ་དག་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྩེ་རྟག་ཏུ་འོང་བ་དཀའ་མོར་གདལ།
ད་ལན་རང་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་སློ་གྲོས་རྒྱས་
ཤིང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྲུབ་པ་དེ་དང་ཤི་བལ་བྱང་། དད་
བཙུན་ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྩེར་ལྡན་པ། གང་ཟེར་གྱི་ཁ་ལ་ཉན་པའི་བུ་གང་
ནས་བསམས་ཅུང་སྐྱོན་མེད་པ་འདི་དང་གསོན་བལ་བྱང་བས་སེམས་སྐྱོ་
བ་ལ་བཟོད་ཐབས་རང་མི་གདའ་ཞེས་ཞུས་ནས་ཆེར་བཤུམས་པས། ང་
ནི་མཆི་མས་བརྒྱངས་བརྒྱངས་པར་ཡོད། ལྷ་མ་ཡང་སྐྱུན་ཆབ་བསེལ་
བས། དཔོན་སློབ་ཀུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཕྲེང་འཕྲེར་སྐྱབས་སྐྱོ་སྟེ་སྐྱུན་
ཆབ་ཤོར་བས་གསུང་སྒྲིང་མ་བྱང་། “ནངས་”པར་ནམ་ལངས་པ་དང་།
ཆོགས་ཆས་བཟང་པོ་བསྐྱམས་ནས་དཔོན་སློབ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱིས།
ཆ་ལམ་གཅིག་གི་བར་སྐྱེལ་མ་མཛད་པའི་ལམ་བར་ལ་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་
འཕྲེང་བའི་སྐྱོ་ཤིས། གསུང་འཕྲེང་བའི་སྒྲིང་གཏམ། སྐྱེའཕྲེང་བའི་རྣམ་
འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ཅིང་བྱོན།

དེ་ནས་ཆོས་ལ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བའི་ལ་ཁ་ཞིག་ཏུ་

ཆོགས་འཁོར་བཟང་པོ་མཛད་པའི་གཡ་དུ། ལྷ་མས་ངའི་ལག་པ་ཕྱག་གིས་
བཟུང་སྟེ། སུ་ཁྱོད་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་ལ། གཙང་སིལ་མ་ལ་ལ་
སོགས་པ་འདི་ཀུན་རྒྱུ་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ཕྱོགས་བཟང་པོ་ཞིག་དང་
བསྐྱེབས་ནས་གཏོང་སྟེ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཕྱར་འགོ་བ་ཞིག་ཤར་བུང་།
འོན་ཀྱང་ངས་ལྷ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་
བཀའ་བསྟོན། སུའི་ལམ་བར་ལ་བར་ཆད་མི་འོང་བ་བྱེད། ཁྱོད་རང་ཡང་
སྦྱོང་ལམ་གཟབ་པ་གལ་ཆེ། ད་ཁྱོད་འདི་ནས་ལྷ་མ་རྟོག་པའི་བྱང་དུ་སོང་
ལ། གདམས་ངག་རྣམས་ལ་གོ་བསྐྱར་གྱིས་ལ་བྱད་པར་ཅི་འདུག་ལྟོས། དེ་
ནས་ཡར་སྐྱར་དུ་སོང་ལ། དུལ་དུ་འང་ཞག་བདུན་ལས་མང་བ་མ་སྟོན་པར།
དེ་ཁྱོད་ལ་སྦྱུ་བ་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་ཅིག །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་
གསུང་བ་ལ། ངས་ཁྱུ་བ་གཙང་ལ་ཡར་འགྲོའི་སྒྲུ་འདི་ཕུལ་ལོ། །

རྩེ་མི་བསྦྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་འཆང་། །སྤང་ལན་ཅིག་གཙང་ཕྱོགས་ཡར་
ལ་འགོ། །འབངས་ལན་ཅིག་ཡུལ་དུ་འགོ་བ་ལ། །པ་ལྷ་མ་རྩེ་ཡི་བཀའ་བྲིན་
གྱིས། །གཙང་སིལ་མ་ལ་ཡི་ལ་ཅེ་ན། །བཏྲན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསུ་བ་
ཡོད། །རྩེ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱབ་ཉེན་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་འཆོལ། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱེལ་མ་ཡོད། །ཕྱོགས་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དང་འགྲོགས་ནས་འགོ། །བསུ་མར་སྟོ་སྟོན་སྟེ་བརྒྱད་
ཡོད། །སྤང་བ་དག་ཡི་འཛིགས་དང་བལ། །འོན་ཀྱང་ཁྱུ་བ་འབུལ་བ་ལ། །འདི་

ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེལ་བསུ་བྱ། །བར་ཆད་རྒྱུན་གྱི་བསྐྱོག་པ་བྱ། །ཕུས་ངག་
སེམས་ལ་བསྐྱུང་བ་བྱ། །སྒྲོན་ལམ་ཐུགས་ཁུར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ། །ཐུགས་རྩེ་
རུས་པའི་དབང་བསྐྱུར་བྱ། །རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱབ་རྟེན་བྱ། །ཆེ་རིང་
ནད་མེད་བཟ་ཞིས་བྱ། །སྤྱང་པོའི་སྦྱིད་སྤྱུག་ཁྱེད་རང་མཁྱེན། །རི་ཁྲོད་ཐུབ་
པར་བྱེན་གྱིས་རྒྱོབ་སྤ། །ཞེས་བྲུས་པས།

ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། བྱ་དེ་རྣམས་ཡིན། པ་རྒན་ངས་ཁྱོད་རང་ལ་འཆད་
པའི་སྦྱིང་གཏམ་གྱི་ཐ་མ་འདི་རྣམས་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་ཆོངས་ཞིག་
གསུངས། ཐུག་ངའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

རྩེ་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ལས་ཅན་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་
བྱ། །ཆོས་སྐྱུ་སངས་རྒྱས་བྱུབ་པར་ཞོག །ངག་དོ་རྩེའི་བཟླས་པ་བདུད་རྩིའི་
རོས། །རྟེན་འབྲེལ་ལོངས་སྐྱུར་བྱུབ་པར་ཞོག །སེམས་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སྦྱོང་
པོ་ལ། །སྐྱུལ་སྐྱུའི་ལོ་འདབ་རྒྱས་པར་ཞོག །ལྷ་མའི་བཀའ་ཆོག་དོ་རྩེའི་
གསུང་། །སྦྱིང་ལ་བརྟེན་མེད་གནས་པར་ཞོག །ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་བྱེན་
རྒྱུ་པ་དེ། །སྒོག་གི་རྩ་བར་གནས་པར་ཞོག །ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་རྒྱབ་རྟེན་
དེས། །འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྦྱོང་བར་ཞོག །རྟེན་འབྲེལ་ཐབ་མོའི་སྒྲོན་ལམ་
དེ། །སྤྱར་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུབ་པར་ཞོག །ཆོས་མཛད་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྩེ་
དེས། །དུས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པར་ཞོག །གཙང་སིལ་མ་ལ་ཡི་ལ་ཐོག་
ཏུ། །བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསུ་མ་ཡོད། །སང་རྟེན་འགོ་བའི་ལམ་བར་

ལ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲེལ་མ་ཡོད། །པ་ཡུལ་ཞེན་པའི་མཁར་ཞིང་
 བ། །མི་རྟག་སྒྲུ་མའི་སློབ་དཔོན་ཡོད། །ཨ་ནེ་སྤང་མའི་ཉེ་འཁོར་ལ། །སྒྲུ་མ་
 ཞིག་པའི་སློབ་དཔོན་ཡོད། །མི་མེད་ལུང་པའི་བྲག་ཕྱག་ན། །འཁོར་འདས་
 བརྗེ་བའི་ཆོང་འདུས་ཡོད། །སྙིང་རུས་ལུས་ཀྱི་དགོན་པ་ན། །སྙེ་བདེ་
 གཤེགས་འདུས་པའི་མཆོད་ཁང་ཡོད། །ནད་མེད་བཟླ་ཡི་ཆོག་མཁའ་ཁོར་
 ལ། །མཁའ་འགྲོ་མཉེས་པའི་བདུད་རྩི་ཡོད། །འབྲུལ་འཁོར་གནད་ཀྱི་ཁ་
 བསྐྱར་ལ། །འབྲས་རིན་ཆེན་སྒྲེ་བའི་སོ་ནམ་ཡོད། །ཡུལ་མི་རྩིས་རྒྱུང་བའི་
 རང་ཡུལ་དེར། །འབྲུལ་གཡེང་བ་མེད་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཡོད། །མཆོམས་དམ་
 བོ་མི་མེད་ཁྱི་མེད་ན། །རྟགས་སྒྲུར་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཡོད། །ཟས་དགོར་
 ཟས་མེད་པའི་རང་ཟས་ལ། །བདེ་བ་སྙེ་ཡི་པམ་པབ་ཡོད། །གིབ་མེད་སྙེ་ཡི་
 གཞལ་ཡས་ན། །རང་དོན་གྲུབ་པའི་ལྷན་མོ་ཡོད། །ངོ་སློག་མེད་པའི་ལྷ་ཆོས་
 ལ། །དམ་ཆོག་གཙང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད། །བཀའ་བཞེན་སྒྲུབ་པའི་སོ་
 བམ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཁ་ཡོད། །དམ་ཆོས་མཁའ་འགྲོའི་སློག་
 སྙིང་ལ། །འཁོར་འདས་གྲེས་པའི་སོ་མཆོམས་ཡོད། །མར་པ་ལོ་རྒྱུད་བུ་
 རྒྱུད་ལ། །གཏམ་སྙན་མང་བའི་འོང་སློ་ཡོད། །མི་ལ་རས་པའི་སྙིང་རུས་
 ལ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སློག་ཤིང་ཡོད། །སློག་ཤིང་འཛིན་པའི་སྒྲེས་
 བུ་ལ། །“རྒྱུད”་པ་བཟང་བའི་བཟ་ཤིས་ཤོག །བཀའ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བཟ་ཤིས་

ཤོག། །ཡི་དམ་བཟང་པོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །བདེ་དགེས་གསང་གསུམ་བཀྲ་
ཤིས་ཤོག། །དམ་ཚེས་བཟང་པོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །མཁའ་འགྲོའི་སྟོག་སྟོང་
བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །མཁའ་འགྲོ་བཟང་པོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །གནས་གསུམ་
མཁའ་འགྲོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཚེས་སྟོང་བཟང་པོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །དུད་
སོལ་ལྷ་མོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །བྱ་སྟོབ་བཟང་པོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །བཀའ་
བཞིན་སྐྱབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །རྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་བཅས་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག། །བཀྲ་ཤིས་མི་འགྱུར་བརྟན་པར་ཤོག། །དོན་དེ་དག་མ་བརྗེད་ཉམས་སུ་
ལོངས། །ཞེས་གསུང་ཞིང་དགེས་དགེས་མཛད།

དེ་ནས་ཡུམ་གྱིས་ལམ་ཆས་བཟང་པོ་དང་གོས་ལྷམ་སོ་མ་རྣམས་
གནང་སྟེ། བྱ་འདི་རྣམས་ཟང་ཟིང་གི་རྫོངས་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན། འདི་འོ་
ཅག་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་འབྲེལ་ཐག་གི་མཐུག་མ་གྱིས། བྱ་དག་
ལེགས་བྱམ་ཚོགས་ཀྱི་ངང་ནས་བཞུད་པར་བྱ། བྱི་མ་ལྷ་རྒྱལ་མཁའ་སྟོད་
དུ་མཇུག་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས། ཚེས་ཀྱི་རྫོངས་ལ་ཨ་མའི་སྟོང་གཏམ་
འདི་རྣམས་ཀྱང་མ་བརྗེད་པ་གྱིས་ཤིག་གསུངས། ཀ་པ་ལ་བདུད་ཅིས་
བཀའ་བའི་སྟོན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ། ཡུམ་གྱིས་མགུར་འདི་
བཞེས་སོ། །

དེ་ན་ཅན་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །བྱ་སྟོང་རུས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱབ་
ཅན། །བྱི་ཐག་རིང་ཞིང་ངང་རིང་སོ། །སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཁྱོད་ནི། །ལྷ་མའི་

བདུད་ཅི་ཡེ་ཤེས་ཆང་། རྡོ་མས་པར་འཐུང་ལ་བཟུང་པར་ཞུ། རྩི་མ་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། རྡོ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕྱད་པར་སྒྲོན། ལ་དང་མ་གཉིས་མ་
བརྟེན་པར། གསོལ་བ་ཡང་ཡང་འོ་དོད་བོས། སྦྱིང་ལ་པན་པའི་གདམས་
ངག་ཟས། འགྲངས་པར་ཟ་ཞིང་བཟུང་པར་ཞུ། རྩི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
སུ། རྡོ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཕྱད་པར་སྒྲོན། འིན་ཅན་པ་མ་མ་བརྟེན་
པར། བཀའ་འིན་སེམས་ཤིང་སྦྱིང་རུས་མཛོད། མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱངས་
ཟབ་མོའི་གོས། རྩོ་བར་གྲོན་ཞིང་བཟུང་པར་ཞུ། རྩི་མ་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ། རྡོ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཕྱད་པར་སྒྲོན། མ་རུས་སེམས་ཅན་མ་
བརྟེན་པར། རང་སེམས་བྱ་རྒྱུ་ལམ་ལ་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
བསྟན་པའི་ཁུར། ཆེ་བར་སྒྲོམས་ལ་བཟུང་པར་ཞུ། རྩི་མ་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ། རྡོ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཕྱད་པར་སྒྲོན། སྐལ་བ་བཟང་མོའི་བདག་
མེད་མས། བྱ་ལ་སྦྱིང་གཏམ་བསྐྱལ་བ་རྣམས། བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན་སྦྱིང་ལ་
རྒྱངས། མས་ཀྱང་ཡིད་ལ་རྟེན་གྱིད། སེམས་ཡིད་མཐུན་པའི་མ་བྱ་
གཉིས། རྩི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། རྡོ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཕྱད་པར་
སྒྲོན། སྒྲོན་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག འིན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་བར་
ཤོག ཅེས་གསུང་ཞིང་སྦྱོར་ཆབ་མང་པོ་བསེལ། །

དེར་ཆོགས་པ་ཀུན་སྦྱོར་ཆབ་བསེལ་ཞིང་སྤྲུགས་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་
མང་པོ་མཛད་ཅིང་གདལ། ངས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྤྲི་སྤྲུག་སྤུལ་

ཞབས་སྤྱི་བོར་སྦངས། དབང་ཞུས་སྟོན་ལམ་བཟུང་ནས། རི་སྤྱོད་སྦྲ་མའི་
ཞལ་རས་མ་མཐོང་གི་བར་ལ་སྤྱི་འགྲོས་ཀྱིས་འོངས་པས། འཁོར་བཅས་
ཀུན་སྤྱོད་ཆབ་”ཉི་ལེ”བ་ལ་གཞིགས་པ་མཐོང་བས་འོང་མི་ཤོད་པ་ཅམ་བ་
ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་སྦྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་མི་མཐོང་བ་དང་ཐད་སོར་སྤྱོད་ནས་ལུང་
བ་ཞིག་བརྒྱལ་ཏེ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་པས། སྦྲ་མ་འཁོར་བཅས་ལ་ཁ་དེ་ཀ་
ན་སྤྱོད་ལུང་རེ་བཞུགས་འདུག་པས། སེམས་འཕྲེང་དྲགས་ལོག་གམ་སྤྲུམ་
པའི་ངང་ནས། ཡང་བསམ་མཐོན་ཞིག་བཟང་བས། གདམས་ངག་ནམས་ནི་
རྩོགས་པར་ཐོབ། ཆོས་མིན་པའི་ལས་ནི་གང་དུ་འང་མི་བྱེད། སྦྲ་མ་ནི་འབྲལ་
མེད་དུ་གཙུག་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཆོག་ཅིང་། སྤྱི་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་མཇུག་
པའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡོད། དེ་ཞིག་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མ་
དང་འཕྲད་པར་བྱས་ནས་ཡང་སྦྲ་མའི་བྱུང་དུ་འོངས་པས་ཆོག་སྤྲུམ། ཡིད་
སྦྱོར་ཆོང་རེ་བ་ཞིག་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས། སྦྲ་མ་རྩོག་པའི་བྱུང་དུ་སྤྱོད།
གདམས་ངག་ནམས་གོ་བསྐྱར་བས། རྒྱུད་ཀྱི་བཞུགས་པ་ལ་ཁོང་ལྟག་པར་
འདུག །ཉམས་ལེན་ལ་ང་རང་ཞན་རྒྱ་མི་འདུག །ཁྱད་པར་མཁའ་འགྲོ་སྤྲུམ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་ང་རང་ལྟག་པར་འདུག །དེ་ནས་ཕྱག་བྱས་སྟོན་ལམ་བཟུང་
ནས་ང་རང་གི་ཡུལ་དུ་འོངས་པས། ཞག་གསུམ་ལ་སླེབས་ཏེ། རྒྱུད་གི་རུས་
པ་ཡང་དགའ་རབ་ཡིན་སྤྲུམ་པའི་ངང་མཐོང་བྱུང་གསུངས། གདམས་ངག་

སྤྱི་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་ནས་མནལ་ལམ་གྱི་བདས་བསྐྱལ་བས། ཆེག་བརྒྱུད་
གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་སྟེ། ལྷ་མའི་བྱང་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པའི་མཛད་
བ་སྟེ་ལྷ་བའོ། །

རྒྱག་པ། རྒྱབ་པ་ལ་ཡི་དམ་བཅས་པ།

རྒྱག་པ་ནི། ཡང་རས་རྩུང་བས། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་འབྲུངས་ཡུལ་དུ་ཐེབས་
དུས་མནལ་ལམ་བཞིན་བྱང་ངམ་ཡུམ་དང་མཛལ་ཁྲུས་བས། རྗེ་བཙུན་གྱི་
ཞལ་ནས། ངན་པའི་མི་ལམ་མཐོང་བ་བཞིན་མ་དང་འབྲུད་པའི་སྐལ་བ་མ་
བྱང་གསུངས། ཡང་རས་རྩུང་བས། འོན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གཟིམས་ཁང་དུ་
ཁྱོན་ཕྱགས་གང་ལྟར་མཛད། ཐོག་མར་ཡུལ་མི་རི་འབྲང་དང་མཛལ་ཁྲུས་
བས། ངས་ཐོག་མར་ཕྱང་བའི་ཕྱ་དེར་རང་གི་ཁང་བ་མཐོང་ས་ཞིག་ཏུ་
ཕྱགས་རྗེ་མང་པོ་འདུག་པ་ལ། ཡུལ་རྣམས་གྱི་མིང་དང་། དེ་ན་ཡོན་བདག་
རི་འབྲུ་ཡོད་ཅེས་འདྲི་བ་ལྟར་བྱས་བས། ཞིབ་བར་བཤད་བྱང་། དེ་ནས་དེད་
རང་གི་ཁང་བ་ལ་གཏད་ནས། ཡུལ་མ་གྱི་ལ་ཅི་ཟེར། ཡོན་བདག་རི་སྐད་བྱ་
བ་ཡོད་བྱས་བས་མ་གྱི་ལ་ཀ་བཞི་གདུང་བརྒྱུད་ཟེར་ཏེ། ཡོན་བདག་འབྲེ་
མིན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཟེར། མ་གྱི་འེ་མི་རྣམས་ཞིབ་འཕམ་ཡུལ་ཐོན་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་
བྲིས་བས། མ་གྱིར་དང་པོ་མི་ཕྱང་བ་འདི་ན་ཕྱག་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་པར་
འདུག་སྟེ། བར་དུ་བྱ་གཅིག་པོ་རང་ཞིག་བྱང་བའི་པ་འཆི་བ་སྐས་པ་དང་།
ཁ་ཆེམས་འཛོག་ཕྱགས་མ་བྱང་བར། ས་ཤི་རྟིང་བྱ་གཅིག་པོའི་ཁོར་ཀུན་པ་

ཆོན་གྱིས་འཕྲོགས་བྱ་གཅིག་པོ་ཆེར་སོང་ནས་སྤྲོད་བྱས་རུང་མ་སྤྲད་པའི་
ལན་དུ་ཁོས་མཐུ་བཏང་སེར་བ་པལ་ནས་ཡུལ་འདི་ཕུང་དུ་བཅུག། དེས་ད་
ངེད་ཕུང་བའི་མི་ཀུན་ཁོའི་ཆོས་སྦྱོང་ལ་འཇིགས་བྲགས་ནས། ཞིང་ཁང་གི་
སྤྱོད་ལ་འགོ་བ་དག་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། མིག་ཀྱང་ལྟ་མི་ཤོད་བ་ཅ་མ་ཡོད།
དེས་ན་ཁང་བ་མ་གཏི་ནང་ན་བྱ་གཅིག་པོའི་མའི་རོ་དང་འབྲེ་སྤྲོད་ཅིང་ཡོད།
སྤྲོད་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཨ་མའི་རོ་བོར་ནས་ག་ཤེད་སྤྲད་དུ་སོང་ནས་མེད།
ད་ཁོ་རང་གི་བ་ཡིན་ནམ་སྤྲད་ཅི་ཡང་མི་འདུག། །རྒྱལ་འབྱོར་བ་རང་འགོ་
རྒྱས་ན་ཁང་བ་མ་གཏི་ནང་ན་ཆོས་ཡོད་ཟེར་སྟོས་ཤོག་དང་ཟེར་བས། དེ་
འབྲེ་བྱང་ནས་ཅི་ཅམ་སོང་བྱས་པས། མ་གཏི་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་སོང་། མཐུ་
དང་སེར་བ་བྱང་བ་བརྒྱ་ཅམ་འདུག། །གཞན་ཐོས་ལོ་ལས་མེད་ཟེར་བས།
ཁོང་རྣམས་ངའི་ཆོས་སྦྱོང་ལ་འཇིགས་པར་ཡོད་འདུག་པས། ང་ལ་གཞོད་
པ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འདུག་སྟམ་པ་དང་། མ་གཞན་གི་བ་དང་སྤྲོད་མོ་འབྲུར་
བས་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས། ཡིད་གིན་ཏུ་སྦྱོ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཉི་མ་མ་རྒྱབ་བར་
སྒྲོག་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན། ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆོད་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱིན་པས།
མི་ལམ་དུ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་བྱིའི་ཞིང་འཇག་སྒྲིས་འཕྲུལ། ཁང་བ་ལྟ་ཁང་
འབྲེ་བ་དེ་རལ། ནང་དུ་བྱིན་པས། དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་དེ་
ཐེགས་པ་དང་ས་ཕུད་གྱིས་གདུངས། བྱ་དང་བྱི་བའི་བྱུན་དང་ཆོང་གདན་
བྱས་འདུག་སྟེ། གང་ལ་བལྟས་ཤིང་བསམས་རུང་ཡིད་སྦྱོ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་

ནས་གོ་ཁར་བྱིན་པས། ལྷན་པ་དང་ས་འདྲེས་པའི་ཕུང་པོ་ཞིག་ལ་སྡོ་མང་པོ་
སྦྲེས་འདུག་པ་དེ་སྤངས་པས། མི་རུས་མང་པོ་སྐྱེ་ཁོལ་ཐོན་བྱུང་བས། མའི་
རུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་སྦྱོར་བས་བཟོད་སྒྲག་མེད་པར་
བསམ་མི་ཤེས་ཤིང་སྦྲེས་པ་ཕྱབ་པའི་སྦྱིང་རྒྱུང་ལངས་ནས་དེ་མེད་དུ་འགྲོ་
ཆད་བྱུང་བས། དེ་མ་ཐག་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་དེ་ནས། མའི་རྣམ་ཤེས་
དང་ང་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡི་ཤེས་དང་
བསྐྱེད་ཏེ། ཨ་མའི་རུས་པ་ལ་སྤྲོས་བྲས། སྒྲོ་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་
གཡོས་པར་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱད་པས། པ་མ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ལས་སྒོལ་བའི་བདེན་པ་མཐོང་། ཞག་བདུན་སོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ། བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་བས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་
སྦྱིང་པོ་མེད་པར་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས། མའི་རུས་པ་འདི་ལ་ཆ་ཆ་ཞིག་བཏབ།
དེའི་ཡོན་དུ་དཀོན་བཅེགས་འདི་ཕྱལ་ལ། ང་རང་བྲག་དཀར་ཏྲ་སོར་ཤི་མ་
ཤི་དང་ཉིན་མཆན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲང་བ་
ཤར་ན་ལྷེབས་ནས་ཤི་སྡོད། སྦྱིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཤར་ན་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་
སྦྱིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངའི་སྒོག་ཆོད་ཅིག་བྲས་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བྲག་པོ་
ཡང་ཡང་བྲས་ནས། མའི་རུས་པ་དེ་རྣམས་བཏུས་དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་ས་
དང་བྱ་བུ་རྣམས་བསལ་ཏེ་ཞབས་ཏོག་ལེགས་པ་ཅིག་ཕྱལ་བས། ཐེགས་
པས་ཆེར་མ་སྦྱོན་པར་ཡི་གེ་རྣམས་ཁྲ་ལམ་མེ་འདུག་པས། དབུ་དུམ་དེ་

ཐུབ་ཏུ་བྱེད། མའི་རུས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ནས་ཡིད་སྡོམ་བ་ལ་ཆད་མེད་
པ་ཞིག་གི་ངང་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྡིང་པོ་མེད་པར་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས། སྡིང་
པོའི་ཆོས་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཕྱ་མ་ཕྱེད་སྤྱེད་ལྟེན་སྦྲེལ་སོ། །

རྩེ་མི་བསྡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །སྤྱུ་རྒྱུར་མར་པའི་བཀའ་ལུང་
བཞིན། །པ་ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཅོན་ར་རུ། །མི་རྟག་སྤྱུ་མའི་སློབ་དཔོན་
བྱུང་། །སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ། །དེས་ཤེས་འཛོངས་པར་བྱིན་
གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྤྱིར་སྤྲོད་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མི་རྟག་མི་བརྟན་
འགྱུར་ཞིང་འགྲོ། །སློབ་འཁོར་པའི་ཆོས་ལ་སྡིང་པོ་མེད། །སྡིང་པོ་མེད་པའི་
བྱ་བྱེད་པས། །སྡིང་པོའི་སྤྱ་ཆོས་བྱེད་དུ་འགྲོ། །དང་པོ་བ་ཡོད་ཅ་ན་བྱ་ང་
མེད། །བྱ་ཡོད་ཅ་ན་པ་ཡང་མེད། །གཉིས་ཀ་འཛོམ་རུང་སྡིང་པོ་མེད། །བྱ་ང་
སྡིང་པོའི་སྤྱ་ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སློམ་དུ་འགྲོ། །མ་ཡོད་ཅ་ན་བྱ་
ང་མེད། །བྱ་ང་སྤྱེབས་ཆེ་མ་ཆུན་གྱི། །གཉིས་ཀ་འཛོམ་རུང་སྡིང་པོ་
མེད། །བྱ་ང་སྡིང་པོའི་སྤྱ་ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སློམ་དུ་འགྲོ། །སྤྱིར་
མ་ཡོད་ཆེ་མེད་པོ་མེད། །མེད་པོ་སྤྱེབས་ཆེ་སྤྱིར་མོ་འབྲུ། །གཉིས་ཀ་
འཛོམ་རུང་སྡིང་པོ་མེད། །བྱ་ང་སྡིང་པོའི་སྤྱ་ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་
སློམ་དུ་འགྲོ། །དམ་ཆོས་ཡོད་ཆེ་ཞབས་ཏྲོག་མེད། །ཞབས་ཏྲོག་སྤྱེབས་ཆེ་
ཐེགས་པས་གདུངས། །གཉིས་ཀ་འཛོམ་རུང་སྡིང་པོ་མེད། །བྱ་ང་སྡིང་པོའི་
སྤྱ་ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སློམ་དུ་འགྲོ། །ཁང་བ་ཡོད་ཆེ་བདག་པོ་

མེད། །བདག་པོ་སྤེབས་ཆེ་ཁང་བ་རལ། །གཉིས་ཀ་འཛོམ་རུང་སྤྲིང་པོ་
མེད། །བྱ་ང་སྤྲིང་པོའི་ལྷ་ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སྒྲོམ་དུ་
འགྲོ། །བཞོས་ཞིང་ཡོད་ཆེ་བདག་པོ་མེད། །བདག་པོ་སྤེབས་ཆེ་འཇག་
སྤྲིས་འཕྱར། །གཉིས་ཀ་འཛོམ་རུང་སྤྲིང་པོ་མེད། །བདག་པོ་སྤྲིང་པོའི་ལྷ་
ཆོས་བྱེད། །བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ། །པ་ཡུལ་པ་ཁང་པ་ཞིང་
སོགས། །འཁོར་བ་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་ཆོས། །སྤྲིང་མེད་སེམས་ཅན་སུ་དགའ་
ཁྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ང་ཐར་པ་སྦྱབ་དུ་འགྲོ། །པ་བློན་ཅན་མར་པ་ལོ་རྩེ་
བ། །སྤྲང་རི་ཁྲོད་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །

ཞེས་ཡིད་སྦྱོར་བའི་སྤྲིས་དབྱངས་སྦྲངས་ནས། དང་པོ་སྒྲོག་སྒྲོབ་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སར་བྱིན་པས། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ནི་གྲོངས་འདུག །སྤྲིས་པོ་ལ་
དཀོན་བཅེགས་གྱི་དབྱ་དུམ་ཕུལ་ནས། ཆོས་འདིའི་དབྱ་ཞབས་ཀྱན་ཁྲོད་
ལ་འབྱུལ། དའི་མ་ཁྱན་མའི་རུས་པ་འདི་ལ་ཆ་ཆ་ཞིག་ཐོབ་ལ་སྤྲིང་བྱས་
པས། ཁྲོད་གྱི་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྤྲིང་འོང་བས་མི་འདོད། ཆ་ཆ་འདེབས་
གྲོགས་བྱའོ་ཟེར། ང་རང་གིས་ཕུལ་བ་ལ་ཆོས་སྤྲིང་མི་འོང་བས་པས། འོ་ན་
ལེགས་ཟེར་ང་རང་གིས་ཀྱང་གྲོགས་བྱས་ནས་མའི་རུས་པ་ལ་ཆ་ཆ་བཏབ།
རབ་གནས་གྱི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་འགོ་
བྲལ་བྱས་པས། སྤྲིས་པོ་ན་རེ་དེད་གྱིས་ཞབས་རྟོག་ཅི་ལྟོགས་བྱེད་པས།
འདིར་ཞག་འགའ་བཞུགས་ལ་གསུང་སྤྲིང་མཛད་ཟེར། ང་སྤྲིང་མོ་ལ་བཞོམ་

མེད། སྐྱབ་པ་ལ་རིངས་པ་ཡོད་བྱས་པས། འོན་དོ་རྒྱབ་བཞུགས་ཀྱི་ནངས་[ུ]
པར་སྐྱབ་ཀྱགས་མཆོན་པ་ཞིག་འབྲུལ་ཟེར་བསྟན། ཁོང་ན་རེ་བྱེད་དང་པོ་
གཞོན་དུས་མཐུས་དག་བཏུལ། ད་དར་ལ་བབ་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་མཛད་
པ་ངོ་མཆར་ཆེ། མ་འོངས་པ་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་འོང་སྟེ་ཡོད། ལྷ་མ་གང་འདྲ་
ལ་གདམས་དག་རྗེ་འདྲ་ཐོབ་ཅེས་ཞིབ་ཏུ་འདྲི་རུ་བྱུང་བས། རྫོགས་ཆེན་
ཐོབ་ལུགས་དང་། བྱད་པར་མར་བ་དང་མཛལ་ལུགས་རྣམས་བཞད་པས།
ངོ་མཆར་ཆེ་འདུག །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱེད་རང་ཡང་ཁང་བ་ཞིག་གསོས་བྱས།
མཛེས་སེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ནས། ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བ་དྲག་ཟེར་བས། དའི་
ལྷ་མ་མར་པས་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཡུམ་བཞེས་པར་གདལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་
སྐྱོར་དང་རྒྱས་པ་བདག་ལ་མེད་པས། སེང་གའི་ཕྱི་བཞེན་རི་བོང་མཆོངས་
རུང་གཡང་ལ་སྐྱུང་ནས་འཆི་བར་ངེས། སྤྱིར་གྲིས་ང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་
ནས་ལྷ་མའི་གདམས་དག་དང་སྐྱབ་པ་མིན་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དགོས་
པ་མེད་པའི་བསམ་པ་ཞིག་ཉག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ང་རི་ཁྱོད་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་
འདི་ལྷ་མའི་ཞལ་ཏའི་མཐེལ་ཡང་ཡིན། རྣམ་ཐར་ཡང་དེ་ཀས་འཁྱོངས།
ཐུགས་དགོངས་ཡང་སྐྱབ་པས་རྫོགས་པ་ཡོད། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་ཡང་སྐྱབ་པས་པན། པ་མ་ཡང་སྐྱབ་པས་འཛོངས། རང་དོན་ཡང་སྐྱབ་
པས་གྲུབ། ངས་སྐྱབ་པ་མིན་པ་གཞན་གཤམ་ཡང་མི་གཤམ། འོང་ཡང་མི་འོང་།

སེམས་ཀྱང་མི་སེམས་པར་གདལ། བྱང་པར་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས་པ་མས་
ཁང་གཞིས་བཟུང་། རྟོར་བསོགས་པའི་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་དཔེས་གསལ་
བཏབ་པས་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དག་ཏུ་རང་སོང་བས་ཁོང་ན་མེ་
འབར་བ་ཙམ་གདལ། གཞན་སྤྱག་བསྐལ་འདི་འདྲ་ཐོག་ཏུ་མ་བབ་པ་དང་།
འཆི་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་མ་དན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིད་ཆོས་ཀྱིས་
ཆོག་པར་གདལ་སྟེ། བདག་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྐྱབ་པ་
བྱེད་སྟམ་པ་རྒྱེན་འདི་དག་གིས་བསྐྱལ་ཞིང་དོན་འདི་རྣམས་ལགས་བྱས་
མཆི་མ་འབྲུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྐྱ་འདི་བྲངས་"སོ"། །སྦྱོས་མཆོག་མར་
པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྤྱང་མངོན་ཞེན་སྟོག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཁྱེ་མ་
ཁྱེ་མ་ཁྱེ་རུད་ཁྱེ་རུད་ཨང་། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྟོ་གཏད་བྱེད་པ་
རྣམས། །བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་ཡི་ཐུག་ཡང་ཡང་ལྷང་། །སྦྱད་ཅིང་
སྦྱད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་གཏིང་ནས་འབྲུག། །བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱོར་ཞིང་འཁོར་
བའི་གཏིང་ལ་འཕེན། །འདི་འདྲའི་སྤྱིང་རྒྱང་ལས་ཀྱིས་ཟེན་པ་རྣམས། །ཅུག་
བྱེད་ཅུག་བྱེད་ཆོས་ལས་དག་པ་མེད། །རྗེ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྗེ་
འཆང་། །སྤྱང་རི་ཁྱོད་ཐུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མི་ཏག་སྐྱ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་
ན། །ཤུལ་རིངས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྤྱིང་རྒྱང་ལངས། །ཡུལ་ཡ་མཆོན་ཅན་གྲུང་
ཐང་གི་སྐྱོར་ལུང་ལ། །ཞོར་ལུག་རྣམས་བ་རའི་ཁ་ཟས་རྩ། །དུས་དེང་སང་

འབྲུང་པོས་བདག་ཏུ་བཟུང་། །འདི་ཡང་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་དཔེ། །དཔེ་འདིས་
ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ང་སྐྱབ་པ་བྱེད། །ཆང་མང་ཀ་བཞི་གཏུང་བརྒྱད་དེ། །དུས་
དེང་སང་སང་གའི་ཡ་མགུལ་འདྲ། །མཁར་རྒྱར་བཞི་ལོགས་བརྒྱད་ཅེ་དང་
དགུ། །དུས་དེང་སང་སང་བྱའི་ན་བ་འདྲ། །འདི་ཡང་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་
དཔེ། །དཔེ་འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ང་སྐྱབ་པ་བྱེད། །བཞོས་ཞིང་འོར་མ་གྱ་
གསུམ་དེ། །དུས་དེང་སང་འཇག་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་། །གཉེན་ཉེ་བ་ས་སྐྱུན་རེ་
བ་རྣམས། །དུས་དེང་སང་དག་པོར་དམག་ཏུ་ལངས། །འདི་ཡང་མི་རྟག་སྐྱུ་
མའི་དཔེ། །དཔེ་འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ང་སྐྱབ་པ་བྱེད། །པ་བཟང་མི་ལ་
ཤེས་རྒྱལ་དེ། །དུས་དེང་སང་རྒྱང་བའི་རྗེས་ཀྱང་མེད། །ཨ་མ་མུང་ཆ་དཀར་
རྒྱན་དེ། །དུས་དེང་སང་རུས་ཀྱང་ཁོག་པ་ཞིག །འདི་ཡང་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་
དཔེ། །དཔེ་འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ང་སྐྱབ་པ་བྱེད། །ཁྲ་མཆོད་དགོན་མཆོག་
ལྷ་འབྲུམ་དེ། །དུས་དེང་སང་མི་ཡི་གཡོག་པོ་བྱེད། །དམ་ཆོས་དགོན་
མཆོག་བཅུགས་པ་དེ། །དུས་དེང་སང་བྱ་བྱའི་ཆང་སྐྱན་བྱེད། །འདི་ཡང་མི་
རྟག་སྐྱུ་མའི་དཔེ། །དཔེ་འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ང་སྐྱབ་པ་བྱེད། །ཁྲིམ་
མཆོས་ཨ་ཁུ་གཡུང་རྒྱལ་དེ། །དུས་དེང་སང་སྒང་བའི་དག་དང་སྒོང་། །སྤིང་
མོ་པོ་ཏ་མགོན་སྦྱིད་དེ། །གར་སོང་རྗེས་འགྲོའི་གཏད་སོ་མེད། །འདི་ཡང་མི་
རྟག་སྐྱུ་མའི་དཔེ། །དཔེ་འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་བྱེད། །རྗེ་མི་བསྐྱོད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །སྤང་རི་ཁོད་ཐུབ་པར་བྱིན་བྱིས་ཆོབས། །ཞེས་སྦྱོ་

ཤས་ཀྱི་གདུང་དབྱངས་དེ་རྣམས་སྤངས་པས། ཁོང་དོ་མཚར་ཆེ་ཤིན་ཏུ་
ཡང་བདེན་ཟེར། རྒྱགས་རིང་ནར་ནར་འདུག །ཡུམ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མཆི་
མ་འདོན་ཅིང་མང་དུ་དུ་ཞིང་འདུག །གཞན་ཡང་ངས་ཡུལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་
རྣམས་མཐོང་བས་རྒྱུན་བྱས། སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་དོ་སྐྱོག་མེད་པར་
ཁ་ནས་ཀྱང་མང་དུ་ཤོར། ཞེ་ལ་ཡང་ནར་མར་བཅངས་དོན་ལ་ཡང་སྐྱབ་པ་
མ་བྱས་པའི་འགྲོད་པ་མེད་གསུངས། སྤང་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྤྱིང་
པོ་མེད་པར་གསལ་ཐེབས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡི་དམ་བཅས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་
དུག་པའོ།། །།

བདུན་པ། ཡིངས་མེད་དྲ་རི་ལ་བསྐྱོམས་པ།

བདུན་པ་ནི། ཡང་ངས་ཚུང་བས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐོག་མར་དཀའ་སྤྱད་
དང་སྐྱབ་པ་གནས་གང་དང་གང་དུ་མཛད་ཞུས་པས། དེར་སློབ་དཔོན་གྱི་
སྤྲས་པོས་ཀྱངས་པར་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱབ་རྒྱགས་ཀྱི་རྟེན་མཛོད་ལ། དེད་
རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པར་མཛོད་ཅིག་ཟེར། བྱེ་སྐྱེ་གང་
དང་། ཚུ་སྡོར་བཟང་པོ་བྱིན་རླུང་བ་རྣམས་ཁྱེར་འོངས་ཏེ། དེད་རང་གི་ཁང་
བའི་རྒྱབ་རི་ལ་བྲག་ལྷག་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྐྱོམ་ཞིང་བསྐྱད།
རྒྱགས་ཚུ་རྣམས་ལ་སྤྲིས་སེ་བྱས་པས་ལུས་རླུངས་པལ་ཆེར་བཟད་རུང་
དགེ་སྦྱོར་སྤང་བར་བྱུང་ཞིང་ཁྱ་བ་འགའ་ཐུག། དེ་ནས་རྒྱགས་ཚུ་རྣམས་

རྫོགས་ནས་ཟས་ཡེ་མེད་པ་རང་ལ་ཡུན་རིང་མ་ཚུགས་པས། བསམ་མཐོ་
ཞིག་ལ་སྤེའི་འགྲོག་པ་ལ་ཚུ་སྡོར་བསྐྱངས། མདའི་ཞིང་པ་ལ་རྒྱགས་
བསྐྱངས་ཏེ། འཆོ་བ་གཏའ་མ་ཆད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་བྱེད་དགོས་
སྟུམ། འགྲོག་སྡོང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱ་ཞིག་གི་འགག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཚུ་སྡོར་
གྱི་སྡོང་མོ་ཞུ་བྱས་པས། ཨ་ནེའི་སྤྱ་དང་ཐུག་སྟེ། ཨ་ནེས་ངའོ་ཤེས་ནས།
སྟོང་མི་དགའ་བས་ཐོག་མར་བྱི་རྣམས་བད་བྱང་བ། རྫོང་དང་བེར་ཀས་
བསྐྱངས་པས། ཨ་ནེ་རང་སྤེའི་ཚུགས་ཤིང་ཁྱེར་ནས་པ་བཟང་གི་རྟ་འཛེན་
པོ། ཉེ་ཆར་གྱི་བརྒྱ་འཆོང་པོ། ཡུལ་གྱི་ཕུང་འདྲེ་ཁྱོད་ཅི་ལ་འོངས། པ་བཟང་
ལ་བྱ་ཁྱོད་འདྲ་སྟེ་བ་ཟེར་ཞིང་མང་པོ་དྲིལ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ། ང་ཕྱིར་བློས་པས་
འཆོ་བ་རན་པས་ལུས་སྟོབས་ཉམས་པ་དང་། རྟ་བཞེད་ལ་ཐོགས་ནས་ཀོ་
ཚུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འགྲེལ་ནས་འཆི་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་དུས་ཀྱང་འབར་ཞིང་
འདུག །ངས་ཅི་ལོངས་ཤིག་བྱས་ཏེ། བེར་ཀ་ལ་ལུས་བརྟེན་ནས་ཨ་ནེ་ལ་སྐྱ་
འདི་སྐྱངས་སོ། །

པ་ཐིན་ཅན་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཡུལ་ངན་རྩ་ཡི་ཀོ་རོན་
ན། །གཉེན་བཤེས་དགྲར་ལངས་གྱི་མ་བྱ་གསུམ། །སྤན་ཕུང་བེར་ཀས་
གཏོར་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཨ་ཁུ་ཨ་ནེས་ཨེ་བཏང་སོམས། །ང་སྤྱང་པོ་ས་མཐར་
འབྲམས་གྱི་བར། །ཨ་མ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལོངས་གྱིར་ཤི། །སྤིང་མོ་སྟོ་གོས་སྤྱང་
ཕྱིར་འབྲུ། །ངས་མ་སྤིང་གི་གདུང་སེམས་མ་ཆོད་པས། །པ་ཡུལ་བཙོན་

རར་སྒྲེབས་པའི་ཆེ། །བཅེ་བའི་མ་དང་གཏན་བྲལ་བྱུང་། །སྤིང་མོ་སྤྱག་པས་
ས་མཐར་འབྱུང་། །ང་སྒྲོ་ཤས་སྤྱིང་རྒྱུང་ཁོང་ནས་ལངས། །དེད་མ་བྱ་གསུམ་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི། །ཁྱེད་གཉེན་བཤེས་བགྲོས་ནས་མ་བཅོལ་
ལམ། །བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེས། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
གསལ་འདེབས་བྱུང་། །དྲིན་ཅན་མར་པའི་གདམས་ངག་རྣམས། །སྒྲོས་མེད་
རི་ལ་བསྐྱེམས་པའི་ཆེ། །སྐྱུ་མ་ལུས་གྱི་ཕུང་པོ་ལ། །ཟས་མེད་སྤོང་དུ་འོངས་
པའི་ཆེ། །འབྲུ་ཆེ་ཟད་གྲོག་མོའི་ཆང་སྒྲོ་བཞིན། །བདག་ཀྱང་ཨ་ནེའི་སྒྲོ་བྱང་
སྒྲེབ། །གཙན་གཟན་བྱི་ཡི་པོ་ཉ་བཀྱ། །སྒྲོབས་མེད་ལུས་གྱིས་གཡུལ་ངོ་
སྤྲ། །དྲག་སྒྲགས་ཆིག་ངན་དམོད་པ་ཡིས། །སྒྲོ་ཡི་ཐུག་ཁོང་གཟེར་གཏིང་
ནས་བསྒྲོངས། །ཚུགས་ཤིང་བེར་ཀའི་མཆོན་ཆར་གྱིས། །བདག་ལུས་
ཐུག་རྩ་ན་ཆས་བཀང་། །རིན་ཆེན་སྒོག་དང་དོ་བྲལ་བྱུང་། །ཞེ་སྤང་སྤང་
བར་ང་རིགས་ཀྱང་། །ངས་ནི་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ། །ཨ་ནེ་ཞེ་སྤང་མཆེ་
བར། །སྐྱབ་རྒྱགས་འཆོ་བའི་སྤོང་མོ་ལྷ། །བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་མངའ་བདག་
མར་པ་རྗེ། །འབངས་ཞེ་སྤང་ཞེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

ཞེས་དུ་ངག་གིས་སྐྱུ་མ་དབྱངས་དེ་སྤངས་པས། །ཨ་ནེའི་བྱི་བཞིན་བྱ་
མོ་ཞེག་འདུག་པ་དེ་མཆེ་མ་ནར་བྱུང་བ་དང་། །ཨ་ནེ་ཡང་སྤྱིངས་ནས་གཉི་
ག་ནང་དུ་སོང་སྟེ། མར་རིལ་“གཅིག”དང་བྱད་བྱེ་རུལ་བ་མཆོན་པ་ཞེག་

བྱ་མོ་དེ་ལ་བསྐྱར་བྱུང་། སྤྱ་གཞན་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ས་པས། ངས་ངོ་ཤེས་པ་
ནི་མི་འདུག །ཁོང་ཚོས་ང་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། བལྟ་ནན་ཆེ་བ་རེ་བྱས་ནས་
བསོད་སྟོམས་བྲག་པ་རེ་བྱིན་བྱུང་བ་རྣམས་ཁྱེད་འོངས་ནས། ཨ་ནེའི་བྱེད་
ལུགས་དེས་ཨ་ཁུ་ཡང་གོ་བས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལའང་མི་འགོ་དགོས་སྟམ་བྱུང་
སྟེ། ཅུ་ཕུའི་ཞིང་པ་རྣམས་ལ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱར་ས་པས། ཨ་ཁུ་སྤར་གྱི་
ཁང་གཞིས་འཕོས་པའི་སྒོར་སྟེབ་པས་ཨ་ཁུས་ཤེས་ནས། རོ་ལྟར་གས་
བྱུང་ཁྱོད་ཀ་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཟེར་གསོད་དོ་འཕངས་པ་ཕོག་ཆད་པ་བྱུང་
ངས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས་བློས་བྱིན་པས། སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་འབྱུང་གྱི་དོ་མང་པོ་
འཕངས་བྱུང་། ང་དེ་ནས་ཀྱང་བློས་པས། མདའ་གཞུ་ཁྱེད་ནས་བྱིར་ཐོན་
བྱུང་སྟེ། བརྒྱ་འཆོང་པོ། ཀྱང་འབྲེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་འདི་ཕུང་དུ་མ་བཅུག་
གས། ཡུལ་པ་རྣམས་དགྲ་ལག་ཏུ་རྒྱག་ཡོད་དོ། ལྷུང་དུ་ཐོན་ཤོག་ཅིག་ཟེར་
ཞིང་མདའ་རྒྱག་ཏུ་བྱུང་། དེར་ཡུལ་པའི་ཕོ་གཞོན་འགས་ཀྱང་དོ་བ་རེ་ཅམ་
འཕངས་བྱུང་བ་ལ། ངས་ཀྱང་སྤར་མཐུ་བཏང་བའི་གཞོང་གིས་གང་མིན་
བྱུང་གིས་དོགས་ནས་མཐུས་སྤྲིགས་མོ་བྱེད་སྟམ། བ་བཀའ་བརྒྱད་སྟེ་མ།
ཁྱེད་འཕུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་དགྲ་བྱུང་ངོ་།
རམ་མདའ་ལོག་ཅིག །ང་ཤི་བྱུང་ཆོས་སྒྱུར་ལ་འཆི་རྒྱ་མེད་དོ་བྱས་པས།
ཁོང་རྣམས་འཛིགས་ནས་ཀུན་གྱིས་ཨ་ཁུ་བཟུང་། དེད་རང་ལ་དཀར་མི་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོམས་བྱས། དོ་བརྟེན་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་གསོལ་བྱས།

ཨ་ཁུས་ནི་བསོད་སྟོམས་ཡང་སྟེར་མ་ཉན། གཞན་ཡུལ་བ་སྤྱིས་བསོད་
སྟོམས་དག་པ་རེ་བྱིན་བྱུང་བ་ནམས་ཁྱིལ་ཏེ། ད་ཡུལ་འདིར་བསྐྱད་རུང་
ཁོང་ཚོའི་ཞེ་སྤང་སོག་པར་འདུག་པས། འགྲོ་དགོས་སྟམ་པ་ལ། དེ་རུབ་མི་
ལམ་དུ་སྤར་གྱི་གནས་དེ་ཀར་ཞག་ཤས་བསྐྱད་ན་བཟང་བའི་བརྟེན་གྱི་བྱུང་
སྟེ་ཞག་འགའ་དེ་ཀར་བསྐྱད་པས་མངེས་སེས་ཚོར་ནས། ཟས་ཆང་བཟང་
པོ་ཁྱིལ་ཏེ་འཕྱད་དུ་བྱུང་བས། འཆང་ནས་མང་པོ་དུ་ཞིང་འདུག །ཨ་མ་ཤི་
ཚུལ་དང་སྤིང་མོ་འབྱར་ཚུལ་བཤད་བྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ང་
རང་ཡང་མཆི་མ་མང་པོ་ཤོད། ངས་མོ་ལ་ཁྱོད་ད་དུང་བྲིམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་བྱི་
ཐག་རིང་བྱས་པས། མོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིང་ལ་འཛིགས་ནས་དགོས་
ཟེར་བ་ཡང་མ་བྱུང་། བྱུང་ཡང་འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ཁྱོད་ཆོས་མཛད་པ་ངོ་
མཆར་ཆེ། ད་ཞིང་ཁང་ནམས་རི་ལྟར་བྱེད་ཟེར་བས། ངས་མོའི་བསམ་པ་
གོ་སྟེ། ང་བྲིམ་ཐབ་ལ་མ་སྦྱར་བ་འདི། སྦྱ་སྦྱར་མར་པའི་བཀའ་ངེན་ཡིན།
ཆོས་སྤྱོད་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཆོག །འཛིག་ཏེན་སྤྱོད་ནས་
ནས་མོ་རང་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་གཏམ་ཞིག་དགོས་སྟམ། སྤིང་མོ་དང་ཕྱད་ན་
མོ་ལ་སྟེ། དེ་བར་ཞིང་ཁྱོད་རང་ཐོབ། སྤིང་མོ་ཤི་བར་ཐག་ཆོད་ན་ཞིང་
ཁང་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་རང་བྲིང་བྱས་པས། ཁྱོད་རང་ལ་མི་དགོས་པ་ལགས་
སམ་ཟེར་བས། ང་སྟོ་དཀའ་ཐུབ་དང་བྱ་འཆོལ་གྱི་ཆོལ་བྱེད་པས་ཞིང་གི་
དགོས་པ་མེད། གནས་མི་མེད་ཀྱི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྤོང་པས་ཁང་བས་དགོས་

བ་མེད། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དབང་རུང་འཆི་ཆོ་བཞག་དགོས་འདུག་པས། ད་
ལྟ་ནས་སྒོས་བཏང་ན་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་པར་འོང་བ་འདུག །དེས་ན་སྤྱོད་
བ་མི་ཀུན་དང་རྒྱབ་ལོག་བྱེད་པས་དང་ལ་མི་མ་རེ་ཞིག་བྱས་པས། མོ་ན་
རེ་འོ་ན་བྱེད་ཆོས་པ་ཀུན་དང་ཡང་རྒྱབ་ལོག་མཛད་དམ་ཟེར་བ་ལ། དང་པོ་
བསམ་པ་འདིག་ཏེན་གྱི་ཆེ་ཐབས་ཁོང་དུ་བཅུག་ནས། སྦྱོར་བ་པོ་ཉི་ལགའི་
ཆོག་བཤད་བསྐྱབས་ཏེ། ད་ལྟའི་བསམ་པ་རང་སྤྱོད་ས་རྒྱལ་ན་དགའ་ཞིང་།
གཞན་སྤྱོད་ས་འཕམ་ན་དགའ་བ་ཁོང་དུ་འཆངས་པའི་སྦྱོར་བ་ནོར་ཅི་
གསོག་དང་སྟན་གྲགས་ཅི་ཐོབ་བྱེད་པའི་ཆོས་པར་མིང་བཏགས་ནས་གོས་
སེར་པོ་གྲོན་བ་ཅམ་པ་འདི་ཀུན་དང་རྒྱབ་ལོག་ཡིན་ཡང་ཡིན། བྱེད་ཀྱང་
བྱེད། དེ་མིན་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཆ་ལུགས་སུ་སྒྲུང་རུང་།
བསམ་སྦྱོར་གོང་ལྟར་མེད་ན་དོན་ལ་མ་ཐུན་པས་རྒྱབ་ལོག་མི་ཤེས། ང་
དང་དོན་མི་མ་ཐུན་ན་རྒྱབ་ལོག་རང་ཡིན་བྱས་པས། འོ་ན་བྱེད་གྱི་ཆ་
ལུགས་སྒྲུང་པོ་བས་ངན་པ་འདི་འདྲའི་ཆོས་པ་སྤྱར་མ་མཐོང་། འདི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་གང་གི་ཆ་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བས། འདི་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་རབ་
ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་ཕྱིར་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐེག་པའི་ཆ་ལུགས་ཡིན་བྱས་པས། མོ་ན་རེ་བྱེད་དང་ཁོང་ཆོའི་ཆ་ལུགས་
དང་སྤྱོད་པ་ཀུན་བྱེད་རང་ཟེར་བ་བཞིན་རྒྱབ་ལོག་རང་དུ་འདུག་པས་གང་
རུང་ཞིག་ཆོས་མིན་པ་འདྲ། ཡིན་པ་མཉམ་པོ་ལ་ཁོ་ཆོའི་དེ་དགའ་བར་

འདུག་ཟེར་བ་ལ། ངས་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པ་དགའ་བའི་ཆོས་པ་དེ་ལ་ང་མི་
དགལ། ང་དང་དོན་མཐུན་པའི་ཆོས་པ་ན་བཟའ་དུར་སྤྲིག་གསོལ་བ་རྣམས་
ལའང་། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་བག་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་འདྲ། མེད་རུང་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ལྷུང་མི་ལྷུང་ལ་བྱུང་བར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ་དེ་
ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གོ་དེ་བས་ཁྱོད་རང་ཡང་རྒྱས་ན་ཆོས་ཀྱིས། མི་རྒྱས་ན་ཁང་
ཞིང་བྱིར་ལུགས་སྤར་ལྟར་གྱིས་ལ་སོང་བྱས་པས། མོ་ན་དེ། ང་ལ་བྱུང་གི་
ཁང་ཞིང་མི་དགོས། སྤིང་མོ་ལ་བྱིན་མཛོད། ཆོས་ཤིག་བྱེད་དེ། བྱེད་གི་
འདི་འདྲ་མི་རྒྱས་པར་གདའ་ཟེར་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཨ་ནེས་ང་ཁང་ཞིང་ལ་གཅིགས་མེད་པ་ཐོས་ནས། ཞག་འགའ་
སོང་བ་དང་། ཨ་ནེའི་བསམ་བ་ལ། ཁོ་སྤྲོ་མའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་ཟེར་བས་
ཞིང་འདི་ཨེ་ཁྱུགས་ལྟ་སྟུལ། ངའི་སར་རྩམ་ཆང་ཆུ་སྟོར་མཆོན་པ་ཞིག་བྱིར་
ནས་བྱུང་སྟེ། ཁ་སང་ངས་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་སྟེ། ཆ་བོ་ཆོས་པ་
ཡིན་པས་བཟོད་པར་མཛོད། ད་ཨ་ནེས་བྱེད་རང་གི་ཞིང་བཏབ་ནས་
རྒྱགས་སྤྱུལ་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་ཨ་ནེས་སྒྲ་བ་རེ་ལ་ནས་ཁལ་རེའི་ཕྱེ་སྤྱོལ། དེ་
ལྟག་རྣམས་ཨ་ནེ་བྱིར་ལ་ཞིང་ཐོབ་ཅིག་བྱས་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་ཟེར། རྒྲ་བ་
གཉིས་ཅམ་ཆོད་དོན་བཞིན་བསྐྱུལ། དེ་ནས་ལན་ཅིག་ཨ་ནེ་བྱུང་ནས། མི་
རྣམས་ན་རེ་ཞིང་བཏབ་ན་ཆ་བོའི་ཆོས་སྤྱོད་གིས་མཐུ་བྱེད་ཟེར་རྟེ། མཐུ་
རང་མི་བྱེད་ལས་ཆེ་ཟེར་བས། མཐུ་ཅི་ལ་བྱེད། དགོ་བ་འོང་བས་ཨ་ནེ་རང་

ཞིང་ཐོབ་ལ་རྒྱགས་སྐྱོལ་ཅིག་བྲས་པས། འོན་ཆ་བོ་ལ་ནི་བྲད་མེད། ཨ་ནེ་
སྐྱོ་བདེ་བ་འདུག་པས། ཆ་བོས་མནའ་ཞིག་སྐྱོལ་དང་ཟེར་བ་ལ། འདི་ལ་
བསམ་སྒྲུབ་ཅི་ཡོད་མི་ཤེས་པར་འདུག་སྟེ། མི་དགའ་བ་ཡང་ཆོས་ཡིན་སྟུང་
མནའ་བསྐྱལ་བས་དགའ་སྟེ་ལོག་སོང་། དེ་ནས་ངས་སྟོང་རུས་བསྐྱེད་ནས་
བསྒྲོམས་རུང་ལུས་ལ་བདེ་བོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅམ་སྐྱེར་མ་འདོད་པར་ད་ཅི་
དག་སྟུང་ཞིང་ཡོད་པའི་ཆོ། རུབ་གཅིག་གི་མི་ལམ་ན་ཞིང་ཐ་བ་ཞིག་ཆོས་
པས་སྤྲུགས་མ་མེད་པར་ད་བཞག་གམ་སྟུང་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་མར་པ་ནམ་
མཁར་བྱོན་ནས། རུ་སྟོང་རུས་དང་བཙོན་འབྲས་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤིག །ཐ་
བ་སྤྲུལ་མེད་ནས་འོང་གིས་གསུང་ཞིང་། མར་པས་སྤྲུ་བྲིད་ནས་ཆོས་
པས། འདུར་མེད་དེ་ལོ་ཏོག་བཟང་པོ་སྐྱེས་པ་མིས་པས། གཉིད་སད་པ་དང་
སེམས་དགའ་བ་ཞིག་བྱང་བ་ལ། མི་ལམ་བག་ཆགས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྐྱུན་པོ་
ནམས་ཀྱང་བདེན་ཆེར་མི་འདྲིན་ན། སྐྱུན་པོ་བས་ཀྱང་ང་སྐྱུན་ནམ་སྟུང་པ་
བྱང་། འོན་ཀྱང་སྟོང་རུས་བྲས་བསྒྲོམས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱགས་སུ་
འདུག་སྟུང་དགའ་བ་ཞིན་མི་ལམ་གྱི་དོན་གསལ་འདེབས་པའི་སྐྱེ་འདི་
སྤངས་སོ། །

རྗེ་བཀའ་ཤིན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱང་རི་བྲིད་ཟེན་པར་བྱིན་
གིས་རྒྱོབས། །གཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ས་ལ། །ལམ་དད་པ་བརྟན་པོའི་ཚུ་
ལུད་སྐྱུར། །སེམས་དགའ་པོ་བྲི་མེད་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ། །གསོལ་འདེབས་

དག་པོའི་གཡུ་འབྲུག་ལྗེར། །བྱིན་རྒྱལ་ས་ཚྭ་མེད་ཀྱི་ཆར་བ་
བབས། །སེམས་ཡིད་གཉིས་མེད་པའི་ཚོན་དོར་ལ། །ཐབས་ཤེས་རབ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམས་གཤོལ་བཏགས། །འབྲུལ་རྟོག་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་
ཡིས། །ཡེངས་པ་མེད་པའི་ཐོང་ཞིག་འཛིན། །བཙོན་འགྲུས་དག་པོའི་ལྷག་
གིས་དས། །ཉོན་མོངས་དུག་ལཱའི་ཐ་བ་སློབ། །རང་རྒྱུད་ངན་པའི་དོབ་
སོལ། །གཡོ་ཐོལ་མེད་པའི་ཡུར་མ་བྱེད། །ལས་འབྲས་བདེན་པའི་སྟེ་མ་
ལ། །རྣམ་ཐར་བཟང་པོའི་བཙས་མ་བར། །གདམས་ངག་བཟང་པོའི་འབྲས་
བྱ་ཡིས། །གཏད་སོ་མེད་པའི་བང་བ་འགོངས། །མཁའ་འགྲོའི་རྫོང་འཐག་
ཟས་ཀྱི་མཆོག། །བདག་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པའི་འཆོ་བ་ཡིན། །མི་ལམ་དོན་གྱི་
གསལ་འདེབས་ཡིན། །ཆོག་ལ་དོན་ཉིད་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །མཆོད་པ་ཅམ་གྱིས་
མི་རྟོགས་པས། །སྤང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་རྣམས། །སྙིང་རུས་བསྐྱེད་ནས་
སྒོམ་པར་བྱ། །དཀའ་ཐུབ་དང་སྙིང་རུས་རྩལ་བསྐྱེད་ནས། །དཀའ་བས་
བསྐྱབས་ན་དཀོན་པའང་འབྲུག། །པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་བྱེད་
རྣམས། །སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་ཤོག། །ཅེས་བརྗོད་ནས། ད་བྲག་
དཀར་རྩ་སོ་ལ་སྒོམ་དུ་འགྲོ་དགོས་སྟམ་ཡོད་པའི་ཆོ། །ཨ་ནེས་ནས་ཁལ་
གསུམ་གྱི་ཕྱེ། ཐུལ་གོག་གཅིག། །རས་བཟང་པོ་གོས་ལྗང་གཅིག། །མར་
ཆོལ་འདྲེས་པའི་རྒྱ་སྒྲོར་རྣམས་བྱེད་བྱང་སྟེ། །འདི་རྣམས་ཆ་བོའི་ཞིང་
བཙོངས་པའི་རིན་ཡིན་པས་བྱེད་ལ་ངའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་། །རྣ་བས་མི་

ཐོས་པའི་ཡུལ་སྟོགས་ཤིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་གིས། དེ་མིན་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་
ང་ལ་དང་པོ་ཐོས་པ་དགས་སྟུག་དེ་བཏང་ཉིང་། ད་ཡང་བྲིད་གི་བསྟེན་ཅི་
བྱས་ནས། ཡུལ་མི་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གསོད་པ་ཡིན་ན། བྲིད་རང་
གཉིས་ཀ་གསོད་གཏོང་བེད་བས། ཆ་བོ་རང་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒོས་པ་ལེགས་
བར་འདུག། ཁྱིམ་ཀྱང་མི་འགྲོ་ན་ང་གསོད་དོན་མེད། ཆ་བོ་རང་གསོད་མི་
གསོད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་འདུག་གོ་བེད་བྱུང་བས། ངའི་བསམ་པ་ལ། ཡུལ་མིས་
དེ་ལྟར་མི་ལ་བ་པ་ངས་གོ་ ང་ཆོས་བཞིན་མི་བྱེད་ན་སྦྱིར་གྱིས་ཞིང་སྟོགས་
པ་ལ་མ་སྦྱ་མི་བྱེད་པའི་མནའ་བསྐྱལ་བ་མེད། བྲིད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་
མནའ་མི་ལས་སྦྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རྒྱུ་མཐེལ་སེར་ལོག་གཏོང་བ་ལ་
ཆོགས་མེད་དེ་དང་དེ་ལྟར་མི་བྱེད། ཞེ་སྤང་སྦྱེ་ཡུལ་མེད་པའི་བཟོད་པ་སྦྱ་
ལ་བསྟོམ། ང་རང་དོ་རྒྱབ་ཤི་ན་ཞིང་གིས་མི་ཆད་འདི་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཅི་
བྱེད། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་བཟོད་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་སྟོམ་པའི་ཉེན་ཨ་ནེ་ཡིན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བ་ཡང་ཨ་ཁུ་
དང་ཨ་ནེའི་བློ་ཡིན། བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བློན་ལན་དུ་བྱི་མ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལས་ཉག་ཏུ་འདེབས། ཆོ་འདིར་ཞིང་དུ་མ་བཟད་ཁང་བ་
ཡང་བྱིན་པས་ཆོག་སྟམ་པ་བྱུང་བ་ལྟར། ཨ་ནེ་ལ་ཡང་གོ་བར་ལབས་ཏེ། ང་
བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པ་ལ་སྦྱ་མའི་གདམས་ངག་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་
པས། ཞིང་དུ་མ་བཟད་ཁང་བ་ཡང་ཨ་ནེ་བྲིར་ཅིག་བྱས་སྟེ་འདི་སྦངས་སོ། །

རྩེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་འདྲིན་རི་ཁྲོད་འགྲིམ། །སྤྱང་པོའི་སྦྱིད་སྤྱུག་ཁྲིད་རང་
 ཞེས། །འཛིག་རྟེན་འཁོར་བ་ལས་གྲིས་དུག། །འབགས་ན་ཐར་བའི་སློག་ཅ་
 གཙོད། །སྦྱེ་པོའི་སོ་ནམ་སྤྲིག་པའི་ལས། །སྦྱུད་ན་ངན་སོང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 སྦྱོང་། །ཉི་དུའི་གདུང་སེམས་བདུད་གྱི་མཁར། །བརྩིགས་ན་མེ་འོབས་གྲིས་
 བང་དུ་ཚུད། །ཟས་ཤོར་གྱི་གསོག་འཛིག་མི་ཡི་ཁོར། །བསགས་ཆད་དག་
 པོའི་རྒྱགས་སྤྲེ་ཡིན། །སྦྱིད་འདོད་གྱི་ར་ཆང་བཅན་དུག་གི་ཚུ། །འཐུངས་ན་
 ཐར་བའི་སློག་ཅ་གཙོད། །ཨ་ཞེའི་ཞིང་རིན་སེར་སྤྲིའི་རྩས། །ཐོས་ན་ཡི་
 དུགས་གྱི་གནས་སུ་སྦྱེ། །ཨ་ཞེའི་ཁ་ཏ་ཞེ་སྤང་གི་ཆོག། །ལབ་ན་བདག་
 གཞན་གཉིས་སྤང་འོང་། །བདག་གི་ཞིང་ཁང་ཐམས་ཅད་ནི། །ཨ་ཞེ་སྤྲེར་ལ་
 དགའ་བར་གྲིས། །མི་ཁ་ཆོས་གྲིས་སངས་བ་ཡིན། །ལྟ་ཁ་སྦྱིང་པོས་
 བསྐྱབས་བ་ཡིན། །འདྲེ་ཁ་སྦྱིང་རྩེས་གཞོན་བ་ཡིན། །ཉེས་ཁ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་
 བ་ཡིན། །རང་ཁ་གྲེན་ལ་ལྟ་བ་ཡིན། །རྩེ་མི་བསྦྱོད་གྱི་རོ་པོ་སྦྱ་འིན་
 ཅན། །སྤྱང་རི་ཁྲོད་སྤྱུག་པར་གྲེན་གྲིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པའི་སྤྱུ་སྤངས་པས།
 ཨ་ཞེ་ན་རེ་ཆོས་བ་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཆ་པོ་འདི་འདྲ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དགའ་རབ་
 ཡིན་ཟེར། དགའ་ནས་སོང་། དེ་ནས་རྒྱེན་དེས་བསྐྱལ་བས་སྦྱོ་གས་བྲག་པོ་
 རང་ཞིག་བྱང་། ཞིང་ཁང་གི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པས་སྒྲོ་བདེ་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་བས།
 ང་དང་པོའི་དམ་བཅའ་ལྟར་བྲག་དཀར་ཏྲ་སོ་ལ་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ་སྤྲོམ་བ་ཤིང་།
 སྤྱུག་པ་དེར་མཉམ་གཞག་གི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱང་ཚུགས་པས་རྒྱང་ཚུགས་

ཕྱག་ཏུ་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་“ནངས་”པར་ཞིང་རིན་གྱི་ཆས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྟག་
ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་སྟེར་ཏེ། མི་སྲུང་གྲང་མ་ཆོར་བར་སྟོག་དཀར་ཏྲ་
སོར་སྤྱོད་ནས། ཏྲ་སོ་ན་ཕྱག་པ་སྦྱིད་པོ་རང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་བསྟན།
སྟོམ་སྟན་སྟ་བའི་འབོལ་ཆུང་ཞིག་བཤམས་ཏེ་གནས་མལ་བ་བྱུང་ནས།
གོང་ཡུལ་དུ་མི་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་པ་ནི། བདག་ཉམས་ཏྲོགས་སྟང་
པར་ཅན་ཅིག་མ་སྦྱིས་ཀྱི་བར་དུ་རི་ཁོད་འདིར་སྟོགས་གིར་ཉི་རུང་དང་
ཟས་དང་གཤེན་ཟས་ཀྱི་ཐལ་བ་འགམ་སྟེར་མི་འབབ། འབྲུགས་གིར་ཉི་
རུང་གོས་སྟེར་མི་འབབ། སྦྱོ་གིར་ཉི་རུང་འདྲུ་འཇི་དང་གཡེང་བའི་ལས་མི་
བྱེད། ན་སྟེ་ཉི་རུང་སྟན་བྱན་ཅིག་གི་སྟེར་ཡང་མི་འབབ། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་
སྦྱབ་སྟེར་ལུས་གྲུལ་བ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྟོ་གསུམ་ཡེངས་མེད་དུ་
སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པོ། །བདག་གིས་དམ་བཅའ་འདི་རྣམས་འགྲུབ་པར་སྒྲ་
མ་ཡི་དམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་ཉིག། བཤམས་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་
འཕྲིན་ལས་སྦྱབས་ཉིག། གཤམ་ཏེ་དམ་བཅའ་འདི་རྣམས་ལས་འགལ་ན་སྦྱབ་
པ་མ་བྱེད་པའི་མི་ལུས་པས་ཉི་བ་སྦྱིད་པས། དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོས་དམ་
བཅའ་ལས་འགལ་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་སྟོག་ཆོད་ཅིག། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟེ་མ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་ནས། སྦྱབ་པ་བྱེད་ཀྱས་པའི་མི་ལུས་སུ་སྦྱོ་

བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས་ཤིག །ཅེས་དམ་བཅས་ནས་དམ་བཅའ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
ལྷ་འདི་སྒྲངས་སོ། །

རྩེ་རྒྱ་རོའི་བྱ་རྒྱད་ཐར་པའི་ལམ། །སྤང་རི་ཁྲོད་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་
ཆོ་བས། །བདུད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཡེང་བས་མི་གཡེང་བར། །སྒྲོམ་མཉམ་
གཞག་གི་བསམ་གཏན་འཕེལ་བར་ཤོག །ཞི་གནས་གྱི་རྩིང་ལ་མི་ཞེན་
པར། །ལྷག་མཐོང་གི་མེ་ཏོག་འབྱུངས་པར་ཤོག །སྒྲོས་བཅས་གྱི་ཅ་བ་ཅོ་བ་
མི་ལྡང་བར། །སྒྲོས་མེད་གྱི་ལོ་འདབ་རྒྱས་པར་ཤོག །སྤྱབ་ཁང་དུ་ཡིད་
གཉིས་མི་སྤྱེ་བར། །ཉམས་རྟོགས་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་ཤོག །བདུད་
རིགས་གྱི་བར་གཅོད་མི་རྒྱས་པར། །རང་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་འཛོངས་
པར་ཤོག །ཐབས་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་སྤྱེ་བར། །པ་རྩེས་བྱ་ཡིས་ཟེན་པར་
ཤོག །རྩེ་མི་བསྐྱོད་གྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །སྤང་རི་ཁྲོད་ཟེན་པར་བྱིན་
གྱིས་ཆོ་བས། །ཞེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ནས་འཆོ་བ་སྤྱེའི་དྲི་མ་ཡོད་ཅམ་གྱི་
སྒྲོ་ཆལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲོམས་པས། །སེམས་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གདེང་ཞིག་ཐོབ་
རུང་། །ལུས་སྒྲོ་བས་ཤོར་བས་རྒྱུང་མ་འཆུན་པར། །ལུས་ལ་བདེ་བློད་ཡེ་མ་
རྒྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་གང་བར་རྒྱུང་སྟེ། །སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་
པས། །རྒྱབ་གཅིག་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྤང་ལ། །སྒྲ་མ་མར་པས་བཏང་བ་
ཡིན་ཟེར། །བྱད་མེད་མང་པོས་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བཟང་པོ་བསྒྲོར་ཏེ། །ཁོ་
དེ་མི་ལ་རས་པ་བདེ་བློད་མ་སྤྱེས་ན་མར་པའི་ཞལ་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་

གཞུན་ཐབས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་ཟེར་འབྲུལ་འཁོར་བསྟན་སོང་བ་ལྟར། མེ་
ཐབ་དྲུག་ཆིངས་ཙོག་ཕྱའི་གནད་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་བཅུལ། རྒྱ་མདུད་
ཆིངས་སྟོག་ཙོག་རྒྱུང་གི་གནད་གྱིས་ངག་གི་གྲིམས་ཆ་བཅུལ། སྤྱལ་མདུད་
ཆིངས་རང་གྲོལ་གྱི་གནད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་བཅུལ་ཞིང་བསྟོམས་
བས། ལུས་ལ་བདེ་དོད་དགའ་རབ་སྦྱེས།

དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་ཆེ། ཁམས་སངས་ལ་འགྲོ་སྤྱང་འདོད་
བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་འགྲོ་བྲལ་ས་བས། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་ཏུར་བྱ་ནས།
རང་ལ་ལྷག་འདེབས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་བྲངས་སོ། །

དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་མར་པའི་སྤྱ། །སྤྱང་རི་ཁྲོད་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱོབས། །པོ་མཆར་པོ་མི་ལ་རས་པ་ཁྲོད། །གྲོས་རབ་གཏམ་རང་ལ་པན་
པའི་དབྱངས། །གྲོགས་གཏམ་སྟན་འཆད་པའི་མི་དང་བྲལ། །ལྟད་མོ་ལྟ་
འདོད་ཀྱི་ལུང་བ་སྟོངས། །སྤྱོ་བ་སངས་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུན་མེད། །སེམས་
མ་སྤྱོ་མ་སྤྱོ་རང་སར་ཞོག །སྤྱོས་ན་མི་དགེ་སྤྱོ་ཆོགས་བྱ། །མ་ཡེངས་མ་
ཡེངས་བྱ་བ་བསྟེན། །ཡེངས་ན་དགེ་སྤྱོར་རྒྱུང་ལ་འཆོར། །མ་འགྲོ་མ་འགྲོ་
ཉལ་ས་གཞོན། །བྱིན་ན་རྒྱུང་བ་དོ་ལ་ཐོགས། །མ་གསང་མ་གསང་མགོ་བོ་
ཁྱུག །གསངས་ན་དོན་མེད་ཕྱལ་བར་འགྲོ། །མ་ཉལ་མ་ཉལ་དགེ་སྤྱོར་
མཛོད། །ཉལ་ན་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྡས་ཞོན། །ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ལྷག་
བཏབ་ནས་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་བསྟོམས་བས། དགེ་སྤྱོར་འཕེལ་པོ་རང་དེ་

ལོ་གསུམ་ལྷག་པར་བྱང་། དེ་ནས་ལོ་རེ་ལ་སྤེལ་ལ་རེ་འཛིན་མེད་གས་གཏང་
ཡོད་པ་ཟད་ནས་འཆོ་བའི་རྒྱན་ཡེ་མེད་པ་རང་བྱས་ན། རྟོག་གི་བར་ཆད་
དུ་འགྲོ་བར་འདུག །འཛིན་ཉེན་པ་རྣམས་གསེར་ཞོ་དོ་རྟེན་ན་དགའ་ཞིང་
སྟོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཅིས་བཏང་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་ལུས་དང་
བྲལ་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་སྤྱར་བྱར་བཀའ་བ་བས་
ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྤྱབ་པའི་ལུས་འདི་གཅེས། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་
འགལ་བ་ལས་ནི་སྤྱབ་པ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་ཤི་བ་རུང་དེ་ཅི་བྲག་གམ་སྟམ་པ་དང་།
གྲོང་ཡུལ་དུ་འབབ་པ་ནི་མིན། ཆོས་ཕྱིར་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་ཡང་མི་
འགལ། དཀའ་སྤྱབ་གྱིས་ཟས་ཤིག་འཆོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་སྟུག། བྲག་དཀའ་
གྱི་མདུན་ན་པར་ཕྱིན་པས་དེ་ན་ཉི་མ་ངོ་བ་ཆུ་བཟང་བ། ཟླ་མང་པོ་སྤྱིས་བ།
མཐོང་ཡེལ་ཆེ་བའི་གནས་དང་བ་སྟོ་མོ་རང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་འཕོས་ཏེ།
ཟ་རང་ལ་བཞེན་ནས་བསྤྱབ་པ་བྱེད་ཅིང་བསྐྱད་པས། ཕྱི་ན་གོས་དང་། རང་
ན་འཆོ་བ་སྤེད་དང་བཅུད་ཡེ་མེད་པའི་སྟབས་གྱིས། ལུས་ཀྱང་རུས་ལྟར་སོང་
བ་ཟའི་མདོག་འདྲ་བ་ལ། སྤྱ་སྟོ་ཞོ་ལེ་བ་བྱང་བའི་ཆེ། ལྷ་མས་གནང་བའི་བེ་
བུམ་དེ་ལ་བཅང་བ་རེ་བྱས། མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས། ཅི་ཡང་བ་རྒྱ་མེད་པ་
ལ། གསུམ་པ་བདེ་མེར་བ་དང་། སྤྱེགས་པ་ཆེལ་ཆེལ་བ་བྱང་། རྒྱ་བཤེག་
ནས་ལྟ་སྟམ་པ་ལ། ད་དུང་རེ་ཞིག་ལྟ་མ་རན་པའི་བརྟེན་ཞིག་བྱང་ནས་
བཞག །དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ཅུ་ལོ་མ་དང་། གནས་དེར་སྤྱིད་གྲོང་ཆོང་

འདུས་པའི་བྲི་ར་བ་རི་དྲགས་མ་སོད་པ་འགའ་བྱུང་སྟེ། རོག་མར་འབྲེ་འདུག་
ཟེར་བོས་སོང་། མི་དང་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱས་པས། ཡིན་ཡིན་
རང་མི་འབྲས་ལྟ་བུ་རུང་བེད། ཚུར་བྱུང་ནས་ཕྱག་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་
གཡེངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་ཀྱགས་གང་ན་ཡོད། དེད་རྒྱམས་ལ་སྐྱུར་ཐོངས།
ཕྱིས་སྐྱེན་པ་སྐྱར་པོ་སྟེད། མི་གཏོང་ན་གསོད་པ་ཡིན་ཟེར་སྟེགས་སུ་བྱུང་
བ་ལ། ང་ལ་ཟ་མིན་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཡོད་རུང་སྐྱབ་པ་པོ་འདེགས་པའང་
ཡོད་པ་ལ། འཕྲོག་པས་འབྱུང་དོགས་མེད་བྱས་པས། འཕྲོག་བྱས་པ་མིན།
སྐྱབ་པ་པོ་བཏེགས་པས་ཅི་འོང་བེད། བསོད་ནམས་འོང་བྱས་པས། འོ་ན་
འདེགས་ཟེད། པང་དུ་སྐྱངས་ནས་ས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟུན་པས། དཀའ་ཐུབ་
བྱས་པའི་ལུས་ན་ཆས་གང་རུང་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་བྲག་པོ་
སྐྱེས། མཆི་མ་ཤོར་བས། གཅིག་ངན་མི་བྱེད་པར་བསྐྱད་འདུག་པ་དེ་ན་རེ།
ཁོ་རེ་ཆོ། ཁོང་ཆོས་པ་རྒྱལ་དག་ཅིག་ཡིན་པར་འདུག། །དེ་མིན་ནའང་མི་
རིད་པོ་འདི་ལ་དེ་ཚུག་བྱས་པས་པོ་སྐྱེས་པར་མི་འགྲོ། ལུ་ཅག་ལྟོགས་པ་
ཁོང་གིས་ལན་པ་ནི་མིན། དེ་འབྲས་མ་བྱེད་ཟེར་ང་ལ་རྒྱལ་འཕྱོར་པ་ངོ་མཆར་
ཆེ། ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་དཀྱགས་པ་མེད་པས། ཕྱགས་དམ་ཀྱི་སྐྱབས་འོག་
ཏུ་རྒྱག་ཅིག་ཟེར་བ་ལ། གཞན་རྒྱམས་ན་རེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་བཏེག་ཡོད་
པས་དེད་ཆེ་ཡང་རྒྱག་ཅིག་ཟེད། གཅིག་དེ་ན་རེ་འཇུག་ལུགས་མི་འབྲས་བ་
མིན་པ་འཇུག་པ་ཁག་ཐེག་ཟེར་བཞད་གད་ཐེག་གི་སོང་བས། ང་ལ་མ་ཐུ་བྱ་

སྒྲུམ་པ་མེད་རུང་། དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་ཆད་བྱུང་ནས། བྲི་ར་བ་རྣམས་
ལ་དཔོན་པོས་ཆད་པ་བཅད། རྒྱལ་པ་དེ་བསད། མ་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་མ་
གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མིག་བཏོན་འདུག་ཟེར།

དེ་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་བའི་ཆོ། གོས་ཀྱན་ཟད་ནས་ཨ་ནེས་ཞིང་རིན་
ལ་བྱུང་བའི་ཐུལ་གོག་དེའི་ལྷག་རོ་འབྲ་འདུག་པ་དང་། བྱེ་ཟད་པའི་སྐྱེ་དེ་
དང་། རས་གོས་རྣམས་བཅེམས་ནས་གདན་གོས་བྱེད་སྒྲུམ་པ་ལ། རོ་རུབ་
ཤི་ན་འཆོམ་པོས་དོན་མེད་དེ་བས་བསྐྱེམས་དགའ་སྒྲུམ་བོར་ནས། ཐུལ་
གོག་དེ་གདན་གྱི་རྣམ་པར་བཏིང་ནས་སྤྲད་ལ་གང་ཁེབས་བྱས། བྱེ་སྐྱེའི་རེ་
ཆལ་དེས་སྟོད་གཡོགས་བྱས། རས་དེས་གང་མཁོའི་གྲོན་ལྷགས་བྱས་
པས། རས་དེ་ཡི་གྲོན་མི་ཉན་པར་སོང་བའི་ཆོ། ཉ་ཅང་རང་ཡང་སྒྲོས་བཏང་
རྒྱལ་པ་འདུག་འཆོམ་སྒྲུམ་པ་ལ། ཁབ་སྐྱུད་ཀྱང་མ་འབྱོར་བར་རས་དེ་ཁལ་
གསུམ་ངེས་དོག་བྱ་བ། སྟོད་སྤྲད་ཆེད་པ་རྣམས་ལ་ཁལ་བ་རེ་ཡོད་པ་ལ།
ངེས་ཐག་ཆད་པ་མདུད་པ་བོར་ཞིང་མ་བྱུད་པའི་སྐྱེ་རྒྱལ་པ་བཅིངས་ནས་
ཉིན་ཅི་འབྲོལ་བྱས། ཐུལ་གོག་དང་རེ་ཆལ་གྱི་གོས་གདན་གང་འཁེབས་
ཀྱིས་མཆན་ཅི་འབྲོལ་བྱས་བསྐྱེམས་ཤིང་ཡོད་པའི་ཆོ། ལོ་གཅིག་ཙམ་
སོང་བ་དང་། མི་མང་པོའི་སྐྱད་དེ་རི་རི་བྱུང་། བལྟས་པས་བྲི་ར་བ་འགའ་ཤེ་
མང་པོ་བྲིར་ནས་ཐུག་པའི་འགག་ཏུ་སྐྱེབས་བྱུང་བ། ང་མཐོང་བ་དང་འབྲེ་
འདུག་ཟེར་སྲ་མ་རྣམས་བྲོས་སོང་། བྱེ་མ་རྣམས་ན་རེ། ཉིན་པར་འབྲེ་བྱུང་

དོགས་མེད་དགའ་མོ་སྟོས་དང་། ད་དུང་འདུག་གམ་ཟེར། ད་དུང་ཡང་འདུག་
ཟེར་བས། ཁྱི་ར་བ་ཀླན་བ་སྤྱི་ནས་འོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འཛིགས་འདུག་པ་
དང་། ངས་འདྲེ་མིན། རི་འདི་ལ་སྟོམ་པའི་སྟོམ་ཆེན་ཡིན་ཏེ། འཆོ་བ་མེད་
པས་ལུས་འདི་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་བྱས་ལོ་རྒྱས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པས།
བདེན་རྒྱུན་བལྟའོ་ཟེར་ལུག་པའི་ནང་དུ་སོང་བས། ཟླ་མིན་པ་ཅི་ཡང་མི་
འདུག་པ་དང་། ཀུན་དད་པར་གྱུར་ཏེ་ཤ་མང་པོ་དང་རྒྱགས་སྟག་གི་ཕྱེ་
རྣམས་སྤུལ་ནས། འདི་འདྲ་རང་མཛད་པ་ངོ་མཆར་ཆེ། དེད་རྣམས་ཀྱིས་
བསད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡར་འདེན་མཛོད། དེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་སྟོང་མཛོད་ཅིག་ཟེར། ལུས་ལུས་བྱས་ནས་སོང་། དེར་ང་ཡང་མི་ཟས་
ཟ་རྒྱུ་ཡོད་བསམ་དགའ་རུ་ཆོར་བ་བྱུང་སྟེ། ཤ་ཆོད་ཟོས་པས་ལུས་བདེ་
འཁོལ་ལེ་བ་དང་། ཁམས་དྲངས་སིང་བ་དང་། རིག་པ་ངར་ཆེལ་བྱུང་བས་
དགེ་སྦྱོར་ཤེད་ཆེ་ཏིང་སོང་སྟེ། སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་
བཟང་པོ་སྟེས་བྱུང་བས། ཁྱོང་ཡུལ་དུ་ལོངས་སྟོན་ལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྟོན་
ཆེའི་བརྒྱ་འབྲུལ་བས། རི་ཁྲོད་དུ་དགའ་བ་སྟོན་ཆེའི་ཟན་ཆང་རེ་བསོད་
ནམས་ཆེ་བར་འདུག་སྟམ་པ་བྱུང་། ངས་ཤ་རྣམས་བསྐྱིས་ནས་ཟོས་པས།
མཐར་འབྲས་གང་བྱུང་བ་ལ། འབྲུ་བསལ་ནས་ཤ་ཟ་སྟམ་པ་དང་། ང་རང་ལ་
བསོད་ནམས་དང་དབང་རེས་མེད་པ་ཡིན། འབྲུའི་ཟས་སྐྱལ་སྟོགས་པའི་ཟ་
མ་བཟང་པོས་དགོས་པ་མེད་སྟམ་ཤ་འབྲུ་རང་བཟར་བཅུག་ནས། ང་རང་

གིས་ཟླའི་དཀའ་ཐུབ་ཀ་བྱས། ལན་ཅིག་མཆན་མོ་མི་གཅིག་ང་ལ་ཟས་ཉོར་
ཡོད་དུ་རེ་ནས་བྱང་སྟེ། ཐུག་པའི་ནང་ཀྱན་གཡེང་གིན་འདུག་པ་ལ། ང་
དགོད་ཅིག་ཤོར་ཏེ། ངས་ཉིན་མོ་མ་རྙེད་པའི་ས་དེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆན་མོ་
ཨེ་རྙེད་ལྟོས་ཞིག་བྱས་པས། ཁོ་རང་ཡང་དགོད་ཅིང་ཐོན་སོང་། དེ་ནས་
ཡང་ལོ་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་ཆེ། ཅ་ནས་ཀྱི་ཁྱི་ར་བ་རི་དྲགས་མ་སོད་བ་
འགའ་བྱང་སྟེ། ངས་རས་འགའ་ཁལ་གསུམ་དེས་རྟོག་མ་དེ་གྱོན་ནས་
མཉམ་པར་བཞག་ཡོད་པ་ལས། གཞུ་མཆོག་བཙུགས་ནས་འདི་མི་ཡིན་
ནམ་འདྲེ་ཡིན། གཞུགས་བརྟན་ནམ། གོས་སམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་འདྲེ་
ཡིན་པ་འདྲ་ཟེར་བ་ལ། ངས་ཁ་ཆོག་བྱས་ང་ཡིན་དག་མི་ཡིན་བྱས་པས།
ངའི་སོ་ཞོ་ལས་ངོ་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་ཐོས་པ་དགའ་ཡིན་ནམ་ཟེར། ཡིན་བྱས་
པས། འོ་ན་དེ་རིང་དེད་རྣམས་ལ་གྲོ་རེ་སྟོང་། ཉིང་སོར་ཆབ་མི་པམ་བ་སྐྱེལ།
ཁྱོད་དང་པོ་ལན་ཅིག་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་གཏམ་ཞིག་བྱང་ནས་ལོ་མང་དུ་
སོང་། དེ་ནས་ད་བར་འདི་ཀར་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནམ་ཟེར། དེ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
རྣམས་ཟར་རུང་བའི་ཟས་མེད་བྱས་པས། ཁྱོད་རང་གང་ཟ་བ་དེ་སྟོང་དེ་
ཀས་འོང་ཟེར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་རྣམས་མེ་ཐོང་ལ་བྲ་ཆོས་ཞིག་བྱས་པས། མེ་
བཏང་བྲ་བཙོས་ནས་ད་འདི་ལ་འདེབས་པའི་སྟོར་དགོས་ཟེར། སྟོར་ཡོད་ན་
ཟས་བཙུད་དང་མ་བྲལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་དེ་མེད་ནས་ལོ་འགའ་ཐལ་
ལོ་སྟོར་ལ་བྲ་ཐོབ་བྱས་པས། འོ་ན་ཐལ་ཅིག་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་བས།

ཐལ་ཡོད་ན་ཟས་ཅི་དང་མ་བུལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ལོ་ལ་དེ་མེད་ནས་ཀྱང་
ལོ་འགའ་ཐལ་ལོ། །ཐལ་ལ་འང་ཟླ་ག་ཐོབ་བྱས་པས། འོ་ན་ཚུ་ཞིག་མེད་
ཐབས་རང་མི་འདུག་ཟེར་བས། ཚུ་ཡོད་ན་ཟས་རོ་དང་མ་བུལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཁོ་ལོ་ལ་དེ་མེད་ནས་ཀྱང་ལོ་འགའ་ཐལ་ལོ། །ཚུ་ལ་ཡང་ཟླ་ཐོབ་ཅིག་
བྱས་པས། ཁོང་ཆོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོ་གོས་འདི་ལ་གཟུགས་བརྟན་དང་ཁ་
ཐབས་འདི་ལས་བྱུང་དོགས་མི་འདུག །ཕོ་རང་མ་སྐྱེས། མི་གཡོག་བྱས་
རུང་ལྟོ་འགྲངས་ལ་གོས་བྲོ་བ་ཡོད། འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་གཅིག་ལ་ཁྱོད་
ལས་སྤྱག་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བ་མི་འོང་ཟེར་བ་ལ། ངས་ཁོ་རེ་ཆོ་དེ་སྐད་མ་ཟེར་
དང་། ང་མི་ལུས་ལོན་པའི་བྲག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་བྲག་མར་པ་ལོ་རྩེ་ལྟ་
བྱ་དང་མཇལ། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཐོབ་
ནས། དཔེན་པའི་རི་ལ་ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་སྟེ་སྒོམ་ཞིང་ནམ་གཞག་གཏན་
ཀྱི་དོན་བསྐྱབ། ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
དབྱ་ཆེ་འདིར་འཇོམས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་པས། འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་གཅིག་
ལ་ང་བས་ཕོ་སྐྱོད་པ་དང་འདུན་མ་ལེགས་པ་མེད། དེ་བས་ཁྱོད་རང་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་རུང་། སྐྱབ་པ་བྱེད་
པ་དག་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པ་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་དཔྱལ་
བ་གཏིང་ཅི་ཟབ་དང་ཡུན་ཅི་རིང་གི་ཐབས་སུ། སྤྲིག་པ་ལ་བློ་གསོག་འཕུལ་
གསོག་བྱེད་པ་ལས་འདུན་མ་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བ་མི་འོང་། ང་ནམ་སྤྱགས་

བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་དག་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ། འབྲུལ་ལའང་སྒོ་བདེ་བའི་གདེང་འདི་
འབྲུལ་ཡོད་པས། ངའི་སྒྲུ་འདི་ཉོན་ཅིག་བྱས་བདེ་བ་ལྗེས་སྒྲུ་འདི་སྦྱངས་སོ། །

རྗེ་འོན་ཅན་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཆེ་འདི་སྒོ་ཡིས་ཐོངས་པར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །བྲག་དཀར་རྩ་སོ་དབུ་མ་རྫོང་། །དབུ་མ་རྫོང་གི་རྫོང་ཅེ་
ན། །འོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རས་པ་ང་། །སྟོ་གོས་ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་
ནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ། །འོག་ན་སྤྱོད་པའི་འཕོལ་ཆུང་
བདེ། །སྦྱང་ན་བལ་པོའི་ཤིང་རས་བདེ། །ལུས་མཁུང་སྒྲོམ་ཐག་སྒྲོར་གཅིག་
བདེ། །འབྲངས་སྟོགས་སྟོམས་པའི་སྒྲུ་ལུས་བདེ། །སྟོ་རྟོག་ཐོངས་པའི་
སེམས་ཉིད་བདེ། །མི་བདེ་མི་གདའ་བདེ་མོར་གདའ། །བདེ་བདེ་འབྲུ་ཀྱུ་
ཀྱང་མཛོད། །ཆོས་བྱེད་གྱི་སྐལ་བ་མི་ལྡན་ན། །ང་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི། །གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་སྐྱབ་པ་ལ། །གོ་ལོག་གི་སྦྱང་རྗེ་མི་
འཆལ་གྱིས། །ཉི་མ་ཟེར་བྱང་ལ་ལ་སོང་། །བྱིད་རྣམས་རང་རང་གནས་སུ་
སོངས། །ང་ཆེ་བྱང་ནས་འཆི་ཆ་མེད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་
ལ། །གཡངས་གཏམ་ལ་བ་རྩ་ཁོམ་པ་མེད། །དེའི་བྱིར་མཉམ་གཞག་གི་ངང་
དུ་འཛོག། །བྱས་པས་ཁོང་རྣམས་ན་རེ། །བྱིད་རང་དག་བདེ་བདེ་མང་པོ་
འབྲེན་གྱིན་འདུག་སྟེ། །བདེ་ངེས་པ་གེ་བ་བདེ་མོ་ཞིག་འདུག། །ངེད་རྣམས་
ཁྱོད་གྱི་འདི་འབྲུ་བྱེད་པ་རུང་ཡང་མི་རུང་ཟེར་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྐྱུ་རྩ་
རྩ་ན་ལོ་རེ་བཞིན་ཆ་ཆ་འདེབས་པའི་ཆང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ།

དེའི་དུས་སྟེ། ཁྱི་ར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སློན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེབས་ནས། བདེ་བ་
ལྡེའི་དབྱངས་སྒྲངས་པས། དེའི་ས་ན་གེ་ཏ་ཡང་སྒྲོང་མོ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པས་
ཐོས་ཏེ། ཁོང་དེ་སྐད་ཟེར་མཁན་དེ་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་པར་འདུག་ཟུས་
པས། ཁྱི་ར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ན་རེ། ཉེ་ཉེ་མོ་རང་གི་ཇོ་ཇོའི་
བསྟོད་ར་ལ་ཟེར། གཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་རུང་།
ཁྱོད་རང་གི་ཇོ་ཇོ་སྟོགས་གིར་འཆི་རུ་ཆ་བའི་སྒྲུ་ཡིན་ཟེར་བས། གེ་ཏ་ས་ང་
པ་མ་སྒྲུ་མོར་ཤི། གཉིན་དགའ་ལངས། ཇོ་ཇོ་ས་མཐར་འབྲུར་མ་སྐད་པའི་
སྒྲུང་མོ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཆེ་མ་བྱ་མི་དགོས་འདུག་ཟེར་མང་དུ་དུས་པའི་སར་
མཛེས་སེ་བྱུང་ནས། མ་དུ་ཇོ་ཇོ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་འདུག །དང་པོ་ང་དང་
ཡང་སྟངས། ད་ཁྱོད་རང་བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སོང་ལ་ཞེ་འདུག་སྟོལ་
ཤོག །འདུག་ན་རང་རེ་གཉིས་ཀ་འཕྲད་དུ་འགྲོ་བེར་བས་བདེན་སྟུམ། བ་
འབབ་བསྒྲངས་པའི་ཆང་ཐོ་བ་གང་དང་། བྱེད་དང་ཟན་འདྲེས་པ་སྟོད་ཆུང་
ཞིག་འདུག་པ་དེ་གང་ཁྱེར་ནས་བྲག་དཀར་རྩ་སོར་སྟེན་བྱུང་སྟེ། སྟོའི་བྱེ་
ནས་བརྟུས་པས། ང་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས། མིག་གཉིད་དུ་
སྒྲུང་བ། རུས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་དུ་ཐོན་པ། མདོག་སྟོ་ལ་ཤ་རིད་པ། ཤ་
རུས་བྲལ་དུ་ཆ་བའི་པགས་པ་ལ་བ་སྒྲུ་སྟོ་བེང་རེ་བ་སྟེས་པ། སྒྲ་ཡེགས་ལ་
འཛིགས་པ། ཡན་ལག་རྣམས་འཆག་ལ་ཁད་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཐོག་མར་
འདྲེ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟུམ་འཛིགས་པ་ལས། ཇོ་ཇོ་སྟོགས་འཆི་རུ་ཆ་བ་འདུག་

ཟེར་བ་ཐོས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ཏེ། བྲིད་མི་ཡིན་ནམ་འདྲེ་ཡིན་ཟེར། ང་མི་ལ་
ཐོས་པ་དགའ་ཡིན་བྱས་པས་སྐད་ངོ་ཤེས་ཏེ། བླ་དུ་འོངས་ང་ལ་འདུས་
ནས། ཨ་ཇོ་ཨ་ཇོ་ཟེར་བའི་ངང་ནས་ཡུག་གཅིག་བློ་མེད་དུ་བརྒྱལ་
འདུག །ངས་ཀྱང་པེ་ཏ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བ་གཉིས་ཀ་
བྱུང་། གསོ་བའི་ཐབས་ཅི་ལེགས་བྱས་པས། དར་ཅིག་ནས་བློ་བ་རྟེན་དེ།
དུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མགོ་བོ་བཅུད། ལག་པ་གདོང་ལ་བཀག་ནས། ཅུ་
བའི་སྤྲེ་སྤྲུགས་ལ། ཨ་མ་ནི་ཨ་ཇོ་སྤྲིང་ལ་འདོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྲུག་
གིར་ཤི། གཞན་འཁོར་མི་ནི་མ་བྱུང་བས། ང་སྤྲུག་བྲགས་བྲིམ་དུ་མ་ཚུགས་
པར་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྲང་དུ་བྱིན། ཨ་ཇོ་ཡང་ཤི་བ་ཡིན་ནམ། མ་ཤི་ན་འདི་
བས་སྤྲིད་པ་ཞིག་ཡོད་སྟུ་མ་བ་བྱུང་སྟེ། ཨ་ཇོའི་སྤྲིད་སྤྲུག་ནི་འདི་ཀར་
འདུག །ང་སྤྲིང་མོའི་ཁ་འཁོས་ནི་འདི་ཀ་ཡིན། ལུ་ཅག་མིང་སྤྲིང་བས་སྤྲུག་
པ་ནི་ས་ཐོག་ཏུ་མི་འོང་ཟེར་པ་མའི་མིང་ནས་བོས་ཏེ། མང་དུ་ཅུ་ཞིང་འདུག་
པ་ལ་ངས་སེམས་གསོ་མང་བོ་བཏང་རུང་པན་པ་མ་བྱུང་བས། ང་རང་ཡང་
ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་ངང་ནས་སྤྲིང་མོ་ལ་སྤྲུ་འདི་བྲངས་སོ། །རྩེ་བྲ་མ་རྣམས་ལ་
སྤྲུག་འཚལ་སོ། །སྤྲིང་རི་ཁྲོད་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས། །སྤྲིང་མོ་འཁོར་
བའི་གདུང་སེམས་ཅན། །སྤྲིར་སྤྲིད་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་སྟེ། །སྒོས་སྤྲུག་
ལུགས་འདི་འདྲ་བྱས་བྱུར་ན། །གཏན་གྱི་བདེ་སྤྲིད་ཡོད་པར་ངས། །དེ་སྤྲིར་
ཨ་ཇོའི་སྤྲུ་ལ་ཉོན། །ང་འགོ་ཀུན་རིན་ཅན་པ་མ་ཡི། །རིན་ལན་བསབ་སྤྲིར་

ཆོས་བྱེད་པའི། །གནས་ལ་བལྟས་ན་རི་དྲགས་འད། །གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་
སྡིང་ལྷུང་ལྷང་། །ཟས་ལ་བལྟས་ན་བྱི་པག་འད། །གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་སྐྱག་
བོ་ལྷང་། །ལུས་ལ་བལྟས་ན་ཀེང་རུས་འད། །སྤང་དགས་མཐོང་ཡང་མཆི་མ་
འཆོར། །སྦྱོད་ལམ་བལྟས་ན་སྦྱོན་པ་འད། །སྤིང་མོ་ཡི་སྐྱག་ཁ་སྦྱེངས་
སྦྱེ། །སེམས་ལ་བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་དངོས། །རྒྱལ་བས་གཟིགས་ན་སྦྱོ་བ་
སྦྱེ། །འོག་ན་རྩོམ་པའི་གང་ཆལ་ལ། །ཤེས་གསལ་འཕྱིགས་པའི་སྡིང་རུས་
བྱས། །ལུས་སྤྱི་ནང་ཟླ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། །མདོག་སྦྱོན་པོ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་
མེད། །མི་མེད་བྲག་གི་ཕྱག་པ་ན། །སྦྱོ་ཆད་དེ་བ་ལ་སངས་རུས་མེད། །ལྷ་མ་
རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ། །ཡིད་དུང་རེ་བ་ལ་འབྲལ་བ་མེད། །ངས་སྡིང་
རུས་འདི་ལྟར་བསྐྱེམས་པའི་མཐུས། །ཉམས་རྟོགས་སྦྱེ་བར་ཐེ་ཆོམ་
མེད། །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་འབྱུངས་པ་ན། །ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཞོར་ལ་
འབྱུང་། །བྱི་མ་མདོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱ། །དེ་བྱིར་སྤིང་མོ་པེ་ཏ་
ལྷུམ། །ཡི་ཆད་སྐྱག་བསྐྱེལ་མ་མང་བར། །ཆོས་བྱིར་དཀའ་བ་སྦྱད་འཆལ་
ལོ། །བྱས་པས། པེ་ཏ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དག་འོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། བདེན་པ་
རང་དཀའ་བ་འདྲ། བདེན་ན་ཆོས་པ་གཞན་ནམས་ཀྱང་འདི་བཞིན་རང་མ་
བྱུང་རུང་འདིའི་ཆ་འདྲ་ཅམ་བྱེད་འཐད་སྟེ། སྐྱག་འདི་འདྲ་བྱེད་མཁན་མ་
མཐོང་བེད། ཟན་དང་ཆང་བྱིན་བྱུང་བ་ཐོས་འབྱུང་པའི་མོད་ལ་རིག་པ་
གསལ་སིང་སོང་། དེའི་རྒྱབ་མོ་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཐོགས་ཐོན་པ་བྱུང་། བངས་

བར་པེ་ཏ་སོང་རྗེས་སྤར་ཡོང་མ་སྤྱིང་བའི་ལུས་ལ་བདེ་ཟུག་ན་ཟུག་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ལ་དགོ་མི་དགོའི་རྟགས་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་བྱང་ཆེ་
སྤྱིང་རུས་བྱས་བསྒྲོམས་རུང་། བན་གཞོད་ཅི་ཡང་མ་བྱང་། དེ་ནས་ཞག་
འགའ་ནས་མཛེས་སེས་ཤལ་མར་རྟིང་བ་དང་། ཅུམ་ཆང་བཟང་ལ་མང་བ་
ཁྱེར་ཉི་པེ་ཏ་དང་གཉིས་ཀ་སྤང་དུ་བྱང་བ། ང་ཚུ་ཡེན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཟུག་སྟེ།
ང་ལ་གོས་མེད་བར་སྤྱོད་ཉེང་ཉེང་འདུག་པ་དེ་མཐོང་ནས། གཉིས་ཀ་ངོ་ཆ་
རུང་མ་སོད་པར་དུ་ཞིང་འདུག། དེ་ནས་ཤལ་མར་དང་སྤྱེ་སྤུལ་ཆང་བྲངས་པ་
འཐུང་བའི་བར་ལ། པེ་ཏ་ན་རེ། ད་ཨ་ཇོ་ལ་གང་ནས་བསྐྱས་རུང་མིའི་མིང་
རང་མི་འདུག་པས། བསོད་སྒྲོམས་རེ་མཛོད་ལ་མི་ཟས་དུམ་རེ་གསོལ།
ངས་ན་བཟའ་ཞིག་ཅི་འགྱོར་བྱས་ལ་འབྲུལ་དུ་འོང་བེད། མཛེས་སེན་རེ།
འཆོ་བའི་བསོད་སྒྲོམས་རེ་ཅིས་ཀྱང་མཛོད། ན་བཟའ་ཞིག་ངས་ཀྱང་འབྲུལ་
དུ་འོང་བེད་བས། ངས་ད་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ་བསོད་སྒྲོམས་བྱས་འཆོ་བ་
སྐྱབ་པའི་ལོང་དང་དོན་མེད། བྱང་རིར་ཤི་ཡང་ཆོས་ཕྱིར་ཡིན་པས་འགྱོད་
རྒྱ་ཆུང་། སྐྱབ་པ་སྒྲོས་བཏང་ནས་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་སྟོ་ཡོག་ཆད་
དང་། གོས་བཟང་པོ་བཅེགས་ནས་གྲོན་པའི་མདུན་དུ། གཉིན་དང་དགའ་
གྲོགས་འཆོགས་ནས་བག་མེད་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་དང་། བཞད་གད་བྱེད་པའི་
ཆོས་དེས་ངའི་བསམ་པ་མི་རྫོགས་པས། ཁྱེད་ཀྱི་གོས་དང་འོང་མཁན་ཡང་
མི་དགོས། ཁ་ལ་ཡང་མི་ཉན་པས་བསོད་སྒྲོམས་ཀྱང་མི་བྱེད་བྱས་པས།

ལེ་ཏ་ན་རེ། འོ་ན་ཨ་རྫོང་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་རྫོགས་པ་ཡིན།
འདི་ལས་ཀྱང་སྤྱག་པ་ཞིག་གིས་རྫོགས་པ་འདུག་ཟླ་བྱ་ཐབས་རང་མེད་
དམ་ཟེར་བ་ལ། ངའི་འདི་བས་ངན་སོང་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བས་
སྤྱག་ཟླ། སྤྱག་དེ་སྟོང་ཐབས་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རང་མང་བར་གདལ།
འདི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རྫོགས་པ་ཡིན་བྱས། བསམ་པ་རྫོགས་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱ་འདི་སྒྲངས་སོ། །རྗེ་བླ་མའི་སྤྱ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱང་རི་
ཁོད་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བ། །ང་སྤྱིད་པ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། །སྤྱག་
པ་དབྱ་ཡིས་མ་ཆོར་བར། །རི་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་
པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །རྣམ་པ་གྲོགས་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། །ན་བ་སྤིང་མོས་མ་
ཆོར་བར། །རི་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་
ཡིན། །ཞི་བ་མི་ཡིས་མ་ཆོར་ཞིང་། །རོ་རུལ་བྱ་ཡིས་མ་མཐོང་བར། །རི་
ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ལ་རུལ་
སྤྱང་མས་འཛིབ་པ་དང་། །ཅ་རྒྱས་འབྲུ་ཡིས་ཟ་བ་རུ། །རི་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་
བྱས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ང་སྟོན་མི་རྗེས་མེད་པ་
དང་། །ནང་ན་ཁྱག་རྗེས་མེད་པ་རུ། །རི་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །རྣལ་
འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །རོ་ལ་འཁོར་མི་མེད་པ་དང་། །ཞི་ན་རུ་མི་
མེད་པ་རུ། །རི་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་
ཡིན། །ང་གར་སོང་འདྲི་མི་མེད་པ་དང་། །འདིར་སོང་གཏད་སོ་མེད་པ་

རྩ། །རི་ཁྲོད་འདི་རྩ་འཆི་རྩམ་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །མི་
མེད་ལུང་བའི་བྲག་ཕྱག་དུ། །སྤང་པོ་འཆི་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདི། །འགོ་བའི་
དོན་དུ་ཐེབས་པར་ཤོག། །ཐེབས་ན་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །བྱས་པས།
མཛེས་སེ་ན་རེ། དང་པོའི་གསུང་ལུགས་དང་ད་ལྟའི་མཛད་པ་རྣམས་མཐུན་
པར་འདུག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་བེད། བེ་ཏ་ན་རེ་ཨ་ཇོ་རང་ཅི་གསུང་རུང་འཆོ་
བ་དང་ན་བཟའ་ངང་མེད་པ་འདི་ལ། ངས་ཡེ་མི་བཟོད་པར་འདུག་པས། ངས་
ན་བཟའ་ཞིག་ཅི་འབྱོར་བྱས་སྐྱེལ་དུ་འོང་། ལྟོ་གོས་བཟང་བས་སྐྱབ་པ་བློས་
དོགས་མེད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་མི་བྱེད་པར་འདུག། །མ་བྱས་པར་ཨ་ཇོ་རང་
གི་བསམ་པ་ལྟར་རི་ཁྲོད་འདིར་འཁོར་མཁན་མེད་པར་སྤྱུག་གིར་འཆི་བ་
འདུག་གིས་དང་། གལ་ཏེ་མ་ཤིན་ངས་གོས་ཞིག་ཅི་འབྱོར་བྱས་སྐྱེལ་ལོ་
ཟེར་ཁོང་གཉིས་སོང་། ངས་ཟ་མ་བཟང་པོ་རྣམས་ཟོས་པས། ལུས་ཀྱི་བདེ་
ཟུག་དང་ན་ཟུག་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སྤང་རྣམས་རེ་ཆེར་སོང་ནས་སྒྲོམ་མི་རྩམ་པ་
བྱང་བའི་ཆོ། སྒྲོམ་མི་རྩམ་པ་ལས་གོགས་ཆེ་བ་མི་འོང་སྟེ། ལྷ་མས་
གནང་བའི་ཤོག་རིལ་གྱི་རྒྱ་བཤེག་ནས་བལྟས་པས། དེའི་ནང་ན་གོགས་
སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་ཉིང་ཁ། སྒྲོན་འཛིན་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱུར་བའི་མན་ངག་
རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་འདིའི་སྐུ་བས་སུ་ཟ་མ་བཟང་པོ་བསྟེན་བྱ་བ་ཞིག་
འདུག་པས། སྤར་སྤྲིང་རྩམ་བྱས་བསྒྲོམས་པའི་རྩམ་པས། ཅ་ནང་དུ་ཁམས་
འདུས་སུ་ཆ་བ་ཟས་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྲོང་མ་རྩམ་པ་ལ། བེ་ཏའི་ཆང་

གིས་རྩུང་ཟད་བསྐྱང་། མཛེས་སེས་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བསྐྱང་
པར་གོ་ནས། ཤོག་རིལ་གྱི་ནང་ལྟར་ལུས་གནད། རྒྱུང་གནད། དམིགས་པ་
རྣམས་ལ་འབད་བས། ཅ་ཐུན་རྣམས་ཀྱི་མདུད་པ་གྲོལ། དབུ་མའི་ཡང་ལྟེ་བ་
མན་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ་ཏེ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སྤར་གོ་སྤྱིང་བ་
རྣམས་དང་ཆོག་ཏུ་འདྲ་ལ། རོན་ལ་རྩལ་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པས་མི་འདྲ་བའི་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་ཏེ། གོགས་ལས་གྲོལ་ནས་
སྦྱོན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དུ་ངོ་འཕྲོད། རྣམ་རྟོག་ཏུ་བཟུང་བ་ཆོས་སྐྱར་ཤར་
བས། སྤྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་
ཀུན་གཞི་རང་སེམས་སྤྱོགས་སྤྱུང་དང་བྲལ་བ། ལམ་ལོག་ལྟས་བྲངས་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་འཁོར་བ། ལམ་ལྟག་བསམ་གྱིས་བྲངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འབྲས་བུ་ལྷུང་འདས། དེ་གཉིས་ཀའི་སྦྱིང་པོ་སྦྱང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་ཁོ་ཐག་
ཆོད་ལ། བྱད་པར་ད་ལན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་སྤར་བསྐྱོམས་
པས་རྒྱ་བྲས། ཟ་མ་དང་མན་ངག་ཟབ་མོས་རྒྱུན་བྲས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་
བྱུང་བར་གོ་ནས། གསང་སྤགས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་འབྱེར་
བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས། བེ་ཏ་དང་མཛེས་སེ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་བར་གོ་ནས། བྲས་པ་དྲིན་གཞོད་གེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམས་
པའི་མཐར། རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་པོའི་སྤྱོད་འདི་སྤྱངས་སོ། །སྦྱོ་བྲག་མར་པའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །སྤྱང་རི་ཁྲོད་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཡོན་བདག་

བཟང་པོའི་ཚོགས་གསོག་ལ། །དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིག །རྟེན་དཀའ་འཛིག་སྤེལ་ལུས་པོ་འདི། །ཟས་དང་སྤང་བས་སྤྱུ་ཁམས་
བཟང་། །དོག་མོ་ས་ཡི་ཅི་བཅུད་དང་། །དགུང་སྟོན་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱང་ཆར་
གཉིས། །འགྲོ་ལ་པན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་ལྷ་ཆོས་
ཡིན། །པ་མས་གསོས་པའི་སྤྱུ་ལུས་དང་། །སྤྱུ་མ་དམ་པའི་གདམས་དག་
གཉིས། །ལྷ་ཆོས་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་སྟོང་
རུས་ཡིན། །མི་མེད་ལུང་བའི་བྲག་ཕྱག་དང་། །ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དགེ་སྦྱོར་
གཉིས། །ཅི་བསམས་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་
སྟོང་ཉིད་ཡིན། །མི་ལ་རས་པའི་སྒྲོམ་བསྐྱར་དང་། །ཁམས་གསུམ་སེམས་
ཅན་དད་པ་གཉིས། །འགྲོ་དོན་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
སྟོང་པོ་སྟོང་རྩེ་ཡིན། །བྲག་ལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དང་། །འཆོ་བ་སྦྱོར་བའི་
ཡོན་བདག་གཉིས། །སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱོ་བ་ཡིན། །སྤྱུ་མ་བཟང་པོའི་ཐུགས་རྩེ་དང་། །སྟོབ་མ་
བཟང་པོའི་སྒྲོམ་བསྐྱར་གཉིས། །བསྐྱར་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་དམ་ཆོག་ཡིན། །བྱིན་རྒྱལས་སྦྱར་པོའི་དབང་བསྐྱར་
དང་། །དད་གུས་དག་པོའི་གསོལ་འདེབས་གཉིས། །སྦྱར་དུ་མཇུག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་པོ་བཀ་གིས་ཡིན། །རྩེ་མི་བསྐྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་
དོ་རྩེ་འཆང་། །སྤྱང་པོའི་སྤྱེད་སྤྱག་ཁྱེད་རང་མཁྱེན། །ཞེས་པའི་སྤྱུ་སྤྱངས། དེ་

ནས་ཡང་སྟོང་རུས་བྱས་བསྐྱེམས་པས། ཉིན་སྤང་ལ་ལུས་འདོད་དགུར་
བསྐྱར་བ་དང་། མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་ལ་སོགས་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་ཡ་མ་བྱང་དཔག་
མེད་སྟོན་རུས་པའི་ཉམས་ཤིང་། མཆོན་སྤང་མི་ལམ་དུ་སླིད་པའི་ཅ་ཅེ་ཀུན་
སོགས་མེད་དུ་གསལ་ཞིང་ཉལ་རུས་པ་དང་། ལུས་སེམས་བརྒྱ་ལྷག་དུ་
མར་སྐྱལ་ནས། དེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དེར་བྱིན་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་རུས་པ་དང་། ལུས་མེར་འབར་བ་དང་།
རྩུང་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟོན་པ་བྱང་
བས་སེམས་ལ་དགའ་སྟོ་དང་དཔའ་སྐྱེས་ནས་བོད་བཞིན་བསྐྱེམས་པས།
དངོས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་རུས་པ་བྱང་སྟེ། དེས་སློན་བྱུགས་གིབ་མའི་
རྫོང་ལ་པར་འཕྱར་ཏེ་བསྐྱེམས་པས། གཏུམ་མའི་བདེ་བོད་ཀྱང་སྤར་བས་
ལྷག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྐྱེས། དེས་བྲག་དཀར་རྟ་སོར་རྩུང་འོངས་
པའི་ཆེ། རྟ་སོའི་འབྲམ་ན་སྟོང་མདའ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྩུང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན།
དང་པོ་ཨ་ཁུའི་མནའ་མ་ཐེབས་འོག་ཏུ་ཞི་བའི་མིང་པོ་པ་བྱ་གཉིས་བྱས་
ཆོས་སྒྲིབ་ཤིང་། པས་ཐོང་བ་བྱང་ནས་ཞིང་ཆོ་ཞིང་འདུག་པས། བྱས་ང་འཕྱར་
བ་མཐོང་ནས། ཨ་པ་ཡ་མཆོན་ལ་ལྟོས་དང་མི་འཕྱར་བྱང་ཟེར། ལས་འཕྲོ་
བོར་ནས་རྟ་ཞིང་འདུག་པ་ལ། པ་ན་དེ་ཡ་མཆོན་དང་རྟ་མོ་ཆེ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།
སྤང་ཆ་དཀར་རྒྱན་ཟེར་བའི་བྱད་མེད་ཁྲམ་མ་ཞིག་གི་བྱ། གཡོན་ཅན་མི་ལ་
ཟེར་བའི་གོག་པ་རྟོ་མ་བྱིད་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་འདུག །གིབ་མ་དང་

འགོམ་ཡུག་མ་ཐོག་པ་གིས་ལ་ཆོས་སྣ་ཁིད་ཟེར། བ་རང་གི་བ་མ་ཐོག་གིས་
དོགས་མགོ་ལུས་ཡོ་བྱེད་ཅིང་འདུག །བྱ་ན་རེ། འཕུར་བྱ་བ་ན་གོག་ནའང་
གོག་ལྟ་མོ་མི་འཕུར་བ་ལས་ཆེ་བ་མི་འོང་བས་ལྟོས་ཟེར་ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ
། དེ་ནས་ངའི་བསམ་བ་ལ། ད་ངས་འགོ་དོན་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་པ་འདུག་པས་བྱེད་དགོས་སྣམ་པའི་ཆེ། ཡི་དམ་གིས་དངོས་སུ་ཆེ་
འདིར་སླ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲིག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་དོན་ལ་དེ་བས་ཆེ་བ་མི་འོང་
ངོ་བུ་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བས། བསམ་སློ་ལ། ཆེ་གང་འདི་སྐྱབ་པས་འདས་
ན། མ་འོངས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ནམས་ཆེ་སློས་བཏང་སྟེ་ཆོས་སྐྱབ་
པའི་མིག་རྒྱུན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་འོང་བར་གོ་ནས། སྐྱབ་པ་རང་བྱེད་པར་སློ་ཐག་ཆོད་པ་ལ།
ཡང་བསམ་སློ་ཅིག་ལ། ང་སྤར་གནས་འདིར་ལུན་རིང་དུ་བསྐྱད། དེ་བར་མི་
བྱུང་བ་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཐོ་ཡང་མང་པོ་ཤོད། བྱེད་པར་བའི་ཉམས་
ཏྲིགས་ཤར་ནས་འཕུར་བ་དེ་ཡང་མིས་མཐོང་། ད་འདིར་བསྐྱད་བྱུང་འཛིག་
ཉེན་པའི་རྒྱུན་བསྐྱོག་དང་། འདོད་པ་སྐྱབ་དགོས་སོགས་ལྟའི་བྱའི་བདུད་
དང་། འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་དོགས་ཡོད་
པས། སླ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱ་དབར་ལ་སློམ་དུ་འགོ་དགོས་སྣམ།
ཟླ་འཆོད་པའི་རྩ་དེ་རྒྱབ་ཏུ་གཏད་དེ་བྲག་དཀར་རྩ་སོ་ནས་ཆས་འོངས་པས་

སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་གི་བར་ལ་སྟོ་གོས་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཆགས་པ་སྤྱག་པའི་འགྲམ་དུ་རྩོལ་འདྲེད་ནས་འགྲེལ་བས། རྩོལ་ཕྱང་ཐག་
ཆད་ནས་ཐབ་དུ་ཞོར་བ་འཛིན་དུ་བྱིན་པས། རྩོལ་ཆག་པའི་ནང་ནས་ཟླའི་
སྤྱས་མ་གཅིག་ཁར་གཅིག་ཆགས་པ་རྩོལ་རང་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོ་ཁོར་རེ་བྱུང་བ་
ལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སྟོན་ཅིང་བློ་གསོ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་མར་
ཡང་གོ་སྟོ་ཡ་མཆོན་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངང་ནས། རྩོལ་སྟོ་ཡོད་པ་ད་
སྟོ་མེད། །དཔེ་འདིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན། །ཁྱུང་བར་དལ་
འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་མཆོན། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མི་ལ་ད་། །ཡེངས་མེད་དུ་
སྐྱབ་ལ་བཅོན་འགྲམ་བྱེད། །ཁོར་ཡོད་སྟོ་འདུས་པ་མཁོ་བའི་རྩོལ། །དུས་ད་
ལན་ཆག་པ་སྤྱ་མར་བྱུང་། །ཆོས་མི་རྟག་བཤད་པ་རོ་མཆར་ཆེ། །ཟེར་སྤྱ་
ལེན་ཞིང་ཡོད་པའི་ཆོ། །སྤྱི་རབ་འགའ་ཆ་བ་འདེབས་སྤྱ་ངའི་སར་བྱུང་ནས།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཁྱོད་ལ་སྤྱ་ལེན་པའི་སྤྱ་སྤྱ་པོ་ཞིག་འདུག། །རྩོལ་ཁོག་མ་དེ་
བཅག་ནས་ཟླའི་ཁོག་མ་འདིས་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན། །ལུས་སྟོ་ལ་རིད་པ་འདི་ཅི་
ལས་བྱུང་ཟེར་བ་ལ། ངས་ལུས་བྱུངས་ཐད་པའི་སྟོ་མཆོན་རྣམས་བཤད་
པས། རོ་མཆར་ཆེ་འོན་ཡང་ཞོག་ཟེར་ཆ་བ་མཉམ་དུ་བྱིན་པ་བ་བའི་བར་
ལ། །སྤྱི་རབ་གཞོན་པ་ཅིག་ན་དེ། །ཁྱོད་རང་མི་མིག་རྩ་ཅན་ཅིག་འདུག་པ་ལ།
འདི་འདྲའི་སྤྱག་བྱེད་པ་བས་འཛིག་རྟེན་པ་བྱས་ན། རབ་རྟ་བཟང་སེང་སྤྱག་
འདྲ་བ་ཞོན། །འཁོར་གསུམ་ཆེར་མ་འདྲ་བ་བཏགས་ནས། །སྤང་བའི་དག་

བདུལ། རོར་ལོངས་སྐྱོད་འཛོམ་པོས་བྱམས་པའི་གཉེན་བསྐྱེདས་པས་སྐྱོད་
འོང། དེ་མིན་ཆོང་བྱས་རུང་རང་མགོ་ཐོན་པས་སྐྱོད་འོང། ཐ་མ་མི་གཡོག་
བྱས་ཀྱང་ལྟོགས་བཟང་པོ་སྤྱོད་བས་ལུས་སེམས་འདི་འདྲ་བས་སྐྱོད་པ་
འོང་སྟེ། སྤར་མ་ཤེས་འདུག །ད་བྱས་པ་དྲག་ཟེར། བློན་པ་ན་རེ། ཁོང་ཆོས་
བ་སྐྱབ་པ་པོ་དགའ་མོ་རང་ཅིག་ཡིན་རིགས་སུ་འདུག་པས། ལུ་ཅག་འཛིག་
ཉེན་པའི་ཁ་ལ་ཉན་དོགས་མེད་ཁ་རོག་སྟོད། དེ་བས་ཁྱེད་གེ་བ་བདེ་མོ་རང་
ཅིག་འདུག་པས། དེད་ཆོའི་སེམས་ལ་པན་པའི་སྒྲུ་གཅིག་ལོངས་དང་ཟེར་
བས། ང་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ང་སྒྲུག་སྒྲུག་འདྲ་སྟེ། འཛིག་ཉེན་འདི་
ན་ང་བས་སྐྱོད་པ་དང་ཤེས་པ་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་པ་གཞན་མེད་པ་དེ་ཁྱེད་
རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ། ང་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རབ་དང་མ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོད་ལུགས་
འདི་འདྲ་ཡོད་པས་ཉོན་ཅིག་བྱས་ནས་འབྱོར་རྟ་རྒྱག་གི་སྒྲུ་འདི་ཁྲངས་སོ། །

པ་རིན་ཅན་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ང་རང་ལུས་རི་བོའི་དགོན་པ་
ན། །བྱང་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ན། །ཟུར་གསུམ་སྟིང་གི་དབུ་ཅེན། །སེམས་
ཀྱི་རྟ་པོ་རྒྱུང་ལྟར་འཕྱོ། །རྟ་འཛིན་ན་ཞགས་པ་གང་གིས་འཛིན། །བརྟོད་ན་
ཕུར་བ་གང་གིས་བརྟོད། །ལྟོགས་ན་ཟས་སུ་ཅི་ཞིག་སྟེར། །སྒྲོམ་ན་ཚུ་རུ་ཅི་
ཞིག་ལྷུད། །འབྲུགས་ན་རབ་གང་དུ་འཕྱུད། །རྟ་འཛིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཞགས་པས་འཛིན། །བརྟོད་ན་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་ཕུར་བས་བརྟོད། །ལྟོགས་ན་ཁྲ་
མའི་གདམས་ངག་སྟེར། །སྒྲོམ་ན་དཔལ་པའི་ཚུ་རྒྱན་ལྷུད། །འབྲུགས་ན་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་ར་བར་འབྲུག། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་སྤྲད། །འགྱུར་མེད་
བརྟན་པའི་གོང་མེད་བཅུག། རློག་ཚེལ་རྒྱུད་གི་མ་ཐུར་མདའ་བརྒྱས། །དེ་ལ་
རིག་པའི་བྲི་ཕུ་རྒྱུད་ཞོན། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཚོག་གྱོན། །ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་པའི་འཛོལ་ཁབ་གྱོན། །བཟོད་པའི་ཕུབ་རྒྱུད་རྒྱབ་ཏུ་ཁུར། །ལྟ་
བའི་མདུང་རིང་ལག་ཏུ་ཐོགས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་སྒོ་ལ་བཏགས། །ཀུན་
གཞི་འཇམ་པོའི་སྒྲུག་མ་ལ། །ཁོང་ཁྱོད་མེད་པའི་འཁྲོག་ཅིག་བསྐང། །ཆོད་
མེད་བཞི་ཡི་སྒྲོ་ཞིག་བསྐྱོན། །ཤེས་རབ་རྣམས་པོའི་མདེུ་བཅུགས། །སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་གཞུ་མོ་ལ། །ཐབས་ལམ་ཟབ་མོས་སྟོང་སྤྱར་ནས། །ཟུང་འབྲུག་
ཡངས་པའི་འདོམ་ལ་འཇལ། །མདའ་འཕེན་པ་རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་
འཕེན། །ཐོག་པ་དད་པ་ཅན་ལ་ཐོག། །ཤི་བ་ངར་འཛིན་ཀྱི་འགོང་བོ་ཤི། །དེ་
ཕྱིར་དགའ་ནི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །གཉེན་ནི་འགོ་བྱུག་སེམས་ཅན་སྟོང། །རྟ་
རྒྱག་ནི་བདེ་ཆེན་ཐང་ལ་རྒྱག། །སྟོག་ནི་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྟོག། །དུས་
སྤང་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་བཅད། །དུས་སྟོང་བྱང་རྒྱབ་སྐམ་སར་སྐྱེ། །རྟ་
ལྟར་བརྒྱགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱིད་དང་འབྲུ་འཕ་
སྟོས། །འཛིག་རྟེན་ཀྱི་སྦྱིད་ལ་སྟོན་རྒྱ་མེད། །བྱས་བས། །ཁོང་རྣམས་དད་
བར་གྱུར་ནས་སོང་ངོ་། །ང་ཡང་རྒྱ་བར་ལ་འགོ་བའི་ལམ་དཔལ་ཁུད་ལ་
བརྒྱད་ནས་དིང་རིང་སྐྱེ་བ་ཏེ་ལམ་ཁ་ཞིག་ཏུ་ལྟད་མར་ཉལ་ཏེ་བསྐྱད་བས།
ལྟ་མོ་ལ་འགོ་བའི་ན་རྒྱུད་རྒྱན་གོས་མཆོར་མོ་འགའ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་

ང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་དེ་མཐོང་ནས། གཅིག་ན་རེ། ཁོ་རེ་
ཆོ་སྒྲོས་དང་སྤྱག་སྤྱག་གི་འདྲ་བ་ལ། འདི་འདྲའི་ལུས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་
མ་འགྱུར་ཅིག་ཟེར། གཅིག་ན་རེ་སྦྱང་རྗེ་བ་ལ། འདི་འདྲ་མཐོང་བས་ཀྱང་
སྦྱང་རྒྱུང་ལྡང་བར་འདུག་ཟེར་བ་ལ། ང་ཡང་མ་རིག་པའི་སེམས་ཅན་སྦྱང་
རྗེ་སྦྱམ་ཁོང་ཆོ་ལ་སྦྱང་རྗེ་ལྡང་བ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་ཙོག་ལངས་ནས། བྱ་མོ་ཆོ་
དེ་སྐད་མ་ཟེར་དང་། སེམས་ཁལ་དེ་མི་དགོས་པ་འདུག་གིས། ཁྱེད་ནམས་
ཀྱིས་ང་འདྲ་བར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འདུག །སྦྱང་རྗེ་བ་ངོ་
མཆོང་ཆེ་སྟེ་རང་མཐོང་དང་སྦྱང་རྗེ་གོ་ལོག་ཡིན་པས་ངའི་སྐྱེ་འདི་ཉོན་ཅིག་
བྱས་སྐྱེ་འདི་སྤངས་སོ། །

རྗེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཀའ་བྲིན་ཅན། །བྱིན་ཀྱིས་རྫོབས་ཤིག་མར་
པའི་ཞབས། །སེམས་ཅན་ལས་ངན་མནར་བ་ནམས། །རང་མིན་གཞན་ལ་
མཐོང་བ་ཚུང་། །ལས་ངན་བྱ་མོ་བྲིམ་ལ་དད། །སྤང་ངན་རང་ཅིས་མེ་ལྟར་
འབར། །སེམས་ཅན་བསམ་བརྒྱག་སྦྱང་རེ་རྗེ། །དུས་ངན་བསྐྱལ་པའི་
སྦྱགས་མ་ལ། །ཁམ་པ་ཡི་དམ་ལྟ་བཞིན་མཆོད། །ཐོག་པོ་རིན་ཆེན་གསེར་
ལས་བྲིན། །ཆོས་པ་ལམ་ཁའི་རྩོད་བཞིན་བསྐྱུར། །མ་རིག་སེམས་ཅན་སྦྱང་
རེ་རྗེ། །ཁྱོད་བྱ་མོ་མཆོང་མོ་སྦྱོན་ནམས་དང་། །ང་གྱུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ་
གཉིས། །ཞེས་ཀྱང་པར་ཁྲིལ་ཚུར་ཁྲིལ་ཡིན། །སྦྱང་ཡང་པར་རྗེ་ཚུར་རྗེ་
ཡིན། །སྦྱང་རྗེའི་མདུང་ཁ་བྱས་པ་ལ། །ནམ་སྤྱགས་སུ་རྒྱལ་ལྟ་ཡང་

སྒྲ། །ཚོངས་པ་ཁ་འཆལ་སྒྲ་བ་ལ། །མི་ལ་རས་པས་གདམས་ངག་བཤད། །དེ་
ཕྱི་ལན་ཆང་གིས་འཇལ་བ་ཡིན། །ངན་ལན་བཟང་གིས་བསྐྱར་བ་
ཡིན། །བྱས་པས། །སྤྱིང་རྩེ་བ་ལ་ཟེར་བའི་བྱ་མོ་དེ་ན་རེ། །ཁོང་མི་ལ་རས་པ་
ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་འདུག །འོ་ཅག་ཀུན་རང་མཐོང་ཆེས་པས་ཁ་ནས་གང་
མིན་བཙོ་བརྒྱད་ཞོར། ད་བཤགས་པ་གིས་ཟེར། །སྒྲོན་ལམ་འདེབས་མཁན་
གི་བྱ་མོ་དེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གིས་བསྐྱལ་བས། །མོས་ཀྱང་དྲུང་རྩོག་བདུན་
ཕུལ་ནས། །ཀུན་གིས་ཕྱག་འཆལ་བཤགས་པ་ཕུལ་ཏེ། ད་དྲུང་ཆོས་ཤིག་
གནང་བར་ཞུ་བའི་ལན་དུ་སྒྲུ་འདི་སྤངས་སོ། །རྩེ་བཀའ་བློན་ཅན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །དབྱངས་ཕྱུང་དམ་པའི་ཆོས་སུ་བཤད། །སྤྱིང་དགའ་
ལྷན་སྒྲུ་ཡི་པོ་བྲང་ན། །ཆོས་ངེས་དོན་མི་བློན་བྲང་དོན་བློན། །འོག་མ་བློས་སྒྲུ་
ཡི་པོ་བྲང་ན། །ཆོས་བབ་པོ་མི་བློན་བྲང་བློན་བློན། །བར་འཇམ་བྱ་སྤྱིང་གི་མི་
ཡུལ་འདིར། །ཆོས་མཁས་པ་མི་བློན་རྒྱན་པ་བློན། །དབྱུས་གཙང་རུ་བཞེའི་
རྒྱལ་ཁམས་ན། །ཆོས་སྒྲོམ་པ་མི་བློན་བཤད་པ་བློན། །དུས་ངན་བསྐྱལ་པའི་
སྤྱིགས་མ་ལ། །མི་བཟང་པོ་མི་བློན་ངན་པ་བློན། །བྱ་མོ་མཆོར་མའི་མིག་
ཡུལ་དུ། །མི་ནམ་འགྱུར་མི་བློན་མཆོར་པོ་བློན། །ན་ཕྱིང་བྱ་མོའི་ན་བ་
རུ། །ཆོས་སེལ་མ་མི་སྤྱན་དབྱངས་ཕྱུང་སྤྱན། །དེ་གདམས་ངག་སྒྲུ་རུ་
སྤངས་པ་ཡིན། །དྲུང་རྩོག་བདུན་གི་གདབ་ལན་ཡིན། །བཤགས་པ་ཆར་
བའི་དགའ་སྒྲོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས།

ཁོང་རྣམས་དད་པར་གྱུར་ཏེ་སོང་ངོ། །ངས་ཀྱང་བྱིན་དུ་བྱིན་པས། མུ་
བར་དང་སྦྱིད་ཕུག་གཉིས་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ཏེ། སྦྱིད་ཕུག་ཉི་མ་རྫོང་དུ་
སྒྲོམ་ཞིང་བསྐྱད། དེར་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བའི་ངང་ནས་རྒྱ་བ་འགའ་སོང་བ་
དང་། བྱིན་པའི་མི་རྣམས་བཟའ་བརྟུང་གི་མ་ཐུན་རྒྱུན་རེ་ཁྱིམ་ནས་ལན་རེ་
རེ་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བས་བསམ་གཏན་ལ་ཅུང་ཟད་གཞོད་པར་གོ་ནས། ད་
གནས་འདིར་ཡུན་རིང་རབ་ཀྱང་སོང་། དགེ་སྦྱོར་ཡང་འཕེལ་རབ་བྱུང་། ད་
ཡང་མི་འདུས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་གེགས་སུ་འགྲོ་ཉིན་འདུག་པས། མི་མེད་
གྱི་ལུང་སྟོང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་ལ་བྱི་ལ་འགྲོ་
དགོས་སྒྲུལ་ཡོད་པའི་ཆེ། བེ་ཏས་བལ་སྟུ་བྱུང་ཆད་བསྐྱུས་ནས་བཟོས་པའི་
སྒྲུལ་བྱ་གཅིག་ཁྱིམ་ཏེ། བཀ་དཀར་ཏྲ་སོར་བྱིན་པས། ང་མི་འདུག་པ་དང་།
ཀུན་ལ་འདྲི་ཞིང་འཆོལ་དུ་བྱིན་ཆེ། བྱུང་ཐང་སྟོད་དུ་ནལ་འབྱོར་བ་ཟླའི་འབྲུ་
འབྲུ་བ་ཞིག་དཔལ་ཁུད་ནས་ལ་སྟོད་སྟོད་ཕྱོགས་ལ་སོང་ཟེར་བ་ཐོས་ཏེ། ངའི་
རྗེས་གཙོད་ཅིང་བྱིན་པས། དིང་རི་ན་རྒྱ་མ་བ་རི་ལོ་རྩ་བ་ཁྱི་བཅིག་སྟེ།
གཤུགས་ཕུབ། དར་གྱི་ན་བཟའ་བཟང་པོ་གསོལ། བྲ་བྲ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་
དུང་བུས་པས། མི་མང་པོ་འདུས་ནས་མཐའ་བསྐྱོད། ར་ཆང་འདྲེན་ཅིང་
འབྲུལ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་བས། བེ་ཏའི་བསམ་བ་ལ། མི་
གཞན་གྱི་ཆོས་པ་ལ་འདི་འདྲ་ཡོང་གིན་འདུག་སྟེ། ངའི་ཨ་རྫོང་ཆོས་འདི་
རང་སྐུག་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟན་པ། གཉེན་ཆེན་རྣམས་ངོ་ཆ་བ་ལས་མི་

འདུག་པས། ང་ཨ་ཇོ་དང་ཕྱད་ན་སྒྲ་མ་འདིའི་ཕྱག་སྒྲིལ་ཅི་ཚུད་ཀྱི་ཐབས་
དང་གྲོས་ཤིག་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས། དེར་ཆོག་ས་པའི་མི་འགའ་ལ་
བྱིས་པས། བྱིན་ན་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ཏེ། བྱིན་དུ་འོངས་ཚུད་བཅད་ནས་
སྦྱིད་ཕྱག་ཏུ་ངའི་སར་བྱུང་སྟེ། ཨ་ཇོའི་ཆོས་ཁ་ལ་བཟའ་རྒྱ་ཡང་མེད། ལུས་
ལ་གྲོན་རྒྱ་ཡང་མེད་པས་ཁྲིལ་ངོ་ཆ་ནས་བྱུང་བ་འདི་ས་མི་འོང་བར་
འདུག །ད་སྐྱམ་བུ་འདི་ལ་སྦྱད་གཡོགས་ཤིག་མཛོད་ལ། ཁོང་གཞན་གྱི་
ཆོས་པ་སྒྲ་མ་བ་རི་ལོ་རྩེ་བ་བྲ་བ། འོག་ན་ཁྲི་བཅིག་ས་སྟེང་ན་གདུགས་ཕུབ་
པའི་བར་དུ། སྦྱ་དར་ཟབ་ཀྱི་སྦྱབས་ན་ཞལ་ཇ་ཆང་གི་ངང་ལ་འགོ་བ། གྲ་བུ་
སློབ་ནམས་ཀྱིས་དུང་ཁ་སྦྱོར་དུ་བྱས་པས་མི་མང་པོ་འདུས་ནས། འབྲུལ་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་འོང་བས། འཁོར་དང་ཉི་ཆན་ལ་པན་བ། མི་ལ་ངོམ་
པས་ཆོག་པའི་ཆོས་པ་བཟང་པོ་རང་ཞིག་འདུག །དེའི་ཕྱག་སྒྲིལ་ཨེ་འབྲིད་
སྟོས་དང་། ཁྲིད་ན་གྲ་པ་ཞན་ཤོས་ཤིག་ཐོབ་དུང་སྦྱིད་པོ་འོང་བ་འདུག་
གིས། དེ་མིན་ཨ་ཇོའི་ཆོས་འདི་དང་། ངའི་འཁོས་ཀ་འདིས་འོ་ཅག་མིང་
སྲིང་གི་ཆེ་མི་བྱིད་པར་འདུག་ཟེར་དུ་ཞིང་འདུག་པས། ངས་པེ་ཏ་དེ་སྐད་མ་
ཟེར་ཅིག །ཁྲོད་དག་ང་དགོས་མེད་པ་ཆ་ལུགས་སྦྱག་པར་གནས་པ་འདི་ལ་
ངོ་ཆར་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ་ངའི་འདི་སྦྱིར་ཡོད་པ་རང་གིས་འཆང་སྟེ་ཆོས་
དང་མཇལ་བ་ཡིན་པས་ངོ་མི་ཆ། བྱད་པར་ཨ་མ་ལས་སྦྱིས་ཅམ་ཉིད་ན་
ཡོད་པས་ངོ་ཆ་རྒྱ་མེད། དེ་བས་སྦྱིར་སྤྲིག་པར་ངོ་ཤེས་ནས་མི་འདྲེམ་པར་

པ་མའི་སྤྲུགས་དཀྲུག། སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་ལ་འབག། རང་
འདོད་སྒྲུབ་ཕྱིར་རན་གཡོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་
བྱེད་པ་རྣམས། རང་གཞན་ཀུན་ལ་གཞོད་ཅིང་། ལྷ་མི་དམ་པ་ཀུན་གྱིས་
ཁྲེལ་བས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ངོ་ཆོ། བྱད་པར་ལུས་ལ་ངོ་ཆོ་ན། བྱོད་རང་ཨ་
མ་ལས་སྦྱིས་དུས་མེད་པའི་བྱང་ལ་སྦྱངས་འབྱར་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ངོ་ཆོ་
མོད། ཡང་བྱོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ང་ལྟོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ནས་སྒོམ་པ་འདི། ཟང་
ཟིང་མ་འབྱོར་བ་ཡིན་པ་འདུག་སྙམ་སྟེ་དེ་ལྟ་མིན། སྦྱིར་གྱིས་ང་རང་འཁོར་
བ་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འདི་ལ་འཇིགས་བྲགས། གསོན་པོར་མེ་ནང་དུ་
བརྟུག་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྒྲག་ཡོད་པས། འདྲུ་འཇི་དང་གཡེང་བ། ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱི་འདོར་ལེན་མཐོང་ཆེ་སྤྲུག་ནད་པ་ལ་ཟན་བྱེན་པ་ལྟར་ཞེ་ལོག། །པ་
བསད་ཀྱི་ལག་དམར་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་སེམས་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་
སྦྱངས་པ་ཡིན། བྱད་པར་ང་ལ་ལྟོ་བྲག་མར་པའི་བཀའ་ལུང་ལ། འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་འདྲུ་འཇི་འི་གཡེང་བ་སྦོངས། གྱོང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་
ཐོངས། གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་དབེན་པ་འགྲིམས་ལ། ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་གི་
བསམ་སྒྱུར་བྲག་པོས་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་ཅིག་གསུངས་པ་ཡོད་པས་སྒྲ་
མའི་བཀའ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བའི་སེམས་ཅན་འགའི་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཅུ་མ་དུ་མ་ཟད། རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་དང་། ནམ་འཆི་

ངེས་མེད་དུ་འདུག་པས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་ཆེ་ཐབས་
སྤངས་པ་ཡིན། བསྐྱབས་ན་སྤྲོ་མ་བ་རི་བའི་ཕྱག་ཕྱི་བ་ཞན་ཞོས་སུ་མ་ཟད་
ཁོང་རང་ཙམ་ཞིག་ངས་ཀྱང་འོང་སྟེ། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བཙོན་འགྲུས་བྱས་པ་ཡིན། ད་པེ་ཏ་རང་ཡང་
ཆོས་བརྒྱད་སྤྲོངས་ལ་ཨ་ཛོའི་ཕྱི་བཞིན་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ། ཆོས་
བརྒྱད་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྒྲོམ་རུས་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་
ཤར་བ་ཡིན་པས། ཨ་ཛོའི་སྐུ་འདི་ཉོན་ཅིག་བྱས་སྐུ་འདི་སྤངས་སོ། །

རྗེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཆོས་བརྒྱད་སྦྱོན་གྱིས་
མ་གོས་ལྟར། །བྱ་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་མཛད་པ། །སྐྱ་སྐྱར་མར་པའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །ཆེ་འདིའི་འདོད་པས་གདུངས་པ་ཡི། །སྤིང་མོ་ཉོན་ཅིག་
པེ་ཏ་ལྟམ། །གདུགས་ཡ་ཐོག་གསེར་གྱི་“གན་རི”ར་བཀྲག་དང་གཅིག་ཁ་
ཐོག་རྒྱ་མོ་དར་གྱི་ཤམ་བུ་འགྲིག་དང་གཉིས། །བར་གདུགས་ཅི་བས་མ་
བྱའི་ལྗང་ཁང་མཛེས་དང་གསུམ། །སེང་ལྗང་དམར་པོའི་ཡུ་བ་འཛོངས་དང་
བཞི། །འདི་བཞི་བཤམས་ན་ཨ་ཛོས་ཞོམས་ཙམ་གདལ། །ཆོས་བརྒྱད་དུ་
འདུག་པས་ཨ་ཛོས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་པའི་ཉི་
མ་ཤར། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིག་པེ་ཏ་ལྟམ། །ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་
ལ་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་གཤེགས། །འོ་སྒྲོལ་ལུ་སྤིང་བསྐྱབས་ལ་ལ་ཕྱི་གངས་

ལ་གཤེགས། དཀར་པོ་དུང་གི་རྒྱུད་གྲགས་ཆེ་དང་གཅིག དུང་མཁར་
མཁས་པའི་རྒྱ་དབྱུགས་བཟང་དང་གཉིས། རྒྱ་མོ་དར་གྱི་མདུད་པ་ཁ་དང་
གསུམ། རབ་བྱུང་བཅུ་ལྔ་པའི་འདུ་ཆོགས་མང་དང་བཞི། འདི་བཞི་
བཤམས་ན་ཨ་ཛོས་ཤོམས་ཅམ་གདལ། ཆོས་བརྒྱད་དུ་འདུག་པ་ཨ་
ཛོས་སྤངས་པ་ཡིན། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར། དེ་
ཕྱིར་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིག་པེ་ཏམ་ལྷམ། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ལ་ལ་ཕྱི་
གངས་ལ་གཤེགས། འོ་སྒྲོལ་ལྷམ་སྤིང་སྤེབས་ལ་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་
གཤེགས། འཛིག་ཉེན་གྲོང་ལྷག་གི་དཔོན་རྒྱུད་ཁ་དང་གཅིག ཉེན་རྒྱུད་
སར་པའི་སྤྱི་ལྷེ་བདེ་དང་གཉིས། འོ་མར་རྒྱ་ཇའི་ཐབ་ཀ་བཟང་དང་
གསུམ། བཅུ་རྒྱུད་གཞོན་ཀྱའི་ལག་བདེ་འཇུག་དང་བཞི། འདི་བཞི་
བཤམས་ན་ཨ་ཛོས་ཤོམས་ཅམ་གདལ། ཆོས་བརྒྱད་དུ་འདུག་པ་ཨ་ཛོས་
སྤངས་པ་ཡིན། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར། དེ་ཕྱི་ཆོས་
བརྒྱད་སྤངས་ཤིག་པེ་ཏམ་ལྷམ། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ལ་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་
གཤེགས། འོ་སྒྲོལ་ལྷམ་སྤིང་སྤེབས་ལ་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་གཤེགས། མོ་བོན་
ཅིས་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཆོག་གིན་དང་གཅིག མ་ཇོའི་ཆོགས་དཔོན་ཚུལ་
འཆོས་མཁས་དང་གཉིས། ཁ་བ་འདོད་འབར་བའི་ཆོགས་འཁོར་སྒྲོར་དང་
གསུམ། ཉམ་མགོ་སྒྲོར་གྱི་སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱན་དང་བཞི། འདི་བཞི་བཤམས་ན་
ཨ་ཛོས་ཤོམས་ཅམ་གདལ། ཆོས་བརྒྱད་དུ་འདུག་པ་ཨ་ཛོས་སྤངས་པ་

ཡིན། ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར། དེ་ཕྱིར་ཚེས་བརྒྱད་
སྤངས་ཤིག་གི་ཉ་ལུམ། ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་ལ་ལ་བྱི་གངས་ལ་གཤེགས།
འོ་སྒོལ་ལུམ་སྤང་བཤེབས་ལ་ལ་བྱི་གངས་ལ་གཤེགས། །ས་མཁར་སྤེའུའི་
མཐོ་བཙན་ལེགས་དང་གཅིག་། བཞོས་ཞིང་བཟང་པོའི་སོ་ནམ་རེས་དང་
གཉིས། །སེར་སྒྲས་བསོགས་པའི་ཟས་ཅོར་འཛོམ་དང་གསུམ། །འཁོར་བ་
སྤེལ་བའི་འཁོར་གཡོག་མང་དང་བཞི། །འདི་བཞི་བཤམས་ན་ཨ་ཛོས་
ཤོམས་ཙམ་གདལ། ཚེས་བརྒྱད་དུ་འདུག་པ་ཨ་ཛོས་སྤངས་པ་ཡིན། ཚེས་
བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་ཤར། དེ་ཕྱིར་ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིག་
གི་ཉ་ལུམ། ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་ལ་ལ་བྱི་གངས་ལ་གཤེགས། འོ་སྒོལ་ལུམ་
སྤང་བཤེབས་ལ་ལ་བྱི་གངས་ལ་གཤེགས། །བྱི་ཡིང་རྟ་པོའི་མགོ་འཕང་མཐོ་
དང་གཅིག་། །སྒྲ་ཁ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་མཛེས་དང་གཉིས། །སྤྲིག་སྦྱོད་སྦྲེས་
བུའི་འཁོར་གསུམ་ཁ་དང་གསུམ། །དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་ལས་ལ་
བཙོན་དང་བཞི། །འདི་བཞི་བཤམས་ན་ཨ་ཛོས་ཤོམས་ཙམ་གདལ། ཚེས་
བརྒྱད་དུ་འདུག་པ་ཨ་ཛོས་སྤངས་པ་ཡིན། ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་པས་སྦྱིད་
པའི་ཉི་མ་ཤར། དེ་ཕྱིར་ཚེས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིག་གི་ཉ་ལུམ། ཚེས་བརྒྱད་
སྤངས་ལ་ལ་བྱི་གངས་ལ་གཤེགས། འོ་སྒོལ་ལུམ་སྤང་བཤེབས་ལ་ལ་བྱི་
གངས་ལ་གཤེགས། །ཚེས་བརྒྱད་སྦོ་ཡིས་མི་གཏོང་ཞིང་། །གནས་ལ་བྱི་
གངས་ལ་མི་འགྲོ་ན། །གཉེན་ཉི་དུའི་གདུང་སེམས་ཡིད་ལ་གཟན། །ང་ཆེ་

འདིའི་སྒྲིང་མོས་དག་སྒྱུར་གཡང་། །ལར་སྒྲེས་ནས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
ལ། །ཆོས་ལོང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་བཞོལ་བྱ་ཡོང་མེད། །ཡོངས་མེད་དུ་སྒྱབ་ལ་
བཅོན་འགྲུས་བྱེད། །པ་སྒྲ་མའི་གདམས་དག་སེམས་ལ་པན། །པན་པའི་
གདམས་དག་བསྒྲོམས་ནས་ཀྱང་། །བདེ་ཆེན་ཐར་པ་སྒྱབ་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་
ལ་ཕྱི་གངས་ལ་འགྲོ། །སྤིང་མོ་ཆོས་བརྒྱད་འདོར་ལེན་གྱིས། །སྤྲིག་ལ་བྲེ་
གསོག་ཕུལ་གསོག་གྱིས། །སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ཅི་གནས་
མཛོད། །སྒྲོས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་ཅི་ཐོབ་མཛོད། །བརྒྱ་ལ་འཁོར་བས་
འཇིགས་བ་ན། །འཇིག་བརྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲོས་ཐོང་ལ། །འོ་སྒྲོལ་ལྷུ་སྤིང་
བསྐྱེབས་ལ་ལ་ཕྱི་གངས་ལ་གཤེགས། །ལྷུ་སྤིང་སྒྲལ་ལྷན་གཉིས་
བསྐྱེབས་ལ་གངས་ཀྱི་ར་བ་ལ་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པས། བེ་ཏ་ན་རེ།
ཨ་ཛོའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དེ་སྤྱིད་པོ་ལ་ཟེར་བར་འདུག་སྟེ། དེ་འོ་ཅག་
མིང་སྤིང་གཉིས་ལ་སྤང་མ་དགོས་གངའོ། ལྷ་མ་བ་རི་ལོ་རྩེ་བ་ལྷ་བྱ་མི་འོང་
བར་ཤེས་པའི་ཁ་བསྐྱད་ལ་ཨ་ཛོ་རང་གིས་བདེན་བདེན་མོ་དང་། ཡིན་ཡིན་
མོ་མང་པོ་ཤེས་ཀྱིན་འདུག་སྟེ། ང་ཁ་ལ་ཟས་དང་ལུས་ལ་གོས་མེད་པའི་
སྤྱག་ཉི་ཅུ་ལ་ཕྱི་ལ་མི་འགྲོ། གང་ན་ཡོད་ཡང་ཆ་མེད། ཨ་ཛོ་རང་ཡང་རི་
དྲགས་བྱིས་དེད་པ་བཞེན་བྲོས་ནས་བྲག་རི་ལ་འཁྲུག་སྒྲོད་བ་ལས། ས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་ན་ཐུགས་དམ་ཡང་འཕེལ། ང་ཅད་གཙོད་པ་ཡང་སྤྲོ་བར་
འདུག །འདི་སྤྱིགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་མོས་རབ་ཡོད་པ་འདྲ་བར་འདུག་

པས། ཉག་ཏུ་བཞུགས་ན་རབ་དེ་མིན་ནའང་ཞག་འགའ་ཅིས་ཀྱང་བཞུགས།
སྒྲུལ་བྱ་འདི་ལ་སྤྲད་གཡོགས་ཅིག་ཀྱང་འཆེམ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་ང་སྒྱུར་
དུ་སླེབ་འོང་ངོ་ཟེར་བ་ལ། ངས་ཞག་ཤིང་རྩོད་པར་ཁས་སྤངས། སྤྲིང་
མོ་དིང་རི་ཕྱོགས་ལ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་ངས་སྤྲིང་མོའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་ལ་
མགོ་ཀྱན་འཐུམས་པའི་ཞུ་གཅིག །ལག་པའི་སོར་མོ་རེ་རེ་ལ་ཤུབས་རེ།
ཀྱང་བ་ལ་ལྟམ། འདོམས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལ་ཤུབས་གཅིག་བཅོས་ཏེ་
བཞག །ཞག་འགའ་ནས་སྤྲིང་མོ་སླེབ་བྱུང་སྟེ། ཨ་ཛོས་སྒྲུལ་བྱ་མ་བཅེམས་
བ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བ་ལ། བཅེམས་ཡོད་བྱས་ཤུབས་རྣམས་ཡན་ལག་རྣམས་
དང་ཆ་ལུགས་ལ་སོ་སོར་བསྐྱོན་ནས་བསྟན་པས། ད་ཨ་ཛོ་མི་རུ་རང་མི་
འདུག །ངོ་ཆ་མི་ཤེས་པའི་སྟངས་དུ་ངས་དཀའ་ལས་བྱས་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་ཡང་
ཚུད་གསན་འདུག །རེས་འགའ་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཡོང་མེད་
བ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ། རེས་འགའ་ཇི་འདྲའི་དལ་བ་ཡང་བྱུང་འདུག་ཟེར་བས།
ངས་ང་མིའི་དམ་བ་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ལེན་མཁན་དེ་ཡིན། ངོ་ཆ་ཤེས་
ནས་ཀ་སྤྱིར་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བྱོད་སྤྲིང་གཅིག་མ་
ཆ་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་ངོ་ཆ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། བྲེགས་ན་སྒྲུལ་ནའང་
འབྲེག་རང་མ་རྒྱས་པར། དགེ་སྦྱོར་གཡེང་རུང་བྱོད་རང་ཟེར་བ་སྟར་ངོ་
ཆའི་གོས་བཅོས། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པར་མཉམ་པས། ཆ་
ལུགས་དང་བྱེད་མི་འདུག་བསམ་ཤུབས་བཅོས་བ་ཡིན། སྒྲུལ་བྱ་ཚུད་མ་

ཐོས་པར་ངོ་ཆའི་གོས་བྱུང་འདུག་པ། ད་ཁྱོད་ང་ལས་ངོ་ཆ་ཆེ་བར་འདུག་
པས། ངའི་ཆ་ལུགས་ངོ་ཆ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཡང་ངོ་ཆ། ངོ་ཆ་བའི་ནོར་ཆགས་
བྱེད་པ་བས་མེད་པ་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མེད་པ་ཞིག་རེས་ཞིག་
བྱས་པས་ངོ་ནག་ཐུག་ཐུག་འདུག། ལར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ངོ་མི་ཆ་བ་ལ་
ཆ། ཆ་ངོ་ཤེས་པ་ངན་སྒྱུད་གཡོ་སྒྱུ་ལ་མི་ཆ་སྟེ་ངོ་ཆ་བྱེད་ལུགས་མི་ཤེས་
པར་འདུག་པས། ཨ་ཇོའི་སྤྱ་འདི་ཉོན་ཅིག་བྱས་ངོ་ཆ་བྱེད་ལུགས་དབྱེ་བའི་
སྤྱ་འདི་སྤངས་སོ། །རྗེ་སྤྱ་མ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་སོ། །སྤྱང་ངོ་ཆ་ཤེས་པར་
བྱིན་གྱིས་རྒློབས། །ངོ་ཆས་བཅེངས་པའི་བེ་ཏ་ལུམ། །དར་ཅིག་ཨ་ཇོའི་སྤྱ་
ལ་ཉོན། །ཁྱོད་ཐ་སྟད་སྤངས་པའི་ངོ་ཆ་མཁན། །ངོ་མི་ཆ་ལ་ངོ་ཆར་བྱེད། །ང་
ངོ་ཆའི་དོན་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་ང་། །སྒྲོ་གསུམ་ལུག་པར་སྤྲོད་པ་ལ། །ངོ་ཆའི་
སྒྲོ་སྤྱང་ག་ལ་ཡོད། །ལུས་ཐོ་མོར་བྱུབ་པ་ཤེས་བེན་ནས། །མཚན་མ་ཡོད་
པ་སུས་ཀྱང་ཤེས། །ཁྲིལ་དང་ངོ་ཆ་བསྐྱུང་བ་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་པལ་ལ་མི་
འདུག་སྟེ། །ངོ་ཆའི་བྱ་མོ་རིན་གྱིས་ཉོས། །ངོ་ཆའི་བྱ་ཐོ་བང་དུ་
སྤངས། །བརྟུང་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་སྤྱིའི་འབྲས། །ངན་སྒྱུད་གཡོ་སྒྱུ་
རྒྱ་འཕྲོག་དང་། །སྒྲོ་གཏང་ཉི་བ་བསྐྱུ་བ་རྣམས། །ཁྲིལ་ངོ་ཆ་ཡིན་ཏེ་འཛེམ་
མཁན་ཉུང་། །ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་གི་སྒྲོམ་ཆེན་ཀུན། །ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་
མན་ངག་མཆོག་། །ཐབ་མོ་རྩོ་རྩའི་གསང་སྒྱུད་ཀྱིས། །མི་ཆེ་ཆོས་ལ་སྤྱེལ་བ་
ལ། །བཅོས་མའི་ངོ་ཆ་བྱེད་དོན་མེད། །དེ་བྱིར་རང་སྤྱག་མ་ཤོམ་པར། །ཤེ་

ཏ་ཤེས་པ་རང་སོར་ཞོག །བྱས་བས། རོ་ནག་ཐུག་གེ་བའི་ངང་ནས་སྒོང་མོ་
ལས་བྱང་བའི་རྒྱགས་ཚུ་སྒྲོར་ནམས་ཕུལ་ནས། གང་བྱས་རུང་ང་མོས་པ་
བཞིན་ཨ་རྩོམ་མི་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ངས་ཨ་རྩོམ་མི་ཐོངས་པར་འདུག་
པས། འདི་ཀུན་གསོལ་མཛོད། ངས་ད་དུང་ཅི་རྟེན་བྱས་འོང་གིས་ཟེར་འགྲོ་
གྲུབས་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལ། ངས་ལེ་ཏ་སྒོ་ཆོས་ལ་འགྱུར་དུ་ཨེ་རུང་
བསམ། ཁྱོད་རང་ཡང་ཆས་འདི་ནམས་མ་ཟད་བར་ཆོས་མི་བྱེད་རུང་སྟེག་
མ་གསོག་པར་སྟོན་བྱས་བསྟན་པའི་བར་ལ། རྣ་བར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་
འགྲོ་བྱས་པས། ཆོས་ལ་ངས་ཤེས་འདོངས་ནས་སྒོ་སྒྲ་རུང་ཟད་རུང་དུ་སོང་
བའི་ཆོ། ཨ་ནེ་ཡང་ཨ་ཁུ་ཤི་རྟིང་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་འགྱོད་པ་སྦྱས་ཏེ། མཛོ་ཡུ་
ཞིག་ལ་ཁལ་བཀལ་ནས་ཐིན་གྱི་བར་དུ་ཅད་གཅོད་ཅིང་འོངས། ཐིན་དུ་
སྟེབ་པ་དང་། ཆས་སྦྱི་དང་མཛོ་བཙོལ་བའི་ཐོག་ནས། ཨ་ནེ་རང་གིས་ཅི་
ཐེག་ཅིག་ཁྱིར་ནས་འོངས་པ། ལེ་ཏ་སྒོ་མཐོན་ཡོད་པས་མཐོང་སྟེ། ཨ་ནེ་
ཡིན་པར་ཤེས་ནས། ཨ་ནེས་འོ་ཅག་མ་བྱུ་ལ་སྦྱག་སྒྲ་དགྲུ་བཏང་བས་མ་
སྟང་པ་དག་ཟེར་ཕུག་པའི་འགག་ན་བཅའ་ཟམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བསྟོགས་
པས། ཨ་ནེ་ཟམ་སྒྲར་སྟེབ་བྱུང་སྟེ། ཆ་མོ་ཟམ་པ་མ་སྟོག་ཅིག་ ཨ་ནེ་འོང་
གིན་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་ལ། དེ་ཀས་སྟོག་པ་ཡིན་བྱས་པས། ཆ་མོ་བདེན་ཏེ་ད་
ང་འགྱོད་པ་དག་པོ་རང་ཞིག་སྦྱས་ནས། ཁྱེད་མིང་སྲིང་དང་སྟང་དུ་འོངས་
པས་ཟམ་པ་རྒྱགས། མི་འཇུགས་ན་ཨ་རྩོམ་ལ་ང་སྟེབ་འདུག་གིས་དང་ཟེར་

བས། ང་ཡང་ཟམ་པའི་ཚུར་སྒྲིབ་བྱས་ཐོག་ཅིག་གི་ཁར་བྱིན་ནས་བསྐྱད་བས།
ཨ་ནེས་བྱུག་འཆལ་ཞིང་སྤང་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་
བས། ངའི་བསམ་བ་ལ། ཉིང་ཡེ་མ་སྤང་ན་ཆོས་པར་ཡང་མི་རུང་། ཐོག་
མར་ཤགས་ཅིག་འདེབས་དགོས་སྟུག། ངས་དེ་སྦྱིར་གཉེན་གྱི་ཁོ་ཐག་ཆོད།
སྒྲོས་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་དེ། དང་པོ་སྤྱག་དེ་བཏང་བའི་ཁར།
ཆོས་བྱས་ཉིང་སྒྲོང་མོ་ལ་འོངས་དུས་ཀྱང་སྤྱག་དེ་བཏང་བས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་
ནེའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཆན་སྤྱི་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་ཉོན་ཅིག་བྱས།
ཨ་ནེར་ཁྲིལ་འདེབས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟར་སྤངས་སོ། །

པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །སྤྱི་སྤྱིར་མར་པའི་ཞབས་ལ་
འདུད། །སྤྱང་གཉེན་མེད་བདག་གི་གཉེན་མཛོད་ཅིག །ལས་བྱས་པ་བྲན་
ནས་ཨ་ནེ་སོམས། །མི་བྲན་སྤྱི་ཡིས་གསལ་ཅིག་འདེབས། །མ་ཡེངས་མ་
གྱོང་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག །སྤྱི་རྩ་ཅ་ཡི་ཀོ་རོན་ན། །པ་བཟང་གིས་པོར་བའི་
མ་བྱ་གསུམ། །ཁོར་ཡོད་དགུ་སྒོགས་ནས་སྤྱག་དགུ་བཅོལ། །མཐར་སྤན་
ཡུང་བེར་ཀས་གཏོར་བ་བཞིན། །ཁྲིད་ཨ་ཁུ་ཨ་ནེས་བཏང་བས་ན། །སྦྱིར་
གཉེན་གྱི་ཁོ་ཐག་དེ་ནས་ཆོད། །སྒྲོ་སངས་མཐར་འབྱུང་བའི་ཆོ། །མ་སྤིང་
བྲན་ནས་ཡུལ་དུ་འོངས། །མ་ཤི་སྤིང་མོ་འབྱུང་བ་དེས། །སྒྲོ་ཤས་སྤིང་རྒྱང་
ལངས་པའི་མཐུས། །ཅེ་གཅིག་སྤྱི་བ་བྱེད་པའི་ཆོ། །འཆོ་བ་ཟས་ཀྱིས་
བགྲེས་པོངས་བྱུང། །གཉེན་ཨ་ནེའི་སྒྲོ་བྱང་སྒྲོང་དུ་འོངས། །འཁོས་མེད་ཀྱི་

རྒྱལ་འབྲུར་རོ་ཤེས་ནས། །ཞེ་སྒང་གཞོན་སེམས་བསམ་སྦྱོར་ནི། །ཁྱི་ཕྱོ་ཕྱོ་
 ཟེར་ཞིང་ཐོན་དུ་བྱུང་། །སྤྱི་ཡི་ཚུགས་ཤིང་བེར་ཀ་ཡིས། །ལུས་སྟེ་ཕུང་
 བཞིན་དུ་བརྟུངས་པས་ན། །ཆབ་ཀོ་མའི་ནང་དུ་ཁ་བྱབ་འགྲེལ། །རིན་ཆེན་
 སྟོག་དང་དོ་བྲལ་བྱུང་། །བརྒྱ་འཛོམ་ཟེར་ཞིང་འཐབ་པ་དང་། །རྐང་འཐེན་
 ཟེར་ཞིང་འབར་བ་ཡི། །ཆིག་རྩལ་མཆོན་གྱིས་སྟིང་"བསྟན"པས། །སྤྱག་
 བསྐལ་ཡི་ཆད་སྟིང་རྒྱང་ལྡང་། །དབྱགས་སྟོན་དུ་འཆངས་ནས་སྐད་མ་
 ཐོན། །དེ་རྗེས་བདག་ལ་དགོས་མེད་ཀྱང་། །གཡོ་ཐབས་དུ་མས་ཁང་ཞིང་
 སྟོགས། །ཨ་ནེའི་ལུས་ལ་བདུད་མའི་སེམས། །ཨ་ནེའི་ཁོ་ཐག་དེ་ནས་
 ཆོད། །ཨ་ཁུའི་སྒོ་དུ་སྟེབ་པའི་ཆོ། །བསམ་ངན་སྦྱོར་རྩལ་འབེན་ཆིག་
 བེ། །ལུལ་གྱི་ཕུང་འདྲེ་སྟེབ་ཡོད་ཟེར། །ཁྱི་མ་མཆེས་གསོད་པའི་རམ་མདར་
 སྒྲན། །མི་སྟན་ཁ་ནས་ཐོན་གསུམ་སྒྲས། །གོར་མོ་རྩོ་ཡི་ཆར་བ་པལ། །ཉག་
 སྟན་མདའ་ཡི་ཟམ་བ་བརྩྭགས། །སྟིང་ལ་བཟོད་བྲལ་ནད་གྱིས་བཏབ། །དེར་
 ཡང་སྟོག་དང་དོ་བྲལ་བྱུང་། །ཨ་ཁུའི་ལུས་ལ་གཤེད་མའི་སེམས། །ཨ་ཁུའི་
 ཁོ་ཐག་དེ་ནས་ཆོད། །རང་འཁོས་མེད་གྱི་ཉེ་བ་དབྱ་བས་སྒྲང་། །དེ་རྗེས་རི་
 ལ་སྒོམ་པའི་ཆོ། །ཁྱི་ཐག་ཅན་གྱི་མཛེས་སེ་དེས། །མ་ཐོད་བཅེ་བས་སྒྲང་དུ་
 བྱུང་། །སྒོ་དང་འཆམ་པའི་སྟིང་གཏམ་གྱིས། །སྤྱག་བསྐལ་ཅན་ལ་སེམས་
 གསོ་བཏང་། །རོ་བརྟུད་ལྡན་པའི་ཁ་ཟས་གྱིས། །དབྱལ་ཐོངས་བདག་གི་

བགེས་སྒྲོམ་བསལ། །བཀའ་ཤིན་ཆེ་བར་ཁུམས་ལགས་ཀྱང་། །སྦྱིས་བྱ་
ཆོས་མཛད་མ་ལགས་པ། །མཛེས་སེ་བྱང་རུང་སྤང་དོན་མེད། །ཨ་ནེ་འཕྲང་
དོན་དེ་བས་རྒྱང་། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲར་ལོག་ལ། །ལྷ་བའི་དུས་སུ་འགོ་འདུག་
རན། །བྱས་པས། །ཨ་ནེས་མཆི་མ་མང་པོ་གཏོང་ཞིང་། །ཕྱག་མང་དུ་བཅ་ལ།
སྤར་པན་ཆད་ཆ་བོ་བདེན་བཟོད་པ་བཞེས་པར་ཁྱེ་ཞེས་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་
བཤགས་པ་སྤལ། །ད་ཕྱིས་ང་རང་འགྲོད་དྲགས་པ་དང་། །གཉེན་སྲིད་མ་
སྦྱངས་བར་ཆ་བོ་ལ་མཛལ་དུ་འོངས་པ་ཡིན་པས། །ཁྱེད་མིང་སྲིང་གིས་
མཛལ་ཁ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས། །འདོད་པ་བཞེན་མ་སྤང་ན་ང་ལྷེབས་ནས་
ཞི་སྤོད་ཟེར་བ་ལ་མ་སོད་པར་ཟམ་པ་འཛུགས་གྲབས་བྱས་པས། །ཐེ་ཏྲས་
སྒོག་ལུབ་ཀྱིས་སྤང་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་བཀོད་ནའང་མ་ཉན་པར།
སྦྱིར་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་མི་དང་ལུང་བ་གཅིག་ནས་རྒྱ་འཕྱངས་ན་ཡང་
ཉམས་གྲིབ་ཀྱིས་ཕོག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་ཉམས་མིན་པ་དང་། །ང་ཆོས་
པ་ཡིན་པས་སྤང་པ་ཡིན་བྱས་ཟམ་པ་བཙུགས། །སྤང་ཁ་འདོད་པ་བཞེན་
བཏང་། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བཤད་པས། །སྒོ་ཁ་ཆོས་ལ་འགྱུར་ནས་
ཕྱིས་ཆོས་བྱས་གདམས་ངག་བསྒྲོམས་པས་རང་གྲོལ་གྱི་ནལ་འབྱོར་མ་
ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་གསུངས། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་རས་པ་ཞི་བ་འོད་ཀྱིས། །རྗེ་
བཙུན་གྱིས། །ཆོས་ཁྱེ་ཆེ་སྒྲ་མའི་དུང་དུ་མོས་གྱུས་མཛད་ལུགས་སམ། །ཐོབ་
ནས་རི་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཐུགས་རུས་སམ། །གང་ནས་བསམས་རུང་སྒྲོས་མི་

འབྲུད་པ་གདའ་བས། མཛད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བསམས་ན། བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་འདི་རང་བྱེད་ལོར་གདའ་བས། འཁོར་བ་མི་གྲོལ་བར་འདུག །ཅི་
རང་དག་ན་ཞེས་མང་དུ་རུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་དང་
ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐལ་ལ་བསམས་ན། མོས་གྲུས་དང་སྙིང་རུས་དེ་ཡང་
ཆེས་སྦྱོན་རང་མི་འདུག །སྙིང་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་ཐོས་
ནས་ཡིད་ཆེས་ཉིང་། དེ་ཙམ་གྱི་སྙིང་རུས་ཀྱན་གྱིས་རུས་པར་གདའ་སྟེ།
ཆོས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་ཤིང་། ཆོས་བརྒྱད་སྒོས་མ་
ཐོངས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གཤམ་ཆེ། རྒྱ་འབྲས་རགས་
པ་ཙམ་ལའང་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་རྟགས་ནར་མར་བསྟན་ཉིང་། སྙིང་ཉིད་གྱི་
བཤའ་པ་ལུང་རིགས་དང་མཐུན་མཐུན་མོ་མང་པོ་བྱས་རུང་། སྙིང་ཉིད་དེ་
བས་ཀྱང་སྤྲོ་བས་གོ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དགཤ། སྙིང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉིང་།
སྙིང་ཉིད་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤར་བར་གོ་བ་ནས། རྒྱ་འབྲས་གྱི་འདོར་ལེན་
སྤྱེག་སྙིང་དགོ་སྤྱབ་ལ་བཙོན་དུ་རང་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་
རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ཡིན་པས། སྤྱེག་སྙིང་དགོ་སྤྱབ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་
ལ་ཞིབ་པ་དང་བཙོན་པ་གཤམ་ཆེའོ། །ངས་དང་པོ་སྙིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་
ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། སྤྱེག་པ་ཆབས་ཆེན་དེ་བསགས་ཉིང་། ངན་
སོང་གསུམ་ལས་བཏང་ས་མེད་སྟམ་འདིགས་དགས། ལྷ་མ་ལ་མོས་གྲུས།
སྒོམ་པ་ལ་སྙིང་རུས་མི་འོང་དབང་མེད་བྱུང་བ་ཡིན། བྱིད་རྣམས་ཀྱང་ང་

རང་གི་ངག་ལྟར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ཡིན་ངའི་འདི་བཞིན་དུ་གྲིས་ལ་རི་
ཁོད་དུ་གཅིག་ཕྱར་སྡོད་རུས་པ་གྲིས་ཤིག །འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཁག་
མི་རྒྱུ་ང་རང་གིས་ཁྱར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། ཡང་ངན་རྫོང་སྒྲོན་པ་རྟོ་རྟོ་རྩ་
རྩས། རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྩོམ་འཆང་ཆེན་མིའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུ་སྒྲུ་
ནས། མཛད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ།
དེ་མིན་རུང་། བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆོགས་བསགས་བ། ཕྱིར་མི་
སྒྲོག་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་གདའ་སྟེ། ཆོས་
ཕྱིར་སྒོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བཅོན། ཞེས་བྱ་བའི་ཉམས་
རྣམས་རྩེ་བཙུན་ལ་ཆང་གདའ། དེ་མིན་བདག་སོགས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི། ལྷ་མའི་བྱང་གི་དད་བྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སོགས། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་
སྒྲོད་ཚུལ་རྩེ་བཙུན་གྱི་དེ་འདྲ་སྒོ་རང་གིས་ཡང་མི་འཁྱུད་ན། ཕྱག་ལེན་ལ་
སུས་ཁེལ། བརྒྱ་ལ་ཕྱག་ལེན་ལ་བཀལ་རུང་། ལུས་ཀྱིས་རྒྱན་མི་ཐེག་པར་
འདུག་པས། རྩེ་བཙུན་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་རུང་ཞིག་
ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་གདའ། དེས་ན་བདག་ནི་ཆོས་མ་རུས་རུང་རྩེ་བཙུན་གྱི་
ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
སྟམ་པ་གདའ་བས། རྩེ་བཙུན་རྩོམ་འཆང་ངས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་
གི་སྒྲུལ་པ་ལགས་པ་དེ་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་
ནས། ང་གང་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ང་རང་ལ་ཡང་ཆ་མེད། ངས་སོང་གསུམ་གྱི་

སྤྱལ་བ་ཡིན་རུང་། བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་དོན་འཆང་སོགས་གང་དུ་མཐོང་
བ་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ལས་འབྲུག་པས་མོས་གུས་ཀྱིས། སྤྱལ་བ་ཡིན་སྟེ་བ་དེ་
བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་དག་སྤང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ལོག་ལྟ་དེ་བས་ཆེ་བ་
མི་འོང་། ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་པའི་ཆེ་བ་མ་མཐོང་བས་ལན། སྤྱིར་ཀྱིས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བས། ཆེ་སྟོང་ལ་ང་ལྟ་བུར་སྤྲིག་པ་ཆོབས་ཅན་བྱས་པའི་སོ་
སོ་སྤྱོད་པོ་ཞིག་ཡིན་རུང་། བྱིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། ཆེ་སྟོས་བཏང་
སྟེ་སྟོན་གསུམ་གཡོ་མེད་དུ་སྟོམ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་རིང་མི་
འདུག །བྱེད་པར་སྤྲོ་མ་མཆོན་ལྟན་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། གསང་
སྤྲུགས་ཉེ་ལམ་གྱི་མན་ངག་དང་སྟིང་པོའི་དོན། ཐ་སྟོང་གི་སྤྱི་བ་གཡོགས་
མེད་པར་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྟོན་པའི་དབང་དང་གདམས་ངག་ཐོབ་ནས་
སྟོམ་བྱས་ན། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་རྒྱ་ཐེ་ཆོམ་མི་འདུག་ཅིང་། ཆེ་འདིར་
མི་དགེ་བཅུ་དང་མཆོམས་མེད་ལྟའི་ལས་ཆོབས་ཆེན་བྱས་ན་ཤི་མ་ཐག་
དཔུལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཐེ་ཆོམ་མི་འདུག་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་
ཆེས་ཤིང་སྟིང་བྱས་ཆུང་བས་ལན། སྟིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ན། ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་སྤྲུག །སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་
ཀྱི་སྟོན་ནས་དང་པོར་སྤྲོ་མ་ལ་མོས་གུས། བར་དུ་གདམས་ངག་སྟོམ་པ་ལ་
སྟིང་བྱས། མཐར་ཉམས་རྟོགས་སྟོང་ལུགས་སོགས་ཀྱི་སྟིང་བྱས་ངའི་འདི་
བས་མི་ཞན་པ་སོ་སྤྱོད་སྟིང་བྱས་ཅན་ཀུན་ལ་འོང་བར་འདུག །བྱུང་ཆེ་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱལ་པར་རྫོམ་པ་འདུག་སྟེ། གསང་
 སྤགས་ཀྱི་ཉི་ལམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཉགས་ཡིན་པས། ད་ཁྱེད་རང་རྣམས་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ལ། གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལས་རྒྱ་འབྲས།
 འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། རམ་འཆི་ཆ་མེད་རྣམས་
 སེམས་ལ། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱུངས་ཤིག །ངས་ཀྱང་ལྟ་
 གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བཏང་། སེམས་ལ་དཔའ་བསྐྱེད། ལུས་ལ་བབ་
 བསྐྱར། སྤྱག་བསྐྱལ་བྱེད་དུ་བསད་ནས་མི་མེད་ཀྱི་རི་ལ་བསྐློམས་པས་
 ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེས་པ་ཡིན། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་ངའི་རྗེས་སུ་
 བྱགས་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་གསུངས། ལྷ་མའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་
 རྫོས་བཏང་སྟེ་སྦྱིང་རུས་དང་དཀའ་སྤྱད་བྲག་པོས་ཡོངས་མེད་དུ་རི་ལ་
 བསྐློམས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

བརྒྱད་པ། བསྐྱན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་

དེ་རྒྱས་ལར་བྱེ་བ་མཁྱར་འབྱུང་གི་སྒོར།

བརྒྱད་པ་ནི། ཡང་རས་ཆུང་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་མཛད་པ་དེ་རྣམས་དོན་
 ལ་ལ་མཚན་དང་ངོ་མཚར་གོང་ན་མེད་དུ་གདའ་བས་དགོད་ལ་དེ་བས་སྔོ་
 བ་མི་འོང་སྟེ། རྣམ་པ་དུ་སྔོ་བ་ཁོ་ནར་གདའ། རྣམ་པ་ཡང་དགོད་སྔོ་བའི་
 མཛད་པ་རྣམས་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་
 རྣམ་པ་དགོད་སྔོ་བ་སྦྱིང་རུས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ། མི་དང་མི་

མ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་ནམས་སྤོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད་གསུངས། ཡང་
རུས་ཚུང་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཐོག་མར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གང་
བྱུང་ཞུས་པས། ཐོག་མ་རང་མི་མ་ཡིན་ནམས་མཐོ་འཆམ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་
རྗེས་མིའི་བྱ་སློབ་མ་པལ་ཆར་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་ཆེ་རིང་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་
བྱུང་། དེ་རྗེས་མིའི་བྱ་སློབ་གཞན་ནམས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ངའི་བསྟན་པ་མི་
མ་ཡིན་ཆེ་རིང་མ་དང་། མི་དབྱུས་པ་སྟོན་པ་དེས་སྤེལ་བར་འདུག་གསུངས།
དེའི་ཆེ་སེ་བན་རས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱབ་གནས་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་བྱི་
ཚུད་བར་དུ་གདའ་བ། དེ་གཉིས་དང་གོང་གི་དེ་ནམས་མིན་པ་གང་དང་གང་
དུ་སྐྱབ་པ་མཛད་ཞུས་པས། བལ་པོའི་ཡོལ་མོ་གངས་རུ་ཡོངས་སུ་བྱགས་
བ་བྱིའི་རྫོང་དུ་ག །མ་བྱགས་པ་ནང་གི་རྫོང་དུ་ག །གསང་བའི་རྫོང་དུ་ག་སྟེ་
བཙོ་བརྒྱད། ཡང་རྫོང་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ། ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་ཕྱག་ཆེན་
བཞི། མ་བྱགས་པའི་བཞི་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤར་གྱི་གནས་ནམས་
ཀྱང་ཐུས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཕྱག་སྤོར་དང་རི་ཁྲོད་དཔེན་ལ་མཐུན་རྒྱུན་
འཛོམས་པ་ནམས་སུ་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱོམ་བྱ། སྐྱོམ་བྱེད། སྐྱོམ་མཁན་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྐྱོམ་མི་ཤེས་པར་འདུག་གསུངས། ཡང་རས་
ཚུང་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཆོས་ནམས་ཟད་སར་སྐྱོལ་བའི་ཕྱགས་རྗེས།
བདག་སློབ་འབངས་ནམས་ལ་ཡང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གོ་བ་དང་ཁྱོད་བ་

འདྲེས་པ་རྩུང་ཟད་རེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་སྒོ་བདེ་བར་གདའ་བ་བཀའ་ཤིན་
ཆེ་ལགས། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོགས་གསོག་པའི་མིག་རྒྱུ་དུ་
སྐྱབ་གནས་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་རྫོང་རྣམས་དང་། སྤྱག་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་མིང་རེ་གསུང་བར་ཁྱེ་ཁྱེས་པས།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྤྱིའི་རྫོང་དུག་ནི། བྲག་དཀར་རྩ་སོ་དབུ་མ་རྫོང་།
སྡེན་ཁྱུག་གི་བ་མ་རྫོང་། ལིང་བ་བྲག་དམར་རྫོང་། རག་མ་བྱང་ཆུ་བ་རྫོང་།
སྐྱང་པན་ནམ་མཁའ་རྫོང་། བྲག་སྐྱའི་རྩེ་རྫོང་རྣམས་སོ། །མ་གྲགས་པ་ནང་
གི་རྫོང་དུག་ནི། མཆོང་ཕྱང་ཁྱུང་གི་རྫོང་། སྐྱིད་པ་ཉི་མ་རྫོང་། ཁུ་བྲུག་
དཔེན་པ་རྫོང་། ཤེལ་སྤྱག་ཆུ་ཤིང་རྫོང་། བེ་ཅེ་འདོད་ཡོན་རྫོང་། ཅིག་པ་
རྒྱང་མཐེལ་རྫོང་རྣམས་སོ། །གསང་བའི་རྫོང་དུག་ནི། རྒྱ་བྲག་ནམ་མཁའ་
རྫོང་། རྟག་སྤྱག་སེང་གེ་རྫོང་། སྤུས་སྤྱག་མ་མོ་རྫོང་། ལ་སྤྱག་བསྐྱ་རྫོང་།
ཐང་སྒོ་སྐྱ་བ་བདུད་རྫོང་། ཁོ་རྒྱལ་རྩེ་རྩེ་རྫོང་རྣམས་སོ། །ཡང་རྫོང་གཉིས་
ནི། སྐྱིད་སྤྱག་ཉི་མ་རྫོང་དང་། སྒོ་མཐོ་ནམ་མཁའ་རྫོང་གཉིས་སོ། །ཡོངས་
སུ་གྲགས་པའི་སྤྱག་ཆེན་བཞི་ནི། གཉའ་ནང་གི་གོད་པ་སྤྱག་ལ་སྤྱིའི་བདུད་
འདུལ་སྤྱག་ ཁྲིན་གྱི་འབྲི་ལྷེ་སྤྱག་ ཁྲི་སེའི་རྩུ་འབྲུལ་སྤྱག་རྣམས་སོ། །མ་
གྲགས་པ་བཞི་ནི། ཅའི་རྒྱང་ཆུགས་སྤྱག་ རོན་གྱི་འོད་གསལ་སྤྱག་ ར་ལའི་
ཟ་འོག་སྤྱག་ ཀྱུ་ཐང་གི་སྤྱག་རོན་སྤྱག་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པ་
བྱུང་ན་དཔེན་ལ་མཐུན་རྒྱུན་འདོམས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། བརྒྱད་པའི་གྲིན་

རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོམས་ཤིག་གསུངས་པས། དེར་ཆོག་པ་པའི་ལྟ་
མིའི་བྱ་སྒྲོལ་ཆོས་ཉན་ཉ་མའི་ཆོག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་གས་དང་
ངེས་འབྱུང་། དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆད་ལས་འདས་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ཏེ། ཆོས་
བརྒྱད་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས། ཀུན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་
མགུ་ཡི་རངས་ཏེ། ཐུགས་སྒྲུབ་བྱ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་གསུམ་བརྟན་པ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོས་ནས། དཀའ་ཐུབ་དང་ཐུག་སྦྱར། སྙིང་
རྒྱལ་དང་ཞེ་བཅད་དག་པོས་གཡོ་མེད་དུ་རི་ལ་སྒྲོམ་པའི་དམ་བཅའ་ཕུལ།
མི་མ་ཡིན་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་བརྟན་པ་བསྐྱུང་བར་ཁས་ལྷངས་ཤིང་དམ་བཅས།
ཉ་མ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པ་ཀྱང་རབ་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པ་ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་སྟེ། རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲངས་ནས་བསྒྲོམས་པས་གནས་ཕྱགས་གྱི་དོན་
མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་མང་དུ་བྱུང་། འབྲིང་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་པ་སྦྱུང་བ་
སྦྱུང་གྱི་དམ་བཅའ་ལྷངས། ཐ་མས་ཀྱང་སྤིག་པ་སྦྱ་རེ་ཉག་ཏུ་སྦྱོང་ཞིང་། དགོ་
བ་སྦྱ་རེ་ཉག་ཏུ་སྦྱུང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ལྷངས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་
མཐར་འཁྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡན་ཆད་རྗེ་བཙུན་རང་གི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་ལི་གོར་བཞོད་པ་ལགས་
ཤིང་། བསྐྱུབས་འབྲས་གྱིས་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་
མཛེད་པ་རྗེ་བཙུན་རང་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མདོར་བསྟན་ཕྱིས་རྒྱལ་
གཞག་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྒྱས་པར་བྲེན། སྒྲོར་ཆོ་ཆེན་

པོ་གསུམ་སྟེ། མི་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་མཐོ་འཆམས་པ་དམ་ལ་བཏགས་པའི་
སྒོར། སྐལ་ལྷན་ཐུགས་སྤྲོས་ནམས་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོར། ཁ་འཐོར་
བའི་ཉམ་བུ་སྒྲོབ་ལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་སྐྱར་རོ། །

དེ་ནམས་རྒྱས་པར་སྤྱེ་ན། དང་པོ་མི་མ་ཡིན་ནམས་དམ་ལ་བཏགས་
ཚུལ་ནི། བྲག་དམར་མཆོང་ལུང་དུ་བགལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ལ་ཀ་དམ་ལ་
བཏགས་པ་སྤྲོས་པ་དེ་དུག་གི་སྐྱར་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲོས་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་
ཕྱིར་ལ་ཕྱི་ལ་བྱོན་ནས། ལྷ་ཆེན་ཆོགས་བདག་དམ་ལ་བཏགས་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱ་
བཟང་གི་སྐྱར་གསུངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལ་ཕྱི་གནས་མཐའ་དུ་བྱོན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་གངས་མགྲར་ཆེན་མོ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲོས་
པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་མང་ཡུལ་གྱི་རི་བོ་དབལ་འབར་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་
ཡོལ་མོ་གངས་ར་ལ་འབྱོན་དགོངས་ནས་སྤྲོས་ཡང་གྲུང་ཐང་ལ་བྱོན་པས།
ཡིང་པ་བྲག་ལ་ཐུགས་མོང་སྟེ། དེར་རེ་ཞིག་བཞུགས་པས། ཡིང་པ་བྲག་
སྤྲིན་མོའི་སྐྱར་གསུངས། དེ་ནས་རི་བོ་དབལ་འབར་གྱི་འདབས་རག་མ་
བྱང་རྒྱབ་རྫོང་དུ་བསའི་ལྷ་མོ་ཞིག་དང་རག་མའི་གཞི་བདག་དམ་ལ་
བཏགས་པའི་སྐྱར་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱང་པན་ནམ་མཁའ་རྫོང་དུ་བཞུགས་
ནས། མི་མ་ཡིན་དང་མི་མང་པོ་ལ་པན་འདོགས་མཛད། དེ་ནས་ཡོལ་མི་
གངས་ར་ལ་བྱོན་ནས། སི་རྒྱ་ལའི་ནགས་གསེབ་སྟག་ཐུག་མིང་གི་རྫོང་དུ་
བཞུགས་ཏེ། དེར་ཡང་མི་མ་ཡིན་དང་མི་འགའི་དོན་མཛད། དེར་བོད་ལ་

སོང་ལ་རི་ཁྲོད་དང་དབེན་པར་སྒྲིམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་
གྱིས་ཞིག་བྱ་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། བོད་ལ་བྱོན་ནས་གྲུང་ཐང་གི་
ཕུག་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཕུག་རོན་གྱི་སྒྲོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུགས་སྒྲིམ་རྣམས་དང་མཇལ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་བྲག་སྐྱོད་རྩེ་
རྫོང་དུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཇད་ཆོ། དུམ་རྩེ་རྩེ་རྣམས་
འབྱོར་མས་རྩེ་བཙུན་ལ་སྤྱིར་གྱིས་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་
དང་། ཁྲད་པར་མཁའ་འགྲོ་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་ངག་ལོན་པའི་སྒྲོབ་མ་
རས་ཚུང་རྩེ་རྩེ་བྲགས་པ་གནས་དང་བཅས་པ་ལུང་བསྟན་ཏེ། གྲུང་ཐང་ར་
ལའི་ཕུ་བཟོ་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་པས། ཐུགས་གྱི་སྒྲིམ་རས་ཚུང་བ་དང་
མཇལ། དེ་ནས་རས་ཚུང་བ་རྒྱ་གར་ལ་སྤྱད་གཞི་འཆོས་སུ་བྱོན་ནས། ཡང་
དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་མཇལ་ཏེ་རོན་ཕུའི་འོད་གསལ་ཕུག་ཏུ་ཅ་ཕུ་རས་པ་དང་
མཇལ། དེ་ནས་རག་མ་བྱང་ཆུབ་རྫོང་དུ་བྱོན་པས་རས་པ་སངས་རྒྱས་
སྐུབས་དང་མཇལ། དེ་ནས་བྱོན་ཏེ་གཉའ་ནང་གོད་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆོ།
སྐུ་ནས་དད་བཞིན་པ་སྒྲོ་སྟོན་ལྷ་ཀྱ་གུ་ན་ལ་དབང་དང་གདམས་པ་གནང་
ནས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་བྱང་ཏྲ་སྒྲོ་ལ་བྱོན་ཆེ་པ་རེས་གཙུང་གི་
གད་པ་སྒྲེ་གསུམ་དུ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྲུམ་དང་མཇལ། ཚུར་རིས་གཡས་
དུ་བྱང་གི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་སེ་བན་རས་པ་དང་མཇལ། དེ་ནས་ལ་སྟོད་
རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་རི་ལ་སྒྲོམ་དུ་བྱོན་པས་འབྲི་སྒྲོམ་རས་པ་དང་མཇལ། དེ་ནས་

སྒྲོན་རོ་སྒྲོམས་ཀྱི་ལྷོམ་བྱ་ལ་བྱོན་པས་ཚུ་མིག་དངུལ་འབུམ་དུ་རས་པ་ཞི་
བ་འོད་དང་མཇུག། དེ་ནས་གཅེན་ལུང་དུ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོར་ལ་ངན་རྫོང་རས་
པ་དང་མཇུག། དེ་ནས་ལ་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་སྤྲུལ་ལུང་བསྐྱན་ལྟར་
མཁའ་འགྲོས་བསྐྱལ་ཏེ། ཉི་མེ་ལ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་དམ་པ་རྒྱགས་ཕྱ་བ་དང་
མཇུག། དེ་ནས་ཡར་བྱོན་ཏེ་སྒྲོ་བོ་ཀོ་རེ་ལ་ཐོག་གི་སྒྲོར་ལ་མཁའ་རྒྱང་རས་
པ་དང་མཇུག། དེ་ནས་དགུན་སྤྱི་མེད་གི་རོང་འབྲི་ཅེའི་གངས་འདབས་སུ་
བཞུགས་དུས་རས་པ་དར་མ་དབང་སྤྲུག་དང་མཇུག་ཏེ་སོས་ཏི་སེ་ལ་བྱོན་
ནས་རྒྱ་རོ་བོན་རྒྱང་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཐིམ་གྱིས་མནན་པ་ཏི་སེའི་སྒྲོར། དེ་ནས་
མར་བྱོན་སྤྲར་ཡང་བྲག་ས་དོ་རྩེ་རྫོང་དུ་བཞུགས་པས་རོང་རྒྱང་རས་པ་དང་
མཇུག། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱལ་ཏེ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་སྤྲུལ་ཕྱག་མ་མོ་
རྫོང་གཟིགས། དེར་ཞག་ཤས་བཞུགས་པས་རྩེ་བོ་ཞབས་ཕྱིར་འབྲངས་པ་
ལ་ལུག་རྩེ་རས་པ་བྱ་བའི་ཉོགས་ལྡན་བཟང་པོ་ཞིག་བྱང་། དེ་ནས་ལ་ལུག་
བསྒྲུ་རྫོང་དུ་གཤེན་སྒྲོམ་རས་པ་དང་མཇུག་ཏེ། ཕྱིས་སྤང་སྒྲོ་སྤྱི་བདུད་རྫོང་
དང་། སྤྲུལ་ཕྱག་མ་མོ་རྫོང་དུ་བཞུགས་ཆེ་ཞབས་ཉོག་ཀྱང་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་
ལུལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཙོ་རོ་འབྲིག་མཆོམས་ལ་བྱོན་པའི་སྒྲོར་ལ་རས་རྒྱང་
མ་དང་མཇུག། དེ་ནས་མོན་གཉི་ཤངས་འགྱུར་ཏེ་ལ་བཞུགས་ཆེ་བྱི་ར་རས་
པ་དང་མཇུག། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྤྲན་གྲགས་ཆེན་པོ་བལ་ལུལ་
བྱབ་པ་དང་། སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྐྱན་ཏེ་བསྐྱལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོ་ཁོམ་

ཀྱལ་པོས་མཆོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་རས་ཆུང་པ་དང་གཤེན་སྒྲིམ་རས་པས་
སྤྱན་དངས་ནས་ལ་སྤྱིའི་མདོ་སྟོན་གཡོན་སྤྱག་ཏུ་བཞུགས། དེའི་སྤྱི་ལོ་
མཆོང་ལུང་བྲག་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་ཆུ་དབར་དུ་བྱོན་པས། ཆེ་རིང་མའི་
སྐོར་གསུམ་རིམ་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཐིན་སྤྱིང་མར་བྱོན་པའི་ཆེ་རས་པ་
དོན་མེད་དབང་སྤྱག་དང་མཇུག། དེ་ནས་ཐེ་བཙུན་དཔོན་སྟོན་གཉའ་ནང་གོད་
སྤྱག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཀྱུ་གར་གྱི་རྒྱུ་པོ་ཉི་དང་། བལ་པོ་རྩོད་དུ་མཇུག་
བས། ཐེ་བཙུན་ལ་སྤྱག་སྤྱལ། དེས་སྤྱི་བསོད་རྒྱས་པའི་སྟོན་གྱིས་མཆོན་
ཉིད་གྱི་སྟོན་པ་དར་སྟོན་སྤྱག་དོག་གིས་ཚོད་པ་བྲས་པ། རྩེ་འབྲུལ་དང་རྩས་
པས་བསྟོག་པའི་སྐོར། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རས་ཆུང་ཉི་ཤུའི་སྐོར། དེའི་བར་ལ་
གོད་སྤྱག་ཏུ་མེ་སྟོན་རས་པ་དང་མཇུག། གཉའ་ནང་གནག་ཁར་རས་མ་ས་
ལེ་འོད་དང་མཇུག། དེ་ནས་ཐེ་བཙུན་བྲག་དམར་སྟོ་མཐོར་བྱོན་ནས་
བཞུགས་པ་ལས། རས་ཆུང་པ་ཆུར་འབྱོན་པ་གཟིགས་ནས་བསུ་དུ་བྱོན་ཏེ་
གཡག་རུའི་སྐོར་དང་། ཀྱང་མགུར་གྱི་སྐོར་གསུངས། དེ་ནས་ཆུ་དབར་དུ་
བྱོན་ནས་དྲགས་པོའི་སྟོན་སྟོན་རས་པ་དང་མཇུག། ཐིན་གྱི་སྟོན་བདེ་བཀྲ་
ཤིས་སྐང་དུ། སྟོན་བཙོན་ལྟོན་འདས་གྱིས་ལུང་བསྟོན་པའི་སྟོན་བྱ་ཆེན་པོ་
སྤྱགས་གྱི་སྤྱས་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པ། དགེ་སྟོང་དོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྟོན་འོད་གཞོན་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ། མིར་སྤྱི་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་ཐེ་དང་མཇུག། དེ་ནས་

ཅུ་དབར་གྱི་འོམ་ཆུང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། སྤར་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་སྟོན་
དགེ་འདུན་དང་མཇལ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་། དེ་ནས་སྦྱིད་ཕུག་ཉི་མ་རྫོང་ན་
བཞུགས་པའི་ཆེ། གླིན་གྱི་འབྲེ་སྟོན་བཟང་ཤིས་འབར་དང་མཇལ། སྦྱིད་པ་
མཇེད་ཆེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་སྐྱོར་ཕུ་རུ་བ་ཕུག་ཕྱིར་འབྲངས་
ནས་མཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཁའ་འགྲོས་མིའི་བུ་སྟོབ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གྲུབ་ཐོབ་རང་ཡང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་
དེ་རྣམས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲས་བརྒྱད། ཉེ་བའི་སྤྲས་བཙུག་ལུས། དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲིང་བཞི་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དང་མཇལ་ཚུལ་ཀུན་ལ་སྐྱོར་ཆོ་ཆེན་
པོ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ནས་གསུམ་པ་ཁ་འཐོར་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ། རང་དང་གསང་
བའི་རྫོང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐུགས་སྤྲས་རྣམས་དང་མཇལ་བའི་སྤྱི་ཕྱི་རེས་མེད་
དུ་གསུངས་པ། གྲུ་བུ་སྟོབ་དང་ཉམ་འགའི་ཞུས་ལན་གྱི་སྐྱོར་འགའ་རེ། སྐམ་
པོ་བ་བཞུགས་དུས་བོན་པོ་རིའི་སྐྱོར། དེ་ནས་གཉའ་ནང་དུ་བྱོན་ནས་དབང་
བསྐྱར་དང་རབ་གནས་ཀྱི་སྐྱོར། ཅར་མར་གཤེན་རྡོར་མོ་དང་ལེགས་སེ་
འབྲུམ་གྱི་སྐྱོར། དེ་ནས་འཆི་བྱོད་ཐིགས་ཆགས་མའི་སྐྱོར། དེ་ནས་རས་
ཆུང་པ་དང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ལ་ཕྱི་ལ་བྱོན་ཆེ་བདུད་འདུལ་ཕུག་མོ་ཆེ་དང་
སྦྱོ་སངས་ལ་བྱོན་བའི་སྐྱོར། དེ་ནས་ཡར་བྱོན་ཏེ་རམ་སྤྲིངས་གནས་ཕུག་
མའི་སྐྱོར། དེ་ནས་ཉམ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་སྟེ། གཉའ་ནང་གྲོད་ཕུག་ཏུ་

བཞུགས་ཆེ་ཆེ་བཙུན་རང་གི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ཏེ་རས་ཚུང་དབུས་བཞུད་
ཀྱི་སྒོར། མཁའ་འགོ་སེང་གའི་གདོང་ཅན་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ་ཐོང་ལར་
དམ་པ་དང་མཇལ་བའི་སྒོར། ལས་ཞིང་དུ་གཤེན་དོན་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་
ཀྱུ་དང་། ཡུམ་གྱི་བྱིན་ལན་བསབ་བའི་སྒོར། ཅར་མའི་ཉ་མ་སོགས་གཉའ་
ནང་པ་རྣམས་ལ་མཇུག་གི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་སྒོར། དེ་ནས་ཚུད་བར་དུ་འབྱོན་
བའི་ཞར་ལ། དིང་རིར་ལྷ་རྗེ་གཡང་ངའི་སྒོར། ཚུད་བར་དུ་ཐེབས་ནས་
དབུས་བཞུད་ཕྱི་མའི་སྒོར། བྱིན་ལྷ་བློར་ཡོན་བདག་བཟླ་ཤེས་བཅེགས་ཀྱི་
སྒོར། བྱིན་བླ་མཁར་དུ་མཛེས་སེ་འབུམ་དང་། ཁུ་བྱག་ལ་སོགས་ཏེ་ཉ་མ་
སྤྱིའི་སྒོར། བླ་དམར་སྟོ་མཐོར་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ཐུགས་པའི་
ཞུས་ལན་གྱི་སྒོར། བུ་སྟོབ་ཡོངས་ལ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ། བཀོད་པ་སྤྱིའི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་སྒོར་ལ་སོགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆོ། སྒོར་ཆོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྟོ་ནས། མཐའ་
ཡས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱེས་བུ་དབང་པོ་རབ་རྣམས་སྤྱོད་ཅིང་གོལ་བར་
མཛད། དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་སྤྱོད་པར་མཛད་ཅིང་གོལ་བའི་ལམ་བསྟན།
ཐ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་བཙན་པོ་ལ་བཀོད། སྐལ་
མེད་རྣམས་ལ་འང་རྣམ་དཀར་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་ནས། གནས་སྐབས་
མཐོ་ངེས་ལྷ་མའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ནམ་

མཁའ་ལྷ་བྱས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་མཛད་ཅིང་། སེམས་ཅན་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་
ལགས་སོ། །

དེ་དག་མགྱུར་འབྱམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེན་ས་བསྟན་
ཏོ། །སྤྱབ་འབྲས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པའི་
མཛད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

དགུ་པ། གཞུགས་སྐྱེ་ཆོས་དབྱེད་ས་སྤྱི་མ་པ།

དགུ་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་མཐའ། གིན་
སྤང་མ་ན་དགེ་བཤེས་ཅན་སྤྱབ་བྱ་བའི་སྟོན་པ་ནོར་བུ་ག་ལ་ཁ་བྲག་པ། གིན་
པ་རྣམས་ཆོགས་པའི་གྲལ་འགོར་འདུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རྗེ་བཙུན་ལ་
འབྲལ་བྱས་བྱས་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱགས་སྤག་དོག་གིས་བརྒྱལ་བས་རྗེ་
བཙུན་ལ་ཡོན་བདག་མང་པོ་འདྲོམ་སར་སྤྲོད་བབ་པའི་བསམ་བསམ་དོགས་
པ་ཁྱེ་བ་ལྟར་བྱས་ནས་བྱི་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཤིང་པོ་སྤྱག་གི་
ལོ་སྟོན་ལྷ་ར་བར་སོང་བའི་ཆེ། གིན་དུ་ཆང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སར་རྗེ་
བཙུན་གྲལ་དབུ་ལ་གདན་དངས། དེ་འོག་དགེ་བཤེས་ཅན་སྤྱབ་ལ་འབྱུང་
སྟེ། རྗེ་བཙུན་ལ་སྤྱག་སྤལ་ནས་མི་མང་པོ་ཆོགས་སར་སྤྱག་ལན་ཞིག་
གནང་དུ་རེབ་ལས། རྗེ་བཙུན་སྤར་ནས་ལྷམ་མ་གཏོགས། སུ་གང་ལའང་
སྤྱག་དང་སྤྱག་ལན་མི་བྱེད་ན། མ་པབ་རེས་ཤིག་བྱའོ་སྟུམ་ནས། ཆོད་མའི་

གཞུང་ཞིག་བཏོན་ནས། རྩེ་བཅུན་འདི་ལ་བདག་གི་དོགས་པ་སེལ་བའི་འབྲུ་
ལོན་དང་། འཕྲོས་ལུགས་ཀྱི་སློང་མོ་ཞིག་མཛོད་དང་ཟེར་བྱང་བས། རྩེ་
བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རིགས་ཀྱི་འབྲུ་གཞོན་ཁྱེད་རང་
གིས་ཤེས་འོང་། དོན་གྱི་འབྲུ་ལོན་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་བཏང་
ཞིང་མགོ་སྟོམས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འདུལ། འཁོར་འདས་རོ་སྟོམས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདུལ་ཞིང་རི་ལ་སྟོམ་པ་འདི་ཀ་ཡིན། དེ་མིན་
ཉམས་སུ་མི་ལོན་པའི་ཆོག་འདིའི་ལན་དུ་འདི་ཟེར་དང་། འདིའི་རྩེས་སུ་འདི་
ཡོད་རྣམས་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག་པས། རས་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས།
ཤེས་ཀྱང་མི་ཤེས། ཤེས་རུང་བརྗེད་དེ་ཐལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་སྒྲུ་འདི་ཉོན་
ཅིག་གསུང་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

སྒྲུ་རྒྱུར་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། ཐ་སྙད་བྲལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས།
རྩེ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་ཞུགས། སེམས་རྣམ་གཡེངས་ཆོས་ལ་
འཆོར་མ་ཁྱོང་། ད་བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་སྟོམ་བསྟོམས་ནས། ཁ་བྲག་དཔོན་པོ་
བརྗེད་དེ་ཐལ། ཡི་དམ་འབྲལ་མེད་དུ་སྟོམ་བསྟོམས་ནས། དམན་པའི་ཕྱད་
ཁམས་བརྗེད་དེ་ཐལ། སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་སྟོམ་བསྟོམས་ནས། ཡིག་
རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་བརྗེད་དེ་ཐལ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱང་བསྦྱངས་ནས།
ཁས་ལེན་གྱི་ལྟ་བ་བརྗེད་དེ་ཐལ། སྦྱང་བ་ཆོས་སྦྱར་སེམས་སེམས་ནས།
དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བརྗེད་དེ་ཐལ། མ་བཅོས་ལྷུག་བར་བཞག་ནས།

ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བརྗེད་དེ་ཐལ། ལུས་ངག་དམན་ས་འཛིན་འཛིན་
ནས། མི་ཆེན་ཀྱི་དེགས་བརྒྱུང་བརྗེད་དེ་ཐལ། སྐྱུ་ལུས་ལ་དགོན་བ་བྱེད་
བྱེད་ནས། སྤེ་མཆོམས་ཀྱི་དགོན་པ་བརྗེད་དེ་ཐལ། ཆོག་བྲལ་ཉམས་སུ་
ལེན་ལེན་ནས། ཆོག་གི་འབྲུ་གཞོན་བརྗེད་དེ་ཐལ། གཞུང་གི་འབྲུ་གཞོན་
སྒྲོན་པས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ་བྱེད་རང་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་སྐད་ཡིན་པ་སྟི། དེད་མཆོན་ཉིད་པའི་རིགས་པས་དེད་ན་
ཆོས་སྐད་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུའང་མི་བྱིན་པར་འདུག། །རྗེ་བཙུན་གང་ཟག་
བཟང་པོ་ཡིན་ཅུ་ནས་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྲག་བཙུལ་བ་ཡིན་ཟེར་བས། ཡོན་
བདག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་མ་འཐད་དེ། ཀུན་ཁ་འཆམ་བར་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་
བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་རི་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་འབྲས་སྟེ། བྱེད་སྒྲུ་བྱུའི་ཆོས་པས་ས་སྟེང་
ཐམས་ཅད་གང་རུང་། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་གཅིག་ཀྱང་མི་དོའི་དེ་བས་
བྱེད་རང་ཁ་རོག་པར་དེད་རྣམས་ཀྱི་གལ་དབུ་ལ་བཞུགས་བྱེད་རང་གི་ཞོར་
རྣམས་སྐྱེད་འཕེལ་དུ་ཅི་འགོ་མཛོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་གདའ་
ཡིས་བྲས་པས། དེར་ཁོ་ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་སྐྱོ་ལངས་རུང་ཀུན་ཁ་འཆམ་སྟེ།
འཛིང་བས་ནི་མ་བྱུབ་པར་ནག་རོག་གོ་འདུག། །དེར་ཁོའི་བསམ་པ་ལ། མི་
ལ་རས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་དང་ཐོ་ཅོ། ཐོབ་དང་རྩུན་འདི་ཀ་
ཙམ་བྱེད་པ་ཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཞབས་འབྲེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་མགོ་
བསྐྱོར་ནས་དགོར་མང་པོ་ཟ་བར་འདུག། །ངས་ཡོན་ཏན་འདི་ཀ་ཙམ་ཞིག་

བསྐྱབས། ཡུལ་འདི་ན་ཞོར་ཆེ་ཤོས་དང་། ཁ་བྲག་ཤོས་ཡིན་རུང་ཆོས་
ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་རུ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འདུག་པས་འདི་ལ་ཐབས་ཤིག་བྱེད་
དགོས་སྟེ། ཁོ་རང་དང་ལུས་འབྲེལ་བའི་བྱད་མེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཡུ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྟོར་བར་བྱས་ནས། གསོལ་ངན་བ་ཞོལ་སྦྱར་ཏེ། རྗེ་
བཙུན་ཐེན་གྱི་བྲག་མཁར་ན་བཞུགས་ཆེ་འདོན་དུ་བཏང་བྱང་བས། རྗེ་
བཙུན་གྱིས་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་སྤོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ཐེན་
པ་དང་། མིའི་ཐས་ངན་མེད་ཀྱང་སྦྱ་ཆེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐེན་རུང་། མོ་
ལ་གཡུ་དེ་ཐོག་མར་མ་བྱུང་ན་ཕྱིས་མི་འོང་བ་མཐེན་ནས། ང་ད་ལན་བྱེད་
གྱི་ཐས་དེ་མི་བྱ། རྟེན་སོར་བྱེད་ཤོག་ཅིག་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པས། རྗེ་
བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ་འདྲིགས་པ་དང་ཁ་སྦྱངས་བའི་
ངང་ནས་ལོག་ཕྱིན་ཏེ། དགེ་བ་ཤེས་ཅག་ཕྱ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་མདོན་མཐེན་
གྱིས་དགོངས་ནས་མི་བཞེས་པར་འདུག་བྱས་ལོ་རྒྱས་རྣམས་བཤད་པས།

ཁོ་ན་རེ། མདོན་ཤེས་ཡོད་ན་རྟེན་སོར་བྱེད་ཤོག་མི་ཐེར་བར་ཁྱོད་རང་
ལ་སྤྱད་ནས་ཐར་བཙུག་འོང་སྟེ། དེ་སྐད་མི་བྱེད་བར་རྟེན་སོར་བྱེད་ཤོག་
ཐེར་བ་དེ་ཀ་མདོན་ཤེས་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན། ད་ཁྱོད་རང་གཡུ་འདི་ཁྱེར་
ལ་ཐས་འདི་ཁོའི་ཁར་སོང་ངེས་པ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཐེར་གཡུ་བཏང་བས།

མོ་ན་རེ། ཐུགས་མཐེན་མངའ་བར་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཅིང་ཐག་
ཆོད་གདའ་བ། ཐུགས་མཐེན་མངའ་བས་ཀ་ཁ་སང་ཡང་མ་གསོལ་བ་ཡིན་

མོད། ད་དུང་ཡང་མིག་གསེལ་བར་ཁག་ཐེག་བས། ང་ལ་གཡུ་ཡང་མི་
དགོས། ང་འཇིགས་ནས་ཀྱང་མི་ཚུགས་བར་འདུག་པས་འདི་དོན་ལ་ང་འགོ་
བྱས་བས། ཁོ་ན་རེ། མི་ནག་པ་རྣམས་མངོན་ཤེས་ཡོད་པར་ཐག་གཅོད་པ་
དེ་ཁོང་ཆོས་དཔེ་ཆ་མ་མཐོང་བར་ཁོའི་ཐོག་གིས་མགོ་འཁོར་བ་ཡིན་མོད།
ངེད་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ན་མངོན་ཤེས་ཡོད་པའི་མི་དེ་འདི་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་
ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན། མངོན་ཤེས་མེད་པ་ངས་ཁག་ཐེག་གིས། ད་ཁྱོད་
གྱིས་ཁོ་ལ་ཟས་འདི་བྱེན་ནས་དོན་མཐོང་བྱུང་ན། རང་རེ་གཉིས་སྟེན་ནས་
ལུས་འབྲེལ་ཉིད་ད་ཡང་སྒྲོག་པ་ཆེ་ཟས་རྒྱུད་མི་འདུག་པས་རང་རེ་
གཉིས་བཟའ་མི་བྱས་ཏེ། གཡུ་འདིར་མ་ཆད་ངའི་ཕྱི་ནོར་ནང་ནོར་ཀུན་གྱི་
གཉིར་ཁག་ཁྱོད་གྱིས་ཁུར་ཞིང་སྦྱིད་སྟུག་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་
རེ་གཉིས་མཆང་ཅིག་པས་རེ་མ་ཞོག་ཅིག་ཟོར་བ་ལ། མོ་ཡང་ཁོས་ལ་བས་
བ་ལྟར་བདེན་ཞིང་འོང་དུ་རེ་ནས། ཡང་ཟས་ངན་ངོ་ཞོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཏེ། རྗེ་
བཙུན་སྟོ་བདེ་བཟ་ཤེས་སྐྱང་ན་བཞུགས་ཆེ་འདྲེན་དུ་བྱུང་བས། རྗེ་བཙུན་
ཞལ་འཇུག་མཛད་ནས་བྱག་ཏུ་བཞེས་བས། མོའི་བསམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་
ཅིག་སྟེ་བ་ཟེར་བ་བཞིན་མངོན་མཁྱེན་མི་འོང་བ་འདྲ་སྟུང་པའི་ཆོ། རྗེ་བཙུན་
གྱི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ལ་ལས་འདི་བྱེད་པའི་རྒན་པའི་གཡུ་དེ་བྱུང་ཨང་
གསུངས་བས། མོ་ཁ་སྦྱིངས་ཤིང་འཇིགས་སྟུག་དང་དངངས་པའི་ངང་ནས།
བྱག་འཆལ་ཞིང་དུ་བ་དང་འདར་བའི་སྐད་གྱིས་གཡུ་བྱུང་ལགས། ད་དེ་མི་

བཞེས་པར་ཅི་ཡང་བྲན་པའི་ཕྱང་མོ་བདག་རང་ལ་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས།
ཁྱོད་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་པས། ལས་ངན་ཅན་མ་བདག་རང་འཕྲང་
བ་ལགས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། སྦྱིར་ངས་འདི་ཁྱོད་འཕྲང་
སྦྱིར་བཏོད་པ་སྟོང་རྗེ་ནས་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་འདུག་ཅིང་། བྱང་སེམས་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་ཞིང་། ཅུ་ལྟུང་ཐོག་པ་ཡིན། ཁྱད་པར་ང་རང་གི་འདུལ་
སྐྱལ་དང་ཆེ་ཆོད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ནས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་
ལ་བབ་པ་ཡིན། ཁྱོད་གྱི་ཟས་འདི་རང་གིས་ང་ལ་མི་གཞོད་པས་འཕྲངས་ལ་
ཁྱད་མེད་ནའང་། སྤར་འཕྲངས་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲིག་སྒྲའི་གཡུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་
འདུག་པས་མ་འཕྲངས་པ་ཡིན། ད་གཡུ་ལག་ཏུ་བྱང་འདུག་པས། ཁོའི་
བསམ་པ་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱོད་གྱིས་གཡུ་ཐོབ་ཕྱོར་འཕྲང་བ་ཡིན་ནོ། ལར་
ཁྱོད་གཉིས་འདི་བྱས་རྟེང་འདི་བྱེད་བྱ་བའི་གྲམས་ཤོམས་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་
འདུག་སྟེ་ཁྱོད་རེ་བ་བཞེན་མི་བྱེད། ཁོས་ངའི་ཡིན་ལུགས་མང་པོ་འཆད་
ཅིང་གདའ་སྟེ། བདེན་པ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རྟེང་སོར་གཉིས་ཀ་
འགྲོད་པ་བྲག་པོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཤིག་འོང་། དེའི་ཆེ་འགྲོད་ཆངས་ལ་རབ་ཆེ་
དང་སྐྱབ་པ་སྟོམས། དེ་མ་བྱང་ནའང་ད་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་བྱང་སྒྲིག་
པའི་ལས་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པར། ང་དང་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་
གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག །ཁྱོད་གཉིས་དག་དུས་རྟག་ཏུ་སྦྱིད་སྟོང་ཞིང་སྐྱག་ཉི་བ་
གཉིས་འདུག་སྟེ། ད་ལན་གྱི་སྒྲིག་པ་འདི་ངས་འདག་པ་ཞིག་ཨེ་འོང་ལྟ་བ་

ཡིན། ད་ཁྱོད་རང་ལས་འདིའི་གཏམ་ང་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྤྱལ་འང་མ་འཆད།
ཉིང་སོང་ཀྱན་གྱིས་རིག་བཞིག་འོང་བ་ཡིན། མི་ཤར་ངས་སྤར་སྒྲོས་པའི་
གཏམ་རྣམས་བདེན་པར་མིག་གིས་མ་མཐོང་རྒྱ་བས་མི་ཐོས་རུང་། ད་ལན་
གྱི་འདི་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་ཤིག་འོང་གིས་རྒྱ་བར་ཞོག་ལ་ཨེ་
བདེན་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་ནས་གསོལ་ལོ། །

དེ་ནས་མོས་དགེ་བཤེས་ཅན་ཕྱབ་ལ་གསུང་དེ་དག་བསྐྱར་བས། ཁོ་
ན་རེ་ཟེར་ཆད་མི་བདེན། འཆོ་ཆད་མི་བཤེས། ང་ལ་རྒྱས་དེ་ཁོའི་ཁར་སོང་
བས་ཀ་ཆོག །ད་ཁ་རོག་སྔོན་ཤེས་པ་གྱིས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། གཉའ་ནང་ངང་དྲིང་མིས་གཙོ་བྱས་པའི་
ང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡོན་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོགས་གྱི་ཡོ་
བྱད་རེ་བྲིར་ལ། ང་དང་ཕྱད་དུ་ཤོག་གྱིས། འབྲེལ་མེད་རྒྱལ་ཁམས་གྱི་མིང་
དང་ཕྱད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འང་ཤོག་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། བུ་སྟོབ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱན་ལ་བྲིལ་བསྐྱགས་ཏེ། གཏམ་དེ་ཐོས་པའི་མི་པལ་ཆེར་རྗེ་
བཙུན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར། སྤར་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཉ་མ་
བུ་སྟོབ་དད་པ་ཅན་རྣམས་དང་། འཇལ་བར་འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་ཆུ་
བར་དུ་འདུག་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱང་དོན་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། དེས་དོན་སྙིང་པོའི་དོན་གྱི་དོ་སྟོན་རྣམས་ཉི་མ་མང་པོའི་བར་
དུ་གསུངས། དེའི་བར་ལ་ཆོས་ཉན་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་སྐལ་ལྷན་གྱི་བུ་སྟོབ་

འགས། ཉམ་མཁའ་ལྷའི་ཆོས་ཉན་གྱིས་གང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
དང་། འགའ་དང་འགའ་ལ་ལྷའི་མིའི་ཆོས་ཉན་གྱིས་ས་དང་བར་སྤང་ཀྱན་
གང་ཡོད་སྟམ་པའི་དང་ནས་ཉམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ཀྱན་
གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་ལྟས་བྱུང་པར་ཅན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འཇའ་
འོད་ཀྱི་གྲུར་དང་། ཁ་དོག་སྣ་ལྷའི་སྤྱིན་གྱི་གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་
ཏེ་མཆོད་རྗེས་དཔག་མེད་གྱིས་གང་བ་དང་། མེ་ཏོག་ཁ་དོག་སྣ་ལྷའི་ཆར་
འབབ་པ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་པའི་རོལ་མོའི་སྣ་སྟན་མང་པོ་ཐོས་པ་དང་། སྤར་
ཆོར་མ་སྤྱོད་བའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཆོར་བ་བྱུང་བས། ཆོས་ཉན་སློ་འབྲིང་པོ་ལྟས་
བཟང་པོ་ཉམས་ལ་ཤར་བ་རྣམས་གྱིས་རྗེ་བཙུན་ལ། དེད་རྣམས་གྱི་ཉམས་
ལ་གནམ་ས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མིའི་ཆོས་ཉན་གྱིས་གང་ཡོད་སྟམ་པའི་ཉམས་
དགའ་ཡལ་ལེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་ལྟས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཆོན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། བྱེད་མིའི་ཆོས་ཉན་
རྒྱལ་འབྱོར་བ་ས་ཐོབ་པ་དང་། ཉ་མ་སྐལ་ལྷན་ཁོ་ནར་འདུག་པས་བཟང་བ་
མ་གཏོགས་མང་པོ་མི་འདུག །དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷའི་ཆོས་ཉན་གྱིས་བར་
སྤང་ཀྱན་གང་བ་འདུས་འདུག་པ་རྣམས་གྱིས་ང་ལ་ལྷ་རྗེས་གྱི་འདོད་ཡོན་
ལྷའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཞིང་བྱེད་མི་རྣམས་ལའང་སློ་བསྐྱེད་ཅིང་འདུག་པས།
བྱེད་རྣམས་ལ་ཉམས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ལྟས་བཟང་པོ་འོང་རྒྱ་མཆོན་དེ་
ཡིན་གསུངས། འོ་ན་བདག་ཅག་རྣམས་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་

ལགས་ཁྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་མང་
པོ་རང་འདུག། དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་ཤེའི་མིག་ཐོབ་ནས་ཡང་དགོས། དེ་
མིན་ནའང་ཆོགས་གཉིས་ལ་འདུན་པ་དག་པོ་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སྒབས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན། ལྷའི་གཙོ་བོ་ས་ཐོབ་པ་
རྣམས་མཐོང་ནས་འཁོར་རྣམས་ཞར་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་པས། ལྷ་མཐོང་བར་
འདོད་ན་བསག་སྦྱང་ལ་འབད་འཆལ། དེ་ལྟར་འབད་ན་ལྷའི་དམ་པ་རང་
སེམས་མཐོང་བ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་ཞལ་མཐོང་ལུགས་ཀྱི་མགྱར་འདི་
གསུངས་སོ། །

དེན་ཆེན་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །འབངས་བྱ་བརྒྱད་བཟང་བར་
བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། རྣལ་འབྱོར་མི་ལ་རས་པ་ལ། དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་ལྷ་
གནས་ནས། དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་ཆོས་ཉན་འདུས། ཕྱོགས་མཆམས་མེད་
པར་གང་བ་སྦྱན་ལྷ་ལྡན་པ་མ་ལགས་པ། མི་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་
མཐོང་། །ངས་ནི་ཐབས་ཅད་ས་ལེར་མཐོང་། །འོན་ཀྱང་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་
དུ། །མི་བདག་ལྷ་ཡི་མཆོད་པའི་རྗེས། །ནམ་མཁའ་འཇའ་དང་འོད་གྱིས་
གང་། །ལྷ་རྗེས་མེ་ཉོག་ཆར་པ་བབས། །དྲི་ཞོམ་སྒོས་ཆོར་སྒྲ་སྒྲན་
ཐོས། །ཀུན་ལ་དག་སྦྱང་བདེ་ཉམས་ཤར། དེ་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་ཐུགས་
རྗེ་ཡིན། །ཐུགས་རྗེ་དེ་ཡི་སྦྱབས་འོག་ནས། །ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་ཉན་
ཀུན། །མཐོང་བར་འདོད་ན་སྦྱ་ལ་ཉོན། །བྱིད་སྒྲོན་ནས་ལས་ངན་བསགས་

པའི་མཐུས། །མ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྤྲིག་ལ་དགལ། །ཅིས་ཀྱང་དགེ་བ་མི་འདོད་
ཅིང་། །ཀླས་ཀྱང་བསམ་བ་མི་དགེ་བས། །ལས་ཀྱི་ནུམ་སྒྲིན་སྟོང་ངེས་
བས། །སྤྲིག་བཤགས་པས་ཨེ་འདག་བསམས་བ་ན། །དགེ་བ་བློན་ན་འདག་
བ་ཡིན། །ལར་བསམ་བ་ཤེས་བཞིན་སྤྲིག་སྟོང་བ། །ཁམ་ཟན་དང་གཏམ་
ངན་བརྗེ་བ་ཡིན། །རང་ཡང་གར་འགོ་མི་ཤེས་པའི། །གཞན་གྱི་ལམ་སྤྲོ་བྱེད་
པ་དེ། །རང་གཞན་གཉིས་ལ་གཞོད་བ་ཡིན། །ངེས་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
ན། །གཞན་ལ་གཞོད་བ་ཐམས་ཅད་སྟོངས། །ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་ཞབས་བྱེད་
བྱ། །སྤར་བྱས་སྤྲིག་ལ་འབྱེད་ཆངས་གྱིས། །ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་དམ་བཅས་
ན། །སྤར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན། །ལར་སྤྲིག་ཅན་པལ་ཆར་དབང་
པོ་རྟོ། །གཏད་ཚུགས་མེད་བ་ཡིངས་ལ་དགལ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་མི་སྤྲོ་
ན། །ད་དུང་སྤྲིག་བ་ཡོད་པའི་རྟགས། །དེ་ལ་བཤགས་བ་ཡང་ཡང་
གྱིས། །ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྟོབ་ནུམ་གཉིས་ལ། །གཡེལ་བ་མེད་པར་
འབད་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི། །ཆོས་ཉན་ལྟ་བུ་མ་
ཟད་དེ། །ལྟ་རྒྱུས་ཀྱི་དམ་བ་མཆོག་ །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱེ་མཐོང་བར་
འགྱུར། །དེ་ཉིད་མཐོང་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི། །ལྟ་མོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་
ཡིན། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེན་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། །དེར་ཆོགས་
པའི་ལྟ་མིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉན་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་རྒྱུས་ཀྱིས་སེམས་
ཆོས་སྐྱེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཏན་ལ་ཤེསས། །འབྲིང་རྒྱུས་ལ་བདེ་

གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཤིང་ལམ་སྟ་ཟེན།
ཐམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་འདིར་ཆོགས་པའི་གྲུ་བ་བྱ་སྟོབ་ལྟ་མིར་
བཅས་པ་རྣམས། དེ་སྟོལ་ཆེ་སྟོན་སྟོན་ལམ་བཟང་པོས་མཆོམས་སྦྱར་བས་
ད་ལན་སྤང་ནས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། ད་མི་རྒན་ཡང་ན་
སོ་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རང་ཁེ་སྤང་མི་ཤེས་པས། ངས་བྱིད་
རྣམས་ལ་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུད་མ་གསོན་པར་ཉམས་སུ་ཅི་ཡོངས་
གྱིས་ཤིག། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ང་གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་བྱིད་རྣམས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག།
ཅེས་གསུངས་པས། གཉའ་ནང་གི་ཉ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་
རིགས་འདིས་གཞན་དོན་ལ་ཐེག་དགོངས་པ་ནི་མིན་འོང་། དེ་ལྟར་ལགས་
ན་མཁའ་སྦྱོང་ལ་གཉའ་ནང་ནས་འབྱོན་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་རུང་ལན་ཅིག་
ཅེས་ཀྱང་འབྱོན་དགོས་ཞེས་དད་པའི་གཏུང་ཤྱགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཞབས་ལ་
འཇུས་ཏེ་དུ་ཞིང་སྟེ་སྒྲགས་མང་པོས་བཏོན་ནས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ།
དེ་བཞིན་དུ་དིང་རི་བ་སོགས་ཉམ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་
ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་དགོས་ཟེར་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་གྱི་
ཞལ་ནས། ད་མི་རྒན་གནའ་ནང་དང་དིང་རིའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ། ཟིན་དང་
རྒྱ་བར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཆི་བསྐྱག་ཅིང་སྟོན་པ་ཡིན། བྱིད་རང་རྣམས་སྟོན་

ལམ་བཟང་པོ་ཐོབ་ལ་སོང་ང་དང་དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་
གསུངས་པས། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་དེ་མི་ཐེབས་རུང་། སྤར་ཐེབས་པའི་ཡུལ་
སྤྱགས་བཟླ་ཤིས་ལས་སྤྱགས་བྱིན་ཆགས་པ། རྗེ་བཙུན་རང་གི་ཞལ་མཐོང་
བ་དང་། གསུང་དང་མཆོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཆད་གྱིས་
ཐོག་བྲངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སློན་ལམ་བཟང་པོ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་
གནང་བར་བྱ་བྱས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། འོ་ན་བྲིད་རྣམས་གྱིས་
ང་ལ་དད་པའི་སློན་སྐྱོན་སྐྱགས་སྐྱངས་པས་བཀའ་ངེན་ཆེ། ངས་ཀྱང་
སེམས་བསྐྱེད་བཟང་པོས་བྲིད་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པས་བཀའ་ངེན་
ཆེ་བ་ཡིན། ང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་པས། རང་རེ་
ཀུན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་སློན་ལམ་
བཟང་པོ་ཞིག་ངས་འདེབས་པར་རིགས་གསུངས། སློན་ལམ་གྱི་མགུར་
འདི་གསུངས་སོ། །

པ་སློན་ལམ་མཐར་བྱིན་འགོ་བའི་མགོན། །སྐྱ་སྐྱར་མར་པའི་ཞབས་ལ་
འདུད། །འདིར་ཆོགས་གསོན་ཅིག་བྱ་སློབ་ཀུན། །བྲིད་རྣམས་བདག་ལ་
བཀའ་ངེན་ཆེ། །བདག་ཀྱང་བྲིད་ལ་བཀའ་ངེན་ཆེ། །བཀའ་ངེན་ཆེ་མཉམ་
དཔོན་སློབ་རྣམས། །མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་མངལ་བར་ཤོག། །འདིར་བཞུགས་
ཡོན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆེ་རིང་བསོད་ནམས་ལྡན་པར་ཤོག། །བསམ་
བ་ལོག་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཆོས་མཐུན་བསམ་བ་འབྲུབ་པར་ཤོག། །ཡུལ་

ཕྱོགས་འདིར་ཡང་བཟ་གིས་ཤིང་། །མི་ནད་འབྲུག་བ་མེད་པ་དང་། །ལོ་
ལེགས་འབྲུ་འཕེལ་བདེ་སྦྱིད་ལྡན། །ཀྱུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །བདག་
གི་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་དང་། །རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་བླན་པ་དང་། །མཆོན་
ནམ་རྣམ་ཐར་ཐོས་ཆོད་རྣམས། །མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་མཇུག་པར་ཤོག །གང་
ཞིག་བདག་གི་རྣམ་ཐར་ལ། །སྦྱིད་ཅིང་སྦྱབ་པ་བྱེད་པ་དང་། །འདི་ཞིང་
འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲིག་དང་ཕྱག་མཆོད་འབུལ་བ་དང་། །རྣམ་ཐར་
ཚུལ་བཞིན་སྦྱོང་བ་རྣམས། །མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་མཇུག་པར་ཤོག །མ་
འོངས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ། །གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་རུས་སྤིང་ན། །མི་ཁོ་བོས་
དཀའ་བ་སྦྱད་སྦྱད་བས། །གོགས་དང་གོལ་ས་མེད་པར་ཤོག །ཆོས་ཕྱིར་
དཀའ་བ་སྦྱབ་སྦྱོད་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། །དེ་ལ་འཇུག་
ཅིང་བསྐྱལ་བ་ལ། །བཀའ་ངོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། །མི་ཁོ་བོའི་རྣམ་ཐར་
ཐོས་པ་ལ། །བྱིན་རྒྱལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། །དཔག་མེད་གསུམ་གྱི་
བྱིན་རྒྱལས་གིས། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་གྱུར་ནས། །བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་
འབྲུབ་པར་ཤོག །བདག་གི་གནས་དང་གནས་མལ་དང་། །དངོས་པོ་མཆིས་
པ་ཐམས་ཅད་གིས། །གར་སོང་ཡུལ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ཤོག །ས་དང་རྩ་དང་མེ་
དང་རྩྱང་། །ནམ་མཁའ་འབྲུང་བས་གར་བྲབ་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་བྲབ་
པར་ཤོག །ལྷ་སྤྱུ་ལ་སོགས་སྟེ་བརྒྱད་དང་། །དེ་བཞིན་གཞི་བདག་འབྲུང་
པོའི་ཆོགས། །གཞོད་པ་སྐད་ཅིག་མི་སྦྱེལ་ཞིང་། །བསམ་པ་ཆོས་བཞིན་

འབྲུབ་པར་ཤོག། ཤོག་ཆགས་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་བ། ཤེའི་གྲུང་འཁོར་
བར་མི་ལྟར་ཞིང་། མ་ལུས་ང་ཡིས་འདྲེན་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་པས། ཉ་
མ་རྣམས་དགའ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རྗེ་བཙུན་གྲོངས་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ་
སྟམ་པའི་སྒྲོ་ཐེ་ཆོམ་ལོག་གོ་བ་ཞིག་ལ་གཉའ་ནང་དང་དིང་རིའི་ཉ་མ་ཀྱུན་
བྱིན་ཆུབས་ཁྱེ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་སྤར་བས་ནན་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ།
ཆོས་ཉན་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་གྱེས་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་
འཇའ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡལ་ལ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་
བྱིན་པ་རྣམས་གྱིས་རས་པ་ཞི་བ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་སྤྲས་རྣམས་ངོ་
ཆེན་དུ་སྒྱུར་ནས་ཁྱེ་བ་ནན་གྱིས་སྤུལ་ཏེ། བྱིན་གྱི་སྒྲུ་གདིལ་པ་ནག་པོའི་ཁ་
གཞོན་དུ་སྒྲུ་ཁོ་རང་གི་སྒྲུ་པོ་སྒྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་པ་པོར་རེག་པ་དུག་
ཅན་གྱི་ཅེ་མོར་བཙོགས་པའི་སྒྲུབ་སྤྱག་དེར་བཞུགས་ནས། བྱིན་གྱི་ཡོན་
བདག་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་མཐར། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་གྲུ་བ་
རྣམས་ལ་གདམས་ངག་གི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དགོས་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྱུར་དུ་
ཆོད་ཅིག། ཁོ་པོ་ཡུན་རིང་ཨེ་སྟོད་མི་ཤེས་སོ་གསུངས་པས། གྲུ་བ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་ཆོགས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་གདམས་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་ཁྱུས་
པའི་ཆོགས་གུལ་དུ། འབྲི་སྒྲོམ་དང་དེ་བན་གཉིས་གྱིས། རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་
རིགས་འདི་ལ་བཏགས་ན། བདག་རྣམས་ཡིད་ཅིག་མ་ཆེས་པས་སྤྱིར་དུ་སྒྲུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་མིན་འོང་། སྒྲུ་ཆེའི་འཕེན་པ་ནི་མ་རྫོགས་ལས་ཆེ་ཁྱུས་

བས། ད་ཁོ་བོའི་ཆེ་ཆད་དང་འདུལ་སྐལ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པས་སྐྱེས་པའི་
རྟགས་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཞག་འགའ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་
པོ་སྐུ་བསྐྱུང་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་ཆེ་ངན་རྫོང་རས་པས་རྗེ་བཙུན་སྐུ་བསྐྱུང་
བ་འདི་ལ་བདག་སྟོབ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་
སྐྱོང་ལ་ཆོགས་གཏོར་ཕུལ། རྗེ་བཙུན་རང་ལ་ཡང་གདན་བཞུགས་ཀྱི་སྐུ་
རིམ་དང་སྒྲན་དབྱང་ཕུལ་བ་ལེགས་པ་འདུག་ཞུས་ནས་ཡོན་བདག་རྣམས་
ལ་སྐད་བཏང་སྟེ་སྟ་གོན་བྱེད་པར་བརྩམས་པས། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་ཞལ་ནས་
སྐྱེར་རྣལ་འབྱོར་བ་ན་བ་དགེ་སྐྱོར་གྱི་བསྐུལ་མ་ཡིན་པས་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་
པར་ཅི་བྱུང་ལམ་དུ་སྒྲེར་ཏེ། ར་རུས་འཆི་རུས་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྐད་
པར་ང་མི་ལ་རས་པས་བྲིན་ཅན་མར་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་སྒྲར་ནས་བྱས་
ཟེན་པའི་དོན། ད་དབྱང་དང་བར་བ་མ་དགོས་པར་རྒྱེན་གྱི་དག་པོ་སྐྱོང་གི་
གྲོགས་སུ་ཞུགས་པས་རྒྱེན་ལ་རིམ་གྲོ་མི་དགོས། སྐད་དང་ང་བརྟུངས་མ་
དགོས་པར་ལྟས་ངན་རྣམས་ཉོག་གི་གདོན་གྱི་རང་ཞལ་བསྟན་ནས། ཟིན་ལས་
རྣམ་བཞི་སྐུ་བ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བྱུར་བས་གདོན་ལ་རིམ་གྲོ་མི་དགོས།
བཟང་དུག་སོགས་ཀྱི་སྒྲན་སྐྱོར་མ་དགོས་པར་དུག་ལྗེའི་ནད་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་
བདེ་བར་ཤར་བས་སྒྲན་དབྱང་མི་དགོས། ད་དུས་ལ་བབ་ནས་ཕྱས་བསྐྱེད་
རིམ་སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུ་རྫོགས་རིམ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཟིམ་འགྲོ་བ་ལ་
གདན་བཞུགས་བྱ་དོན་མེད། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་།

བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ་འདིར་སྤྱོད་བ་སྒྲན་
དབྱད་རིམ་གྱོ་བྱས་རྩང་བསྒྲོག་པའི་ཐབས་མེད་དེ། རྒྱལ་པོའི་
དབང་། མཛེས་མའི་གཟུགས། སྐྱུག་པོའི་ཞོར། སྒར་མའི་བང་། སྤྲེལ་ཁས་
ཀྱི་ཤགས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གང་གིས་ཀྱང་མི་
སྒྲོགས་པར་རང་གིས་ངེས་པར་སྤྱོད་དགོས་པར་འདུག །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་
འཛིགས་ཤིང་བདེ་བ་འདོད་ན་ཕྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་བདེ་
བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་རིམ་གྱི་ཐབ་མོ་ཞིག་ངལ་ཡོད་དེ་གསུང་། དེ་གནང་
བར་ཁྱུ་ཁྱས་པས། འོ་ན་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བསགས་ན་འཛེད། བཅོས་ན་
འཛིག །འདུས་བ་འབྲུལ། སྐྱེས་ན་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ངེས་
པ་རང་སྐྱུག་རང་གིས་ཤོམ་པའི་ལས་འདི་དང་པོ་ནས་སྒྲོས་བཏང་སྟེ། མི་
གསོག །མི་འཆོས། མི་འདུ་བར་མཆོན་ལྟན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན། སྐྱེ་མེད་
ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་བ་རྣམས་ཐབས་དང་རིམ་གྱོ་མཆོག་ཡིན། དེ་མིན་ཁ་
ཆེམས་གནང་ཆེན་ཡོད་པ་དེ་རྟིང་སོར་འཆད་པས་མ་བཟེད་པར་གྱིས་ཤིག་
གསུངས་པས། རས་པ་ཞི་བ་འོད་དང་ངན་རྫོང་རས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་
བཙུན་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་ན་ད་དུང་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འོང་བ་ལགས་
ཤིང་། བརྒྱལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་རྩང་བདག་རྣམས་མི་འགྲོད་པ་ལགས་
པས། གསང་སྐྱགས་ཐབ་མོའི་ཆོག་ཞིག་མཛེད་པ་དང་། གདན་བཞུགས་
དང་སྒྲན་དབྱད་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་བཞེས་པར་ཁྱུ་ཁྱས་པས། རྩེ་བཙུན་ཞལ་

ནས་ད་དུས་ལ་མ་བབ་ན་བྱེད་གཉིས་ཟེར་བ་བཞིན་བྱས་པས་ཆོག་། དེ་མིན་
གཞན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་རང་གི་ཆེ་འདྲིའི་ཆེད་དུ།
གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ཁྲིའི་
སྟངས་སྤྲུག་དར་གྱོ་ལས་ལ་སྤྱན་འཕེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉིས་པ་ཡོད་པས། བྱེད་
རྣམས་ཀྱང་རང་དོན་ཆེ་འདྲི་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་ཆོ་ག་མ་
བྱེད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གྱོད་མེད། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ། གསང་སྤྲུགས་དོན་གྱི་ཆོ་ག་དབེན་གནས་སུ་རྒྱན་དུ་བྱས་པས་
རིམ་གྱོ་དེ་ཀས་ཆོག་པར་གདལ། དེས་ན་ངའི་སེམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གདན་
ལས་གཡོ་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས། གདན་བཞུགས་ཀྱང་དེ་ཀས་ཆོག་པར་
གདལ། མར་པའི་སྤྲན་དབྱང་ཀྱིས་དུག་ལྗེའི་ནད་ཅ་བ་ནས་བྱད་འདུག་པས་
སྤྲན་དབྱང་ཀྱང་དེ་ཀས་ཆོག་པར་གདལ། བྱེད་རང་རྣམས་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་
མི་ལོངས་ན་ཆོས་པ་ཡིན་པ་རང་གིས་མི་ཆོག་པས། དུས་ལ་མ་བབ་པར་
རྒྱན་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་ན་སྤྲན་དབྱང་དང་རིམ་གྱོ་
བྱས་ཀྱང་མི་སྐྱོན། འབྲལ་གྱི་རྒྱན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ལྷོག་ཅིང་ཡོན་ཏྲན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་
ནས། སྤྲན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་སྤྲུག་བསྟན་
པ་དང་སྤྲན་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མཛད་པ་ཡིན། དུས་ལ་བབ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐུངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན། ད་ང་ཡང་དུས་

ལ་བབ་བས་སྒྲན་དང་རིམ་གྱོ་མི་བྱེད་གསུངས་མ་གནང་བས། ཡང་ཐུགས་
སྒྲས་རས་བ་གཉིས་གྱིས། དེས་པར་ཇེ་བཙུན་གཞན་དོན་ལ་ཐུགས་
དགོངས་རྫོགས་ཐབས་གྱི་མཆོད་འབུལ་སྐྱ་གདུང་གི་ཞབས་ཏོག །ཆ་ཆ་
དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ལུགས། གདན་ས་སུས་འཛིན་དང་དུས་མཆོད་
འབུལ་ལུགས། བདག་སློབ་མ་རྣམས་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་
བྱེད་རྣམས་གྱི་ཞལ་བཀོད་ཅིག་གནང་བར་བྱ་བས་བས། ཇེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་
ནས། ངས་བློན་ཅན་མར་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས། འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ཟིན་བ་ཡིན། སྒོ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ།
རོ་འོང་སའི་དེས་པ་མེད་བས། འཛིན་པར་ཆ་ཆ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་
མི་དགོས། ང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དགོན་པ་མེད་པས་གདན་ས་འདི་
གྱིས་བྱ་རྒྱ་མེད། གཡའ་རི་དང་གངས་རི་ལ་སོགས་པ་མི་མེད་གྱི་དབེན་
གནས་རྣམས་ཁྱིད་ཀྱན་གྱིས་བྱུངས་ལ་ཕུ་སློབ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་
རྣམས་བཅེ་བས་སྒྲོངས། ཆ་ཆ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅག་པ་མཆོད་
རྟེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྦྱང་སྒྲོངས་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཚུགས།
དུས་མཆོད་ཁ་ཞེ་དོ་སྒྲོག་མེད་པར་སྦྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་
བ་ཐོབ། ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་
བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་དགོ་བའི་རྣམ་པ་ཡང་
སྒྲོངས། དུག་ལྡེའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ན་རྣམ་པ་སྤྲིག་

བར་སྒྲིང་ཡང་ངོ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱས་པས་ཆོག །གོ་ནས་ཉམས་
སུ་མི་ལེན་པར་བྱུང་དུ་གསོད་ན་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་
པས་ངན་སོང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་བས་ཆེ་མུང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་གྱི་སྒྲོམ་ལ་
བྱིལ། རད་གིས་ཤེས་པའི་དགོ་སྒྲིག་རྣམས་སློག་དང་བསྐྱོས་ལ་འདྲོར་ལེན་
གྱིས། དོན་མིལ་གྱིས་བྱིལ་བ་ལ་རང་ལ་རང་གིས་མཁྲེལ་བཞིག་དགོས་པ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིག་ནག་གི་དཔེ་ཆ་འགའ་
ཞིག་དང་འགའ་རུང་། རྒྱལ་བ་གོང་མའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགའ་པས།
ཐོས་བསམ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པ་འདྲིར་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཀུན་
ངའི་བསམ་པ་ཡང་འདི་ཀས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ངའི་བསམ་པ་རྫོགས་ན་
བྱིད་རྣམས་གྱི་འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིན་
འདིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་བསམ་པ་རྫོགས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་པན་པ་
མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཡིན་གསུང་ཅི་ལ་པན་གྱི་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

སྒྲི་སྒྲིར་མར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། འདྲིར་ཆོགས་དད་འདུས་བྱ་སྒྲོབ་
རྣམས། །པ་ཀུན་མི་ལ་རས་པ་ངའི། །ཐ་ཆོག་ཁ་ཆེམས་སྒྲུ་ལ་ཉོན། །རྣལ་
འབྱོར་མི་ལ་རས་པ་ངས། །ལྟོ་བྲག་མར་པའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས། །བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཆར་ནས་ཡོད། །བྱིད་རྗེས་འཇུག་བྲུ་བ་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས། །ཁ་ལ་ཉན་ན་
གོང་བཞིན་མཛོད། །ང་དང་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཡི། །ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་
ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི། །དོན་ཆེན་ཆེ་འདྲིར་འབྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་མིན་བྱ་བ་

ཐམས་ཅད་ནི། །རང་གཞན་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བས། །ཁོ་བོའི་བསམ་པ་མི་
རྫོགས་ཏེ། །རྒྱད་ལྔ་གྱི་སྒྲ་མ་མ་བརྟེན་པའི། །དབང་བསྐྱར་ཞུས་བས་ཅི་ལ་
པན། །རང་རྒྱད་ཆོས་དང་མི་བསྐྱེ་བའི། །རྒྱད་ཕྱེ་བཟུང་བས་ཅི་ལ་
པན། །འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་མ་བཏང་བའི། །གདམས་ངག་བསྐྱོམས་བས་ཅི་ལ་
པན། །སྒྲིག་སྐྱུ་མ་ཆོས་དང་མི་བསྐྱེན་པའི། །ཆོ་ག་བྱས་བས་ཅི་ལ་
པན། །ཆོག་ངན་གཉིན་པོས་མི་ཐེན་པའི། །བཟོད་བ་བསྐྱོམས་བས་ཅི་ལ་
པན། །སྒྲིག་ས་རིས་ཆགས་སྤང་མ་སྤངས་པའི། །མཆོད་བ་ཕྱལ་བས་ཅི་ལ་
པན། །རང་འདོད་ཅ་བ་མ་སྤངས་པའི། །སྦྱིན་བ་བཏང་བས་ཅི་ལ་པན། །འགྲོ་
དྲུག་པ་མར་མ་ཤེས་པའི། །གད་ནས་བཟུང་བས་ཅི་ལ་པན། །སེམས་ལ་
དག་སྤང་མ་སྦྱེས་པའི། །མཆོད་རྟེན་བཞེངས་བས་ཅི་ལ་པན། །བྱུང་བཞིའི་
རྣལ་འབྱོར་མི་རྒྱས་པའི། །ཆ་ཆ་བཏབ་བས་ཅི་ལ་པན། །གསོལ་བ་སྦྱིང་
ནས་མི་འདེབས་པའི། །དུས་མཆོད་ཕྱལ་བས་ཅི་ལ་པན། །གདམས་ངག་རྒྱ་
བར་མི་འཛོག་པའི། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱེད་བས་ཅི་ལ་པན། །གསོན་ཆོ་དད་
གྲུས་མ་སྦྱེས་པའི། །གདུང་ཞལ་བཏྲས་བས་ཅི་ལ་པན། །སྦྱོ་ཤས་ངེས་
འབྱུང་མ་སྦྱེས་པའི། །སྦྱོང་དག་བྱས་བས་ཅི་ལ་པན། །བདག་བས་གཞན་
གཅེས་མི་བསྐྱོམ་པའི། །ཁ་བཟང་སྦྱིང་རྗེས་ཅི་ལ་པན། །ཉོན་མོངས་བདོད་
བ་མ་སྤངས་པའི། །ཞབས་ཉོག་བྱེད་ལོས་ཅི་ལ་པན། །ཅི་གསུང་ཆོད་མར་
མི་འཛིན་པའི། །བྱ་སྦྱོར་མང་པོས་ཅི་ལ་པན། །པན་བ་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་

དེ། །གཞོན་བར་འགྱུར་བས་ཙག་གེ་ཞོག །བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ། །བྲེལ་བ་མང་བོས་དགོས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་
ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅགས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཆེར་བསྐྱེད་
བའི་ཚུལ་ལ་སྟན་པའི་ཆོ། དགོ་བཤེས་ཅག་ཕྱ་བས་ཤ་ཆད་གི་འབྲུལ་བ་
མཆོན་པ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་སྟུན་བྱི་བ་ལྟར་བྱས་བྱུང་བ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་ལྟ་བུའི་
གྲུབ་ཐོབ་ལ་ཡང་སྐྱེད་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཡོང་མ་འཐང་ལགས་ཏེ་བྱུང་། འདི་ལ་
བགོ་ཐབས་ཡོད་ན་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བགོ་སྒྲོལ་ཐབས་ཡོད་ན་བདག་ལྟ་བུལ་
འང་སྒྲོལ་པས་ཆོག་པར་འདུག་སྟེ། ཐབས་ནི་མེད་དེ་ཅི་དག་ན་ཞུབ་ལ། རྗེ་
བཙུན་ཞལ་འཇུག་མཛད་ནས། ང་ཡ་ནད་འདི་འོང་དོན་མེད་དེ་མི་འོང་དབང་
མེད་ཅིག་བྱུང་བ་བྲིད་རང་ལ་གསལ་ལས་ཆེ། སྦྱིར་གང་ཟག་པལ་པའི་ནད་
དང་ཆོས་པའི་ནད་མི་འདྲ་རྒྱུན་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཆོག་བཤིན། བྱུང་པར་
ངའི་ནད་རྒྱན་ཡིན་གསུང་སྟེ་མགྱུར་འདི་གསུངས་སོ། །

འཁོར་འདས་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་གསལ། །ཕྱག་གི་རང་ས་ཟིན་
པ་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བཏབ་པས། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆེ་བ་
ཡོད། །ཐོགས་བརྟུགས་མེད་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན། །ནད་དང་གདོན་དང་སྤྲིག་
སྒྲིབ་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་ང་ཡི་རྒྱན་དུ་མཛེས། །ཅེ་ཐེག་རྒྱུང་གསུམ་རྣམ་
པར་གནས། །སྦྱིན་སོགས་མཆོན་དཔའི་ཆན་དུ་སྦྱོར། །བསམ་ངན་གྱི་སྤྲིག་
པ་འདག་པར་ཤོག །རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་ན་ཆ་འདི། །སྒྲོལ་ཐབས་ཡོད་དེ་སྒྲོ་

དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། ཁོའི་བསམ་བ་ལ་དྲག་གི་དོགས་པ་དང་ལ་
ཟ་བར་འདུག་སྟེ། ཐག་ཚོད་བ་མེད། །ནད་སྟོང་དོན་ཡོད་རུང་སྟོང་ཐབས་མེད་
པ་ཁག་ཐེག་སྟམ་ནས་བདག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་བསྐྱུང་གཞི་དེ་རྒྱས་ཡོད་ན་
དག་འདྲེག་དོན་གྱི་ཡི་ནན་བརྒྱུད། རྒྱ་ཁམས་འཁྲུགས་པ་ཡི་ནན་འཆོས་
པ་ལགས་ཏེ། རྒྱས་ཀ་མེད་ལགས། རྒྱུང་གཞི་སྟོར་རུང་ན་བདག་ལ་སྟོ་
བར་ཁུ་ཁུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
གདོན་ཆེ་ཤོས་བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་གཞིན་ངའི་རྒྱུན་གྱིས་པའི་
འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་ནད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་འདི་ལ་བྱིད་གྱིས་
བརྒྱུང་ཐབས་དང་འཆོས་ཐབས་མེད། ངའི་ནད་འདི་བྱིད་ལ་སྟོས་རུང་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་མི་ཐེག་པས། མི་སྟོ་གསུངས་པར་ཁོའི་ཡིད་ལ་ནད་སྟོ་མི་སྟུབ་
པའི་ཐེབ་བྱེད་པར་འདུག་སྟམ་ནས། ཅེས་ཀྱང་བདག་ལ་སྟོ་བར་ཁུ་ཞེས་
ནན་གྱིས་ཁུས་པས།

འོ་ན་བྱིད་ལ་མི་སྟོ་སྟོ་པ་གི་ལ་སྟོ་ཡིས་ལྟོས་ཤིག་གསུང་སྟུབ་ཁང་གི་
སྟོ་ལ་སྟོས་པས། སྟོ་ཆེག་ཆེག་སྐད་འདོན་ཅིང་ཞིག་འགོ་བ་ཅམ་དུ་མེར་
མེར་ཤིག་ཤིག་བྱེད་ཅིང་འདུག །དེ་བར་རྗེ་བཙུན་སྟུན་མད་དུ་བཞུགས་པ་
ལ། ཡང་ཁོ་ཡི་ཡིད་ལ་མིག་འཁྲུལ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ངོ་མཆར་ཆེ་བདག་རང་
ལ་སྟོ་བར་ཁུ་ཁུས་པས། འོ་ན་དགེ་བཤེས་ལ་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས།
སྟོའི་ནད་ཚུར་བཞེས་ཏེ་སྤར་ཅག་སྟུབ་ལ་སྟོས་པས། ཁོ་བྱུག་རྩས་བརྒྱལ་

ཉེ་འགྲུལ་མི་རྒྱས་ཤིང་དབྱགས་མི་ཐོན་པར་བྲན་མེད་དུ་འཆི་ཆད་པའི་ཆེ།
རྗེ་བཙུན་གྱིས་ནད་པམ་ཆེར་ཆུང་བཞེས་ཏེ། བྱིད་ལ་ནད་ཀྱི་བྱེད་ཅམ་སྟོས་
བ་ཡིན་མེ་བཟོད་པར་འདུག་གསུངས་བས། ཁོ་རང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་
སྟོང་བའི་མ་ཐུས་འགྱུར་བ་བྲག་པོ་བཟོད་སྒྲག་མེད་པ་ཞིག་སྟེས་ནས། རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཞབས་སྤྱི་པོར་སྦངས། སྤྱིང་ཐག་པའི་མཆི་མ་བྲག་པོ་བཏང་ཞིང་
སྤྲུག་གས་ཀྱི་ཆིག་གིས། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། སྟེས་བུ་དམ་པ་བྱིད་ཀྱི་སྦྲང་
གཞི་འདི། བྱིད་རང་གསུང་པ་བཞིན་ཕུང་པོ་བདག་གི་སྟོ་ཕུང་འགོད་གིས་
བསྐྱོད་ནས་བབྱིས་པ་ལགས། ད་བདག་རང་གི་འོར་ཁང་གཞས་དང་བཅས་
བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་ལ་འབུལ། འདིའི་རྣམ་སྤྲིན་མི་སྟོང་བ་ཞིག་རྗེ་བཙུན་
མཁྱེན་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བྱིང་། ཁ་ཞེ་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཕུལ་བས། རྗེ་
བཙུན་ཡར་བྱགས་ཤིག་ཏུ་མཉེས་ཏེ། ནད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཆུར་བཞེས་
ནས། ང་ཆེ་གང་ལ་ཡུལ་གཞིས་ཁང་འོར་མི་དགོས་པའི་འཆི་ཁར་ཡུལ་
གཞིས་ཁང་འོར་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པས་འབུལ་བ་རྣམས་བྱིད་རང་བྱིད་
ལ། ད་བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་བུང་ཆོས་འགལ་གྱི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག །ད་
ལན་གྱི་འདིའི་རྣམ་མི་སྟོང་བའི་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་
མགྲུར་འདི་གསུངས་སོ། །

མཆོན་ལྷན་མར་པའི་བྱབས་ལ་འབུད། མཆོམས་མེད་ལྷ་ཡི་སྤྲིག་པ་
ཡང་། །འབྲལ་དུ་བཤགས་པས་འདག་པར་ཤོག །ང་ཡི་དགོ་བ་བདེ་སྦྱིད་

དང་། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དགེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་སྒྲིག་པ་འདག་
པར་ཤོག །ཁྱོད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བདག་གིས་སྦངས་ནས་
སྦྱོང་བར་ཤོག །ཁྱེ་མ་སློབ་དཔོན་པ་མ་ལ། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་སྦྱོང་རེ་ཇེ། །དེ་
ཡི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲོད་དེ། །བདག་གིས་སྦངས་ནས་སྦྱོང་བར་ཤོག །དུས་དང་
རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱ། །སྒྲིག་པའི་གྲོགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག །སྦྱེ་ཞེད་སྦྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་བྱ། །དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཉེད་པར་ཤོག །བསོད་ནམས་འཛོད་
ཐབས་པས་མངན་དང་། །སྦྱོར་རྩལ་སྤྲུལ་པའི་བྱེད་ཤོག །བསམ་པ་བཟང་
པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཐོབ་བར་ཤོག །ཅེས་
གསུངས་པས། །ཁོ་དགའ་སྦྱོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ནས། །ཇེ་བཅུན་གྱི་བཀའ་
བཞིན་དུ་བྱིན་ཆད་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་མི་བགྱིད་པར་ཆེ་དང་སྦྱབ་པ་སྦྱོམས་
ལགས། །སྤར་གྱི་སྒྲིག་པ་ཡང་ཁང་གཞིས་དང་འོར་གྱིས་ལན་པ་ལགས་
པས། ད་བདག་རང་ལའང་ཁང་ཞིང་དང་འོར་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པས། །ཇེ་
བཅུན་མི་བཞེས་བྱང་བྱ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དུ་ཅིས་ཀྱང་
བཞེས་དགོས་ཞེས་ཞུ་བ་ནན་གྱིས་སྤལ་བྱང་ཇེ་བཅུན་གྱིས་མ་བཞེས་པ་
བྱིས་བྱ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེས་ནས། །ཇེ་བཅུན་གྱི་དུས་མཆོད་ཀྱི་གཞི་
རྒྱུན་དུ་བཅུགས་པའི་མཆོད་པ་རྩལ་བར་ན་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དོ། །

དགེ་བཤེས་ཅན་སྤྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱིས་ཆེ་འདི་སློབ་བཏང་བའི་ཆོས་བ་
དགའ་མོ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་གནས་འདིར་བསྐྱད་པའི་དགོས་པ་སྤྲེག་
པོ་ཆེས་འགྱོད་ཆངས་སྤུལ་ནས་སྤྲེག་པ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཡིན། ད་ཡང་སྒྲོམ་
ཆེན་གྲོང་ཡུལ་དུ་འཆི་བ་རྒྱལ་པོ་དམངས་སྤྱིམ་དུ་འཆི་བ་དང་འབྲུ་བས། ད་
རྒྱ་བར་དུ་དུར་ས་སྒྲོག་དུ་འགྲོ་གསུང་བ་ལ། སེ་བན་རས་པས། འོ་ན་བསྐྱུང་
གཞི་འདིས་འགྱོན་པ་འོ་བརྒྱལ་བ་གདའ་བས་འདོ་མི་ལ་གདན་འདྲེན་
དགོས་ཞུས་པས། ང་ན་ཡིན་འོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད། འཆི་བའི་ངེས་པ་
ཡང་མེད་དེ། ན་རྒྱལ་འདིར་བས་ན། འཆི་རྒྱལ་སྒྲོན་དུ་རྒྱ་བར་དུ་འགྲོ་དེ་ལ་
འདོ་མི་མི་དགོས་རས་པ་གཞོན་པ་འགའ་རྒྱ་བར་དུ་སྤྱིན་པས། རྗེ་བཙུན་
འབྲི་ལྷེ་སྤྲུག་ན་སྒྲོན་ལ་ཕེབས་འདུག། །བྲ་པ་བགྲེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་སྤྱི་
བྲས་འོང་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་། པ་ཐོང་རེག་པ་དུག་ཅན་གྱི་སྤྲིང་ན་བསྐྱུང་རྒྱལ་
སྒྲོན་མཁན་གཅིག་། རྒྱ་བར་དུ་སྤྱིས་མཇལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉི་མ་དད་པ་ཅན་
རྣམས་ལ་སྤྲུག་སྤྱི་བྲེད་རྒྱ་གཅིག་། རང་ན་གནས་པ་རྣམས་རེ་རེའི་མདུན་ན་
བསྒྲེན་བཀྱར་གསོལ་མཁན་རེ་རེ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་རྒྱ་བར་དུ་སྒྲོན་ལ་སྤྱིན་པ་
རྣམས་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོན་ལ་རྒྱ་བར་ན་ཕེབས་འདུག་ཟེར། བགྲེས་པ་
རྣམས་ན་རེ་རྗེ་བཙུན་ངེད་ཀྱིས་སྤྲུག་སྤྱི་བྲས་ནས་ཕེབས་ཟེར། སྤྱི་ནས་འོང་
མཁན་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲུག་སྤྱི་ངེད་རྣམས་ཀྱིས་བྲས་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར།
ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟིམ་ཁང་ན་བཞུགས་ཟེར། ཆོས་ཉན་རྣམས་ན་རེ་དེའི་ཉིན་
བྲག་མཁར་དུ་ཆོས་གསུང་ཞིང་བཞུགས་ཟེར། བསྒྲེན་བཀྱར་ཞུ་མི་རྣམས་

རེ་རེ་ཞིང་དེའི་ཉིན་རྗེ་བཙུན་ངེད་གྱི་ནང་དུ་བསྟེན་བཀྱར་ལ་སྦྱར་བྲངས་
ཡོད་ཟེར། གུན་ལ་དད་ནས་ཡུས་དག་པས་ཁ་མ་འཆམ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ལ་
ཞུས་པས། གུན་བདེན་ངས་ཅེད་མོ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་
ཚུ་བར་གྱི་འབྲི་ལྷེ་ཡུག་ཏུ་བསྐྱུང་ཚུ་ལ་བསྟན་ནས་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་
སྒར་ཆོས་གསུང་དུས་བྱུང་བའི་ལྷས་འཇམ་འོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚུ་བར་
གྱི་ནམ་མཁའ་དང་རི་ཅི་ལུང་པ་གུན་བྲབ་པ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་གུན་གྱིས་ཐག་ཆོད་
པ་དང་། རས་པ་ཞི་བ་འོད་ངན་རྫོང་སྟོན་པ། སེ་བན་རས་པ་རྣམས་གྱིས་རྗེ་
བཙུན་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་འབྱོན་པའི་སྤྱགས་འདུན་ཡོད། བདག་ཅག་རྣམས་
གསོལ་བ་གང་དུ་འདེབས། ཉིང་སོར་ཞལ་ད་གནད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་
པ་དེ་གང་ལགས། ད་དུང་བདག་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཡུགས་གྱི་ཞལ་
ད་རེ་ཡང་གནང་བར་ཞུ་ཞུས་པས།

རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་གསོལ་བ་བྱེད་རང་རྣམས་གང་མོས་སུ་ཐོབ་
དང་། གང་དང་གང་དུ་དད་གྱུས་དང་ལྡན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེའི་
མདུན་ནང་ཡོད་ཅིང་། གང་འདོད་པའི་དོན་སྦྱོལ་བ་ཡིན་པས་གསོལ་བ་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིག །ད་ལན་རེ་ཞིག་མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཇལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འདུག །ཉིང་སོར་ལབ་
ཟེར་བའི་ཁ་ཆེམས་ལ། ང་མི་ལ་རས་པ་ཞི་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རང་རྣམས་ལ་

རྒྱས་ཡོད་པ་འི་ནོར་སྤྲ་ལའར་འདི་དང་། རས་གོས་འདི་རས་རྩང་བ་སྦྱར་དུ་
སྤྲེལ་འོང་བར་འདུག་པས་ཁོ་ལ་སྤྲོད། རྩང་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་
ཡིན། རས་རྩང་བ་མ་སྤྲེལ་བར་དུ་ངའི་རོ་ལམ་རེག་པར་ཞོག །མངའ་བདག་
མི་ཉི་པའི་དབྱ་ཞུ་འདི་དང་། ཨག་རུ་ནག་པོའི་ལའར་བ་འདི་ལ། ལྟ་སྒྲོམ་
བཟང་པོས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་དབྱས་པ་སྟོན་པ་ལ་
ཅེས་ཀྱང་འཕྲོད་པར་གྱིས། ཤིང་པོར་འདི་ཞི་བ་འོད་ཁྲེད། ཐོད་པོར་འདི་
ངན་རྫོང་སྟོན་པ་ཁྲེད། མེ་ལྷགས་འདི་སེ་བན་རས་པ་ཁྲེད། རུས་པའི་ཐུར་
མ་འདི་འབྲེ་སྒྲོམ་རས་པ་ཁྲེད། གཞན་ཁྲིད་བཏབ་པའི་བྱ་སྒྲོལ་རྣམས་རས་
གོས་འདི་དུམ་བུར་གྱིས་ལ་ཁྲེད། རོར་ཆེན་པོ་མིན་ཉི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་རེ་ཡོད་
པ་ཡིན། ད་གནད་ཆེ་བའི་ཁ་ཆེམས་ཀུན་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་བྲ་བྲ་སྒྲོལ་ཉི་མ་
དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲུལ་བར་འབྱེད་རྒྱུ་ལ། ང་མི་ལ་རས་པས་ཆེ་གང་དུ་
བསགས་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་འབྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཡི་
གོ་དང་བཅས་ཏེ། ཐབ་ཁ་འདྲིའི་འོག་ན་སྤྲས་ཡོད་པས། ང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་
སྒྲོས་ལ་ཡི་གའི་ནང་བཞིན་གྱིས། ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་
ལ། ད་ལྟ་ཆོས་པ་བཟང་པོར་རྫོམ་པའི་མི་བསོད་ནམས་ཅན་འགའ་བསམ་
པ་ཆེ་འདྲིའི་ཆེ་ཐབས་ཁོ་ནས། སྦྱར་བ་རང་ལ་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་
བརྒྱ་བཞིག་ནས་སྟོང་འགྲུགས་ཐབས་ཀྱི་སྦྱིན་གཏོང་དང་། ཡེ་ཤེས་སྦྱན་
ཅན་རྣམས་ཐུགས་ཁྲིལ་རུང་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སྦྱེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོག་ཏུ་སྦྱང་

ནས་ཆེ་འདིའི་ཅི་ཞུས་དོགས་ཀྱི་དགེ་པ་ལ་བཙོན་བཙོན་མོ་མང་ཡང་
གཏམ་ལ་གྱོང་མ་ཐོངས་པར་བས་བཟང་པོ་བཙན་དུག་དང་བསྐྱེས་ནས་བ་
བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བྱེད་རྣམས་ཆེ་འདིར་སྒྲུབ་གྲགས་འདོད་པའི་དུག་ཆུ་མ་
འཐུང་བར། ཆོས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྐྱབ་
པའི་བྱ་བ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་ཐོང་ལ་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབྲུངས་ཤིག་
གསུངས་པས། རས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྒྲོས་པ་ཅུང་
བད་རེ་བ་ཀྱིས་པས་ཆོག་ལགས་སམ་ཞུས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས།
རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཡེ་མེད་ན་ཆོག་སྟེ། དེ་ཀ་དཀའ་མོ་ཡིན། རང་གི་ཆེ་
འདིའི་འདོད་པ་དང་ལྷན་པས། འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་དེས་གཞན་དོན་དག་ལྟ་
སྒྲོས་ཏེ། རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ། སྟོབས་མེད་ཆུས་བྲིར་བས་ཆུས་བྲིར་
གཞན་སྒྲོལ་བེར་བ་དང་འབྲ་བས། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་
དོན་ལམ་རིངས། ཡོང་བས་ཡོང་བ་བྲིད་པ་དང་འབྲ་ཞིང་རང་འདོད་དུ་འོར་
ཉེན་ཡོད་དོ། །ནམ་མཁའ་མ་བད་བར་དུ་སེམས་ཅན་བད་པ་མེད་པས།
ཉམས་ལེན་རྒྱས་ན་འགྲོ་དོན་བྱས་པས་ཆོག་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་གིས། དེ་
བར་བྱེད་རང་རྣམས་བསམ་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་དམན་པའི་ས་
བྱང་། རྩལ་པོའི་གོས་གྱོན། གྱོང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་ཐོང་། །ལུས་ལ་
བབ་སྐྱད། སེམས་ལ་བྱར་བསྐྱར་ལ་ཉམས་སུ་ཡོངས་ཤིག །སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་དེ་ཀྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ལ་འདི་ཀྱན་ཡིད་
 ལ་བྱངས་ཤིག་གསུང་མགྱར་འདི་གསུངས་སོ། །རྗེ་སྤྱི་སྤྱིར་མར་བའི་
 ཞབས་ལ་འདུད། །ཆོས་མཛད་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་ནམས། །མཆོན་ལྷན་
 སྤྱི་མ་མ་བསྟེན་པའི། །མོས་གྲུས་བྱས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལས་རྒྱུད་། །དབང་བསྐྱར་
 ཟབ་མོ་མ་ཞུས་པའི། །རྒྱད་རྒྱུད་ཆོག་གིས་རད་ཉིད་འཆིང་། །རྒྱད་སྟེང་དབང་
 བོར་མ་བཞག་པའི། །ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་གོལ་སའི་རྒྱ། མན་དག་ཟབ་མོ་
 མི་སྒྲོམ་པའི། །བྱ་བ་བཏང་བེར་རང་སྤྱག་ཡིན། །ཉོན་མོངས་གཉེན་བོས་མི་
 རོན་པའི། །ཁ་བཤད་སྐམ་པོ་སྟོད་སྤྱི་ཡིན། །ཟབ་མོའི་ཐབས་ལམ་མི་ཤེས་
 པའི། །བཙུན་འབྲུས་བྱས་ཀྱང་སྟོང་པོ་རྒྱུད་། །གནང་བཀག་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་
 པའི། །སྟོང་རུས་བྱས་ཀྱང་ལམ་ལུན་རིང་། །བསོད་ནམས་མང་དུ་མ་
 བསགས་པའི། །རང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བའི་རྒྱ། །བསགས་པ་ཆོས་ལ་མ་
 བཏང་པའི། །བསྒྲོམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་མེད། །ཆོག་ཤེས་ནང་ནས་མ་
 སྟེས་པའི། །མང་པོ་གསོག་འདོད་མི་ཡི་ནོར། །ནང་གི་བདེ་སྦྱིད་མ་ཤར་
 པའི། །ཕྱི་ཡི་བདེ་སྦྱིད་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ། །ཆེ་འདོད་འགོང་པོ་མཐུལ་
 པའི། །གྲགས་འདོད་རང་སྤང་ཁ་མཆུའི་རྟེན། །ལེགས་འདོད་ཉོན་མོངས་
 དུག་ལྷ་འཁྲུག་དངོས་འདོད་བྱམས་པའི་གྲོགས་དང་བྲལ། །ང་ཆེ་རེ་འཁོར་
 མང་བའི་རྒྱ། །ཁ་རོག་བཞུགས་དང་ཁ་མཆུ་མེད། །མ་ཡིངས་སྟོངས་དང་

གཡེང་བ་བྲལ། །གཅིག་ཕྱར་སྔོན་དང་གྲོགས་དང་མཇལ། །དམན་ས་བྱང་
དང་མཐོ་སར་སླེབ། །ག་ལེ་སྔོང་དང་མགྲོགས་པར་སླེབ། །བྱ་བ་བཏང་ན་
དོན་ཆེན་འབྲུབ། །ཟབ་ལམ་སྔོངས་དང་ཟུར་ལམ་འབྲུབ། །སྔོང་ཉིད་རྟོགས་
ན་སྟོན་རྗེ་སྟེ། །སྟོང་རྗེ་སྟེས་ན་བདག་གཞན་མེད། །བདག་གཞན་མེད་ན་
འགྲོ་དོན་འབྲུབ། འགྲོ་དོན་འབྲུབ་ན་ང་དང་མཇལ། །ད་དང་མཇལ་བས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ། །བདག་དང་སངས་རྒྱས་བྱ་སྟོབ་གསུམ། །དབྱེར་མེད་
གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ང་ཡུན་རིང་ཨེ་སྔོང་མི་ཤེས་པས། ཁྱེད་
རྣམས་ང་ལ་ཉན་ནས་ང་བཞིན་བྱེད་ན་ང་ཕྱིར་འབྲངས་ཤིག་གསུང་མཉམ་
གཞག་གི་ངང་དུ་བཞག་པ་ལས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིར་ཤེབས་པ།
ཤིང་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོའི་དགྲུན་རྩ་ཐ་ཆུང་། སྐར་མ་སྐྱག་ལ་བབ་པའི་ཆེས་བཙུ་
བཞིའི་ཉི་མ་ལྟག་ཤར་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྐྱ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་འདུས་པའི་རྟགས་
རྣམས་སྒར་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡ་མཚན་པ། རྣམ་མཁའ་དག་པ་ལ་གཟུང་
དུ་དུང་བ་ལྷ་བུའི་འཇའི་རི་མོ་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པའི་རེ་མིག་རྣམས་
ཀྱི་དབུས། སྐྱ་ཆོགས་པར་འདབ་བརྒྱད་དང་། རྩྱགས་མདོག་ཏུ་ཡོད་པའི་
འདབ་མ་བཞི་པས་གང་པའི་སྟེང་དུ། བྲིས་པ་དང་སྟོས་བསྐྲང་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་བཅོ་བོ་མཁས་པས་བྱས་པ་བས་ཀྱང་ཡ་མཚན་ཞིང་ངོ་མཚར་བས་

གང་བ་དང་། བར་སྒང་ལ་འཇའ་དང་སྤྱིན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྗེ་གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཆོན། ཡོལ་བ་དང་སྒྲ་རེ། དར་དབྱངས་དང་ལྗེ་ལྷོ། འཕན་དང་བ་དན་ལ་
སོགས་ཏེ། མཆོད་རྗེས་དཔག་མེད་སྒང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པ་དང་། རི་མགོ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་
ཁ་དོག་ལྗེ་མཆོད་རྟེན་གྱིས་མཛེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱ་ཚུ་བར་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་པའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་
ཆོག་དང་། སྒྲོས་ཀྱི་བྱི་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས་ས་སྟེད་ཁྲབ་བ་ཀྱུན་
གྱིས་མཐོང་བ་བྱུང་། ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོའི་གདན་འདྲེན་མཆོད་རྗེས་ཏུ་མ་
ཐོགས་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་རྣམས་མི་པལ་ཆེར་གྱིས་མཐོང་བ་ལས། མི་
རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་ལུས་གཅེར་བུ་སྟོན་ཏུ་མི་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
མིའི་ལུས་ཀྱི་བྱི་ར་བ་མི་ཆོར་བར། བན་ཚུན་གཏམ་སྒྲ་བ་དང་། ཅེད་འཛོ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་ཁྲད་པར་ཅན་རྣམས་བུར་གྱི་བྱ་བ་མ་རྩོགས་ཀྱི་
བར་དུ་བྱུང་ངོ། །

དེའི་ཆེ་གཉའ་ནང་གི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྐུ་ཡལ་བ་ཐོས་
ནས། ཚུ་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐུགས་སྒྲས་བུ་ཆེན་རྣམས་དང་། བློན་པའི་ཡོན་
བདག་རྣམས་ལ་བུར་གཉའ་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱས་
པས། བློན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཏུ་མ་བཙུག་པར་བཞུ་བའི་སྟ་གོན་
བྱས་པ་ལ། གཉའ་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོན་ངེད་གཉའ་ནང་གི་ཡོན་བདག་

ནམས་སྤར་ཞལ་བལྟ་རུ་འོང་བས་དེ་བར་མ་བཞུ་ཞིག་བྱས་སྤར་དུ་ལོག་
ནས། དམག་བྲངས་འོངས་ཏེ། སྤར་ལ་ཚོད་པ་བྱས་པས། བྱ་ཆེན་ནམས་
ཀྱིས་གཉའ་བྲིན་གྱི་ཡོན་བདག་ཀུན་རྗེ་བཙུན་ལ་མོས་གུས་ཅན་མཉམ་པོ་
ཡིན་ན་འང་། སྐྱུ་ཡལ་ས་ཚུ་བར་དུ་བྱང་བས་སྤར་གཉའ་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་
བ་མི་རིགས། གཉའ་ནང་པ་ནམས་ཀྱང་སྤར་བཞུ་སར་སྡོད་ལ། གདུང་སྐལ་
མཉམ་པོར་བྲིར་སོང་བྱས་འཆམ་པ་བཏང་བས། གཉའ་ནང་པ་ནམས་
དམག་དབྱང་ཆེ་བའི་སྟོམས་ཀྱིས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་གྲབས་བྱས་པས། ནམ་
མཁའ་འཇའ་འོད་གྱི་དབྱས་སུ་ལྟའི་བྱ། རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་འབྲུག་བཞིག་བྱང་
བས། དབྱངས་འདི་སྐད་དོ། །ཀྱི་འདིར་ཆོགས་ཐུགས་སྤྲོས་དང་། ཡོན་
བདག་སྤར་ལ་ཚོད་པ་ནམས། །ང་ཡིས་ཞལ་ལྟེ་གཅད་ཀྱིས་ཉོན། །ང་རྗེ་
བཙུན་སྟོབ་མ་ལྟ་ཡི་བྱ། །ཞལ་ལྟེས་འཐབ་ཚོད་སྤར་མཁན་ཡིན། །སྤྲེས་
མཆོག་མི་ལ་རས་པ་དེའི། །ཐུགས་ནི་སྤྲེ་མེད་ཆོས་སྤྱར་ཐེམ། །ཐུགས་ལས་
གཞན་པའི་སྤྲེ་མེད་པས། །གཟུགས་སྤྲེ་ཆོས་སྤྱར་ཐེམ་པའི་ཆོ། །དངོས་པོའི་
སྤྱར་གདུང་མི་འབྱུང་ན། །སྤར་ལ་ཆོད་བ་སྡོངས་པ་ཡིན། །སྡོངས་པའི་སྤྲེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ནི། །མི་ལ་རས་པའི་གདུང་ལ་ཚོད། །ཚོད་པས་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་བས། །མོས་གུས་ཀྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །གསོལ་བ་སྤྲོད་ནས་
བཏབ་བ་ན། །ཆོས་སུ་སྤྲེ་བ་མེད་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོན་ལམ་ཐུགས་རྗེས་འགག་
མེད་འཆར། །རང་རང་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི། །སྤྱལ་སྤྱིའི་གདུང་སྐལ་ཐོབ་

པར་འགྲུལ། །ཟེར་ནས་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ངོ། །

དེ་ནས་ཉམ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་དང་མཇལ་སྟེན་པའི་དགའ་སྟོན་བྱུང་
སྟེ། འཐབ་རྩོད་ཐོར་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བྱ་ཆེན་རྒྱལ་ས་དང་གྲོན་པ་
རྒྱལ་ས་ལ་བྱར་ཞོར་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ངང་ནས། གཉའ་ནང་བ་རྒྱལ་ས་
ལ་བྱར་ཐོབ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གདན་བྱངས་འོང་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་བ། ལ་སྤྱིའི་
བདུད་འདུལ་ཕྱག་མོ་ཆེད་ཁྱུང་གི་སྟོང་འཛིན་སྟེང་དུ་བཞུ་བས། འཇའ་འོད་གྱི་
གྲུལ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བྱི་བཟང་དང་རོལ་མོའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་རྒྱལ་ས་
རྒྱ་བར་དང་ཁྱད་མེད་དུ་བྱུང་ངོ། །རྒྱ་བར་གྱི་བྱར་དེ་ལ། ཐུགས་སྤྲོས་རྒྱལ་ས་
དང་ཉམ་རྒྱལ་ས་གྲིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཞག་དྲུག་སོང་བ་དང་བལྟས་
པས། ལྷ་སྤྱིའི་རྒྱལ་བ་ལྷ་བྱ་འོད་ཡལ་ལེ་བ་ལོ་བརྒྱད་ལེན་པའི་སྤྱི་ཅུ་ཅམ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ལས། ཐུགས་སྤྲོས་བྱ་ཆེན་རྒྱལ་ས་གྲིས་བཀའ་བསྟོས་ཏེ།
རྗེ་བཙུན་རས་རྒྱུད་པ་མི་འབྲེན་པ་ཡིན། ད་བྱར་ཞག་ལྷན་རིང་ན་རང་རེ་ཆོ་
ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཉེན་ཡེ་མ་ལུས་པའི་ཉེན་
འདུག་པས། བཞུ་བ་ལེགས་པ་འདུག་ཅེས་ཞལ་འཆམས་ནས། གྲུན་ལ་
བྱར་ཞལ་བསྟན་ནས། འབྲི་ལྷེ་ཕྱག་གི་མདོ་ན་ཆོས་ཁྱིའི་བྲག་ཅིག་ཡོད་པ་
དེའི་སྟེང་དུ་བྱར་ཁང་བཙུགས་པའི་ནང་དུ་བྱར་གདན་བྱངས། །རྟུལ་ཆོན་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བ་ཞེས། ལྷ་རྩལ་གྱི་མཆོད་པས་བྲིལ་གྱིས་མནན་
རུང་། མི་རང་གི་ལུགས་གྱི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་བཞགས་ནས། རྒྱལ་སྤྱད་

བྱར་མཆོད་འབྲུལ་བར་བརྩམས་ཏེ། བྱར་ལ་མེ་མཆོད་ལྷུལ་བས་མེ་
བཞེས་སུ་མ་འདོད་དོ། །

དེའི་ཆེ་ནམ་མཁར་ཡང་འཇའ་འོད་སྤྲིན་གྱི་གྱུར་ཁང་གི་ནང་ནས། ཡེ་
ཤེས་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་ལྷ་ས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ནས་དབྱངས་འདི་
སྐད་དོ། །

རི་ཡེ་ཤེས་གཏུམ་མོ་ལྷ་ཡི་མེ། །སྤྲེས་བྲུས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་བསྐྱོམས་
བས། །ལས་གྱི་མེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྲ། །མཚན་མ་ལུས་གྱི་བྱང་བོ་དེ། །སྤྲ་ནས་
ལྷ་སྐྱུར་སྐྱོམ་བསྐྱོམས་བས། །དེ་རིང་བྱང་བོ་ཅི་ལ་ལུས། །མཛེས་པ་ལྷ་ཡི་
དགྱིལ་འཁོར་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ལ་རྫོགས་པ་ལ། །ས་ཡི་རི་མོས་ཅི་ཞིག་
བྲ། །རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་མར་མེ་དེ། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབར་བ་
ལ། །སེར་སྒྲིའི་ཀོང་བྲུས་ཅི་ཞིག་བྲ། །བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་ཞལ་ཟས་དེ། །རྒྱན་
ཆད་མེད་པར་གསོལ་བ་ལ། །ཟན་གྱི་བཤོས་བྲུ་སུ་ལ་འཕེན། །ཚུལ་ཁྲིམས་
གཙང་མའི་གོས་གྲོན་བས། །སྤྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དག་པ་ལ། །དེ་རིང་
ཁྲུས་བྲུམ་སུ་ལ་འཆལ། །དུད་པའི་སྤྲིན་ཆོག་སྤྲིན་སྤྲིན་གདང་། །བར་སྤྲང་
མཆོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །དེ་རིང་བདུག་སྤྲིན་བྱེད་རྒྱ་མེད། །མཁའ་
འགྲོ་སྡེ་བཞེས་མཆོད་དབྱངས་མཛོད། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་གིས་མཆོད་པ་
འབྲུལ། །དེ་རིང་ཆོག་ཇི་ལྟར་བཛོད། །རིག་འཛིན་ཀུན་གྱི་འཁོར་གྱིས་
བསྐྱོར། །དཔའ་བོ་ཡོངས་གྱིས་ཞབས་ཏྲིག་བྱེད། །དེ་རིང་བྱར་ལ་རེག་དོན་

མེད། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་བུར། །བཅས་བཅས་མི་དགོས་བཞག་
པས་ཆོག །ལྷ་མི་ཀུན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ། །བདག་པོ་མི་དགོས་དགེ་སྦྱོར་
མཛོད། །ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་དམ་ཆོག་ལ། །ཁ་ད་མི་དགོས་ཐུགས་དམ་
སྦྱོངས། །རིན་ཆེན་གཏེར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ། །ང་བདག་མ་བྱེད་མཉམ་པར་
ཞོག །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་གསང་ཆོག་ལ། །བཤད་འདོད་མ་མང་སྤྱོད་བཅད་
མཛོད། །གདམས་ངག་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱངས་ལ། །གྲིབ་གྱིས་པོག་གིས་སྦྱོ་
མཆོམས་སྒོམས། །ཅེ་གཅིག་སྦྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། །འགལ་རྒྱུན་མང་བས་
གསང་སྦྱབ་མཛོད། །ཡ་མཆོན་པ་ཡི་པམ་འབབ་ལ། །དངོས་བྱུང་འབྱུང་
བས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད། །སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་རྣམ་ཐར་ལ། །སྦྱན་པ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུགས་
མི་དགོས། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱོད་བྱུངས་ལ། །བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་ངོ་
མོས་གྱུས་སྦྱེད། །མི་ལ་རས་པའི་བྱ་བརྒྱད་ལ། །བྱུང་ཐོབ་མང་ངོ་སྐལ་ལྷན་
ཀུན། །ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ཡི་མི་ཐུགས་ལ། །ནད་ཡམས་མེད་དོ་ལྷ་མི་
རྣམས། །དེ་རིང་འདིར་ཆོགས་སེམས་ཅན་ལ། །ངན་སོང་མེད་དོ་སྐྱེས་བུ་
ཀུན། །དེ་བཞིན་ཉི་དྲུག་ཉི་ལ་འཁོད་ལ། །སྤང་སེམས་གཅིག་གོ་གཉིས་
འཛིན་བཞིག །རྩེ་བཙུན་འདའ་ཀའི་ཞལ་ཆེམས་ལ། །དགོས་པ་ཆེ་འོ་བཀའ་
བཞིན་བྱུངས། །བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་ལྷ་ཆོས་ལ། །ཀུན་གྲང་རྟག་ཏུ་སྦྱོད་པར་
ཞོག །ཅེས་གསུངས་བྱུང་བས། །ངན་རྫོང་སྟོན་པ་ན་རེ། །རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་
ནས། །རས་རྒྱུང་པ་མ་སྐྱེབ་བར་དུ་བྱུང་ལ་མ་རེག་གསུངས་པ་དེ་དང་།

མཁའ་འགྲོའི་དབྱངས་དེ་མཐུན་པར་འདུག་སྟེ། རས་རྒྱུད་པ་ཨི་འཕྲོན་མི་
ཤེས་པའི་བྱར་བཞག་རུང་དངོས་མེད་ལ་འགྲོ་བར་འདུག་ཟེར། རས་པ་ཞི་
བ་འོད་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་དང་མཁའ་འགྲོའི་གསུང་བྱང་མི་མཆོད་མི་བཞིས་
ལུགས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་རས་རྒྱུད་པ་རྒྱུར་དུ་ཐེབས་འཕྲོན་ཐག་ཆོད། དེ་བར་
རང་རེ་རྣམས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཟེར་བ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེའི་ཆེ་རས་
རྒྱུད་པ་ལོ་རོ་དོལ་གྱི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པའི་ནམ་མཁུ་ཡོལ་གྱི་མནལ་
དང་འོད་གསལ་འབྲེས་པའི་ཉམས་ལ་རྒྱ་བར་ན་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་འོད་
ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་བཞིག་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བཏེག་ནས་ཞིང་
ཁམས་གཞན་དུ་གདན་བྲངས་འགྲོ་བྱེད་སྟེ་འདུག་པ་དེ་ལ། མཆོད་གྲོགས་
དོ་རྗེ་རྒྱན་རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་
མི་ས་གཞི་གང་བ་དང་། ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་ནམ་མཁའ་གང་བས་དབྱངས་
ལེན་ཅིང་། མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འབྲུལ་ཞིང་འདུག་པ་ལ། རས་
རྒྱུད་པས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱག་ཕུལ་བས། མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་རྗེ་
བཙུན་དབྱ་རྟེན་བྱང་སྟེ། བྱ་རས་རྒྱུད་པ་ཁྲིད་ཤོག་བྱས་པའི་དུས་ལ་མ་སྟེབ་
རུང་། བ་བྱ་སྟངས་པ་འདི་སེམས་སྟོ། ད་རང་རེ་པ་བྱ་གཉིས་ཡང་ཡང་ཨི་
འབྲུད་མི་ཤེས་པས་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་སྟེང་མོ་གྱིས་ཤིག་
གསུངས། ཕྱག་རས་རྒྱུད་པའི་དབྱ་ལ་ཁྱལ་ཁྱལ་དང་མཉེས་མཉེས་མཛོད་
པ་ལ། ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒར་མ་སྐྱེས་པའི་དད་པ་སྐྱེས་པ་

ཞིག་ཤར་རོ། དེ་ནས་མནལ་སད་པ་དང་། སྤར་གྱི་གསུང་རྣམས་ཐེས་སུ་
བྲན་ནས། སྒྲ་མ་གྲོངས་ཡོད་པ་ནི་མིན་ནམ་སྒྲམ་པ་དང་། བཟོད་སྒྲག་མེད་
པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་ངང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། རུས་ལ་མ་སྒྲེབ་རུང་ལྷུང་
དུ་མཇལ་བ་ལ་འགོ་དགོས་སྒྲམ་ཡོད་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁར་བྱད་མེད་གཉིས་
བྱུང་སྟེ། རས་ཆུང་པ་ལྷུང་དུ་སྒྲ་མ་དང་མཇལ་དུ་མ་བྱིན་ན། སྒྲ་མ་དག་པ་
མཁའ་སྒྲོད་དུ་གཤེགས་ནས་ཆེ་འདིར་མི་མཇལ་བར་འདུག་གོ། །ད་ལྟ་རང་
སོང་ཞིག་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་གང་བ་དང་མི་ལྟས་དེས་
བསྐྱལ་ནས་སྒྲ་མ་བྲན་དུ་རང་སོང་སྟེ། ད་ལྟ་རང་འགོ་སྒྲམ་བཞེངས་ཏེ་བྱོན་
བས། བོང་འགོས་པའི་སྒྲ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོ་གཅིག་ལ་ཆོད་དེ། དིར་རི་
དང་བྱིན་གྱི་སོ་མཆོམས་སྟོ་བེ་ལའི་ཆེ་མོར་ཉི་མ་ཆེ་ཤར་ལ་ཐེབས། དེར་
ཆུང་བད་ཅིག་བཞུགས་པས། རྣམ་མཁའ་དང་བར་སྤྲང་རི་མགོ་དང་ས་གཞི་
ཐམས་ཅད་ལྟས་བཟང་པོས་གང་བའི་གཟིགས་མོ་མཐའ་ཡས་པ་དེས་
ཐུགས་སྟོ་བ་དང་སྟོ་བ་གཉིས་ཀ་བྱུང་། བྱད་པར་ངོ་བོར་བཟངས་ཀྱི་ཆེ་ན་
འཇའ་འོད་སྒྲིབ་ཀྱི་གྲུར་ཁང་ལ་བཏྟན་པའི་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་འདོད་ཡོན་ལྷའི་མཆོད་རྩས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་དེ་རྣམས་ཆུ་བར་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གྲུས་གྲུས་ཀྱིས་ཐུག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སྟོན་
ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས། རྗེ་བཙུན་རས་ཆུང་པ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ཏེ།
སྤྲ་རྣམས་ལ་ལྟས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། བྱད་པར་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་

བ་འདི་སྤྱ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གསུངས་པས། དེའི་ནང་ནས་སྣ་མོ་འགའ་ཞིག་
ན་རེ། སྤྱེས་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་དང་ན་བ་བཀག་ནས་བསྐྱད་བ་ཡིན་ནམ།
ལྷས་འདི་དག་ས་སྟེང་ན་སྣ་མི་ཀུན་གྱི་མཆོད་གནས་དམ་པར་གྱུར་པ་མི་ལ་
བཞད་པ་རྗེ་རྗེ་དག་པ་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་འབྱོན་པ་ལ་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན། མི་རྣམས་ཀྱང་ཚུ་བར་
ན་ཆོགས་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཞིང་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་སྤྱགས་ཐོན་འགྲོ་
བ་སྤྱ་བུ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། སྤྱར་དུ་བྱོན་པས། ཚུ་བར་གྱི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ལམ་ཁ་ན་
པ་ཐོང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཞབས་འབྲུ་བཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ན་རྗེ་བཙུན་
ཐེབས་འདུག་སྟེ། དའི་བུ་རས་ཚུང་པ་འོངས་པ་ཡིན་ནམ་གསུང་མི་ལམ་
ལྷར་མཉེས་མཉེས་མཛད་ཅིང་འདུག་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་སྤྱ་ཡལ་བ་མི་བདེན་
པར་འདུག་སྟེ། སྣམ་དགའ་སྦྱོད་པལ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཞབས་སྤྱི་ཐོང་
ལྷངས། གསོལ་བ་བཏབ་པས་གང་ཞུས་ཀྱི་ལན་ཐམས་ཅད་གནང་བར་
མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། བུ་རས་ཚུང་པ་རང་སྤྱི་ནས་ཤོག་ཅིག་
ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱ་ལེན་གྲམས་བྱས་འོང་གིས་གསུང་སྟོན་ལ་གོ་བས་སོང་པ་
སྐད་ཅིག་ལ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ངས་ཚུང་པས་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཚུ་
བར་དུ་བྱོན་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཟིམ་སྤྱག་ན་གྲ་བ་བུ་སྟོབ་ཉ་མ་དང་བཅས་
བ་རྣམས་ཆོགས་ཏེ་སྤྱ་ངན་གྱི་ངང་ནས་སྤར་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་

ཐུག་བྱུང་བ། རས་ཚུང་བ་རྒྱས་མེད་པའི་རས་བ་གཞོན་བ་ལགས་རས་ཚུང་
བ་བཟུང་ནས་ཕྱར་གྱི་བྱུང་དུ་མ་བཏང་བ་ལས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཞིག་
བྱུང་ནས། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱི་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་བ་
འདི་ཕུལ་ལོ། །རྗེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཐུགས་མཐུན་
བཅེ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ནས། །འབངས་སྐུལ་མེད་རས་ཚུང་རྗེར་གྲགས་
ངའི། །ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲེ་སྒྲགས་གསན་ལགས་སམ། །འོ་དོད་གདུང་དབྱངས་
ཐལ་ལོ་སྒྲ་མ་རྗེ། །པ་མངལ་བར་འདོང་ནས་ཞབས་བྱུང་སྒྲེགས། །བྱ་བསོད་
ནམས་མེད་པས་ཞལ་མ་མཐོང་། །པ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་བཀའ་བྲིན་
ཅན། །མཐུན་བཅེ་རུས་བ་ཀུན་ལྡན་པའི། །རྗེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་
ཉིད་ལ། །སྤང་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་
པའི་མཆོད་བ་འབུལ། །མི་དགོ་ལོག་ལྟའི་སྤྲིག་བ་བཤགས། །མཛོད་མཆོག་
ནམས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཟབ་དོན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་དུ། །ཟུང་ན་མི་
འདའ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སྒྲོམ་སྐྱབ་ལ་སོགས་དགོ་ཅ་ནམས། །རྗེ་བཙུན་
ཐུགས་དགོངས་རྗེགས་སྤྱིར་བསྟོ། །བསྟོ་བ་གྲུབ་ན་སྐལ་དམ་ནངས། །རྗེ་
བཙུན་ཕྱར་ཞལ་མཐོང་བར་ཤོག །དང་པོ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཟིན་ང་། །ད་ལྟ་
ཕྱར་ལ་མཇལ་དབང་མེད། །དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་མེད་ཀྱང་། །ཕྱར་
ཞལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བར་ཤོག །ཕྱར་ཞལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་ནས་
ཀྱང་། །དངོས་སམ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ། །རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

ཆོ། །གོགས་སེལ་གཅེས་པའི་གདམས་ངག་ལྟ། །ལྷ་དོན་གསོལ་བ་བཏབ་
བ་བཞིན། །བྱ་ལ་བཅེ་བས་མི་སྐྱོང་ན། །པ་ཡི་མཐུན་བཅེས་སུ་ལ་སྐྱོང་། །པ་
ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་མ་བཏང་བར། །མི་མངོན་དབྱིངས་ནས་ཐུགས་
རྗེས་གཟིགས། །འབངས་སློ་གོས་སྔོངས་པའི་རས་ཆུང་ལ། །རྗེ་དུས་གསུམ་
མཐུན་པའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །བྱ་དུག་ལྷས་གཟིར་བའི་རས་ཆུང་
ལ། །པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཟིགས། །སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་
ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །སྒྲོས་རས་ཆུང་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །

ཞེས་པའི་སྒྲེ་ཐུགས་ཀྱི་མགུར་དེ་ལུལ་བས། རས་ཆུང་པའི་གསུང་ལྷང་
བྱང་མ་ཐག་བྱར་གྱི་ཞལ་རས་མདངས་ཡལ་འོང་བ་དང་བྱར་ལ་མེ་རང་
འབར་དུ་འོང་བདུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེར་རས་ཆུང་པའི་གསུང་ཐོས་མ་
ཐག་རས་པ་ཞི་བ་འོད་དང་། ངན་རྗེ་སྟོན་པ། སེ་བན་རས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་
དོ་རྗེའི་སྟུན་རྣམས་དང་། ཉ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བུ་བྱོན་བུང་། ཞལ་མི་
མཆོན་པའི་རས་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱར་གྱི་བྱང་དུ་མ་བཏང་བས་ཐུགས་
ལུས་ཏེ། དབྱངས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱོན་མ་ཉན། །རས་ཆུང་པའི་མོས་
གྲུས་ཆེན་པོའི་གདུང་དབྱངས་དེས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་
ཆར་ཆར་བ་སྐྱར་ཡང་བཞེངས་ཏེ་གསུང་འབྱོན་པ་ནི། རས་པ་གཞོན་པ་
རྣམས་ལ། ཁོ་རེ་ཆོ་སྤར་གྱི་དེ་སྐད་མ་བྱེད་དང་། འབག་བརྒྱ་བས་སེང་གོ་
གཅིག་དགའ་བ་དེ་རས་ཆུང་པ་ཡིན་པས་ཡར་ཐོང་ཞིག་གསུངས། རས་

ཆུང་པ་ལ། བྱ་རས་ཆུང་ཡང་དེ་ཙམ་ཡི་ཆད་མི་དགོས། ལུས་ཀྱིས་མ་བརྟུང་
པར་བའི་གམ་དུ་ཤོག་ཅིག་གསུངས་པའི་ཆེ། ཀྱན་ཡ་མཆན་ཞིང་ཉ་ལས་
བཟླ་ར་དགའ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་རས་ཆུང་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་མཆོངས་
ནས་མང་དུ་བཤུམས་ཤིང་ཐུགས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དྲན་སོས་པ་
དང་། གྲ་བ་བྱ་སྒྲོབ་ཀྱན་བྱར་ཁང་གི་མདུན་ན་པར་བསྐྱེགས་ཏེ་བཞུགས་པ་
ལ། རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་སྒྲུན་བལ་བྱང་འབྲུག་རྩེ་རྗེའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་མེ་ལྷེ་
ནམས་ཐུག་གིས་མནན་པས། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་དབྱས་ན། སྐྱ་ཟེ་
འབྲུ་ལྟ་བུའི་ཞབས་མཉེད་ཀྱང་ལོག་གོ་བ་དང་། ཐུག་གཡས་བརྒྱང་བའི་ཆོས་
འཆད་ཀྱིས་མེ་ལྷེ་མནན་ཞིང་གཡོན་ཞལ་འགམ་བསྐྱོར་བའི་ངང་ནས། བྱ་
སྒྲོབ་ནམས་ལ་རས་ཆུང་བའི་སྒྲུ་ལན། མི་ཀན་ངའི་ཐ་ཆོག་འདི་ཉོན་ཅིག་
གསུངས། བྱར་ཁང་ནང་ནས་རྩེ་རྗེའི་སྐུའི་མགུར་ནས་བྱང་བའི་གསུང་གི་ཐ་
མ་སྙིང་པོ་གནད་དུག་གི་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

བྱ་སྙིང་དང་འབྲུ་བའི་རས་ཆུང་པ། །ཁ་ཆེམས་གདམས་ངག་སྒྲུ་འདི་
ཉོན། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ས། །སྐྱ་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྲིག་པོ་
ཆེ། །ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཞེན་པ་བསྐྱབ་བསྐྱབས་ནས། །འཛིག་ཉེན་བྱ་བ་ཐོངས་དུས་
མེད། །འཛིག་ཉེན་བྱ་བ་ཐོངས་ཤིག་རས་ཆུང་པ། །སྐྱ་མ་ལུས་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་
ན། །རང་སེམས་དངོས་མེད་སྤྲིག་པོ་ཆེ། །ལུས་ཤིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་
འབྲང་ནས། །ཆོས་ཉིད་དོན་ལ་རྟོགས་དུས་མེད། །སེམས་ཉིད་བཅར་ཤིག་

ཆོད་ཅིག་རས་ཆུང་བ། །ཤེས་རིག་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཆོམས་ན། །རང་བྱུང་ཡི་
ཤེས་སྡིག་པོ་ཆེ། །སློ་བྱར་གྱི་རྒྱུ་ཁ་འགྲིམ་འགྲིམས་ནས། །སླེ་མེད་ཀྱི་
དོན་ལ་རྟོགས་དུས་མེད། །སླེ་མེད་བཅན་ས་བྱུངས་ཤིག་རས་ཆུང་བ། །ཆེ་
འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཆོམས་ན། །བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་སྡིག་པོ་ཆེ། །ལུས་
མེད་ལུས་དང་བགྲོགས་འགྲོགས་ནས། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་རྟོགས་དུས་
མེད། །གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཤོབ་ཅིག་རས་ཆུང་བ། །རིགས་དྲུག་འཁྲལ་
བའི་གྲོང་སྲེར་ན། །ལས་ངན་སྡིག་སྒྲིབ་ཆོན་པོ་ཆེ། །ཆགས་སྤང་རྗེས་སུ་
འབྲང་འབྲངས་ནས། །མཉམ་བ་ཉིད་ལ་རྟོགས་དུས་མེད། །ཆགས་སྤང་
སློངས་ཤིག་རས་ཆུང་བ། །མི་མངོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཤིག་ན། །རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་རྒྱན་མཁན། །བད་དོན་གྱི་བསྐྱེད་གསུང་གསུངས་
ནས། །ངེས་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་དུས་མེད། །ཐ་སྙད་སློངས་ཤིག་རས་ཆུང་
བ། །སྤྲུལ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་གསུམ། །གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ལྟ་
བ་སྒོམ་བ་སྦྱོད་བ་གསུམ། །གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ལ་ཉམས་སུ་ལོང་། །ཆེ་འདི་དང་
ཕྱི་མ་བར་དོ་གསུམ། །གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ལ་འདིས་སུ་རྒྱག །དེ་གདམས་ངག་
ཀུན་གྱི་ཐ་མ་ཡིན། །ཁ་ཆེམས་ཀུན་གྱི་མཛུགས་ཡིན། །དོན་དེ་ལས་མེད་
དོ་རས་ཆུང་བ། །དེ་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་པ་ཡི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས། །ཡང་
འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་མོ། །ཐིམ་མ་ཐག་བྱར་ཁང་འཇའ་འོད་ལས་གྲུབ་པའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱན་ཏྲ་བབ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་འཇའ་

འོད་ཀྱི་གྲུང་དང་སྒྲ་རེ། སུ་ཤུའི་ཅེ་མོར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་
སོགས་པ་མཆོད་རྗེས་དཔག་མེད་ཀྱིས་གང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། མེ་
ལྷུའི་ཡང་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་པརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལ། ཅེ་མོ་བཟླ་ཤེས་ཏྲགས་
བརྒྱད་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྗེས་སུ་འབར་བ།
མེ་སྟག་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྗེས་དུ་མ་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་མང་པོ་འགྲོ་ཞིང་།
མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་མེ་འབར་བའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཤི་མི་སྤྱིང་བུ་དྲུང་དང་
ཏ་མ་རུ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོའི་སྐྱ་སྟན་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། དུང་
བ་རྣམས་ལ་ངེ་བཟར་འབྱུང་ཞིང་། འཇའི་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་
པའི་མཆོད་སྤྱོན་སྣ་ཆོགས་སུ་འཁྲིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ཕུར་ཁང་སྟངས་
གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷུའི་བུ་དང་བུ་མོ་བུམ་པ་ཐོགས་པས་བདུད་རྩིའི་ཆར་
རྒྱན་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷུའི་མཆོད་པས་ལྷ་མིའི་མཆོད་འོས་ཀྱན་ཆེམ་པར་
བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་གྲབ་བུ་སྟོབ་ཉ་མར་བཅས་པ་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྣང་ལ་བུར་
ཁང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གཅིག་པ་ལ། ཕུར་དགུས་པ་རྩི་རྩེ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་
པ། གསང་བ་འདུས་པ། རྩི་རྩེ་པག་མོ་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་སྣང་མི་གཅིག་
པ་དུ་མ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པས་
ནས་དབྱངས་འདི་སྒྲངས་སོ། །རྩི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གཤེགས་ཤུལ་དུ། །ལ་
ལ་དུ་ཞིང་ལ་ལ་འཕོག། །བརྒྱལ་ཏེ་ཐུང་ན་བྱེད་དུས་འདིར། །རང་བྱུང་མེ་མི་
རང་འབར་གྱུར། །མེ་ལྷུ་པརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་དང་། །བཟླ་ཤེས་བརྒྱད་དང་རིན་

ཆེན་བདུན། །ཡིད་འོང་མཆོད་རྗེས་དུ་མ་འབར། །མེ་སྐྱ་དུང་དང་ཆ་ལང་
དང་། །མི་མང་སྒྲིང་བྱ་ཉིང་ཉིང་ཤགས། །ཅང་ཉེ་འཁྱུར་སྐྱ་སྒྲན་འཁྱོལ། །མེ་
སྒྲག་སྐྱར་མདའ་འཕྲོས་པ་ལས། །སྤྱི་ནང་གསང་པའི་ལྷ་མོར་གྱུར། །བཀོད་
ལེགས་མཆོད་པ་སྐྱ་ཆོགས་འབྲུལ། །དུ་བ་འཇའ་འོད་མཆོད་སྤྱིན་
འཁྲིགས། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་དང་། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བེུ་
གཡུང་དུང་འཁྲིལ། །ཡིད་འོང་མཁའ་འགྲོ་དུ་མ་ཡིས། །ཡུར་སྦྱངས་གདུང་
ནི་བཤེག་ནས་ཁྲིར། །ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྲུབ་པ་ལ། །ཁྲིད་རྣམས་གདུང་ལ་
བཞུ་སྦྱངས་མཆར། །སྒྲ་མ་ཆོས་སྐྱའི་ནམ་མཁའ་ལ། །འོངས་སྐྱ་སྒྲོན་ལམ་
ཆོས་སྤྱིན་འཐེབས། །སྐྱལ་སྐྱ་སྤྱིན་ལས་མེ་ཉོག་ཆར། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
འབབ་པ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་ལོ་ཉོག་སྤྱིན་པར་མཛད། །གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་སྟོང་བ་ཉིད། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད། །སྐྱེ་
ཞིང་འགག་པའང་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཡིན་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་སྟོངས། །ཞེས་
པའི་དབྱངས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉི་མ་དགོངས་མོར་སོང་བ་དང་། །མེ་འབར་བའི་
རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཞི་ནས་ཡུར་ཁང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཀུན་གྱིས་ཐོགས་
མེད་དུ་མཐོང་བ་ལ། །གྲ་བུ་སྒྲོབ་ཉི་མ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡུར་གདུང་ལ་
བལྟས་པས། །ཡུར་ཁང་ནང་དུ་ལ་ལས་འོད་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་དབྱེས་རྟོག་བདེམ་ཆོག །གསང་འདུས། །ཤག་
མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐྱ་དད། །རྟོ་རྟེ་བེལ་བུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་

མཆན་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་དང་། བྱར་
ཁང་འོད་ཀྱིས་གང་བ་དང་། གསེར་བཙོ་མ་གར་བུས་གང་བ་དང་། མཆོ་
འབྲིལ་བ། མེ་འབར་བ། རྒྱང་གཡོ་བ། ཅི་ཡང་མི་སྤང་བ་དང་། འདོད་ཡོན་
ལྷའི་མཆོད་རྩིས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་སོགས་ཏེ། མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་བསམ་
ཀྱིས་མི་བྲབ་བ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་གྲུ་བ་བྱ་སྒྲོབ་ཉ་མ་དང་བཅས་ནང་པར་བྱར་ཁང་ཞལ་སྤེ་སྟེ།
གཤུང་དང་རིང་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་ལ་འབྱེད་དེ་ངོ་
མཆར་ཅན་མང་པོ་འབྱེན་པར་འདུག་སྟུང་དགའ་ཡལ་ལེ་བའི་ངང་ནས།
བྱར་ཁང་ལ་མགོ་གཟིམས་པས་ཐམས་ཅད་མནལ་དུ་སོང་བའི་ཆོ། རོ་
རིངས་རས་རྒྱང་བ་མནལ་སད་པའི་གཟིགས་སྤང་ལ། མཁའ་འགྲོ་སྤེ་ལྷ་དང་
ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་ཞིང་། རྩམ་བ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རང་
འདྲ་བའི་འཁོར་སྡེ་སེར་དམར་ལྗང་དཀར་བ་དུ་མས་འདོད་ཡོན་ལྷའི་མཆོད་
རྩིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོགས་ནས་བྱར་ཁང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་གཙོ་
མོ་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་དར་དཀར་ཀྱི་ཡོལ་བས་བྱར་ཁང་བསྒྲིབས་པའི་ནང་ནས་
འོད་པོ་གཅིག་རིལ་ཀྱིས་སྐྱོན་འདྲེན་ཞིང་འདུག་པའི་གཟིགས་མོ་ལ་རྩང་
ཟད་ཡེངས། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོས་གཤུང་རིང་བསྐལ་རྒྱུ་ལ་གདན་འདྲེན་པ་
སྤྲོད་སྟུང་དེར་བྱོན་པས། མཁའ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ནམ་མཁའ་བྱོན་སོང་། མཆོད་
གོགས་རྩི་རྩི་སྐྱོན་རྒྱུ་ལ་བོས་ཏེ་བྱར་ཁང་ལ་གཟིགས་པས། གཤུང་ཐལ་

ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་གདན་བྲངས་ཆར་འཇུག་པ་ལ། རས་ཆུང་པ་སྤྱགས་
སྒྲོ་ནས། མཁའ་འགོ་རྣམས་ལ་ངེད་མི་རྣམས་ཀྱི་གདུང་སྤྲུལ་དགོས་
གསུངས་པས། མཁའ་འགོ་རྣམས་ན་རེ། །ཁྱེད་བྱ་ཆེན་རྣམས་ལ་གདུང་དང་
རིང་བསྐལ་གྱི་དམ་བ་སེམས་ཆོས་སྐྱུང་དོ་སྤྲད་པས་མི་ཆོག་ན། གསོལ་བ་
ཐོབ་དང་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་རྗེས་གནང་སྟེ་འོང་། གཞན་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་
བཙུན་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་ལ་མེ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པས་གདུང་དང་
རིང་བསྐལ་མི་འོང་། །འདི་ངེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ཟེར་ནམ་མཁའ་
ན་བསྐྱད་འཇུག་པ་ལ། བདེན་སྦྱར་གདུང་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདི་
ལྟར་བཏབ་གོ། །

རྗེ་ཟླ་མའི་བྱང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། །དད་པས་ཅི་གསུང་བཀའ་
བསྐྱབས་པས། །ཟབ་དགུ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ། །སྤྲུལ་ལྡན་སྤྲིན་ཅིང་
གྲོལ་མཛད་པ། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མོས་པའི་ཉི་ན། །སེམས་ཅན་
ཡོངས་ལ་སྤྱགས་རྗེས་བྱུངས། །རྗེ་གཅིག་ཤུར་རི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། །ཞེ་
བཅད་བྲག་པོས་བསྐོམ་པའི་མཐུས། །བྱུང་ཉགས་རྩ་འཕྲུལ་མཛོན་གྱུར་
པས། །རྒྱལ་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྲགས་གྱུར་པ། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མོས་
པའི་ཉི་ན། །མཐོང་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤྱགས་རྗེས་བྱུངས། །རྗེ་བྱ་སྟོབ་ནང་ན་
བཞུགས་ཅ་ན། །ཉི་རིང་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཅན། །མཛོན་ཤེས་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྒྱས། །འགོ་བའི་དོན་ལ་བརྟེན་བ་ཅན། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མོས་

པའི་རྟེན། །སྐལ་ལྷན་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་བྱངས། །རྗེ་མང་པོའི་ཁྱོད་དུ་
བཞུགས་ཅ་ན། །བྱང་སེམས་རྒྱས་པའི་བཀའ་བློན་ཅན། །འབྲེལ་ཆད་ཐར་
བའི་ལམ་ལ་འབྲེན། །སྤྱག་བསྐལ་ཅན་ལ་སྤྱག་པར་བཅེ། །གདུང་དང་རིང་
བསྐལ་མོས་པའི་རྟེན། །རུས་པ་མེད་ལ་ཐུགས་རྗེས་བྱངས། །རྗེ་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་
ལུས་འདྲོར་བའི་ཆེ། །མཁའ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །སྤང་སྤྱོད་ཆོས་
སྤྱར་བསྤྱར་མཛོད་ཅིང་། །མཁའ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ཡིས། །གདུང་དང་
རིང་བསྐལ་མོས་པའི་རྟེན། །འདྲིར་ཆོགས་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་བྱངས། །

ཞེས་དུ་འབོད་ཀྱི་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །མཁའ་
འགྲོའི་ཕྱག་གི་འོད་དེའི་ནང་ནས། །འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་འཕྲོ་བའི་རིང་
བསྐལ་བྱ་མའི་སྒྲོ་ང་ཅམ་གཅིག་བྱར་ཁང་གི་སྤྱིང་དུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བྱུང་
བ་ལ། །བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རུབ་མཛོད་ནས། །ངའི་ཡིན་གསུང་ཞིང་
གདན་འབྲེན་དུ་ཕྱིན་པ་ལ། །རིང་བསྐལ་དེ་སྤྱར་ཡང་ནམ་མཁར་བྱོན་ནས་
མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་འོད་དེ་ལ་ཐེམ་པས་འོད་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། །ཆ་
གཅིག་སེང་གའི་ཁྱི་པད་མ་ཉི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་དུ།
ཆ་གཅིག་ཤེལ་དཀར་ལྷ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཁྱུ་གང་
ཅམ་ལ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་འཕྲོ་བའི་མཐའ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲོར་བ། །བང་རིམ་རྣམས་ན་རིམ་བ་བཞིན་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་
ཁ་ལམ་མེར་གསལ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་ནས་རྗེ་བཙུན་མཐོ་གང་ཅམ་

ཞིག་ལ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཞིག་གི་
རས་འདེགས་མཆོད་རྟེན་དེའི་དགོན་གཉེར་གྱི་ཚུལ་དུ་འདུག་པའི་མཁའ་
འགྲོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་ནས་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

བྱ་བདེ་བ་སྦྱོང་དང་ཞི་བ་འོད། །ངན་རྩོད་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི། །སྐལ་
ལྷན་རས་པའི་བྱ་སྟོབ་རྣམས། །མོས་གུས་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཡིས། །པ་ཡི་
མིང་ནས་འཁོད་བཞིན་དུ། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མོས་པའི་རྟེན། །སེམས་
ཅན་ཡོངས་ལ་གནང་དགོས་ཞེས། །གསོལ་བ་སྦྱིང་ནས་བཏབ་པའི་
མཐུས། །ཐུགས་རྗེས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱལ་པའི་རྟེན། །མཐོང་བས་འཁོར་བར་མི་
ལྟངས། །དད་པ་བྱས་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱ། །ཆོས་སྐྱ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
ལ། །རིང་བསྐལ་བྱ་མའི་སྐོང་ཅམ། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མོས་པའི་
རྟེན། །བདག་གིར་བྱས་པས་མི་ཐོབ་ཅིང་། །པལ་པའི་ཡུལ་དུ་ག་ལ་
སྟོད། །འོན་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་གྱུར་ན། །ཐུགས་རྗེ་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་
བ། །སངས་རྒྱས་སྐྱ་ཡི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ཡི་དམ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་
ལ། །དུར་ཁྱོད་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མངེས། །ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་
རྫོགས་པ་ལ། །དབང་པོ་དབང་མའི་མཆོད་སྦྱིན་འབྲིགས། །ལོངས་སྟོད་
རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་བྱབ་ལྷ་དུ་འབྱུང་། །འདི་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་རུས་ན། །བྱིན་རྒྱབས་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་བ། །མཁའ་འགྲོ་སྐྱི་
ཡི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་སྐྱའི་ཐིག་ལས་ཀྱིས། །སྐལ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་

ཅིར་ཡང་སྟོན། །ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྱ་གང་ལ། །མདོ་ཡི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
ཅ་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྤྲ་བཏབ་སྟེ། །དངོས་སུ་བྱེན་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །མ་
ཡོངས་གསོལ་བ་འདེབས་རུས་ན། །ཐིན་ལས་རྩལ་དུ་མི་འགོ་བ། །ཆོས་
སྟོད་སྦྱི་ཡི་དམ་ཆིག་ཡིན། །ཁྲ་མ་སྦྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ནི། །རྩ་འཁྲལ་
བཀོད་པ་ཅིར་ཡང་སྟོན། །རྩལ་ལ་འདོད་པའི་སྦྱ་འབྲས་ཅན། །དངོས་སུ་
འབྱེན་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །མོས་གུས་གདུང་བ་དག་པོ་ཡིས། །སྦྱིང་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་རུས་ན། །དངོས་གྲུབ་རྩལ་དུ་མི་འགོ་བ། །གྲུབ་ཐོབ་
ཡོངས་གྱི་དམ་ཆིག་ཡིན། །དམ་ཆིག་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་ན། །དམ་ཅན་ཡོངས་
ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །གཅིག་ཕྱར་རི་ཁྲོད་ཐིན་པ་ན། །མ་དང་མཁའ་འགོ་
ངང་གིས་འཁོར། །ཆོས་ལ་ངོ་སྟོག་མ་བྱས་ན། །སྦྱར་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྲ་ལྟས་
ཡིན། །ནང་དུ་སྦྱིད་འདོད་མི་འདུག་ན། །ཉོན་མོངས་ཅ་བ་བྱད་པ་
ཡིན། །བདག་དང་དངོས་པོར་མི་འཛིན་ན། །འབྲེ་བདུད་བར་ཆད་སོད་པ་
ཡིན། །ཁྱོགས་དང་རིས་སུ་མི་འདུག་ན། །ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །འཁོར་འདས་སྟོང་པར་འཆར་རུས་ན། །སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །བརྩལ་ཤུགས་ཁོང་ནས་དོལ་བ་ན། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །ཁྲ་མའི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ན། །དམ་ཆིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་གྲུབ་ན། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །དཔོན་སྟོབ་ཐུགས་ཡིད་འབྲེས་པ་ན། །འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ཡིན། །རྟགས་དང་དངོས་གྲུབ་མཐོང་བ་ན། །སྤང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཡིན། །དམ་ཆོག་ཉམས་སྲོད་བྱོད་རྟགས་ཆོས། །ཁྱེད་བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་
གཏུང་སྐལ་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་མཐར། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་དེ་བུ་
སློབ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ།
ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་གྲུབ་སྟེང་ཅིང་འདུག་པའི་ཆོ།
རས་བ་ཞི་བ་འོད་ཀྱི་བསམ་བ་ལ། མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་འདི་
དེད་མའི་བུ་སློབ་རྣམས་ཆོག་གསོག་པའི་རྟེན་དུ་བྱ་དགོས་སྟམ་ནས་གཏུང་
དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་བཏབ་པོ། །པ་གཞན་དོན་སྦྱལ་པའི་མི་
གཟུགས་ན། །ཡོངས་སྲོད་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །མི་མངོན་ཆོས་
དབྱིངས་ཐམས་ཅད་བྱུག། །རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་
འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བུ་སློབ་རྣམས་ལ་གནང་བར་བྱ། །རྗེ་
གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་དང་མཇལ་དུས་ན། །རིན་ཆེན་གསེར་ཀྱི་སྒྲོམ་བུ་འབྲ། །རྗེ་
རིན་ཐང་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྦྱངས་པ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེ་
བུས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བུ་སློབ་རྣམས་ལ་གནང་
བར་བྱ། །རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་དུས་སུ། །གཡང་དཀར་ཕྱག་གི་བལ་
དང་འབྲ། །ཀྱན་ལ་པན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བུ་སློབ་རྣམས་ལ་

གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཆོ། །བྱང་སྔོང་རིག་པའི་རྒྱལ་
པོ་འདྲ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྦྱང་སྦྱོབ་ས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་རྣམས་ལ་
གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་ཅ་ན། །སྟག་མོ་མི་རོ་བ་
འདྲ། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྦྱང་དུས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་རྣམས་ལ་
གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་མི་མེད་ལུང་བ་འགྲིམ་ཅ་ན། །ལྷག་ས་ཀྱི་པ་བོང་སྤྲུབ་ས་
མེད་འདྲ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །བཙུག་མ་སྤངས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་རྣམས་ལ་
གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་རྟག་ས་དང་ཆོ་འབྱུལ་སྟེན་ཅ་ན། །སྤང་ཆེན་དང་སེང་
དཀར་མོ་འདྲ། །ཉམ་ང་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །འཛིག་ས་པ་བྲལ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་རྣམས་ལ་
གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་ཉམས་དང་བོད་རྟག་ས་བསྐྱེད་ཅ་ན། །བཙུ་ལྷའི་སྒྲ་བ་ཉ་
རྒྱས་འདྲ། །འཛམ་སྤིང་བྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །གཅེས་འཛིན་མེད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་
རྣམས་ལ་གནང་བར་ཞུ། །རྗེ་སྐལ་ལྷན་སྦྱོབ་མ་སྦྱོང་ཅ་ན། །ཉི་མ་མེ་ལེལ་
སྤང་བ་འདྲ། །བྱུང་ཐོབ་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །བཀའ་བློན་ཅན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྦྱོབ་

ནམས་ལ་གནང་བར་བྱ། །ཇི་ཟང་ཟིང་ཞོར་དང་སྤང་ཅ་ན། །དངུལ་ཚུ་ས་ལ་
ལྷུང་བ་འདྲ། །དྲི་མས་མ་གོས་ནལ་འབྱོར་བ། །ཉིས་སྒྲིན་མེད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྒྲོབ་ནམས་ལ་
གནང་བར་བྱ། །ཇི་མང་བོའི་ཆོགས་བ་སྒྲིང་ཅ་ན། །འཇམ་གླིང་ཉི་མ་ཤར་བ་
འདྲ། །ལུན་བ་སེལ་བའི་ནལ་འབྱོར་བ། །མཁའ་བཙུན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྒྲོབ་ནམས་ལ་
གནང་བར་བྱ། །ཇི་འཇམ་གླིང་མི་ཡིས་མཇམ་ཅ་ན། །མ་དང་བྱ་གཉིས་སྤང་
བ་འདྲ། །ཅི་པན་མཛོད་པའི་ནལ་འབྱོར་བ། །བྱམས་བ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་སྒྲོབ་ནམས་ལ་
གནང་བར་བྱ། །ཇི་མཁའ་སྒྲིང་གནས་སུ་གཤེགས་ཅ་ན། །དངོས་བྱུང་
གཏེར་གྱི་བྱམ་བ་འདྲ། །དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནལ་འབྱོར་བ། །དོ་མཆར་
ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་བྱ་
སྒྲོབ་ནམས་ལ་གནང་བར་བྱ། །ཇི་མངོན་ཤེས་ལུང་བསྟན་མཛོད་ཅ་ན། །ཁ་
དང་ལག་བ་སྒྲིང་བ་འདྲ། །འཆུག་བ་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་བ། །དུས་གསུམ་
མཁའ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་
བྱ་སྒྲོབ་ནམས་ལ་གནང་བར་བྱ། །ཇི་དངོས་བྱུང་སྤྱར་དུ་གནང་ཅ་ན། །པ་
ཡིས་བྱ་ལ་རྟོར་འབོགས་འདྲ། །ཤངས་བ་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་བ། །སྤྱགས་
ཇི་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགྲོའི་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་དེ། །དེད་

བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་གནང་བར་ཞུ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཡང་མཆོད་
རྟེན་ནང་གི་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་དེས། རས་པ་ཞིབ་འོད་གྱིས་ཞུས་བའི་ལན་དུ་
འདྲ་མིན་གོལ་ས་གཙོད་པའི་མགུར་འདི་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་སྐལ་ལྷན་དད་པ་ཅན། །ལྷང་ལྷང་གདུང་བས་གསོལ་འདེབས་
བ། །ཡ་མཚན་རས་པའི་བྱ་སྒྲོབ་ཉོན། །ཁེ་བོ་མི་ལ་རས་པ་ངའི། །ཆོས་སྐུ་
ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཤོར་ཐོབ་མེད། །གཟུགས་སྐུ་དབྱིངས་
སུ་ཐེམ་པ་ཡིས། །ཀུན་རྫོབ་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་རྣམས། །རིལ་སོ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པ་དེ། །འོད་ཟེར་འབར་བའི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ །འདི་འགོ་བ་ཡོངས་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་། །བཞུགས་གནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་བྱེད། །དཀོན་གཉིར་
མཁའ་འགོ་སྡེ་ལྷས་བྱེད། །བྱག་མཆོད་ལྷ་དང་མཁའ་འགོས་འབྲུལ། །མི་
ཡུལ་བཞག་ཀྱང་ཡལ་ནས་འགོ། །བྱེད་བྱ་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ལ། །རང་
སེམས་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲད་པས། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་དམ་པ་ཡོད། །དེ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་རུས་སུ། །འདྲ་མིན་གོལ་ས་འདི་འདྲ་འབྱུང་། །མ་
བརྟེན་བྱང་ལ་སྟོང་ལེན་གྱིས། །པ་མཚན་ལྷན་སྒྲམ་བསྟེན་པ་དང་། །མི་
བསོད་ནམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། །འདྲ་དང་འདྲ་ལ་ཞོར་དོགས་
མཛོད། །ཡེ་སྟོང་སེམས་ལ་ཤར་བ་དང་། །མི་རྟོག་སྒྲོ་ཡིས་བཙས་པ་
གཉིས། །འདྲ་དང་འདྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །སྒྲོམ་གཉུག་མའི་རང་ས་ཐེན་
པ་དང་། །ཞི་གནས་རྩི་ལ་འབྱར་བ་གཉིས། །འདྲ་དང་འདྲ་ལ་ཞོར་

དྲུག་སམ་མཛོད། །རང་བྱུང་ལྷག་པའི་རང་ཤར་དང་། །མཐོང་མཐོང་མང་པོ་
འབྲན་པ་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །སེམས་ཉིད་བྱི་མེད་
གཅེར་མཐོང་དང་། །བསམ་པ་བཟང་པོས་པན་འདོགས་གཉིས། །འབྲ་དང་
འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །དངོས་གྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་ཤར་བ་དང་། །ཟང་ཟིང་
མང་པོའི་བསོད་ནམས་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །མ་
དང་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་དང་། །ས་སྒྲ་འབྱུང་པའི་ལུང་འབོད་
གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །མཁའ་འགྲོས་སྒྲུབ་པའི་ཐིན་
ལས་དང་། །བདུད་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་
དོགས་མཛོད། །ཆོས་སྒྱུ་བྱི་མེད་གོང་བྱ་དང་། །མཆོན་མ་རྩས་ཀྱི་རིང་
བསྐལ་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །སྒྲུལ་བ་དབྱིངས་ཀྱི་
མེ་ཉོག་དང་། །འདོད་ཁམས་ལྷ་ཡི་མེ་ཉོག་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་
དོགས་མཛོད། །ག་དོན་ལས་སྦྱེས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། །སྒྲུལ་བ་ལྷ་ཡི་
མཆོད་རྟེན་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །སྒྲུང་སྤྱིད་འཇའ་
འོད་གྲུར་ཁང་དང་། །འབྱུང་བ་རྒྱུན་གྱི་འཇའ་འོད་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་
ཞོར་དོགས་མཛོད། །སྒྲོན་གྱི་ལས་འཕྲོས་དད་བ་དང་། །རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་
དད་པ་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །དད་པ་སྦྱིང་ནས་སྦྱེས་
པ་དང་། །རྡོ་ཆ་ཁྲེལ་གྱི་དད་པ་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་
མཛོད། །སྦྱིང་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་དང་། །ཆེ་འདི་སྒྲ་མའི་རོ་སྒྲུང་གཉིས།

།འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །བསམ་དོན་ལག་ཏུ་འགོལ་བ་དང་། །ཁ་
དོན་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བ་གཉིས། །འབྲ་དང་འབྲ་ལ་ཞོར་དོགས་མཛོད། །མ་དང་
མཁའ་འགྲོའི་མཆོད་རྟེན་འདི། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་
ཡིན། །དཔའ་ཐོ་དཔའ་མའི་ཆོགས་ཁང་ཡིན། །སྤྲ་མ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོམ་ཁང་
ཡིན། །ང་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཤིང་ཁམས་སུ། །མཁའ་འགྲོ་མང་ཐོ་འདུས་པའི་
ནང་། །མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་དེ་ན། །བཙུན་ལྷན་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་
དང་། །སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་སྒྲོལ་མའི་ཆོགས། །ཀུན་བཟང་བདེ་བའི་
གནས་དེ་རུ། །མཁའ་འགྲོ་མང་ཐོའི་སྤྱན་མ་ཡོད། །ཁྱེད་གསོལ་བ་སྤྲོད་ནས་
འདེབས་རུས་ན། །ཁ་ཞེ་མེད་པའི་མཆི་མ་ཁྱུག། །བཙུན་མ་མེད་པའི་ཕྱག་
རྟེན་མཆར། །ཤེས་རབ་རྒྱུན་པའི་མེད་ཀྱི་འཕྲོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བྱམ་
ཁྱུས་ཀྱིས། །དད་བ་འགྱུར་མེད་སྤང་བ་བཟང་། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དབང་
ལྷན། །མགོ་ཐོ་འདི་ཡི་འོག་ཏུ་ལྷགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །མཁའ་འགྲོ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ནམ་མཁའ་ཁྱེད་བྱང་སྤྱེ།
མཆོད་རྟེན་ལས་བྱ་ཆེན་རེ་རེའི་དབྱ་ཐོག་ཏུ་འོད་ཟེར་རེ་རེ་འཕྲོས་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་པལ་ཆར་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་དེའི་ནང་ནས་རྩེ་བཙུན་ཀྱི་སྤྱེ་དེ་
ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ན་ལ་ལས་དགུས་པ་རྩོ་རྩེ། །འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག། །གསང་བ་འདུས་པ། །རྩེ་བཙུན་མའི་དགྱེལ་འཁོར། །ལྷ་དང་ལྷ་མོ་

དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཞིག་གི་གཙུག་པོ་འདི་ཐུགས་
ཀར་ཐིམ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་འོད་དུ་སྤེལ་འདྲེལ་ནས་
མཐར་འཁར་ཕྱོགས་སུ་ཏལ་སོང་བ་ལ། མཆོད་ཉེན་དེ་ལ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
ཀྱིས་དར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོམ་བྱ་ཞིག་གི་
ནང་དུ་བཅུག་སྟེ། མཆོད་པ་དང་རོལ་ཆ་དཔག་མེད་དང་བཅས་ཏེ་འཁར་
ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས་སོང་བ་མཐོང་། ལ་ལས་ཐེ་བཙུན་ལོངས་སྟོན་
རྫོགས་སྐྱའི་ཆ་བྱད་ཅན། རྒྱན་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སངས་ལ་ཆིབས་པའི་རྒྱ་
ལག་ནས་མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞིས་བཏེགས་འགྲོ་བའི་ཆིབས་འཐུར་དོ་རྩེ་
པག་མོས་ཁྲིད་དེ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པས་གདུགས་
རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་དང་རོལ་ཆ་སྤྲོ་ཆོགས་འབྲུལ་བའི་
འཁོར་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་འཁར་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པ་མཐོང་བ་དང་། མཆོད་
ཉེན་དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མ་དཀར་མོ་ཞིག་གིས་དར་དཀར་ཀྱི་འདོམ་ལ་
གདན་དྲངས་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ཏེ། ཡ་མཆོན་ཞིང་ངོ་མཆར་བའི་
ཏྲགས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པོ། །དེ་ནས་གྲུ་པ་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས། གདུང་
སྐལ་ཆད་པའི་ལྷ་ངན་བྱས། སྟེ་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས།
སྐྱེ་མེད་པའི་ཐེ་བཙུན་ཀྱི་གསུང་འདྲ་བ་ཞིག་ནམ་མཁའ་བྱུང་ནས། བྱ་
རྣམས་དེ་ཙམ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བྱེད་མི་དགོས། བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་མའི་
གདུང་སྐལ་དུ། རྩོམ་མོ་མི་ཀའི་ངོས་ལ་ཡིག་འབྲུ་བཞི་བྱོན་པ་མོས་གུས་

ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པས་བྲག་གི་འོག་ཏུ་ཆོལ་ཅིག་བྱ་བ་ཐོས་ནས། སྤར་བཞུ་བའི་
བྲག་སྟེགས་ཀྱི་སྒོར་ལ་བཅའ་བས། སྤར་བསྟན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྤར་རྟེན་
བས། གདུང་སྐལ་ཆད་པའི་ཐུང་ན་སངས་པར་གྱུར་ཏོ། རོ་མཆར་ཅན་གྱི་
སྤར་རྟེན། ཏུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་འགོ་བའི་དོན་ལ་དབེན་གནས་དཔལ་
གྱི་ཚུ་བར་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བྱ་ཆེན་རྣམས་འབྲལ་ཐེ་བཙུན་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་ཐེགས་
པས་བྱགས་སྒྲོ་རུང་། བྱགས་ཐེ་བཙུན་གང་དུ་སངས་རྒྱ་པའི་ཞིང་དེར་
འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་ཅིང་། ཐེ་བཙུན་གྱི་མཇེད་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་བྱུབ་པ་དང་། རང་
རང་གི་བྱགས་དམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་གཉིས་བྱུབ་པའི་གདེངས་དང་ལྡན་པའི་
རང་ནས་ཀྱན་ཞལ་འཆམ་སྟེ་ད་ཞལ་ཆེམས་ལྟར། ཐབ་ཁའི་འོག་གི་གསེར་
ལྟ་དགོས་ཏེ། ཐེ་བཙུན་གྱིས་མཇོད་པ་དེ་ལ་གསེར་འོད་དོན་དང་མེད་ན་
འང་། བཀའ་ཡིན་པས་ལྟ་དགོས་ཟེར་ཐབ་ཁ་བྱས་ཏེ་བལྟས་པས། ཀྲ་ཤི་
ཀའི་རས་ཁ་གང་ལ། གྱི་རྒྱང་ཅེ་མོས་སྒྲུང་འོང་བ། ལྟག་པས་མེ་ཐོན་བ།
སོས་གྱི་འོང་བ་གཅིག་དང་། ཀ་ར་རྟོག་པོ་གཅིག །ཡི་གེ་ཤིག་བྲེལ་འདུག་
པ་བཞུགས་པས། སྟོད་ན་སྤར་རྟོག་འདི་དང་རས་འདི་གྱི་རྒྱང་འདིས་
གཏུབས་པས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་གྱིས་གཏུབས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཅི་བྱེད་
གྱིས། སུ་རམ་སྒྲོང་ཆད་རས་ལ་རེག་ཆད་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ཏེ།

མི་ལ་རས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཟས་དང་། གོས་ལ་རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྤྱད་གང་གི་རྣ་བར་
ངའི་མིང་ལན་ཅིག་ཐོས་པ་ལ་དད་པ་སྦྱེས་པ་དེ་རྣམས་ལ། སྦྱེ་བ་བདུན་གྱི་
བར་དུ་ངན་སོང་མེད་ཅིང་། ཆེ་རབས་བདུན་པར་འགྱུར་བརྒྱལ་བ་
གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཡིན་ནོ། །མི་ལ་རས་པ་ལ་གསེར་ཡོད་
ཟེར་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁར་སྒྱག་གོད་འིས་ཚུ་གཅིག་བྱ་བཞིག་འདུག་པས།
བྱ་ཆེན་རྣམས་སྤྱགས་ཁུལ་དང་ཟུང་ན་ཆེ་བར་ཤོད་བའི་ཆེ་ཡང་། གསུང་
དེ་བྱུང་བའི་མོད་ལ། ཀུན་བཞད་གང་ཐེག་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

སྤྲད་ན། རྣལ་འབྱོར་ང་ཡི་ཉིང་འཛིན་ཟས། །མི་ཆེ་འི་རིང་ལ་ཐོས་ཐོས་
པ། །དངོས་བྱུབ་གཉིས་འབྱུང་སྟོང་རྗེའི་ཟས། །ཁ་རུ་སོང་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས། །ཡི་དྲགས་སྦྱེ་བའི་སྒོ་གཅད་དོ། །རས་དཀར་གཏུམ་མོ་ཤེས་རབ་
གོས། །ལུས་སམ་མགུལ་དུ་བཏགས་པ་རྣམས། །ཆ་གང་དཔྱལ་བའི་སྦྱེ་སྒོ་
གཅད། །བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་
ལས་ཐར། །ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །དེང་ནས་ངན་སོང་མི་སྦྱེ་
ཞིང་། །རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །མིང་ཙམ་རྣ་བར་སོང་བ་
ལ། །དད་པ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཆེ་རབས་བདུན་དུ་མིང་རུས་
པར། །ཕོ་ཁོད་མི་ལ་རས་པ་པ། །སྤང་སྟོང་གསེར་དུ་སོང་བ་ལ། །ལུང་
སྤུམས་ཐེག་པོས་དགོས་པ་མེད། །བྱ་སྟོབ། །ཁོ་བོའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབས། །དེ་

ཡིས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། །དགོས་དོན་མཆོག་རབ་བྱུང་པ་
ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་འདུག་པས། གྱི་དེས་བྱར་རྫོག་གངས་མེད་གྱི་པར་དུ་
གཏུབས་པས། དང་པོ་དད་ཆེ་ཆུང་སྟོམས་པ་རེ་རེ་བྱང་། དེ་བཞིན་དུ་རས་
གཏུབས་པས་ཀྱང་ཁ་རེ་རེ་བྱང་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྱེ་བ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པས། ཉན་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་རྣམས་ཉན་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ། རྫོང་ན་ཉོན་ལོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དད་བཙུན་
ཤེས་རབ་སྦྱང་རྗེ་ཆེ་བར་གྱུར་ཅིང་མཐར་དན་སོང་ལས་ཐར་བ་དང་། བྱ་
རམ་དང་རས་མི་རབས་དེ་རེའི་བར་དུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཕྱར་ལ་
མཆོད་པ་སྤུལ་པའི་ཆེ། མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་དང་བཞི་ལྷན་བབས་
པ་རྣམས་ནི། ས་ལ་མི་འབབ་པར་མིས་མི་ཟེན་ཅམ་ནས་སྦྲར་གྱེན་དུ་ལོག་
ནས་ནམ་མཁར་ཡལ་འགྲོ་ཞིང་། རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ས་ལ་བབས་པ་རྣམས་
ཀྱང་མིས་རེག་མ་ཐག་ཡལ་འགྲོ་བ་མང་ཞིང་། མ་ཡལ་བ་རྣམས་བཟླ་བས་
ཆོག་མི་ཤེས་སོ། །ཁ་དོག་གསུམ་ལྷན་མན་སྦྲང་མའི་གཤོག་པ་ལྷ་བྱ་ས་ལ་
ཆགས་པས་ཆུ་བར་དུ་བོལ་བྱུང་ཅམ་དང་། ས་སྤྱོགས་གཞན་དུ་སའི་མདོག་
འགྱུར་བ་ཅམ་དུ་གྱུར་རྟོ། །ཕྱར་མཆོད་སྤུལ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁའི་
འཇའ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་རྣམས་རྗེ་ཤ་རྗེ་པ་ལ་སོང་ནས་ཡལ་བ་ཡིན་
ཞིང་། སྐྱ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེད་རྣམས་སུ། ནམ་མཁའ་གཡའ་
དག་པ་ལ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་འཇའ་འོད་དང་བྱི་བཟང་། རོལ་མའི་སྐྱ་ལ་སོགས་

པའི་ལྷས་རྣམས་སྒར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནམ་ཟླ་
དགུན་དུ་སྒྱར་ཀྱང་། ས་ལས་མེ་ཉོག་སྒྲ་ཆོགས་འབྲངས་པ་དང་། འཛིག་
ཉེན་དུ་ལོ་ལོགས་དང་སྒྱ་རྒྱལ་བྱང་ཞིང་། དུས་ཀྱི་འབྲུག་པ་དང་ཡམས་དང་
རིམས་ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་ཏེ། ཡ་མཚན་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་རྣམས་
རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བར་འདུག་
པས། ཡི་གེ་མང་བ་ལ་འཛིགས་ནས་མ་བཞོད་དོ། །

དོན་བྲིལ་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་མི་ལ་རས་པ་དག་
པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་མཐར་རྣམ་ཐར་མཆོག་གི་མིག་རྒྱུ། ལྷགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་སྟོན་ལམ་བཟང་པོའི་མཐུས། སྟོབ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་
པའི་སྦྱིས་བྱ་ནམ་མཁའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སའི་དེག་པ་ལྟ་
བུ། ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱིས་བྱ་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་དཔག་གིས་མི་ལང་
ཞིང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་བྱང་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ལྷག་གི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་
འབྲས་དང་བཅས་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་
བཞོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དཔའ་མི་ལ་རས་
པའི་རྣམ་བྱང་གི་མཛད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་རྣམས་རྫོགས་ནས། འགྲོ་
རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བྱིང་གཟུགས་སྦྱོར་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཞིང་། འཕྲིན་
ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་

པའི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་མཛད་པ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

རྗེ་བཙུན་རང་ལ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་བྱ་སྟོབ་
ལས་རས་པ་ཞི་བ་འོད་དང་མཛལ་དུས་གྱི་མནལ་ལྟས་ལྟར་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་
མཉམ་མེད་དྲགས་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་གྲང་ཐང་གི་རས་རྒྱུད་དོ་རྗེ་
གྲགས་པ། རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུའི་གཅེན་ལུང་གི་རན་རྫོང་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་
པོ། རྒྱལ་ཁོམ་སྦྱད་གྱི་རས་པ་ཞི་བ་འོད། མདོ་བཟའི་སེ་བན་རས་པ། སྟེ་
ཤང་གི་ཁྱི་ར་རས་པ། ལུས་གྱི་འབྲི་སྟོམ་རས་པ། རག་མའི་རས་པ་སངས་
རྒྱས་སྐབས་ཉི་ལྷགས་གྱི་སྤྲས་བརྒྱད། གཤེན་སྟོམ་རས་པ། སྟེན་སྟོམ་
རས་པ། མེས་སྟོམ་རས་པ། ར་ཕུ་རས་པ། མཁར་རྒྱུད་རས་པ། རོང་རྒྱུད་
རས་པ། སྟག་སྟོམ་རས་པ་དོ་རྗེ་དབང་ལྷག། རོ་སྟོམ་རས་པ་དར་མ་དབང་
ལྷག། དམ་པ་རྒྱགས་ལུ་པ། ཡི་སྟོར་ཕུ་རུ་པ། ལོ་སྟོན་དགོ་འདུན། རྒྱ་སྟོན་
ཤུ་ལྷ་གྱ་ན། འདྲེ་སྟོན་བཟ་ཤེས་འབར་ཉི་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱགས་ལ། ལྷགས་
སྤྲས་དྲགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉི་བའི་སྤྲས་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཉི་སྟོན་སྟོམ་སོ་ཐང་
གྱི་ཆ་ལྷགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །མཆོ་ལྟའི་རས་རྒྱུད་ལ། གཉའ་ནང་གི་ས་ལེ་
འོད། གཞུང་གི་དཔལ་དར་འབྲུལ། ལུས་མོ་བེ་ཏ་མགོན་སྦྱིད་རྣམས་ནི་སྤྲས་
རྣམས་གྱི་སྤྲིང་བཞི་སྟེ། ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཉིར་ལ།
རྗེ་པོ་རས་པ་ལ་སོགས་ཉི་སྐར་སྟན་ལྟ་བུའི་གནས་ལྷགས་རང་ཞལ་མཐོང་
པའི་རྟོགས་ལྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བརྒྱ། རང་བྱུང་གི་སྟོམ་ཉམས་བཟང་པོ་

འབྲུངས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཅིང་ལམ་ལ་བྱོད་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད། འཛིག་ཉེན་འདིའི་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཆོས་དང་མ་ཐུན་ངེས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ཆེན་པོ་མོ་ལམ་སྣ་བེན་པ་སྟོང་ཅ་གཅིག་ཆོས་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ངན་སོང་གི་
ལམ་ཆད་པའི་གདུལ་བྱ་སྐྱལ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་པལ་པ་ཅིས་ལས་འདས་པ་སྟེ་མིའི་
བྱ་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། ཆོ་རིང་མཆེད་ལྡ་དང་ལིང་བ་བྲག་སྤོན་མ་ལ་སོགས་
ཏེ་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་སྒྲོམ་དབག་གིས་མི་ལང་བ་
རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་ཆེ་
བཞུགས་པ་རྣམས་བྱར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་པའི་མཐར། རྗེ་བཙུན་གྱི་
བཀའ་བཞིན། ཕྱོགས་བཅུ་དཔེན་པའི་རི་ཁོད་སོ་སོ་ལ་བྱོན་ནས་ཀུན་གྱིས་
སྐྱེ་ཆེ་དང་སྐྱབ་བ་མཉམ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་བ་རས་ཚུང་བ་དྲུགས་པོ་རིན་པོ་
ཆའི་སྐྱ་སྐྱལ་རྣམས་བསྐྱམས་ནས་སྦྲར་ཡང་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་
དང་། སྐམ་པོ་བ་ཡང་ཚུང་འཕྲིས་རུང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བྲན་ནས་ཡར་བྱོན་པ་
ཡར་ལུངས་སུ་ཤར་དུ་མཇལ་ཏེ་མི་ཏི་བའི་དབུ་ཞྭ་དང་། ཨ་ཀ་རུའི་ཕྱག་
འཁར་ཕུལ། ལོ་རྒྱས་རྣམས་བཏང་བས་ཡུག་ཅིག་ཐུགས་བྲན་མེད་དུ་སོང་
ང་ཞེས་པའི་མཐར། ལྷ་མ་ལ་སྟེ་སྤྲགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མང་པོ་མཛད་
པ་རྣམས། སྐམ་པོ་པས་རྣམ་ཐར་ན་གསལ་ལོ། །སྐམ་པོ་པས་རས་ཚུང་བ་
ཁོང་རང་གི་བཞུགས་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་
ཆོས་སྐོར་རྣམས་རྫོགས་པར་གསལ། རས་ཚུང་པས་ཀྱང་ཆོས་དང་ཁོང་

རང་གི་སྐྱ་སྐལ་རས་ཀྱི་ནམ་བཟའ་རྣམས་ལུས་ནས་ལོ་རོ་དོལ་གྱི་དགོན་
པར་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་པའི་མཐར་སྐྱ་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་བྱོན་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཐུགས་སྒྲས་ཞི་བ་འོད་དང་བྱིར་རས་པ། སྤང་བཞིའི་རས་
ཚུང་མ་དཔའ་དར་འབྲུམ་ས་ལེ་འོད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
མཁའ་སྐྱོད་དུ་བྱོན་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་སྐྱ་ཡལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་
མཐར་སྐྱོད་དུ་བྱོན་བ་ཡིན་ནོ། ཐུགས་སྒྲས་སྐྱ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཁའ་སྐྱོད་དུ་
བྱོན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡ་མཆན་ཞིང་ངོ་མཆར་བའི་ཆེ་བ་དང་། སྐྱ་ཡལ་ཚུལ་
བསྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གདུང་རིང་བསྐལ་མཛད་བ་དང་སྤོན་ལས་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་བསྟན་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་བ་བགྱིས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་མོང་སྤྱིད་པ་འདི་གཉིས་པའི་
མཛད་བ་གསུམ་དང་། མཆོག་གྱུར་ཞི་བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་མཛད་བ་
དགུ་ཉེ། ཡ་མཆན་ཞིང་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས། ཆེ་
གཅིག་དང་ལུས་གཅིག་གིས་སྐྱ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཁྱབ་བདག་
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཞིང་དག་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་
པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་རབ་དམ་བ་མི་ལ་བཞད་བ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་བ།
ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་

ནམས་ལ་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛད་པའི་དགེ་
ལེགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད། དགེ་ཞིང་བཟ་གིས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

སྐྱེས་བུ་མཆོག་རབ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དེའི། །ནམ་ཐར་ནོར་བུ་ཕྱིན་ལས་
འོད་འཕྲོ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་མཛད། །སེམས་ཅན་
ཀྱི་དགོས་འདོད་རེ་བ་བསྐྱངས། །རྒྱལ་བ་གོང་མ་མཉེས་པའི་མཆོད་
མཆོག་མཛོད། །ནམ་ཐར་ཐོག་མ་ཐའ་སྟོན་དངགས་རྒྱུ་གིས་
མཛེས། །མཁས་པ་སྦྲོས་པ་ཅན་ཆོའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་ཆོག་
གིས་དང་གྲུས་སྦྱ་ལོང་གཡོ། །བཙུན་པོ་ངེས་འབྱུང་ཅན་ཆོའི་དགའ་སྟོན་
མཛོད། །ནམ་ཐར་དོན་གྱིས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོན། །བཟང་པོ་
ཉམས་ཕྱོང་ཅན་ཆོའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་མཐོང་བས་ཆོས་བརྒྱད་
སྦྲོག་ལས་གྲོལ། །བྱ་བཏང་མངོན་ཞེན་སྤངས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་
ཐར་ཐོས་པས་དད་པ་དབང་མེད་སྟེ། །སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཆོའི་དགའ་
སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་བླན་པས་འཁྲི་བ་བཅན་ཐབས་ཆོད། །ཀྱན་མཁྱེན་ཆེ་
འདིར་སྦྱབ་པའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་རེག་པས་དོན་གཉིས་སྦྱར་
གིས་བྱུབ། །བསྟན་འཛིན་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་
བསྐྱངས་པས་བརྒྱད་པའི་དགོངས་པ་ཚོགས། །བརྒྱད་འཛིན་བཀའ་བཞེན་
སྦྱབ་ཆོའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ནམ་ཐར་ཐུགས་རྗེས་སྦྱག་བསྐལ་མ་ལུས་

སྟོན། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །དགའ་སྟོན་
འབྱུང་གནས་སྐབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཞད་པ་རྩོམ་ཅིང་
ཐར་ཚེར་བྱ་ཆད་མེད་རྣམ་བཞིའི་དཔལ་གཟེ་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྲིད་
ཞིའི་དགོས་འདོད་དགའ་སྟོན་འབྱེད་ཀྱིད་ལྷི་རྒྱུ་དེ་ལ། །ལྟག་བསམ་རྣམ་
དག་མཆོད་པ་སྤུལ་ཞིང་དགོས་འདོད་སྟོལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
འཁོར་བའི་མལ་དུ་དུག་ལྡེའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་ནད་དོ་ཅོག་གི་
གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡི་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྟོན་མཆོག་ཆར་དང་ནི། །ཟག་མེད་ཚོར་
གྱིས་ཐོངས་པར་གྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་བྲེལ་བར་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་ཡོན་འཕགས་པའི་ཚོར་བ་དུན་དག་གིས་དགའ་
སྟོན་བཀྲོ་བའི་དགེ་བ་མཆོག་དེས་འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ཞིའི་དབྱལ་ཐོངས་ཀུན་
བསལ་ནས། །མི་ལ་རས་པའི་མཆོན་ཐོས་པས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་རྩོམ་ཅིང་འཆང་
དབང་ཐོབ་ནས་དཔག་མེད་བསྐྱེད་པས་མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་ཀུན་སྐྱེ་བཞིའི་
དཔལ་ལ་འགོད་པའི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
དུ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །

རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྱག་དམ་པ་རྩོམ་ཅིང་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་མགྱུར་ཆེངས་དང་
བཅས་པ་འདི་ཉིད། རྩོམ་ཅིང་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་མཐོང་ན་འང་། ཕྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་རྩོམ་ཅིང་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུར་ཁྲིད་ཅུལ་བའི་

ནལ་འགྱོར་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱིས། ལུང་ལུང་ལོ་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་
ཡར་ཆེས་བརྒྱད་ལ། མ་དང་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་གནས་ཆེན་འབྲོག་ལ་བྱི་
གདས་ཀྱི་ར་བར་དག་ཅིང་རྫོགས་པར་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདིས་
ཀྱང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་
ཀྱི་བར་དུ་འབྲུང་བར་གྱུར་ཅིག །

གང་ཞིག་སྤྱིང་སྟོབས་རྗེ་རྩེ་ལྷར་བརྟན་པའི། རྣམ་ཐར་སྟོན་པའི་དབྱིད་དེ་མོས་མ་ཐག །བསྐྱུགས་པའི་མེ་ཉྱག་
དང་བཅས་རྒྱ་རོབས། །ཕྱག་བཙལ་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་མི་འདུད་སྟ། །དཔག་མེད་མཛོད་པའི་ངོ་མཆར་བསྟན་ནས་
ལོ། །བརྒྱ་ཐག་བཅུ་ལས་ཡང་མ་གོད་བར། །ཀྱན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ལ་འགྲན་བཟོད་ལ། །ལུབ་པའི་དབང་པོའི་སྒྲིམ་
རབ་གཅིག་བྱ་ལགས། །ད་དུང་ཉི་ཆེས་གར་ཁྲབ་ཡོངས་ཁྲབ་བྱིར། །གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་ལྷ་དང་ལ། །དུག་
དབང་ཡེ་ཤེས་རང་གྲོལ་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས། །བྱུང་བའི་ལེགས་བྱང་འདི་དང་དུས་གསུམ་དགེས། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ་མཆོག་གི་དགོངས་པའི་ཆོགས། །རི་བཞིན་གོགས་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །རབ་དཀར་རྟོགས་
པའི་བ་དན་ཆེར་གཡོ་བའི། །སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཆེ། །སྐལ་ལྷན་ལྷ་མིས་མངོན་པར་སྐྱེང་བཞིན་
དུ། །མི་རུབ་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅུག །ཅེས་ནི་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་གི་དགོངས་རྫོགས་དང་། །ཉོ་ལུང་འི་
དག་དབང་དངོས་གྲུབ། དབྱིན་རི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོས་ཡོན་ལྷན་སྐྱབས་འབྲུག་གསང་སྤིང་མཁན་པོ་འཇི་དགོན་
ཞོར་གཡང་ནས་གྲེས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །པར་འདི་ཀྱ་ལུ་སྟན་ལི་ཅེཌ་རིའི་སྐབ་སྤེར་བཞུགས། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་ཤུག་
སེལ་ཏེ་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་
ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་
དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་བའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་
སྟོང་ཚོས་སྦྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།